ਐਤਵਾਰ, 11 ਅਕਤੂਬਰ, 2026
25 ਅੱਸੂ { ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 558 / ਬਿਕਰਮੀ 2083 }
ਜਿਲਦ/VOL. : 75
ਅੰਕ/NO. : 131

ਰੋਜ਼ਾਨਾ
ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ

DAILY NAWAN ZAMANA • SUNDAY, 11 OCTOBER, 2026
ਜਲੰਧਰ

'ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ' ਦੇ ਫ਼ੋਨ ਨੰਬਰ
ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ (ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ) 0181-5097300
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ 0181-5097302
ਸਾਹਿਤ ਸੰਪਾਦਕ (ਐਤਵਾਰਤਾ) 0181-5097305
ਕੰਪਿਊਟਰ ਰੂਮ 0181-5097310
ਵੈੱਬ ਟੀ ਵੀ 0181-5133160

YouTube nawan zamana TV

ਕੀਮਤ/PRICE : 5.00 ਰੁਪਏ Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.I.)-00068/57 E-mail : nawanzamana@gmail.com www.nawanzamana.in ਸਫ਼ੇ : 8+6=14

ਮੁਕੰਮਲ ਕਿਲ੍ਹੇਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਸਰਵਿਸ)

ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੀ ਜੇ ਪੀ ਵੱਲੋਂ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ਵਿਖੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸਖ਼ਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕਿਲ੍ਹੇਬੰਦੀ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਸੀ ਜੇ ਪੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਭੀਜੀਤ ਦੀਪਕੇ, ਸੌਰਵ ਦਾਸ ਅਤੇ ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਰਾਂਕਾ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਜਹਾਜ਼ ਉਤਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸੀ ਜੇ ਪੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਟਵਿਟਰ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਵੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੀਪਕੇ ਨੂੰ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁਲਸ ਕਰਮੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਤਿੰਨੋਂ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ 3 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲਸ ਨੇ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ 'ਤੇ ਕਾਕਰੋਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਟਿਊਬਰ ਧਰੁਵ ਰਾਠੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਸੈਕਟਰ 56 ਸਥਿਤ ਉਨ੍ਹਾ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਸੀ ਜੇ ਪੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸੈਂਕੜੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਹਜਾਰਾਂ ਪੁਲਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ ਤੇ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟਰੈਫਿਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਹਨ ਤੇ ਮੈਟਰੋ ਰੇਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬੰਦ ਹਨ। ਸੈਂਕੜੇ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਰੱਦ ਹਨ ਅਤੇ ਮੋਬਾਇਲ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸੇਵਾ ਮੁਅੱਤਲ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਟਰੈਫਿਕ ਪੁਲਸ ਨੇ ਕਨਾਟ ਪਲੇਸ, ਮੰਡੀ ਹਾਊਸ, ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ, ਪਟੇਲ ਚੌਂਕ ਅਤੇ ਮੱਧ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਹੋਰ ਮੁੱਖ ਚੌਰਾਹਿਆਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹਾਲਾਤ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਹੋਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ ਮੈਟਰੋ ਰੇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਰਾਤ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸਥਿਤੀ ਆਮ ਹੋਣ ਤੱਕ 57 ਮੈਟਰੋ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਐਂਟਰੀ ਅਤੇ ਐਗਜ਼ਿਟ ਗੇਟ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮੱਧ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ 24

• ਬਾਕੀ ਸਫਾ 2 'ਤੇ

'ਆਪ' ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ ਜੇ ਪੀ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਵੀ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਉਤਰ ਆਈ ਹੈ। ਸ਼ਨੀਵਾਰ 'ਆਪ' ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੈਕਟਰ 17 ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਆਪ' ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ

• ਬਾਕੀ ਸਫਾ 2 'ਤੇ

ਭਾਜਪਾ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ੇ ਫੈਲਾਏ : ਮਾਨ

ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਾਈਕ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ

ਮੁਹਾਲੀ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ)

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਧਰਤੀ ਚੱਪੜਚਿੜੀ ਤੋਂ 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਪੜਾਅ ਦਾ ਅਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਨੂੰ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਾਈਕ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਚੋਰੀ-ਛਿਪੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵਿਕਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।ਉਨ੍ਹਾ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੁਆਚੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦੀ ਇਸ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਵਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਰੈਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਝਾਅ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਕਸੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਫ਼ਿਲਮ 'ਥਾਪੀ' ਦੀ ਟੀਮ ਦੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਜੁੜਨ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ ਹੋਰ ਵੀ ਕਾਰਗਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਭਾਜਪਾ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਫੈਲਾਉਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ।ਐੱਕਸ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅੱਜ ਇਤਿਹਾਸਕ ਧਰਤੀ ਚੱਪੜਚਿੜੀ ਤੋਂ ਬਾਈਕ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੜਾਅ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਇਕੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਪੁਲਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ, ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਅਦਾਕਾਰਾ ਨੀਰੂ ਬਾਜਵਾ, ਫ਼ਿਲਮ 'ਥਾਪੀ' ਦੀ ਟੀਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਸੋਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ।ਪੰਜਾਬ ਗੁਰੂਆਂ, ਪੀਰਾਂ, ਸੰਤਾਂ, ਸ਼ਹੀਦਾਂ, ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰ ਜਰਨੈਲਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ।ਆਓ, ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਵਾਲੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਈਏ।ਇਨਕਲਾਬ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ।" ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਇਤਿਹਾਸਕ ਧਰਤੀ ਚੱਪੜਚਿੜੀ ਤੋਂ ਆਖਰੀ ਪੜਾਅ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮਹੱਤਵ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਰਤੀ ਮਹਾਨ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਵੱਲੋਂ ਅਨਿਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੀ ਗਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜੰਗ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ।ਉਹੀ ਸਾਹਸ, ਕੁਰਬਾਨੀ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਦੇਵੇਗੀ।ਉਨ੍ਹਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਈਕਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਰੈਲੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ 23

• ਬਾਕੀ ਸਫਾ 2 'ਤੇ

ਗਿਆਨੇਸ਼ ਦਾ ਜਾਣਾ ਤੈਅ : ਰਾਹੁਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ (ਸੰਚਾਰ) ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨੂੰ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ। ਉਹਨਾ ਕਿਹਾ, 'ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ-ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਜੋੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬੇਹੱਦ ਘਬਰਾਈ ਹੋਈ ਅਤੇ ਬੌਖਲਾ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਧਾਰਾ 326 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਚੋਰੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਡੂੰਘੇ ਚਿੰਤਤ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼

• ਬਾਕੀ ਸਫਾ 2 'ਤੇ

ਸਲੀਪਰ ਬੱਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਲੀ ਪੁੱਜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 200 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਦਿੱਲੀ ਪੁੱਜੇ। ਉਹ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਵਿਚ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਆਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਵੱਲ ਮਾਰਚ ਕਰਦਿਆਂ ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਗੂਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਮੱਲ ਸਟੇਡੀਅਮ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਦੂਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੋਨੀਪਤ ਸੜਕ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਗੂ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਬੰਗਲਾ ਸਾਹਿਬ

• ਬਾਕੀ ਸਫਾ 2 'ਤੇ

ਵਾਂਗਚੁਕ ਵੱਲੋਂ ਮਰਨ ਵਰਤ ਜਾਂ ਪੈਦਲ ਮਾਰਚ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਵਾਤਾਵਰਨ ਪੱਖੀ ਕਾਰਕੁਨ ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਚੁਕ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਐਤਵਾਰ ਤੱਕ ਰਿਹਾਅ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਮਰਨ ਵਰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪੈਦਲ ਮਾਰਚ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਟਕਰਾਅ ਹੋਰ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਐੱਕਸ 'ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਵਾਂਗਚੁਕ ਨੇ ਕੌਮੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ 'ਅਣਐਲਾਨੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁੜ ਸੁਧਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

ਕੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਡਾਕੂ ਹਨ : ਦੀਪਕੇ ਦੇ ਪਿਤਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : 'ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਏਨੀ ਪੁਲਸ ਫੋਰਸ ਕਿਉਂ ਤਾਇਨਾਤ ਹੈ? ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਹੈ। ਕੀ ਚੰਬਲ ਦੇ ਡਾਕੂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਨ? ਡਾਕੂ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ।'

ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਅਭਿਜੀਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਭਗਵਾਨ ਦੀਪਕੇ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅੰਦੋਲਨ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ (ਸਰਕਾਰ) ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਕਿਵੇਂ ਦੇਣਗੇ? ਇੱਥੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

'ਮੇਲਾ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ' 30 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ

ਜਲੰਧਰ (ਕੇਸਰ)-ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿੰਗ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਗਸੰਗ ਜੁੜੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕਾਮਾ ਪਰਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸਥਾਨਕ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ 'ਚ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ 30 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 'ਮੇਲਾ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ' ਹੋਰ ਵੀ ਖਿੱਚ ਅਤੇ ਸੁਨੇਹਾ ਭਰਪੂਰ ਕਿਵੇਂ ਬਣੇ, ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਠ ਕੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਟੀਮਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ ਦੀ ਰਾਤ ਮੇਲਾ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਰਘੀ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਚਿੱਤਰਕਲਾ ਅਤੇ ਫੋਟੋ ਕਲਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦਾ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਅਤੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਹਾਲ 'ਚ 30 ਅਕਤੂਬਰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਸ਼ਮ੍ਹਾ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਹਿਚਾਣੇ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਫੋਟੋ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਰਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਨਾਮਵਰ ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਕਵੀ ਗੌਹਰ ਰਜ਼ਾ ਦੀ ਭਾਣਜੀ ਆਵਾਨ ਪੇਂਟਿੰਗਾਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। 30 ਅਕਤੂਬਰ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ 'ਉਹਨਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਪਿਆਰੀ'... ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਵਿਛੜ ਗਈਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪੈਨਲ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਹੋਏਗੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਹਰਵਿੰਦਰ ਭੰਡਾਲ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਲਹਿਰ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਹਿਚਾਣੇ

• ਬਾਕੀ ਸਫਾ 2 'ਤੇ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੰਗਲਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਏ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੌਕਰੇਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਸੀ ਜੀ ਪੀ) ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਗਲਾ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੇੜੇ ਤਣਾਅ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣ ਗਈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪੁੱਜੇ ਕਈ ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੁਲੀਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਫੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਪਨਾਹ ਲਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਤਾਇਨਾਤ ਰਹੇ।

ਟਰੰਪ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਸਰਵਿਸ)

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਰੂਸ ਤੋਂ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੂਸੀ ਡੀਜ਼ਲ ਨਿਰਯਾਤ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਰੂਸੀ ਤੇਲ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕਿਉਂ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਹੁਣ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੂਸੀ ਬਾਲਣ ਸਪਲਾਈ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ? ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਰੂਸ ਕੋਲੋਂ ਡੀਜ਼ਲ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਐਲਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਰੂਸ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ 3,00,000 ਟਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡੀਜ਼ਲ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸ਼ਿਪਮੈਂਟਾਂ ਦੀ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਖਜ਼ਾਨਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2027 ਤੱਕ ਰੂਸ ਦੇ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਖਾਸ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਨਵੰਬਰ ਦੀਆਂ ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਈਂਧਨ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਇਹ ਐਲਾਨ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦੀ ਮਾਸਕੋ ਨੂੰ ਊਰਜਾ ਮਾਲੀਏ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਮੋੜਾ ਕੱਟਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਲਈ ਇਹ ਐਲਾਨ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਹਿਜ ਹੈ। ਅਗਸਤ 2025 ਵਿੱਚ ਟਰੰਪ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੂਸੀ ਤੇਲ ਦੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਨ 'ਤੇ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧੂ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਮਾਸਕੋ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਊਰਜਾ ਖਰੀਦਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਵਾਧੂ ਟੈਰਿਫ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੂਸੀ ਤੇਲ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਰੂਸੀ ਤੇਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਯੂਕਰੇਨ ਜੰਗ ਨੂੰ ਭੜਕਾ ਰਹੀ ਹੈ।'

ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਯਾਤਰਾ ਸਮਾਪਤ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਿਵਾੜ ਸੀਤ ਕਾਲ ਵਾਸਤੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਵੀ ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਬਰਫ਼ਬਾਰੀ ਦਾ ਦੌਰ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਏ।

ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਵਿਖੇ ਲਗਪਗ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਆਖਰੀ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਦੁਪਹਿਰ ਬਾਅਦ ਸੰਗਤ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਤੋਂ ਸੁਖਾਸਨ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ।

ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੈਲੀ 'ਚ ਲਾਮਬੰਦੀ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਧੂਰੀ (ਸੁਖਦੇਵ ਧੂਰੀ)

ਪੰਜਾਬ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਸਾਂਝਾ ਫਰੰਟ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਮੰਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਵਾਅਦਾਖਿਲਾਫੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ, ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਣਭੱਤਾ (ਮਿੱਡ-ਡੇ-ਮੀਲ, ਆਸ਼ਾ ਤੇ ਆਂਗਣਵਾੜੀ) ਵਰਕਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰੈਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟਿਆਲਾ-ਬਠਿੰਡਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਉਪਰ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਚੱਕਾ ਜਾਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਵੱਲੋਂ ਚੀਫ ਸੈਕਟਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ 21-22 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਦੋ ਦਿਨ ਲਈ ਸਮੂਹਿਕ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਗੇ, ਜਿਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ੁਦ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।ਇਸ ਉਪਰੰਤ 22 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 27 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਐਕਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਂਝੀ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਸਤੀਸ਼ ਰਾਣਾ,

• ਬਾਕੀ ਸਫਾ 2 'ਤੇ

ਰਿਲਾਇੰਸ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਸਾਂਝ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਐਲਨ ਮਸਕ ਨੇ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਮੁਕੇਸ਼ ਅੰਬਾਨੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਪਣਾ ਹਮਲਾ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਸਕ੍ਰੀਨਸ਼ਾਟ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿਲਾਇੰਸ ਫੰਡਜ਼ ਫ਼ਰਮ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਸਿਆਸੀ ਚੰਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਐੱਕਸ 'ਤੇ ਮਸਕ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ 2022 ਦੀ ਅਲ ਜਜ਼ੀਰਾ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ, 'ਕਿਵੇਂ ਇੱਕ ਰਿਲਾਇੰਸ ਫੰਡਜ਼ ਫ਼ਰਮ ਫੇਸਬੁਕ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ' ਅਤੇ ਕੁਇੱਕ ਸਪਲਾਈ 'ਤੇ 2024 ਦੀ ਇੱਕ ਆਰਕਾਈਵ ਕੀਤੀ 'ਇੰਡੀਅਨ ਐੱਕਸਪ੍ਰੈੱਸ' ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਫ਼ਰਮ ਨੇ ਚੋਣ ਬਾਂਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ 385 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਨੂੰ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾਨ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਹ ਤਾਜ਼ਾ ਪੋਸਟ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਟਾਰਲਿੰਕ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਬਰਾਡ ਬੈਂਡ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੁਕੇਸ਼ ਅੰਬਾਨੀ 'ਤੇ ਮਸਕ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੇ ਮਸਕ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਲੀਕਾਮ ਅਤੇ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਢਾਂਚਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮਸਕ ਨੇ ਐੱਕਸ 'ਤੇ ਮੁਕੇਸ਼ ਅੰਬਾਨੀ ਨੂੰ 'ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅੰਬਾਨੀ' ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾ 'ਤੇ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਮਸਕ ਨੇ ਹੈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਅੰਬਾਨੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾ ਦੀ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਗੇ।

ਅੱਜ-ਨਾਮਾ

ਆਣ ਫਿਰ ਦਿੱਲੀ ਡਰਾਈ ਆ ਕਾਕਰੋਚਾਂ,
ਬਾਹਲੀ ਸੱਤਾ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੀਆਂ।
ਵਿਸ਼ਵ ਗੁਰੂ ਦੇ ਦਾਈਏ ਜੋ ਕਰਨ ਵਾਲੇ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਠੇ ਇਹ ਹੋਰ ਸ਼ਰੀਕ ਮੀਆਂ।
ਮੋਰਚਾ ਇੱਕ, ਫਿਰ ਦੂਜਾ ਈ ਅਜੇ ਲੱਗਾ,
ਨਿਕਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਪਦੀ ਚੀਕ ਮੀਆਂ।
ਲੋਕੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਆ ਰੋਕ'ਤੀਆਂ ਰੇਲ ਬੱਸਾਂ,
ਕੀਤੜਾ ਕੰਮ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਠੀਕ ਮੀਆਂ।
ਜਿਹੜੀ ਅਦਾਲਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹ ਸੌਖੇ,
ਕਰਨ ਨੂੰ ਬਹੁੜਦੀ ਰਹੀ ਸੀ ਨਿੱਤ ਮੀਆਂ।
ਉਹ ਵੀ ਖੜੀ ਨਾ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦਿੱਸਦੀ,
ਵੇਖਦੀ ਦੇਸ਼ ਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਮੀਆਂ।

-ਤੀਸ ਮਾਰ ਖਾਂ

ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਖੇਪ ਨਾਲ ਸੁੱਟੀਆਂ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਝਾਂਜਰਾਂ 'ਤੇ ਭੇਤ ਬਰਕਰਾਰ

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ : ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦ ਨੇੜੇ ਸਰਹੱਦੀ ਚੌਕੀ ਪੱਛੜੀਆਂ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਬੀ ਐੱਸ ਐੱਫ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ 20.298 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਅਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਖੇਪ ਨਾਲ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਝਾਂਜਰਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਭੇਤ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਝਾਂਜਰਾਂ ਇੱਕ ਸੰਤਰੀ ਰੰਗ ਦੇ ਪਾਊਚ ਵਿੱਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ 'ਅਲੀ ਵਕਾਰ ਜਵੈਲਰਜ਼, ਮੇਨ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਕਸੂਰ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ)' ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਸੂਸੀ ਰੈਕੇਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗਠਜੋੜ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰੋਂ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੰਗ 'ਤੇ ਇਹ ਖ਼ਾਸ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਝਾਂਜਰਾਂ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰਨੂਰ ਸਿੱਧੂ ਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਜਾਸੂਸੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭੇਜ ਰਹੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਗੁਰਨੂਰ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਹਰਿੰਦਰਾ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੇ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਦੋ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਸੂਸੀ ਰੈਕੇਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਵੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀ ਆਈ ਐੱਸ ਆਈ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਨੀ ਟ ਰੈਪ ਵਿੱਚ ਫਸਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਹੈਰੋਇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਇੱਕ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਔਰਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗਹਿਣੇ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ ਹਨ, ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਭਾਰਤੀ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗਵਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹੈਂਡਲਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਐੱਸ ਐੱਸ ਪੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਡਰੋਨ ਰਾਹੀਂ ਸੁੱਟੀ ਗਈ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਖੇਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਤਸਕਰਾਂ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਪਛਾਣ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਝਾਂਜਰਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸੈਮੀਨਾਰ 'ਚ ਪਾਸ਼-ਹੰਸ ਰਾਜ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਤੇ ਹਰਮੇਸ਼ ਮਾਲੜੀ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ

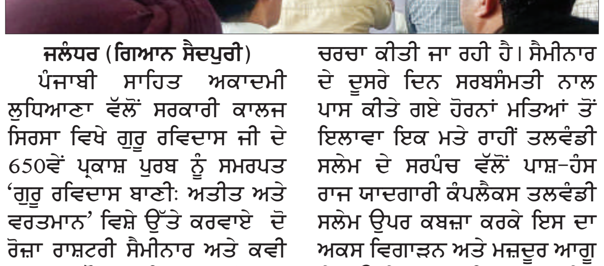

ਜਲੰਧਰ (ਗਿਆਨ ਸੈਦਪੁਰੀ)

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਸਿਰਸਾ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 650ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ 'ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਬਾਣੀ: ਅਤੀਤ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ' ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਕਰਵਾਏ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੈਮੀਨਾਰ ਅਤੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੌਰਾਨ ਹਰਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬ, ਨੇੜ-ਤੇੜ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਬਾਣੀ ਦੇ ਸਮਾਜਕ ਆਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਭਰਪੂਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰਨਾਂ ਮਤਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਤਲਵੰਡੀ ਸਲੇਮ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ਼-ਹੰਸ ਰਾਜ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਤਲਵੰਡੀ ਸਲੇਮ ਉਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਅਕਸ ਵਿਗਾੜਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਗੂ ਤੇ ਉੱਘੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਹਰਮੇਸ਼ ਮਾਲੜੀ ਨੂੰ ਜਾਤੀ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲਣ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ

• ਬਾਕੀ ਸਫਾ 2 'ਤੇ

ਕੈਂਬਰਿਜ ਕਾਨਵੈਂਟ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤੇ

ਕੋਟ ਈਸੇ ਖਾਂ (ਅਰੋੜਾ)-ਕੈਂਬਰਿਜ ਕਾਨਵੈਂਟ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਸਪੋਰਟਸ ਸਕੂਲ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕੁੱਲ 35 ਤਗਮੇ ਆਪਣੇ ਨਾਂਅ ਕੀਤੇ।ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ, ਮਿਹਨਤ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਖੇਡ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਬੇਮਿਸਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ 5 ਸੋਨੇ, 9 ਚਾਂਦੀ ਤੇ 21 ਕਾਂਸੀ ਦੇ ਤਮਗੇ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਤਾਇਕਵਾਂਡੋ, ਕਰਾਟੇ, ਸ਼ਤਰੰਜ, ਖੋ-ਖੋ, ਕ੍ਰਿਕਟ ਅਤੇ ਲਾਅਨ ਟੈਨਿਸ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲਿਆ।ਸਕੂਲ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਖੇਡ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਟੀਮ ਵਰਕ, ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮਿਸਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ।ਸਕੂਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਨਦੀਪ ਮਾਲੜਾ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਕੂਲ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਕੋਚਿੰਗ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤਮਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਕੂਲ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਟੀਮ ਭਾਵਨਾ, ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਡਿਪੂ ਹੋਲਡਰ 1 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਕਰਨਗੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੜਤਾਲ : ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕਾਂਝਲਾ

10 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਂਪਸ ਦਫ਼ਤਰ ਅੱਗੇ ਲੱਗੇਗਾ ਪੱਕਾ ਮੋਰਚਾ

ਧੂਰੀ (ਮੋਹਿਤ ਗਰਗ, ਮਨੋਹਰ ਸੱਗੂ, ਬਿੰਨੀ ਗਰਗ)-ਰਾਸ਼ਨ ਡਿਪੂ ਹੋਲਡਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਂਝਲਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅੜੀਅਲ ਤੇ ਨਾ-ਪੱਖੀ ਰਵੱਈਏ ਦੀ ਕਰੜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਰ-ਪਾਰ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਬਿਗੁਲ ਵਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਂਝਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਲੀਕੇ ਗਏ ਉਲੀਕਵੇਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ 13 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸੰਗਰੂਰ ਤੇ 25 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਧੂਰੀ ਵਿਖੇ ਸੂਬਾਈ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ 1 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੜਤਾਲ ਤੇ 10 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕੈਂਪਸ ਦਫ਼ਤਰ ਅੱਗੇ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੱਕੇ ਧਰਨੇ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਛੋਹਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।ਅਪਣੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਾਰਕਫੈੱਡ ਰਾਹੀਂ ਚਲਾਏ ਗਏ ਡਿੱਪੂਆਂ ਨੂੰ 68,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਮਾਣ-ਭੱਤਾ, ਬਿਜਲੀ ਬਿੱਲ ਤੇ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਆਮ ਡਿੱਪੂ ਹੋਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧੇਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਰਕਫੈੱਡ ਦੇ ਡਿੱਪੂ ਨੂੰ 1610 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਖਰਚਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਆਮ ਡਿੱਪੂ ਹੋਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਜ਼ 90 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਦੇ ਕੇ ਮਜ਼ਾਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਾਰਕਫੈੱਡ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਡਿੱਪੂ ਹੋਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ 68,000 ਰੁਪਏ ਮਾਣ-ਭੱਤਾ, ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਬਿੱਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ 2020-21 ਵਾਲੇ ਡਿੱਪੂ ਬਹਾਲ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਤੇ ਆਂਗਨਵਾੜੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਡਿੱਪੂ ਹੋਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਈਕੇਵਾਈਸੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਬਣਦਾ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਮਿਲੇ।ਕਣਕ ਦੀ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਣਕ ਫੂਡ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ 'ਪਨਸਪ' ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਯਕੀਨੀ ਹੋ ਸਕੇ।ਹਰੇਕ ਡਿੱਪੂ ਹੋਲਡਰ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 500 ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਜ੍ਹਾ ਸਪਲਾਈ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਠੱਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਲੇਬਰ ਤੇ ਕਣਕ ਨਾ ਭੇਜਣ ਕਾਰਨ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਫੈਲਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਲੇਬਰ ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੀ ਰਕਮ ਸਿੱਧੀ ਡਿੱਪੂ ਹੋਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।ਰਾਸ਼ਨ ਕਿੱਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਈ-ਪੋਸ਼ ਮਸ਼ੀਨ ਨਾਲ ਲਿੰਕ ਕੀਤੇ ਕੰਡੇ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹਟਾਈ ਜਾਵੇ, ਕਣਕ ਦੀ 17-18% ਨਮੀ ਤੇ ਸ਼ਾਰਟੇਜ ਦਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਈ-ਪੋਸ਼ ਮਸ਼ੀਨ ਦਾ 21 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਕਿਰਾਇਆ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ, ਭਰਪੂਰ ਸਿੰਘ ਬੇਨੜਾ, ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਸੌੜ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਮਾਜਰਾ, ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਦਸ਼ਾਹਪੁਰ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ, ਮੇਲਾ ਸਿੰਘ ਦੁਗਨੀ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਏਤੀਆਣਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ 'ਚ 70 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ

ਰਾਏਕੋਟ (ਸੰਜੇ ਗਿੱਲ)-ਪਿੰਡ ਏਤੀਆਣਾ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਦਯਾ ਨੰਦ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ੈਮਿਨ ਹੈਲਥੀਨੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਖੰਭੁਗਿਆਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮੁਫ਼ਤ ਮੈਡੀਕਲ ਚੈੱਕਅਪ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ।ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਕਰੀਬ 70 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਫ਼ਤ ਦਵਾਈਆਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।ਡਾਕਟਰ ਸਹਿਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ ਛੀਨਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਡਾਕਟਰੀ ਟੀਮ ਨੇ ਸ਼ੂਗਰ, ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਤੇ ਹੋਰ ਆਮ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਸਬੰਧੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਦੁਬਲ ਨੇ ਵੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਤੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਦਵਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।ਮੈਡੀਕਲ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਰਹਮਨ ਸਿੰਘ, ਅੰਜਲੀ, ਨਿਤੀਸ਼ ਤੇ ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸੀ.ਐੱਚ.ਓ. ਲਖਵੀਰ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ ਕੈਂਪ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਝੱਲੀ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਛਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਤੇ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਮੈਂਬਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਪਰਿੰਗ ਡਿਊ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਜਿੱਤੇ ਮੈਡਲ

ਜਗਰਾਉਂ (ਅਮਿਤ ਖੰਨਾ)-ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ 650ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਮੋਗਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਪੰਜ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ 'ਰਨ ਫਾਰ ਇਕੁਐਲਿਟੀ' ਮੈਰਾਥਨ ਵਿੱਚ ਮਾਲਵਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਸਥਾ ਸਪਰਿੰਗ ਡਿਊ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਨਾਨਕਸਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਕੂਲ ਦਾ ਨਾਂਅ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਅਣਜਲੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਕਿਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਮੈਰਾਥਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਸ ਜੇਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾ ਕੇ ਮੈਡਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ।ਇਸ ਮੈਰਾਥਨ ਵਿੱਚ 1500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਜਵਾਨਾਂ, ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲਿਆ।ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ, ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਤੇ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਫੈਲਾਉਣਾ ਸੀ। ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੀਨਾ ਜੈਦਿਕਾ, ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅੰਜੂ ਬਾਵਾ ਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸਫ਼ਲਤਾ ਪਿੱਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ, ਲਗਨ ਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਅਜਿਹੀਆਂ ਖੇਡ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਲੇਰ ਦੀ ਡੱਲਾ 'ਚ ਡੋਰ-ਟੂ-ਡੋਰ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ

ਹਠੂਰ (ਨਛੱਤਰ ਸੰਧੂ)-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਹਲਕਾ ਜਗਰਾਉਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਡੱਲਾ ਵਿਖੇ ਡੋਰ-ਟੂ-ਡੋਰ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਗਈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਚੰਦ ਸਿੰਘ ਡੱਲਾ ਤੇ ਪਿੰਡ ਡੱਲਾ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਟੀਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਕੋਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਐੱਸ. ਆਰ. ਕਲੇਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤ ਦਾ ਵੱਡਾ ਇਕੱਠ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ।ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ, ਸੁਝਾਵਾਂ ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ।ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਬਜਟ 'ਤੇ ਪੈ ਰਹੇ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ, ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਰਹੇ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਲੋਕ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਕਾਰਨ ਆਰਥਿਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦੇਣਾ ਵੀ ਹੈ।ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਸੁਣੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ।ਸ੍ਰੀ ਐੱਸ. ਆਰ. ਕਲੇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੋਰ-ਟੂ-ਡੋਰ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸੁਣਨਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਪਰਕ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਪਿਆਰ, ਸਤਿਕਾਰ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਸਮੁੱਚੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਟੀਮ ਨੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਚੰਦ ਸਿੰਘ ਡੱਲਾ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ।

ਸੰਗਰੂਰ ਰੈਲੀ 'ਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦਲ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਭਰਵੀਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ

ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ (ਲਵਲੀ ਕੁਮਾਰ)-ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਂਝੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਰੋਸ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦਲ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਵੱਲੋਂ ਭਰਵੀਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।ਇਹ ਰੈਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਟਕਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ

ਗਈ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਹਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਬੌਡੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਛੀਕੇ, ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖੋਸਾ, ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਗੀਕੇ, ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੰਗਲ, ਤਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ, ਕਿਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਿਲਾਸਪੁਰ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੁਹਾਰਾ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੁਹਾਰਾ, ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਮਾਣੂੰਕੇ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰਣਸੀਹ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੰਗਲ, ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਾਛੀਕੇ, ਦਿਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਛੀਕੇ, ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਛੀਕੇ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਛੀਕੇ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੱਲੇਆਣਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿਲਾਸਪੁਰ, ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਕੁੱਸਾ ਤੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ।

ਜਥੇਦਾਰ ਹਰਿਆਊ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਖ਼ੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ

ਪਾਤੜਾਂ (ਭੁਪਿੰਦਰਜੀਤ ਮੌਲਵੀਵਾਲਾ)-ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤੜਾਂ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਸਾਬਕਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸਵਰਗੀ ਜਥੇਦਾਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਹਰਿਆਊ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਖ਼ੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਇੰਨਰਵੀਲ ਕਲੱਬ ਪਾਤੜਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇ ਕੇ ਜੌਹਰੀ ਬਲੱਡ ਬੈਂਕ ਸਮਾਣਾ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਖ਼ੂਨਦਾਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 120 ਯੂਨਿਟ ਖ਼ੂਨ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ।ਖ਼ੂਨਦਾਨੀਆਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਲਈ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜ਼ੀਗਰ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਬਾਬੂ ਕਬੀਰ ਦਾਸ ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਜੇ ਪੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਪੁੱਜੇ ਸਾਬਕਾ ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਜੇ ਪੀ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਖ਼ੂਨ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰੀਫ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖ਼ੂਨ ਦਾਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨਸਾਨੀ ਖ਼ੂਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਇੰਨਰਵੀਲ ਕਲੱਬ ਪਾਤੜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਹਰਿਆਊ ਨੇ ਖ਼ੂਨਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵੀਹ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੀਬੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵੀ ਤੰਦਰੁਸਤ ਬੀਬੀਆਂ ਖ਼ੂਨਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਝਿਜਕਦੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖ਼ੂਨਦਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।ਸਮਾਣਾ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਹਰਿਆਊ ਨੇ ਖ਼ੂਨ ਦਾਨ ਕਰਨ ਪਹੁੰਚੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਬੀਬੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਖ਼ੂਨਦਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਇੰਟਰ-ਕਾਲਜ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ 'ਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਦੀ ਬਾਸਕਿਟਬਾਲ ਟੀਮ ਜੇਤੂ

ਭੀਖੀ (ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਔਲਖ)-ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਰਾਏ ਗਏ ਇੰਟਰ ਕਾਲਜ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਦੀ ਬਾਸਕਿਟਬਾਲ ਟੀਮ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਕਾਲਜ ਦਾ ਨਾਂਅ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।ਇਸ ਵਿੱਚ 14 ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਲਜ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ।ਟੀਮ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਟੀਮ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ, ਲਗਨ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਖੇਡ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਿਹਤਰੀਨ ਖੇਡ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹਰ ਮੰਜ਼ਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਲਜ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਬੰਸ ਦਾਸ ਬਾਵਾ ਨੇ ਟੀਮ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਟੀਮ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਟੀਮ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਖੇਡ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਣਮੱਤਾ ਅਧਿਆਇ ਜੋੜਦੀ ਹੈ।ਬਸ ਕਟਵਾਲ ਟੀਮ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਚ ਪਰਮਿੰਦਰ ਬੱਬੀ ਭੈਣੀ ਬਾਘਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਰਿਹਾ।

'ਮੇਰਾ ਘਰ ਮੇਰੇ ਨਾਮ' ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 272 ਪਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੌਂਪੇ

ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਪ੍ਰਮੋਦ ਭਾਰਦਵਾਜ)-ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਨਹਿਤੈਸ਼ੀ ਯੋਜਨਾ 'ਮੇਰਾ ਘਰ ਮੇਰੇ ਨਾਮ' ਤਹਿਤ ਹਲਕਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬੀਬੀਪੁਰ, ਰਾਮਪੁਰ ਨੌਂ ਆਬਾਦ, ਅਲੀਪੁਰ ਸੋਢੀਆਂ ਅਤੇ ਹਰੀਪਰ ਦੇ 272 ਪਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਜਿਸਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੌਂਪੇ ਗਏ।ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਪਿੰਡ ਰਾਮਪੁਰ ਨੌਂ ਆਬਾਦ ਦੇ 15 ਪਰਵਾਰਾਂ, ਬੀਬੀਪੁਰ ਦੇ 95 ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਅਲੀਪੁਰ ਸੋਢੀਆਂ ਦੇ 124 ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਪਿੰਡ ਹਰੀਪਰ ਦੇ 38 ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੌਂਪੇ ਗਏ।ਵਿਧਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਮੇਰਾ ਘਰ ਮੇਰੇ ਨਾਮ' ਯੋਜਨਾ ਰਾਹੀਂ ਲਾਲ ਡੋਰੇ (ਆਬਾਦੀ ਦੇਹ) ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪੱਕੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿਲੇਗੀ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੈਂਕ ਲੋਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।ਰਾਏ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣਾ ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਇਮਾਨਦਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਥਿਤ ਧਾਂਦਲੀਆਂ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪੋਲ : ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਪਟਿਆਲਾ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ)-ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੀਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਥਿਤ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕੈਂਪ ਦਫ਼ਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ 'ਆਪ' ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਛਾਪੇਮਾਰੀ 'ਤੇ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਰੜੇ ਹੱਥੀਂ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਨਾਲ ਝਾੜੂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਕਥਿਤ ਧਾਂਦਲੀਆਂ ਦੀ ਪੋਲ ਖੁੱਲ੍ਹੇਗੀ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਢੰਡੋਰਾ ਪਿੱਟਣ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਸਲ ਚਿਹਰਾ ਹੁਣ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਬੇਨਕਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਰਾਜ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਉਸੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ 'ਤੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸਰਾਸਰ ਧੋਖਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਚੁਣੀ ਸੀ, ਪਰ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਵਾਅਦੇ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮਿਲਿਆ।ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਰੁਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੱਤਾ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਭਰਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ।ਇਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਵੀ ਡੂੰਘੀ ਸੱਟ ਵੱਜੀ ਹੈ।ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀ ਹੁਣ ਝਾੜੂ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲੋਕ 2027 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੇਣਗੇ।

ਗੁਰਭੇਜ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਿੰਦਰ ਬੋਪਾਰਾਏ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਮਿੰਨੀ ਟਰੱਕ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ

ਸਮਾਣਾ (ਗੁਰਪਿਆਰ ਸਿੰਘ ਬੱਲ)-ਮਿੰਨੀ ਟਰੱਕ ਯੂਨੀਅਨ ਸਮਾਣਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ 'ਚ ਸ. ਗੁਰਭੇਜ ਸਿੰਘ ਭੇਜਾ ਮੰਡ ਤੇ ਬਿੰਦਰ ਬੋਪਾਰਾਏ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਮਿੰਨੀ ਟਰੱਕ ਯੂਨੀਅਨ ਸਮਾਣਾ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਮਰਥਕਾਂ ਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਾਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸ਼ੁੱਭ-ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਮੀਦ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ, ਟਰੱਕ ਆਪ੍ਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਤੇ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਹਿਮ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨਗੇ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਘੁਵੀਰ, ਦਵਿੰਦਰ ਭੱਟੀ, ਗੁਰਮੀਤ ਜੌਹਲ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਿੰਕੂ ਮਰਦੇੜੀ, ਮਨਿੰਦਰ, ਕਰਨਵੀਰ ਚੀਮਾ, ਨਵਜੋਤ ਢਿੱਲੋਂ, ਦੀਪ ਲਹੌਰੀਆ, ਜਰਨੈਲ ਵਿਰਕ, ਹੈਪੀ ਚੀਮਾ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, ਨਿੱਕੂ ਚੀਮਾ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਨਿਰਮਲ ਹਾਂਡਾ, ਮੀਤਾ ਸੋਹੀ, ਹੈਪੀ ਵਿਰਕ, ਬਬਲੀ ਪਰਜਾਪਤ ਤੇ ਬਾਬਾ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸਫਾ 1 ਦੇ ਬਾਕੀ...

ਮੁਕੰਮਲ ਕਿਲ੍ਹੇਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ...

ਘੰਟੇ ਲਈ ਮੋਬਾਇਲ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਮੁਅੱਤਲੀ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਰਾਤ 10 ਵਜੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਟਰੈਫਿਕ ਐਡਵਾਇਜ਼ਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ੋਕ ਰੋਡ, ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ਰੋਡ, ਗੋਲ ਚੱਕਰ, ਤਾਲਸਟਾਏ ਮਾਰਗ-ਜਨਪਥ ਕਰਾਸਿੰਗ, ਜੈ ਸਿੰਘ ਰੋਡ, ਸੰਸਦ ਮਾਰਗ ਕਰਾਸਿੰਗ, ਰੇਲ ਭਵਨ ਗੋਲ ਚੱਕਰ, ਪਟੇਲ ਚੌਕ, ਗੋਲ ਡਾਕਖਾਨਾ ਅਤੇ ਵਿੰਡਸਰ ਪਲੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਬੈਰੀਕੇਡ ਤੋੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਕਾਸ਼ਵਾਣੀ ਭਵਨ ਨੇੜੇ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਅਲੀ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਥਰਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੁਪਹਿਰ ਲਗਭਗ 12 ਵਜੇ 25 ਤੋਂ 30 ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਅਲੀ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਬੈਰੀਕੇਡ ਟੱਪ ਕੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਪੱਥਰਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪੁਲਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਲਗਭਗ 500 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਸੰਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਮਣੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਮੈਟਰੋ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਰਾਸਰ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਗੋਵਿੰਦ ਮੋਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸੀ ਜੇ ਪੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ/ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਸਭ ਕੁਝ ਠੱਪ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸੂਰਜ ਕਾਂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਪਬਲਿਕ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ 'ਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਮੈਟਰੋ ਟਰੇਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੱਖੀ ਮਾਰਨ ਲਈ ਹਥੌੜੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਮਾਮਲਾ ਮਾਣਹਾਨੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਿੱਥੇ ਕਾਕਰੋਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਭੀਜੀਤ ਦੀਪਕੇ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖਦਾਇਕ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਹਿੰਗੋਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅਭੀਜੀਤ ਦੀਪਕੇ ਦੀ 85 ਸਾਲਾ ਦਾਦੀ ਸਾਵਿਤਰੀ ਬਾਈ ਦੀਪਕੇ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜੇ ਪੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਸਿਆਸੀ ਹਲਚਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਐੱਫ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਬਾਹਰੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਟੀ ਐੱਮ ਸੀ. ਆਗੂ ਸਾਕੇਤ ਗੋਖਲੇ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਐਕਸ' ਉਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ, 'ਮਮਤਾ ਦੀਦੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ 5 ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਐੱਫ ਵੱਲੋਂ ਦੀਦੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਬਾਹਰੋਂ ਕੈਦੀ ਵੈਨ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਜਪਾ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ...

ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘੇਗੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੱਕ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਨੇਹਾ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ।ਸੂਬੇ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਰੈਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਾਹਨ ਵੀ ਚੱਲੇਗਾ।ਇਹ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਏਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਕਸਾ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇਗਾ।ਉਨ੍ਹਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਡਰੋਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਐਂਟੀ-ਡਰੋਨ ਸਿਸਟਮ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਸਿਰਜਣ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 70,885 ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।ਉਨ੍ਹਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ, ਸਿਹਤਮੰਦ ਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਭਵਿੱਖ ਸਿਰਜਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਾਂਗੇ।

ਸਲੀਪਰ ਬੱਸਾਂ ਰਾਹੀਂ...

ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਈ ਅਤੇ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਵੱਲ ਜਾਣ ਲਈ ਮਾਰਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਸ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪੁਲਸ ਨੇ ਕੇਸ਼ਵਪੁਰਮ ਥਾਣੇ, ਸੂਰਜ ਮੱਲ ਸਟੇਡੀਅਮ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਨੂੰ ਆਰਜ਼ੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ...

ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਰਣਜੀਤ ਰਾਣਵਾਂ, ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਜਰਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਫੌਜੀ, ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਧਨੋਆ, ਸਾਹਿਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਧਨਵੰਤ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਹਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਸੈਣੀ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਹਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਪਰਗਟਜੀਤ ਕਿਸ਼ਨਪੁਰਾ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਤੇ ਅਮਿਤ ਕਟੋਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਅਤੇ ਬਕਾਏ ਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਾ, ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਅਣ-ਰਿਵਾਇਜ਼ਡ ਕੈਟਾਗਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ 2.59 ਦਾ ਗੁਣਾਂਕ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਬਹਾਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਾ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੱਚੇ ਅਤੇ ਆਊਟਸੋਰਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਾ, ਮਾਣਭੱਤਾ ਵਰਕਰਾਂ (ਮਿਡ-ਡੇ-ਮੀਲ, ਆਸ਼ਾ ਤੇ ਆਂਗਣਵਾੜੀ) ਉੱਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜਰਤਾਂ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਾ, ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਆ ਸਮੇਤ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ 37 ਕਿਸਮ ਦੇ ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਏ ਸੀ ਪੀ ਸਕੀਮ ਬਹਾਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਮੰਗਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਲੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਵਲ 8% ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਕ ਮੰਗ ਵੀ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।ਦਿਗਵਿਜੇਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾਂ, ਜਗਦੀਸ਼ ਠਾਕੁਰ, ਜਗਦੀਸ਼ ਚਾਹਲ, ਖੁਸ਼ਵਿੰਦਰ ਕਪਿਲਾ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਰੋੜਾ, ਦੇਵੀ ਦਿਆਲ, ਬਲਦੇਵ ਵਾਲੀਆ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸੈਣੀ, ਬਲਵੀਰ ਗਰਚਾ, ਜਸਵੀਰ ਤਲਵਾੜਾ, ਦੀਦਾਰ ਸ਼ੇਕਰ, ਪਿਪਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਗਗੜਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਪੁਆਰੀ, ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਵਾਲੀਆ, ਕੁਲਦੀਪ ਖੰਨਾ, ਬਲਰਾਜ ਦਾਊਂ ਆਦਿ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰ ਹੀ ਰਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦਾ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਕਾਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਅਤਿ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ।ਆਗੂਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਸਕੱਤਰੇਤ ਤੋਂ ਸਤੌਜ ਵਾਪਸੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਦੀਪ ਗਿੱਲ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਬੋਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਰਜੰਟ ਵਾਲੀਆ, ਗੁਰਮੀਤ ਵਾਲੀਆ, ਕਰਮਜੀਤ ਬੀਹਲਾ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਬਿਲਗਾ, ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਮਚਾਕੀ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਹਰਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ, ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਰਣ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਰਾਣੋ ਖੇੜੀ ਗਿੱਲਾਂ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤਰਨ ਤਾਰਨ, ਰਣਜੋਧ ਸਿੰਘ, ਅਮਰ ਬਹਾਦਰ ਬਾਠ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਲੁਬਾਣਾ ਆਦਿ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਚ ਉਲਝਾਇਆ : ਕੰਬੋਜ

ਪਟਿਆਲਾ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਥਿੰਦ)-ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤਾ (ਡੀ. ਏ. ਮਾਮਲੇ) 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਉਂਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕੰਬੋਜ ਨੇ ਕਹੀ। ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਹਰਦਿਆਲ ਕੰਬੋਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲਟਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਬੇਹੱਦ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਹੈ। ਸ੍ਰ. ਕੰਬੋਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਅਜੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣੀ ਪਵੇਗੀ।

'ਮੇਲਾ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ'...

ਆਗੂ ਰਾਜਿੰਦਰ ਭਦੌੜ, ਸ਼ਿਵ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਕੁਇਜ਼ ਅਤੇ ਪੇਂਟਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੇਂਟਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ-ਸਨਮਾਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕਲਾ-ਵੰਨਗੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗੀ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪੀਪਲਜ਼ ਵਾਇਸ ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਸੈਲੇਸ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫ਼ਿਲਮ ਸ਼ੋਅ ਹੋਏਗਾ। ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦਰਸ਼ਨ ਖਟਕੜ ਵੱਲੋਂ ਗ਼ਦਰੀ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸੰਬੋਧਨ ਉਪਰੰਤ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਵ-ਰਚਿਤ ਸੰਗੀਤ ਨਾਟ ਓਪੇਰਾ ਰੂਪੀ ਝੰਡੇ ਦਾ ਗੀਤ ਲੋਕ ਕਲਾ ਮੰਚ ਮੰਡੀ ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਹਰਕੇਸ਼ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ 'ਚ ਕਲਾਕਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਦਿਨ ਹੋਰ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੀਆਂ ਕਲਾ ਕਿਰਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਗੂ ਨੇਹਾ ਬੋਰਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਡਰਾਮਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਏਕੱਤਰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਾਟਕ ਖੇਡਣਗੇ। ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ ਸ਼ਾਮ 7 ਵਜੇ 'ਭੰਡ ਆਏ ਮੇਲੇ 'ਤੇ' ਕਲਾ ਵੰਨਗੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਗੇ। ਇਪਟਾ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਚੜ੍ਹਿੱਕ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏਗੀ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਲੜੀ। ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਮੇਲੇ 'ਚ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਮੇਲਾ ਤਿਆਰੀ ਵਜੋਂ ਇਹਨਾਂ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਸੰਪਰਕ ਮੁਹਿੰਮ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੱਬਰਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਾਰ ਮੇਲੇ 'ਚ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਬੱਬਰਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਪਾਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਰਮੇਸ਼ ਮਾਲੜੀ ਨੂੰ ਜਾਤੀ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ ਕਹਿਣ ਅਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸ਼ ਦੇ ਪਿੰਡ ਤਲਵੰਡੀ ਸਲੇਮ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਪ੍ਰਦੀਪ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਏ। ਪਾਸ਼-ਹੰਸ ਰਾਜ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤੀ ਯਾਦਗਾਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ। ਮੀਟਿੰਗ ਉਪਰੰਤ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿੰਗ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਿੱਤੀ।

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸੈਮੀਨਾਰ 'ਚ ...

ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਫੌਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਏ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬਣਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਏ। ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪਾਸ਼-ਹੰਸ ਰਾਜ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦਾ ਮੁਹਾਂਦਰਾ ਬਦਲ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੌੜੇ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਮੁਫਾਦਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੇ ਮਨਸੂਬੇ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਰਾਸਤ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਵੇ। ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਗੂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਪਮਾਨਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਫੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਪਾਲ ਕੌਰ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬ, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਹਿਮਾਚਲ, ਦਿੱਲੀ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਲ ਇਲਾਕਾ ਭਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸੌ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ, ਖੋਜਾਰਥੀ, ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ।

'ਆਪ' ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ...

ਆਗੂ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਸਣੇ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ 'ਆਪ' ਆਗੂ ਪਹੁੰਚੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲਸ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ 'ਆਪ' ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸੈਕਟਰ 17 ਦੇ ਪੁਲਸ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਅਤੇ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਧਾਈ (ਐੱਸ ਆਈ ਆਰ) 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਐੱਸ ਆਈ ਆਰ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ 13 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੋਟਾਂ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਗਿਆਨੇਸ਼ ਦਾ ਜਾਣਾ...

ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਮੇਂ ਇਸ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਜੋੜੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ।'

ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਸੰਬਰ 2023 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਭਰ ਦੀ ਛੋਟ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ 145 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਿਨ੍ਹਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਵੀ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਇੱਕ ਨੈਤਿਕ ਲੋੜ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਡੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਅਤੇ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।' ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਸ ਆਈ ਆਰ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਗਭਗ 14 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ
ਪੋਸਟ ਬਾਕਸ ਨੰ. 134

Printed and Published by Printer, Publisher and Executive Editor : **Resham Singh** for Arjan Singh Gargaj Foundation, Jalandhar printed at Nawan Zamana Printers, Nehru Garden Road, Jalandhar and published at Nawan Zamana office, Nehru Garden Road, Jalandhar.
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ, ਛਾਪਕ ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਪਾਦਕ : **ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ** ਨੇ ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਪ੍ਰਿੰਟਰਜ਼, ਨਹਿਰੂ ਗਾਰਡਨ ਰੋਡ, ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਛਪਵਾ ਕੇ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਨਹਿਰੂ ਗਾਰਡਨ ਰੋਡ, ਜਲੰਧਰ ਲਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ। * ਪੀ ਆਰ ਬੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ।
ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ : 0181-5097300, ਸਮਾਚਾਰ ਵਿਭਾਗ : 0181-5097310, ਈ-ਮੇਲ : nawanzamana@gmail.com * Web : www.nawanzamana.in

ਐਮ-16 ਰਾਈਫਲ; 9 ਪਿਸਤੌਲ ਤੇ 15 ਕਿੱਲੋ ਅਫ਼ੀਮ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਛੇਹਰਟਾ/ਖਾਸਾ, (ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ/ਸ਼ਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ) : ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਿਹਾਤੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋ ਨੈੱਟਵਰਕਾਂ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਅਧੁਨਿਕ ਐਮ-16 ਰਾਈਫਲ (ਮੋਡੀਫਾਈਡ), 9 ਪਿਸਤੌਲ ਤੇ 15 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਅਫ਼ੀਮ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਿਹਾਤੀ ਪੁਲਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲੇ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਥਾਣਾ ਘਰਿੰਡਾ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਮੀਤਾ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਮੰਝ ਤੇ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਸਰੰਗੜਾ ਥਾਣਾ ਲੋਪੋਕੇ ਜੋ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੀਜਾ ਸਾਲਾ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਮੱਗਲਰਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਮੱਗਲਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਰੋਨ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਸ਼ੇ ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖੇਪਾਂ ਸਰਹੱਦੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅੱਗੇ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ 'ਤੇ ਥਾਣਾ ਘਰਿੰਡਾ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਮੀਤਾ ਤੇ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਕਤ ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚੋਂ 15 ਕਿਲੋ ਅਫ਼ੀਮ ਤੇ ਇਕ ਅਧੁਨਿਕ ਐਮ-16 ਰਾਈਫਲ (ਮੋਡੀਫਾਈਡ) ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਥਾਣ ਘਰਿੰਡਾ ਵਿਚ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਿਹਾਤੀ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜਾ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈੱਲ ਦੇ ਐੱਸ. ਆਈ. ਮਨਤੇਜ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਪੋਕੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਚੈਕਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਐੱਸ.ਆਈ. ਮਨਤੇਜ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਇਤਲਾਹ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੋਵੇਂ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਕੱਕੜ ਕਲਾਂ ਕੋਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਹਥਿਆਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਇਹ ਹਥਿਆਰ ਅੱਗੇ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਨਾ ਮੰਡੀ ਲੋਪੋਕੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ 'ਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈੱਲ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੰਜ ਪਿਸਤੌਲ (ਦੋ ਜ਼ਿਗਾਨਾ ਤੇ 3 ਪਿਸਤੌਲ .30 ਬੋਰ) ਸਮੇਤ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਤੇ 3 ਵਾਧੂ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲੋਂ 4 ਹੋਰ ਪਿਸਤੌਲ (ਤਿੰਨ .30 ਬੋਰ ਤੇ ਇਕ .32 ਬੋਰ), ਤਿੰਨ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਤੇ .30 ਬੋਰ ਦੇ 25 ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੌਂਦ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਤਸਦੀਕ ਹੋਇਆ ਕਿ ਵਿਜੈ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਕੱਕੜ ਕਲਾਂ ਜਿਸਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਮੱਗਲਰਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਸਬੰਧ ਹਨ, ਡਰੋਨ ਰਾਹੀਂ ਸਪਲਾਈ ਮੰਗਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚੋਂ ਹਥਿਆਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਰਾਹੀਂ ਅੱਗੇ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਬਰਾਮਦ; ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ

ਢਿਲਵਾਂ (ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੈ ਰਾਮ ਪੁਰ)- ਢਿਲਵਾਂ ਥਾਣੇ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।ਥਾਣਾ ਮੁਖੀ ਢਿਲਵਾਂ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਏ ਐੱਸ ਆਈ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਢਿਲਵਾਂ ਤੋਂ ਮਿਆਣੀ ਬਾਕਰਪੁਰ, ਗੁਡਾਨਾ ਵੱਲ ਗਸ਼ਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।ਜਦੋਂ ਪੁਲਸ ਪਾਰਟੀ ਢਿਲਵਾਂ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਵੱਲ ਤੁਰਦਾ ਹੋਇਆ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ।ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਲੇਰ ਕੰਠ ਉਰਫ਼ ਕਾਲੂ, ਪੁੱਤਰ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਵਾਸੀ ਪੱਤੀ ਜੱਲੂ ਕੀ ਢਿਲਵਾਂ ਵਜੋਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ।ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਤੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ 20 ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ।

ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਢਿਲਵਾਂ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਜੌੜੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਮਾਪੇ-ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ

ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ (ਰਮੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ)- ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਜੌੜੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਸਕੂਲ ਇੰਚਾਰਜ ਮਮਤਾ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਮਾਪੇ-ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ-3 ਦੀ ਸੈਂਟਰ ਹੈੱਡ ਟੀਚਰ ਮਮਤਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।ਮੀਟਿੰਗ ਮੌਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਥਾਰ ਸਾਹਿਤ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਕੂਲ ਇੰਚਾਰਜ ਮਮਤਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਮਾਪੇ ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਉਜਵਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਯੋਜਨਾਬੰਦ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ।ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ।ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀ ਪੜ੍ਹਨ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਜੋਗਿਤਾ, ਅਧਿਆਪਕ ਰਾਜ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,ਐਸ ਐਮ ਸੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਕੌਰ,ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ,ਅਮਨ, ਜੋਤੀ, ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ, ਗੀਬੀਕਾ, ਕੋਮਲ ਤੇ ਸਨੇਹਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ।

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮਾਰੀਆਂ ਮੱਲਾਂ

ਧਾਰੀਵਾਲ ਮਨਦੀਪ ਵਿੱਕੀ) - ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਧਾਰੀਵਾਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਕੂਲ ਦਾ ਨਾਂ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਦੀ ਵੇਟ ਲਿਫਟਿੰਗ ਟੀਮ ਨੇ ਪੰਜ ਸੋਨ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਪਣੀ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ: ਗਗਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੌਰਾਨ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੇਟ ਲਿਫਟਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੂਬੀ ਨੇ ਅੰਡਰ-48 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ, ਪਲਵੀ ਨੇ ਅੰਡਰ-53 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ, ਸੁਨੇਹਾ ਨੇ ਅੰਡਰ-58 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ, ਮਹਿਕਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਅੰਡਰ-77 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਾ ਨੇ ਅੰਡਰ-78 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸੋਨ ਤਗਮੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਾਟ ਪੁੱਟ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੋਣਹਾਰ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਗਗਨਜੀਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਪਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸੋਨੀਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੋਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ।

ਆਚਾਰਿਆ ਸ਼੍ਰੀਮਦ ਵਿਜੈ ਵੱਲਭ ਸੂਰੀਸ਼ਵਰ ਦੀ ਬਰਸੀ ਮਨਾਈ

ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ (ਹਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ) ਆਚਾਰਿਆ ਸ਼੍ਰੀਮਦ ਵਿਜੈ ਵੱਲਭ ਸੂਰੀਸ਼ਵਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ 72ਵੀਂ ਪੁਣਯ ਤਿਥੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਈ ਗਈ।ਜੈਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਮੰਦਰ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੇ, ਜਿੱਥੇ ਆਚਾਰਿਆ ਸ਼੍ਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਆਚਾਰਿਆ ਸ਼੍ਰੀਮਦ ਵਿਜੈ ਵੱਲਭ ਸੂਰੀਸ਼ਵਰ ਨੂੰ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਮਾਲਾ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਜਨ ਗਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜੈਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਜਨੀਸ਼ ਜੈਨ, ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜੇਸ਼ ਜੈਨ (ਕਾਲੂ ਸਰਾਫ), ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੁਨੀਸ਼ ਜੈਨ, ਐਸ. ਏ. ਜੈਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪੂਰਵ ਮੈਨੇਜਰ ਰੌਕੀ ਜੈਨ, ਵਰੁਣ ਜੈਨ,, ਰਾਜੇਸ਼ ਜੈਨ, ਵਾਈਟ ਜੈਨ, ਸੰਦੀਪ ਜੈਨ, [illegible] ਜੈਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੀਜ਼ਨ-4 'ਚ ਮਾਸਟਰ ਰਮਨ ਤੇ ਪੂਜਾ ਨੇ ਜਿੱਤੇ ਸੋਨ ਤਮਗੇ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ)- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੀਜ਼ਨ 4 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੀ ਐਥੇਲੈਟਿਕਸ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਬਲਾਕ ਦੀਨਾਨਗਰ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਪਿੰਡ ਭੋਲਾ ਤੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਾਸਟਰ ਰਮਨ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਈ.ਟੀ.ਟੀ. ਅਧਿਆਪਕਾ ਪੂਜਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸੋਨ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬਲਾਕ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਨਾਂਅ ਉਚਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਮਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਵਰਗ ਵਿਚ 100 ਅਤੇ 400 ਮੀਟਰ ਦੌੜ ਅਤੇ ਪੂਜਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ 100 ਮੀਟਰ ਅਤੇ ਲੰਮੀ ਛਾਲ ਵਿਚ ਸੋਨ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਕਠੂਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਇਕ ਮੈਰਾਥਨ ਦੌੜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਰਮਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੌੜ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਠੂਆ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਜੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ ਮੈਡਮ ਮੋਹਿਤਾ ਵਲੋਂ ਰਮਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੋਨੋਂ ਦੌੜਾਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਜੋਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਹਨ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਅਧਿਆਪਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਵਰਤੋ ਘੱਟ ਕਰਕੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਪੱਖੋਂ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲੀ : ਸ਼ੈਰੀ ਕਲਸੀ

ਬਟਾਲਾ, (ਤਰਲੋਕ ਬੱਗਾ)- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਪੱਖੋਂ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ੈਰੀ ਕਲਸੀ ਨੇ ਪੀਐੱਮਸ਼੍ਰੀ ਸ. ਸ. ਸ. ਸਕੂਲ, ਨੌਸ਼ਹਿਰਾ ਮੱਝਾ ਸਿੰਘ ਵਿਖੇ ਅਧਿਆਪਕ-ਮਾਪੇ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਕਰਵਾਏ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਰਾਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ 786 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਜੇ ਈ ਈ ਅਤੇ 2,166 ਬੱਚਿਆਂ ਨੀਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਅੱਜ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਬਣਨ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਹਨ।ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ 1 ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਮਾਪੇ-ਅਧਿਆਪਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੂੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮੈਗਾ ਮਾਪੇ ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਐੱਸ. ਐੱਮ. ਸੀ. ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸਕੂਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ, ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ।

ਕਰਵਾ ਚੌਥ ਮੌਕੇ ਨਕਲੀ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਉਤਪਾਦ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ

ਪਠਾਨਕੋਟ (ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ)- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਗਵਾਂ ਸੈਨਾ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੁਵਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੌਰਭ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਤੇ ਨਿਗਰਾਨ ਵਿੰਗ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪਵਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਰਵਾ ਚੌਥ ਵਰਗੇ ਪਵਿੱਤਰ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਣ ਵਾਲੇ ਨਕਲੀ ਅਤੇ ਘਟੀਆ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸੌਰਭ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰਵਾ ਚੌਥ ਦੇ ਮੌਕੇ ਔਰਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ ਕੁਝ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨਕਲੀ, ਬਿਨਾਂ ਬੈਚ ਨੰਬਰ, ਬਿਨਾਂ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਉਤਪਾਦ ਵੇਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਵਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਧੋਖਾਧੜੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਡੀਆਂ ਭੈਣਾਂ-ਧੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਤਿਉਹਾਰ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਵੀ ਹੈ। ਸੰਗਠਨ ਇਸ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੈਕਿੰਗ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾਵੇ। ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਪੈਕਿੰਗ, ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।ਨਕਲੀ ਸਮਾਨ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ ਵਾਲੀਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਬਟਾਲਾ 'ਚ ਹੋਈ ਸੇਵਾ ਸੰਕਲਪ ਸਭਾ

ਬਟਾਲਾ (ਤਰਲੋਕ ਬੱਗਾ)- ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਟਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ ਵਾਲੀਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸੇਵਾ ਸੰਕਲਪ ਸਭਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਸ੍ਰੀ ਜੰਗੀ ਲਾਲ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ, ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ, ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਜੰਗੀ ਲਾਲ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਸੇਵਾ, ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। [illegible]

ਆਰ ਡੀ ਖੋਸਲਾ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਰਸੋਈ ਹੁਨਰ, ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ ਤੇ ਉੱਤਮਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਬਟਾਲਾ (ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ) ਆਰ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਵਾਈ.ਆਈ.ਸੀ.ਸੀ. 2026 ਵਿੱਚ [illegible] ਵਾਈ.ਆਈ.ਸੀ.ਸੀ. 2026 - ਯੰਗ ਇੰਡੀਆ ਕੁਲੀਨਰੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ [illegible] ਬਨਾਰਸੀਦਾਸ ਚਾਂਦੀਵਾਲਾ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਹੋਟਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਐਂਡ ਕੇਟਰਿੰਗ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵੱਕਾਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਕੂਲ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪਕਵਾਨਾਂ, ਮਨਮੋਹਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ, ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਅਤੇ ਰਸੋਈ ਕਲਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋਹਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਸਿਰਫ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਕਲਾਸਰੂਮਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛਾਪ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। [illegible] ਕਰਕੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਦੀਕਸ਼ਾ ਦੀ ਮੈਕਸੀਕਨ-ਇੰਡੀਅਨ ਸੇਵਰੀ ਚਾਟ ਕਾਕਟੇਲ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਮੈਕਸੀਕਨ ਸੁਆਦਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਮਿਸ਼ਰਨ ਨਾਲ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਅਵਸਰ 'ਤੇ ਸਕੂਲ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਰਵਿੰਦ ਖੋਸਲਾ, ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਅਜੇ ਖੋਸਲਾ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾਕਟਰ ਬਿੰਦੂ ਭੱਲਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਰਦਿਕ ਵਧਾਈ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਰੇਵੰਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ 'ਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਮੀਨਾਰ

ਮਜੀਠਾ (ਸੰਜੀਵ ਆਨੰਦ)- [illegible] ਨਿਯਮਾਂ, ਨਸ਼ੇ ਵਰਗੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ, ਹਰੇਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ, ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ, ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਆਦਿ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਮੀਨਾਰ ਲਗਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਸਕੂਲ [illegible] ਪ੍ਰਭਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੱਲ, ਨੀਤੂ ਬਾਲਾ, ਅਮਨਬੀਰ ਕੌਰ, ਮੈਡਮ ਸੀਮਾ, ਮੋਨਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਮੈਡਮ ਕੋਮਲ, ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ, ਰਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੰਸਪਾਲ, ਜਸ਼ਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਕਮਲ ਸਮੇਤ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਵੁਸ਼ੂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਟਾਲਾ 'ਚ 10 ਤੋਂ 15 ਤੱਕ

ਬਟਾਲਾ, (ਡਾ. ਮਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ)- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ-2026, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਸਨੀਕਾਂ/ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। [illegible] ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਵੁਸ਼ੂ ਮੁਕਾਬਲੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਆਰ. ਡੀ. ਖੋਸਲਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਇੰਡੋਰ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀ ਬੇਰਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਬਟਾਲਾ, ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਬੀ. ਡੀ. ਏ. ਵੀ ਸੈਂਟਨੇਰੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਨੇੜੇ ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਬਾਵਾ ਕਾਲਜ, ਬਟਾਲਾ, ਲਕਸ਼ਮੀ ਦੇਵੀ ਸਾਹਨੀ ਸਕੂਲ, ਨੇੜੇ ਹਥਣੀ ਪੁਲ, ਬੈਂਕ ਕਲੋਨੀ, ਬਟਾਲਾ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਅੱਚਲ ਸਾਹਿਬ, ਬਟਾਲਾ ਵਿਖੇ ਠਹਿਰਨਗੇ।

ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕੀਤੀ ਗੰਭੀਰ ਚਰਚਾ

ਪੱਟੀ (ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਖਿਰਤੋਵਾਲ)- ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ [illegible]

ਐੱਸ. ਏ. ਜੈਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਬੱਡੀ 'ਚ ਦਿਖਾਇਆ ਦਮਖਮ

ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ(ਹਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ)- ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 2026 ਦੇ ਤਹਿਤ [illegible] ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਨਾਮ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਗੁਲਸ਼ਨ ਜੈਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਦੀ ਅੰਡਰ-14 ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਡਰ-21 ਟੀਮ ਨੇ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਅੰਡਰ-17 ਟੀਮ ਨੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਖੇਡ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ਼੍ਰੀ ਹੇਮਰ ਜੈਨ ਬੰਟੀ , ਵਾਈਸ ਮੈਨੇਜਰ ਸੁਭਾਸ਼ ਜੈਨ , ਐਸ ਏ ਜੈਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਕੇਸ਼ ਜੈਨ ,ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਾਗਰ ਜੈਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਵਰੁਣ ਜੈਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੀਵ ਜੈਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਜੈਨ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੇਹਾ ਅਤੇ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਲਮ, ਕੋਚ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੇ ਜੇਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ੈਰੀ ਕਲਸੀ ਵੱਲੋਂ ਡੋਰ ਟੂ ਡੋਰ ਮੁਹਿੰਮ ਜਾਰੀ

ਬਟਾਲਾ (ਤਰਲੋਕ ਬੱਗਾ)- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ੈਰੀ ਕਲਸੀ ਵਲੋਂ 'ਮਾਨ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਡੋਰ ਟੂ ਡੋਰ ਕੈਂਪੇਨ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ 'ਮਾਨ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਪਿੰਡ ਅਰਜਨਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ੈਰੀ ਕਲਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ, ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰੀਬ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਸਿਰਤੋੜ ਯਤਨ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਹਰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕੰਮ ਪਾਰਟੀਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦ ਭਾਵ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਕਮਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਯਾਦਵ ਨੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਪਰਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਲਿਆ ਜਾਇਜ਼ਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਜਗਦੀਸ਼ ਕਮਲੇਸ਼)- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਈ.ਏ.ਐੱਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਰੀ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਕਮਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਯਾਦਵ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਖੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਪਰਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫ਼ਸਲ ਵੇਚਣ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਤੇ ਲਿਫ਼ਟਿੰਗ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਦਲਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੀਤੀ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ 1,64,398 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਆਮਦ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 1,63,257 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਏ ਕੁੱਲ ਝੋਨੇ ਵਿੱਚੋਂ 99.31 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ 1,141 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਬਾਕੀ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਝੋਨੇ ਦੀ ਲਿਫ਼ਟਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 44,241 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਲਿਫ਼ਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੰਡੀਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਖਰੀਦ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ।ਸ੍ਰੀ ਕਮਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਯਾਦਵ ਨੇ ਖਰੀਦ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਬੋਲੀ ਲਗਾ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ (ਐੱਮ.ਐੱਸ.ਪੀ.) 'ਤੇ ਖਰੀਦ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜਨਰਲ) ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਪੱਲਵੀ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਐੱਸ. ਡੀ. ਐੱਮ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-1 ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਅਲਕਾ ਕਾਲੀਆ, ਐੱਸ.ਡੀ.ਐੱਮ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-2 ਸ. ਗੁਰਮੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਐੱਸ.ਡੀ.ਐੱਮ. ਅਜਨਾਲਾ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਚਾਰੂਮਿਤਾ, ਐੱਸ.ਡੀ.ਐੱਮ. ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਜਸ਼ਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਐਕਸੀਅਨ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਐੱਸ.ਡੀ.ਓ. ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਐੱਸ.ਡੀ.ਓ. ਸ੍ਰੀ ਲਖਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਸਾਂਝ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, (ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ)- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬਲਾਕ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਦੋ ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮੋਢੀ ਆਗੂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ 220 ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸ ਭਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸੰਸਥਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਵਿਦਿਅਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਕੌਮੀ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਸਦੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਾਬਾ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਰਸੇਵਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਸਮੂਹ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਖਰੀਦ ਨਿਰੀਖਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮੰਡੀਆਂ 'ਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ : ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ (ਰਮੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ)- ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਆਦਿਤਿਆ ਉੱਪਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਸਮੂਹ ਖਰੀਦ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਨੇਜਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੰਡੀ ਅਫਸਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਹਾਇਕ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਖਰੀਦ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਖਰੀਦ ਨਿਰੀਖਕਾਂ ਨਾਲ ਖਰੀਫ ਸਾਲ 2026-27 ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਖਰੀਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ । ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਲੋਂ ਸਮੂਹ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਖਰੀਦ ਨਿਰੀਖਕਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਡੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮੰਡੀ ਅਫਸਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਮੰਡੀਆ ਦੇ ਬਾਹਰ ਗੇਟਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਕਿ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਜੋ ਕਿਸਾਨ ਪੈਡੀ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਦਾ ਮੋਆਇਸਰ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਚੈਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੰਡੀ ਅਫਸਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਮੁਕੰਮਲ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ, ਛਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦ ਦਿੱਕਤ ਪੇਸ ਨਾ ਆਵੇ।

ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਮੌਕੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਠੰਡੇ-ਮਿੱਠੇ ਜਲ ਦੀ ਛਬੀਲ ਲਗਾਈ ਗਈ

ਝਬਾਲ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ)- ਧੰਨ ਧੰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲੇ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਠੰਡੇ ਮਿੱਠੇ ਜਲ ਦੀ ਛਬੀਲ ਲਗਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਸ਼ੇਬਾਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐੱਸ ਐੱਚ ਓ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਥਾਣਾ ਸਿਵਲ ਲਾਈਨ ਬਟਾਲਾ, ਪਏ ਐੱਸ ਆਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ, ਏ ਐੱਸ ਆਈ ਸਿਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਪੰਜਵੜ, ਏ ਐੱਸ ਆਈ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੀ ਏ ਸਟਾਫ ਤਰਨ ਤਾਰਨ, ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਕਾਮਰੇਡ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲਾ ਖੂਹ ਵਾਲਾ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਚਰ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੁਰਸਿੰਘ, ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਐਮਾ ਆਦਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਾਲੀ ਦਾ ਸੁਚੱਜਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ

ਝਬਾਲ, (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ)- ਕਸਬਾ ਝਬਾਲ ਵਿਖੇ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਨਾ ਲਗਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਐੱਸ. ਡੀ. ਐੱਮ. ਤਰਨਤਾਰਨ ਸ੍ਰ: ਕਰਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫ਼ਸਰ ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਾਇਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਝਬਾਲ ਰਤਨ ਸਿੰਘ,ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਵਿਸਥਾਰ ਅਫ਼ਸਰ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਟਵਾਰੀ ਸਾਹਿਬਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ,ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਚਾਇਤ ਸਕੱਤਰ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ, ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ, ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਉਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਧੁਨਿਕ ਖੇਤੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪਰਾਲੀ ਦਾ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ।ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪਰਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹੀ ਹਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਸ਼ੁੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮਾਤਾ ਭਾਗ ਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਬਾਬਾ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬੇਅੰਤ ਲੋਕ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸੇਂਟ ਕਬੀਰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਥਲੈਟਿਕਸ 'ਚ ਖੱਟਿਆ ਨਾਮਣਾ

ਧਾਰੀਵਾਲ (ਮਨਦੀਪ ਵਿੱਕੀ)- ਸੇਂਟ ਕਬੀਰ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਮਗੇ ਹਾਸਿਲ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਪੂਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਸ.ਬੀ.ਨਾਯਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਪੰਜਾਬ ਬੋਰਡ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਮੁਕਾਬਲੇ- 2026 ਅੰਡਰ-19 ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਕਸ਼ਿਸ਼ ਨੇ 1500 ਮੀਟਰ ਦੌੜ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਹਰਡਲ ਰੇਸ ਵਿਚੋਂ ਅੰਡਰ- 19 ਦੇ ਸੁਖਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਰਿਲੇਅ ਟੀਮਾਂ ਅੰਡਰ- 19 ਲੜਕੇ ਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਡਰ- 17 ਲੜਕੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਕਾਂਸੇ ਦਾ ਤਮਗਾ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਉੱਚੀ ਛਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਏਕਮਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੌਥਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਮੈਂਬਰ ਮੈਡਮ ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ ਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਗਨ ਤੇ ਜਨੂੰਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਖੇਡ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡੀ.ਪੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਡਮ ਨੇਹਾ, ਜਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ

ਵੇਰਕਾ (ਰਾਣਾ)- ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਦਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪਾਸਟਰ ਪੂਰਨ ਸਫ਼ਰੀ, ਪਾਸਟਰ ਸੈਮੂਏਲ ਸੋਨੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਮਸੀਹੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਮੇਲਨ 6 ਅਤੇ 7 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ 88 ਫੁੱਟ ਗਰਾਊਂਡ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਪਾਸਟਰ ਡਾ. ਸੰਨੀ ਜੋਨ ਵੱਲੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ।ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਕਮੇਟੀ ਪਾਸਟਰ ਸੈਮੂਏਲ ਸੋਨੀ, ਪਾਸਟਰ ਪੂਰਨ ਸਫ਼ਰੀ, ਪਾਸਟਰ ਖਾਦਿਮ ਸਹੋਤਾ, ਪਾਸਟਰ ਵਿਲੀਅਮ ਸੰਧੂ, ਪਾਸਟਰ ਮਕਬੂਲ ਸਾਬੀ, ਪਾਸਟਰ ਗੁਰਵੰਤ ਰਾਜਾ, ਬਿਸ਼ਪ ਇਮਾਨੂਏਲ ਰਹਿਮਤ, ਬਿਸ਼ਪ ਅਸ਼ੋਕ ਰਵੀ, ਬਿਸ਼ਪ ਲਾਲ ਮਸੀਹ, ਪਾਸਟਰ ਸੈਮ ਚੀਦਾ, ਪਾਸਟਰ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸੰਧੂ, ਪਾਸਟਰ ਨਿਊਟਨ ਮਿੰਟੂ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗੂਆਂ, ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਸ਼ਰਮਾ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਸਜਪਾਲ ਮਸੀਹ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਫਾਊਂਡਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਪਾਰਟੀ (ਰਜਿਸਟਰ) ਡਾ. ਲੂਕਸ ਮਸੀਹ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਲੋਬਲ ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ, ਰੋਹਿਤ ਖੋਖਰ ਮੈਂਬਰ ਐਸ ਟੀ ਐਸ ਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ। ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਾਸਟਰ ਰਾਜਵਿੰਦਰ, ਪਾਸਟਰ ਰਾਜਪਾਲ, ਪਾਸਟਰ ਟਲੈਲੀ ਯੂਸਫ, ਪਾਸਟਰ ਜਾਰਜ, ਪਾਸਟਰ ਰਾਹੁਲ ਯੱਕੀ, ਪਾਸਟਰ ਬਲਰਾਜ ਗਿੱਲ, ਪਾਸਟਰ ਰਣਜੀਤ ਜੈਤੂਵਾਲ, ਪਾਸਟਰ ਯਾਕੂਬ, ਪਾਸਟਰ ਚਾਂਦ ਸਟਾਰ, ਪਾਸਟਰ ਵੱਸਣ, ਪਾਸਟਰ ਬਲਦੇਵ, ਰੋਹਿਤ ਨਈਅਰ, ਯਹੋਸੁਵਾ ਸਫ਼ਰੀ, ਮਨੋਜ ਪਹਿਲਵਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਾਸਟਰ ਸਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਤਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਆਤਮਿਕ ਬਰਕਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਆਖੀਰ ਵਿੱਚ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪੂਰਨ ਸਫ਼ਰੀ ਨੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਟੈਂਕਰਾਂ, ਜਨਤਕ ਟਾਇਲਟ, ਸਫਾਈ ਸੇਵਕਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਪਾਸਟਰ ਸੈਮੂਏਲ ਸੋਨੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ।

ਸਰਵ ਪਿੱਤਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਹਾਂ ਯੱਗ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਅਰੋੜਾ)- ਸ੍ਰੀ ਆਰਤੀ ਸ਼ਿਵ ਦੁਰਗਾ ਮੰਦਰ ਕਰਤਾਰ ਨਗਰ ਛੇਹਰਟਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਪਰਮ ਸੰਤ ਅਦਵੈਤ ਸਰੂਪ ਮਾਤਾ ਆਰਤੀ ਦੇਵਾ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਸ੍ਰੀ ਗਰੁੜ ਪੁਰਾਣ ਦੀ ਕਥਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।ਮੱਸਿਆ ਦੇ ਮੌਕੇ ਸਰਵ ਪਿੱਤਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਹਾਂ ਯੱਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਟੁੱਟ ਲੰਗਰ ਭੰਡਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।11 ਤੋਂ 19 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਨਵਰਾਤਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਵੇਰੇ 5 ਤੋਂ 7 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸਪਤਸ਼ਤੀ ਮਹਾਚੰਡੀ ਯੱਗ, ਨਾਲ ਹੀ ਸਵੇਰੇ-ਸ਼ਾਮ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਾਇਣ ਦਾ ਪਾਠ (5 ਤੋਂ 7), ਸ੍ਰੀ ਦੁਰਗਾ ਸਤੁਤੀ ਦੇ ਪਾਠ ਅਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ 7 ਤੋਂ 10:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਮਾਤਾ ਦੀ ਚੌਂਕੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।19 ਅਕਤੂਬਰ ਅਸ਼ਟਮੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਮਾਂ ਭਗਵਤੀ ਦਾ ਗੁਣਗਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਲਾਇਨਜ਼ ਕਲੱਬ ਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਮੋਗਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ)-ਲਾਇਨਜ਼ ਕਲੱਬ ਮੋਗਾ ਸਿਟੀ ਨੇ ਡੀ. ਐੱਮ. ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਵਿਖੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਨ ਪੇਸ਼ੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਸਾਲੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਚੇਅਰਮੈਨ ਲਾਇਨ ਪ੍ਰਵੀਨ ਗਰਗ ਤੇ ਲਾਇਨ ਅਸ਼ੋਕ ਗਰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਾਇਨ ਸਤਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਨੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂਆਂ ਦਾ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ।ਆਪਣੇ ਸਵਾਗਤੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਟੁੱਟ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ।ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਮੇਅਰ ਵਿਨੋਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਲਾਇਨਜ਼ ਕਲੱਬ ਮੋਗਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।ਤਿੰਨ ਸਮਰਪਿਤ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾ ਤੇ ਅਵਨੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਤਾੜੀਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਵਿੱਚ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਲਾਇਨ ਕਮਲ ਮੰਗਲਾ, ਰੀਜਨ ਚੇਅਰਪਰਸਨ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ 321ਐੱਫ) ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਮਠਾੜੂ, ਡਿਪਟੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਡੀਈਓ), ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਲਾਇਨ ਡਾ. ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਲਾਇਨ ਨਵ ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ।

ਗਲੋਬਲ ਡਿਸਕਵਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਟੂਰ ਲਵਾਇਆ

ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ (ਦਰਸ਼ਨ ਜਿੰਦਲ)-ਸੀ ਬੀ ਐਸ ਈ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਰਾਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਗਲੋਬਲ ਡਿਸਕਵਰੀ ਸਕੂਲ ਵੱਲੋਂ ਕਲਾਸ ਪੰਜਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਠਵੀਂ ਤੱਕ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਜੈਸਲਮੇਰ, ਸਮ ਸੈਂਡ ਡਿਊਨਜ਼ ਅਤੇ ਬੀਕਾਨੇਰ ਦਾ ਰੋਮਾਂਚਕ, ਗਿਆਨਵਰਧਕ ਤੇ ਅਨੁਭਵਾਤਮਕ ਸਿੱਖਿਆ ਭਰਪੂਰ ਦੌਰਾ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ।ਇਸ ਟੂਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਰਾਸਤ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਕਲਾ, ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ ਅਤੇ ਕਲਾਸਰੂਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਅਸਲ ਜੀਵਨ ਦੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਸੀ।ਟੂਰ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਜੈਸਲਮੇਰ ਵਾਰ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ, ਪਟਵੋਂ ਕੀ ਹਵੇਲੀ, ਜੈਸਲਮੇਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੋਨਾਰ ਕਿਲ੍ਹਾ ਤੇ ਕੁਲਧਰਾ ਪਿੰਡ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਮ ਸੈਂਡ ਡਿਊਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਜੀਪ ਸਫਾਰੀ ਤੇ ਊਠ ਸਫਾਰੀ ਦਾ ਰੋਮਾਂਚਕ ਅਨੁਭਵ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਊਠ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਕੇਂਦਰ, ਬੀਕਾਨੇਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਊਠਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਖੋਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ।ਸਮ ਸੈਂਡ ਡਿਊਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੈਂਪ ਵਿਖੇ ਰਾਤ ਦਾ ਠਹਿਰਾਅ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਰਿਹਾ।ਰਾਜਸਥਾਨੀ ਲੋਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਰਵਾਇਤੀ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਨਾਚ ਨਾਲ ਸਜੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸ਼ਾਮ ਨੇ ਇਸ ਦੌਰੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਯਾਦਗਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦਿਆਂ ਕਈ ਤਜਰਬੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ।ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਆਵਾਜਾਈ, ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਭੋਜਨ ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਉਮੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ।ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਾਵਿਆ ਅਸੀਜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਕ ਟੂਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਕਲਾਸਰੂਮ ਦੀਆਂ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਤਜਰਬਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੌਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਅਜਿਹੇ ਅਨੁਭਵਾਤਮਕ ਦੌਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਗਿਆਸਾ, ਆਤਮਨਿਰਭਰਤਾ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੱਭਿਆਚਾਰਾਂ ਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿਕਸਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਜਵਾਹਰੇਵਾਲਾ ਦੀ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼ਮਿੰਦਰਪਾਲ, ਪੂਜਾ)-ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਜਵਾਹਰੇਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤਹਿਤ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੰਮ ਸਕੂਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।ਸੈਂਟਰ ਹੈੱਡ ਟੀਚਰ ਗੁਲਾਬੇਵਾਲਾ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਜੰਬਰ ਵੱਲੋਂ ਕੰਮ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਦੇ ਹੈੱਡ ਟੀਚਰ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੰਬੋਜ, ਹਰਦਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਿਸਤਰੀ ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਟਿੱਲਾ ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਨਤਮਸਤਕ

ਫਰੀਦਕੋਟ (ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ)-ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਿਅੰਕ ਕਾਨੂੰਨਗੋ ਅੱਜ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਪਿਆਰ, ਨਿਮਰਤਾ, ਸਬਰ-ਸੰਤੋਖ ਤੇ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅੱਜ ਵੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਆਤਮਿਕ ਸਕੂਨ ਤੇ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਇਸ ਸਮੇਂ ਹਾਜ਼ਰ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ੍ਰ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਸ੍ਰ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੋਮਾਣਾ, ਸ੍ਰ. ਦੀਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਸ੍ਰ. ਗੁਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰ. ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਗੀਆ ਤੇ ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕੈਡਿਟਾਂ ਨੇ ਟੀ ਬੀ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਸੈਮੀਨਾਰ 'ਚ ਲਿਆ ਭਾਗ

ਕੋਟ ਈਸੇ ਖਾਂ (ਅਰੋੜਾ)-ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਕੋਟ ਈਸੇ ਖਾਂ ਦੀਆਂ ਐਨ.ਸੀ.ਸੀ. ਕੈਡਿਟਾਂ ਨੇ ਟੀ.ਬੀ. ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਸਬੰਧੀ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। 05 ਪੰਜਾਬ ਬਟਾਲੀਅਨ ਗਰਲਜ਼ ਮੋਗਾ ਦੇ ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਕਰਨਲ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਯੋਗ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਮੋਗਾ ਤੇ ਕੋਟ ਈਸੇ ਖਾਂ ਵਿਖੇ ਟੀ.ਬੀ. ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਸਬੰਧੀ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਏ ਗਏ।ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਦੌਰਾਨ ਡਾ. ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਡਾ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਐੱਨ.ਸੀ.ਸੀ. ਕੈਡਿਟਾਂ ਨੂੰ ਟੀ.ਬੀ. ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ, ਕਾਰਨਾਂ, ਬਚਾਅ ਤੇ ਇਲਾਜ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ।ਸੈਮੀਨਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐੱਨ.ਸੀ.ਸੀ. ਕੈਡਿਟਾਂ ਨੇ ਏ.ਐੱਨ.ਓ. ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਟੀ.ਬੀ. ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਰਾਹੀਂ ਕੈਡਿਟਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਤੇ ਟੀ.ਬੀ. ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।ਸਕੂਲ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਐੱਮ. ਡੀ. ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਐੱਨ.ਸੀ.ਸੀ. ਕੈਡਿਟਾਂ ਦੇ ਇਸ ਯਤਨ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ।

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਗੰਡੂ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਕੈਰੀਅਰ ਕਾਊਂਲਿੰਗ ਸੈਸ਼ਨ

ਮਾਨਸਾ (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ)-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਉਤਪੱਤੀ, ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦਫ਼ਤਰ ਮਾਨਸਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਗੰਡੂ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰੀਅਰ ਕਾਊਂਲਿੰਗ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਦੇ ਲਗਭਗ 140 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਉਤਪੱਤੀ, ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਮੁਫ਼ਤ ਹੁਨਰ ਸਿਖਲਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ।ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਰਜਨੀ ਸਿੰਗਲਾ (ਟੀ.ਜੀ.ਟੀ.), ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ (ਟੀ.ਜੀ.ਟੀ.), ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ (ਟੀ.ਜੀ.ਟੀ.) ਤੇ ਸੁਖਵੀਰ ਕੌਰ (ਟੀ.ਜੀ.ਟੀ.) ਨੇ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ।

12 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਛਡਾਊ ਕੇਂਦਰ

ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ (ਜਗਦੀਪ ਗਿੱਲ)-ਕੀ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ 12 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਬੰਦ ਪਏ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਸ਼ਾ ਛਡਾਊ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਹੈ।ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਸਥਾਨਕ ਨਸ਼ਾ ਛਡਾਊ ਕੇਂਦਰ 12 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ 1912 ਤੋਂ 17 ਵਾਲੀ ਅਕਾਲੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਸਮੇਂ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਤੇ ਉਸੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਇਸ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਤੇ ਚੀਫ ਵਿੱਪ੍ਹ ਬੀਬਾ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਿਹਰਾ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਦੇ ਉਸ ਬਹੁ-ਚਰਚਿਤ ਐੱਸ ਐੱਮ ਓ ਸ੍ਰੀ ਰਵੀਕਾਂਤ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਸਿਰ ਵਜਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਰੜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸਦਕਾ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਿਰੇ ਲੱਗਾ ਹੈ।ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਇੱਥੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਜਿੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ, ਉੱਥੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਟਾਫ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਥਾਨਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਪਤਵੰਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਲਗਵਾਈਆਂ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ 'ਚ 29 ਕਿਸਾਨ ਸਨਮਾਨਤ

ਰਾਏਕੋਟ (ਸੰਤੋਖ ਗਿੱਲ)-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹਾੜ੍ਹੀ ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਸਬੰਧੀ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਏਕੋਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਕਿਸਾਨ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ।ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ ਤੋਂ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਵਧੀਆ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ 29 ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਾਊ ਖੇਤੀ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਨਸੀਹਤ ਦਿੱਤੀ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ, ਸੁਪਰ ਸੀਡਰ ਵਰਗੀਆਂ ਆਧੁਨਿਕ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਫ਼ਸਲੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਦਾ ਸੁਚੱਜਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਧਾਇਕ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੇ ਪਨਗਰੇਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਤੇਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਡਾਕਟਰ ਬਰਾੜ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾੜ੍ਹੀ ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਲਈ ਡੀ.ਏ.ਪੀ. ਤੇ ਬਦਲਵੀਆਂ ਖਾਦਾਂ ਦਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਟਾਕ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।ਕਿਸਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਡੀਲਰਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਖਾਦ ਖ਼ਰੀਦਣ ਤੇ ਪੱਕਾ ਬਿੱਲ ਲੈਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਕਲੀ ਖਾਦਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ।ਵਿਧਾਇਕ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਫ਼ਸਲੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਅਪਣਾਉਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।ਡਾ. ਤੇਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਅਪਨਾ ਕੇ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਲਾਹੇਵੰਦ ਧੰਦਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਐੱਸ.ਡੀ.ਐੱਮ. ਰਾਏਕੋਟ ਖ਼ੁਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਤੇ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਤੇ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਵੀ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

'ਟਾਟਾ ਬਿਲਡਿੰਗ ਇੰਡੀਆ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਲੇਖ ਰਚਨਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਾਏ

ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ (ਦਰਸ਼ਨ ਜਿੰਦਲ)-ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ (ਸਮਿਸ) ਲਹਿਰਾ ਸੌਂਧਾ ਵਿਖੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਟਾਟਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ 'ਟਾਟਾ ਬਿਲਡਿੰਗ ਇੰਡੀਆ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਲੇਖ ਰਚਨਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਾਏ ਗਏ।ਇਹ ਮੁਕਾਬਲੇ '2047 ਦਾ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲੈਂਦਿਆਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ?ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਜੈਸਮੀਨ ਕੌਰ ਸਪੁੱਤਰੀ ਗੁਰਨੈਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਹਿਲਾ, ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਪੁੱਤਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੂਜਾ ਤੇ ਸੱਤਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਗੁਰਨੂਰ ਸਿੰਘ ਸਪੁੱਤਰ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।ਟਾਟਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਜੇਤੂਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਮੈਡਲ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕੂਲ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਦੇ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂਬਰ ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭੂਰਾ ਸਿੰਘ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੇਤੂ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਕਰ-ਕਮਲਾਂ ਨਾਲ ਮੈਡਲ ਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤਕਸੀਮ ਕੀਤੇ।ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਪੰਚ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ 1100/- ਰੁਪਏ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

'ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਦੇਣ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸੈਮੀਨਾਰ

ਪਟਿਆਲਾ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ)-ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਸੰਬੰਧੀ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ।ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਧਿਐਨ ਵਿਭਾਗ ਤੇ ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਰਜਿ.) ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਾਏ ਇਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਉਪ-ਕੁਲਪਤੀ ਡਾ. ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।ਡਾ. ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਨੂੰ ਮੁੱਲਵਾਨ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਬੁੱਧ ਵਿਦਵਾਨ ਸਨ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਮਹਾਨ ਚਿੰਤਕਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਪੁਚਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਤੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ।ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਵਜੋਂ ਪੁੱਜੇ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਹੁਪੱਖੀ ਸ਼ਖ਼ਸ਼ੀਅਤ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦੱਸਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਨੂੰ ਬਹੁਦਿਸ਼ਾਵੀ ਤੇ ਮੁੱਲਵਾਨ ਦੱਸਿਆ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ।ਵਿਭਾਗ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਗੁੰਜਨਜੋਤ ਕੌਰ ਨੇ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਭਾਵਪੂਰਤ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ।ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਰਜਿ.) ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਕਾਰਜ ਖੋਜਾਰਥੀ ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤਾ।

ਡਾਕਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਨੰਨ੍ਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦਾ ਸਫ਼ਰ

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ (ਅਸ਼ੋਕ ਸ਼ਰਮਾ)

ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਜਦੋਂ ਨੰਨ੍ਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਡਾਕਘਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਵੇਂ ਜਵਾਬ ਮਿਲੇ। ਕੌਮੀ ਡਾਕ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਡੀ ਸੀ ਐੱਮ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ ਦੇ ਦੂਜੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਡਾਕਘਰ ਦਾ ਵਿੱਦਿਅਕ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਕਿ ਚਿੱਠੀਆਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਡਾਕ ਵਿਭਾਗ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਡਾਕਘਰ ਦੇ ਹੈੱਡ ਪੋਸਟ ਮਾਸਟਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਬੇਦੀ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਡਾਕ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਛਾਂਟੀ, ਡਾਕ ਵੰਡ ਤੇ ਡਾਕਘਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨਾਲ ਡਾਕਘਰ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਕਈ ਨਵੀਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਨੁਰਾਧਾ ਚੰਦੇਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕਿਤਾਬੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰਕ ਤਜਰਬਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਵਿੱਦਿਅਕ ਦੌਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜਗਿਆਸਾ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਤਜਰਬੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਰੋਚਕ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਪ੍ਰਭਨੂਰ ਕੌਰ, ਸ਼੍ਰੇਆ, ਨੇਹਲ, ਆਰਵ ਤੇ ਈਸ਼ਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਾਕਘਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਰੌਚਕ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਸਿੱਖਣ ਤੇ ਡਾਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਸਮਝਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਧਿਆਪਕ ਗੀਤਾ, ਫਿਲਿਪ, ਸੁਰਚੀ ਤੇ ਲੱਕੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਹ ਵਿੱਦਿਅਕ ਦੌਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਗਿਆਨਵਰਧਕ ਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਾਬਿਤ ਹੋਇਆ।

80 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦਾ ਥਾਣੇਦਾਰ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਫਰੀਦਕੋਟ (ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ)

ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਤੋਂ ਆਈ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਥਾਣਾ ਸਦਰ 'ਤੇ ਰੇਡ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਥਾਣੇਦਾਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦੇ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਲੇ ਕਈ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਨਾਮ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਘੁਗਿਆਣਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 80 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਦੀ ਗੱਲ ਤੈਅ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਸ਼ਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲੈ ਲਈ ਸੀ ਤੇ ਅੱਜ ਦੂਜੀ ਕਿਸ਼ਤ ਲੈਂਦਿਆਂ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਸ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਨਾਮ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਗੇ।

ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ 'ਚ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਅਕੈਡਮੀ ਰਹੀ ਅੱਵਲ

ਮੋਗਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ)-ਪਿੰਡ ਖੋਸਾ ਪਾਂਡੋ ਵਿਖੇ ਧੰਨ ਧੰਨ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾ ਅੰਡਰ-14 ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਅਕੈਡਮੀ ਖੋਸਾ ਪਾਂਡੋ ਤੇ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਲੀਣਾ ਦੀ ਟੀਮ ਰਹੀ। ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਓਨਰ ਮੈਡਮ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕੋਚ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਠ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਭੈੜੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਲੰਬਰ, ਦਿਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁੰਨੂੰ, ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਲੱਖੀ, ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਜੈਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਗੁਰਤੇਜ ਰੋਮੀਓ, ਸੁੱਖਾ ਖੋਸਾ, ਕੋਚ ਬਾਈ ਬਿੱਲਾ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਐੱਲ ਡੀ ਆਰ ਨੇ ਐਥਲੈਟਿਕਸ 'ਚ ਗੱਡੇ ਝੰਡੇ

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਪਾਲ/ਪੂਜਾ)-ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੇਡੀਅਮ ਬਾਦਲ ਵਿਖੇ ਐਥਲੈਟਿਕਸ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਐੱਲ. ਡੀ. ਆਰ. ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਪ੍ਰਭਨੂਰ ਕੌਰ ਨੇ 100 ਮੀ: ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ, ਤਾਜਵੀਰ ਕੌਰ ਨੇ 400 ਮੀ: ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਏਕਨੂਰ ਬਰਾੜ ਨੇ 200 ਮੀ: ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ।

ਦੋ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਸਟੇਟ ਪੱਧਰ ਲਈ ਕੁਆਲੀਫਾਈ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਜੈ ਅਰੋੜਾ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਗੁੰਜਨ ਵੱਲੋਂ ਪੀ ਟੀ ਆਈ ਟੀਚਰ ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਮੂਹ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ।

ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਲੱਗੇਗੀ ਲਗਾਮ : ਕੈਮਿਸਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ

ਸੁਨਾਮ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ (ਅਸ਼ੋਕ ਬਾਂਸਲ, ਹਾਕਮ ਭੱਟੀ)-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਕੈਮਿਸਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਡਰੱਗ ਅਵੇਅਰਨੈੱਸ, ਯੁੱਧ ਨਸ਼ੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੇ ਜੀ.ਐੱਸ.ਟੀ. ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਮੀਨਾਰ-ਕਮ-ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਰੇਸ਼ ਜਿੰਦਲ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਾਜੀਵ ਜੈਨ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੰਜੇ ਪੁਰੀ ਤੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ ਸਤੀਸ਼ ਸਿੰਗਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਈ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਨਲ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਅਮਨ ਵਰਮਾ, ਡਰੱਗ ਕੰਟਰੋਲ ਅਫ਼ਸਰ ਰੋਹਿਤ ਕਾਲੜਾ ਤੇ ਡਰੱਗ ਕੰਟਰੋਲ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਸੰਤੋਸ਼ ਜਿੰਦਲ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ ਤੋਂ ਕੈਮਿਸਟਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਤੇ ਨਕਲੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਿੱਕਰੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ।ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕੈਮਿਸਟ ਕੇਵਲ ਅਧਿਕਾਰਤ ਡੀਲਰਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਨ।ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਰਕੋਟਿਕ (ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ) ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕੇਵਲ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਪਰਚੀ 'ਤੇ ਕਰਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵਿਕਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਮੇਨਟੇਨ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਡਰੱਗ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੈਮਿਸਟਾਂ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ 31 ਦਸੰਬਰ 2026 ਤੱਕ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਫ਼ਟਵੇਅਰ ਰਾਹੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗੋਦਾਮ ਲਾਇਸੈਂਸ ਧਾਰਕ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਧਾਰਕ 31 ਮਾਰਚ 2027 ਤੱਕ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਸਾਫ਼ਟਵੇਅਰ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਫਕੀਰ ਚੰਦ, ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ, ਰੋਮੀ ਡਾਂਗ, ਰਾਕੇਸ਼ ਪੁਰੀ, ਵਿਨੋਦ ਹੈਪੀ, ਦਵਿੰਦਰ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ, ਯੋਗੇਸ਼ ਚੋਪੜਾ, ਅਜੈਬ ਸੈਣੀ, ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸੈਣੀ, ਬਾਰੂ ਰਾਮ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਗੋਇਲ, ਗੁਰਚਰਨ ਢੀਂਡਸਾ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼ਸ਼ੀ ਭੂਸ਼ਣ, ਗੋਗੀ ਚੀਮਾ, ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਖੁਸ਼ਵਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਬੱਬਲਾ, ਵਿਨੀਤ ਜਿੰਦਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕੈਮਿਸਟ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਐੱਮ ਐੱਸ ਸੀ (ਐੱਫ ਟੀ) ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਹਾ

ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ (ਦਰਸ਼ਨ ਜਿੰਦਲ)-ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਲਵੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ ਢੱਡੇ ਦਾ ਐੱਮ ਐੱਸ ਸੀ (ਐੱਫ ਟੀ) ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਹਾ।ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਐੱਮ ਡੀ ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਲੀ ਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਡਮਨਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਤੀਜੇ ਉੱਪਰ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤੇ ਮਿਹਨਤੀ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਣਮੱਤੇ ਨਤੀਜੇ ਮਿਲਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਉੱਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ।ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਬਾਘਾ ਨੇ ਨਤੀਜੇ ਉੱਪਰ ਤਸੱਲੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੋਰਸ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਖੁਦ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮੰਗ ਹੈ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੀ ਮੰਗ ਵਧੇਰੇ ਹੈ।ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਪ੍ਰੋ. ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਮੈਸਟਰ ਦੇ ਐਲਾਨੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਤੇ ਖੁਸ਼ਕਿਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ 94 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਰਵਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ 93 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ।ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਪ੍ਰਸ਼ੋਤਮ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿੰਬਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਪੋਲਰ ਸਟਾਰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕੰਵਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰੋ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਰਵਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰੋ. ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਐੱਫ.ਟੀ., ਪ੍ਰੋ. ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਐੱਫ.ਟੀ., ਪ੍ਰੋ. ਲਖਵੀਰ ਕੌਰ ਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ ਵੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ : ਸੰਜੀਵ ਬਿੱਟੂ

ਪਟਿਆਲਾ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ)-ਸ੍ਰੀ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮਨਾਏ ਗਏ 'ਕਾਲੇ ਦਿਵਸ' ਮੌਕੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਬੁੱਤ ਤੱਕ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਬਕਾ ਮੇਅਰ ਪਟਿਆਲਾ ਸੰਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ।ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਤੇ ਦਿਹਾਤੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕੱਢੇ ਗਏ ਇਸ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਹੈ।ਸੰਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਲਈ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ।ਜੇਕਰ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣਾ ਵਿਰੋਧ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਜਮਹੂਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋਕਤੰਤਰ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਲੜਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਹਰ ਵਰਕਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ।ਸੰਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪਟਿਆਲਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਤੇ ਸੂਬਾਈ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਵੇਗੀ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਝੋਨੇ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਖਰੀਦ ਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ : ਢਿੱਲੋਂ

ਪਟਿਆਲਾ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ)-ਪਟਿਆਲਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਇੰਚਾਰਜ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੋ ਫੂਡਗ੍ਰੇਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਸਨੌਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਝੋਨੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਸਲ ਦਾ ਇਕ ਇਕ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਸ਼ੋਕ ਸਿਰਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸਨੌਰ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ, ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ, ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਚੁਕਾਈ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਦਿਆਂ ਖਰੀਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੱਜਾਣ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੀਡੀਆ ਸੈਕਟਰੀ ਪਟਿਆਲਾ, ਗੁਲਜਾਰ ਪਟਿਆਲਵੀ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੈਕਟਰੀ ਪਟਿਆਲਾ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਜਸਪਿੰਦਰ ਰੰਧਾਵਾ ਮੋਨੂੰ, ਨਰਿੰਦਰ ਸੈਣੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਰਿੰਕੂ ਰੰਗੋਵਾਲ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਦਿਹਾਂਤ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਸਤੀਸ਼ ਸਚਦੇਵਾ)-ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਿੰਕੂ ਰੰਗੂਵਾਲ ਤੇ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੰਗੂਵਾਲ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰ: ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਗੂਵਾਲ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ ਸਨ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਪੰਥਕ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਮਾ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਰਕਬਾ, ਕਨਵੀਨਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਜੜਾਹਾਂ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਜੜਾਹਾਂ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧੂਲਕੋਟ, ਗੁਰਮੇਰ ਸਿੰਘ ਕਨੇਚ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਛਾਪਾ, ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਮੰਚ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ ਡਾ: ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਮਾਸਟਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੋਹੀ, ਰਵੀ ਲਲਤੋਂ, ਮਾ: ਮੁਕੰਦ ਸਿੰਘ ਚੌਂਕੀਮਾਨ, ਆਗੂ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅੱਬੂਵਾਲ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅੱਬੂਵਾਲ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ, ਦਸਮੇਸ਼ ਕਿਸਾਨ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਮਾ: ਜਸਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਲਤੋਂ, ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੱਲੋਵਾਲ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੋਹੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੋਧਾਂ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖਾ ਸਰਾਭਾ, ਰਾਜੂ ਗੁੱਜਰਵਾਲ, ਸਾਬਕਾ ਪੰਚ ਹਰਦੀਪ ਕੌਰ ਸਰਾਭਾ ਆਦਿ ਨੇ ਸ੍ਰ: ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਗੂਵਾਲ ਦੇ ਦਿਹਾਂਤ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਮਿੱਤ ਸ੍ਰੀ ਸਹਿਜ ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ 11 ਅਕਤੂਬਰ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਰੇਲਵੇ ਰੋਡ ਮੰਡੀ ਅਹਿਮਦਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ 1:00 ਤੋਂ 2:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਾਬਕਾ ਡੀ ਪੀ ਆਰ ਓ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਤ 'ਪਟਿਆਲਵੀ ਪੱਤਰਕਾਰ' ਦਾ ਵਿਮੋਚਨ

ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ : ਪ੍ਰਿੰ. ਗੁਰਮ

ਪਟਿਆਲਾ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ)-ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮ ਨੇ ਇਥੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਅਫਸਰ ਸ੍ਰ. ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ 'ਪਟਿਆਲਵੀ ਪੱਤਰਕਾਰ' ਦਾ ਵਿਮੋਚਨ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਲੇਖਕ ਸ੍ਰ. ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਰਾਲੇ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਡਮੁੱਲੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਲਮਬੱਧ ਕਰਨਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।ਸ੍ਰ. ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਟਿਆਲਵੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ ਲਈ ਸਪਾਂਸਰਸ਼ਿਪ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਧੰਨਵਾਦ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ।ਸ੍ਰ. ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਲਗਭਗ 158 ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਸਫ਼ਰ ਤੇ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਡਮੁੱਲੇ ਯੋਗਦਾਨ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਹੈ।ਕਿਤਾਬ ਰਾਹੀਂ ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਸਾਰਥਕ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰ. ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਜਿਕ, ਇਤਿਹਾਸਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 17 ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰ. ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਵਰਗੀ ਸ੍ਰ. ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਤੀਰ ਕਮਾਨ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖ਼ਬਾਰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਉੱਪ-ਸਕੱਤਰ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਵੱਲੋਂ ਪਟਿਆਲਵੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਐਡੀਸ਼ਨ ਆਉਂਦੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਹੈ ਤੇ ਪਟਿਆਲਵੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਹਨ, ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬ ਭੇਜਣ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਹੈ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਕਈ ਨਾਮਵਰ ਮੀਡੀਆ ਮਾਹਰ ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰ. ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਿਤ ਪਟਿਆਲਵੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਸ੍ਰ. ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ੁਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਅਫਸਰ ਸ੍ਰੀ ਭੂਪੇਸ਼ ਚੱਠਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਅਫਸਰ ਸ੍ਰ. ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ ਮੀਡੀਆ ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਪ੍ਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਾਰੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਰਸਟ ਨੇ ਸ਼ੇਰਮਾਜਰਾ 'ਚ ਝੋਨੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਈ

ਸਮਾਣਾ (ਗੁਰਪਿਆਰ ਸਿੰਘ ਬੱਲ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਬੱਲ)-ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਤੇ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਦਾ ਦਾਣਾ-ਦਾਣਾ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰ. ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਬਰਸਟ ਨੇ ਹਲਕਾ ਸਮਾਣਾ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਖਰੀਦ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ੇਰਮਾਜਰਾ ਵਿਖੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਉਣ ਮੌਕੇ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰ. ਬਰਸਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਪੁਖ਼ਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਆੜ੍ਹਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਡਕਾਲਾ ਦਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਖਰੀਦ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਨੀ ਮਾਹਲਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਕਿਟ ਕਮੇਟੀ ਡਕਾਲਾ, ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ, ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ ਦੱਤ ਮੈਂਬਰ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੀਬੀਪੁਰ ਮੈਂਬਰ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ, ਬਲਕਾਰ ਡਕਾਲਾ ਮੈਂਬਰ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ, ਜਤਿੰਦਰ ਬਠੋਈ, ਅਤੁਲ ਗੋਇਲ, ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਏਕਮ ਮੈਡੀਕੋਸ, ਡਾ. ਹਰਮੇਸ਼ ਆਲਮਪੁਰ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਮਾਜਰਾ, ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਮਾਜਰਾ, ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੇ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸਰਬ ਭਾਰਤ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਮੋਗਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ)-ਸਰਬ ਭਾਰਤ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿੱਚ ਐਸ. ਆਈ. ਆਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸਰਬ ਭਾਰਤ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਗਰਲਜ਼ ਕੋ-ਕਨਵੀਨਰ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਬੱਧਨੀ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਬੋਹੜ ਬੁੱਟਰ ਨੇ ਕੀਤੀ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਤੇ ਟੰਗ ਕੇ ਤੇ ਮੋਦੀ-ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ 13 ਕਰੋੜ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਾਸਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੇ ਨਿਹਾਇਤ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦੋ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ 10 ਮਹੀਨੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 14 ਵਾਰ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖ ਕੇ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਰੋਕਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਐੱਸ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰੇ ਪਰ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਮੋਦੀ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਐੱਸਆਈਆਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਤੇ 13 ਕਰੋੜ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੋਟਰ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪੱਖ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਉਹਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੋਦੀ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਣ-ਐਲਾਨੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਲੋਕ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਤੇ ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਵੋਟ ਦਾ ਹੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਖੋਹਣ ਦਿਆਂਗੇ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਗੂ ਇਕਬਾਲ ਤਖਾਣਵੱਧ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਗੂ ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮਹੇਸ਼ਰੀ, ਹਰਮਨ ਸਿੰਘ, ਜਬਰਜੰਗ ਮਹੇਸਰੀ, ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਮੋਗਾ, ਪੂਜਾ ਦੁੱਨੇਕੇ, ਜੋਤੀ ਮੋਗਾ, ਅਨਮੋਲ ਕੌਰ ਮੋਗਾ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਜਲਾਲਾਬਾਦ (ਜੰਗੀਰ ਕੌਰ/ਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ)-ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਐੱਫ ਰੋਡ ਘੁਬਾਇਆ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ, ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਫੂਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਮਨ ਧਰਮੂ ਵਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਸਕੱਤਰ ਸਟਾਲਿਨ ਲਮੋਚੜ, ਏ.ਆਈ.ਵਾਈ.ਐੱਫ. ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਬਲਵਿੰਦਰ ਘੁਬਾਇਆ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ 13 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ 10 ਅਕਤੂਬਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ਇਕੱਠ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਬੀਜੇਪੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੌਜਵਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਰਾਸ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਟਰੇਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ 50 ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮੈਟਰੋ ਸਟੇਸ਼ਨ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਇਹ ਸਾਫ ਦਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟ ਦੀ ਚੋਰੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਤੇ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ 38 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਆਰਮੀ ਲਾ ਦੇਣੀ ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਡਿਟੇਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਨਐਲਾਨੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜੰਮੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਕੱਟ ਦੇਣਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੈ। ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੜਾਈ ਲੜਦੀ ਰਹੇਗੀ ਤੇ ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਾਗ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਲੈ ਕੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਤਰਕਸ਼ੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਲਾਗੂ ਅਣਐਲਾਨੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਅਰਾਜਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼

ਬਰਨਾਲਾ (ਨ ਜ਼ ਸ)-ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਾਕਰੋਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਕਿਲ੍ਹੇਬੰਦੀ ਕਰਨ ਲਈ 45 ਹਜ਼ਾਰ ਅਰਧ ਸੈਨਿਕ ਬਲ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ, 250 ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰਨ, ਮੈਟਰੋ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਗ਼ੈਰ-ਜਮਹੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨਬੰਦੀ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਆਗੂਆਂ ਮਾਸਟਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਭਦੌੜ, ਹੇਮ ਰਾਜ ਸਟੈਨੋਂ, ਰਾਜੇਸ਼ ਅਕਲੀਆ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸ਼ਹਿਣਾ ਤੇ ਸੁਮੀਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸੁਧਾਈ (ਐੱਸ ਆਈ ਆਰ) ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਵੋਟਾਂ ਕੱਟਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਹੇਠ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕਾਰਕੁਨਾਂ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੋਟ ਤੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਤੇ ਝੂਠੇ ਕੇਸਾਂ ਹੇਠ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਕਰਕੇ ਖੁਦ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਰਾਜਕਤਾ ਫੈਲਾਅ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਜਨਤਕ ਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੋਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਵੋਟ ਤੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗ਼ੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਿਲ੍ਹੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਜਨਤਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੋਟ, ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਤੇ ਹੋਰ ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਇਸ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਨਾਲ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਸੀ ਡਬਲਯੂ ਐੱਲ ਯੂ (ਏਟਕ) ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ

ਉਸਾਰੀ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਲੜੀਵਾਰ ਕੈਂਪ ਜਾਰੀ ਰੱਖਾਂਗੇ : ਢਾਬਾਂ, ਧੂੰਨਕੀਆਂ

ਜਲਾਲਾਬਾਦ (ਜੰਗੀਰ ਕੌਰ, ਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ)-ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰ ਐਂਡ ਲੇਬਰ ਯੂਨੀਅਨ (ਰਜਿ:) ਏਟਕ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਨਕ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾਂ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਕੈਂਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਮਿਸਤਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਕੈਂਪ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਨਰੇਗਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਰਿੰਦਰ ਢਾਬਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੈਂਪ ਉਸਾਰੀ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਿਰਬਾਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਆਰਥਿਕ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ।ਸਾਥੀ ਨਰਿੰਦਰ ਢਾਬਾਂ ਤੇ ਰਾਜ ਮਿਸਤਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਨੀਅਨ ਰਾਹੀਂ ਜਥੇਬੰਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਖੱਜਲ ਖ਼ੁਆਰੀ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਲੁੱਟ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।ਬੀਓਸੀ ਡਬਲਯੂ ਵੈੱਲਫੇਅਰ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ/ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪਰਮਜੀਤ ਢਾਬਾਂ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਸੋਨਾ ਧੂੰਨਕੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।ਐਡਵੋਕੇਟ ਢਾਬਾਂ ਤੇ ਸੋਨਾ ਧੂੰਨਕੀਆਂ ਨੇ ਕੈਂਪ 'ਚ ਹਾਜ਼ਰ ਰਾਜ ਮਿਸਤਰੀ, ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸ਼ਨ, ਪਲੰਬਰ, ਕਾਰਪੇਂਟਰ, ਪੱਥਰ, ਟਾਇਲਾਂ ਲਾਉਣ ਤੇ ਪੇਂਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਰ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਕਾਪੀ ਉਸਾਰੀ ਕਿਰਤੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮਦਦਗਾਰ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਮਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾ ਕਿਰਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਿਰਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਹੈ।ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਾਰੀ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਣਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੱਕ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕੈਂਪ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ।ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਸੋਨਾ ਧੂੰਨਕੀਆਂ, ਬਲਾਕ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਚਰਨ ਪਾਲੀ ਵਾਲਾ, ਕਰਨੈਲ ਬੱਗੇ ਕੇ, ਸਰਬ ਭਾਰਤ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਬਲਾਕ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਧਰਮਿੰਦਰ ਮੁਰਕਵਾਲਾ, ਸੰਦੀਪ ਜੋਧਾ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਘੁਰੀ, ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਰਾਰੀ, ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਗਹਿਲੇਵਾਲਾ, ਸੋਹਨ ਬਸਤੀ ਸੁਕੜ ਚੱਕ ਤੇ ਏਆਈਐੱਸਐੱਫ ਦੇ ਆਗੂ ਗੁਰਪਿੰਦਰ ਠਠੇਰਾਂ ਤੇ ਰਾਜ ਟਾਹਲੀਵਾਲਾ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਤੇ ਵਰਕਰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਐਲਨਾਬਾਦ ਥਾਣੇ 'ਚ ਕੀਤੇ ਬੰਦ

ਸਿਰਸਾ (ਜਗਤਾਰ ਸਮਾਲਸਰ)-ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੇ ਸਿਰਸਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਐਲਨਾਬਾਦ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਕਾਲਾਂਵਾਲੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ੀਸ਼ਪਾਲ ਕੇਹਰਵਾਲਾ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਭਾਸ਼ ਜੱਧਪੁਰੀਆ ਤੇ ਸੰਦੀਪ ਨਹਿਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਰਕਰ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਵਾਲਾ ਰੁਖ਼ ਅਪਣਾ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।ਇਸ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਰੇਲਗੱਡੀਆਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਮੈਟਰੋ ਸਟੇਸ਼ਨ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾੜੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਘਬਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਡਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਵਰਤ ਕੇ ਇਸ ਜਨਤਕ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਦਬਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਸਤੀਫਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਏਲਨਾਬਾਦ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਤੇ ਵਰਕਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਲਗਭਗ ਦੋ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਪੁਲਸ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਜਹਾਂਗੀਰ ਫੈਕਟਰੀ ਮੋਰਚੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਧਰਨਾਕਾਰੀਆਂ 'ਚ ਮੀਟਿੰਗ ਬੇਸਿੱਟਾ

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ, ਧੂਰੀ-ਸ਼ੇਰਪੁਰ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਧਰਨਾ ਜਾਰੀ

ਧੂਰੀ (ਮੋਹਿਤ ਗਰਗ, ਮਨੋਹਰ ਸੱਗੂ, ਬਿੰਨੀ ਗਰਗ)-ਧੂਰੀ-ਸ਼ੇਰਪੁਰ ਰੋਡ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਕਟਰੀ ਵੱਲੋਂ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਤੇ ਹਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਜਹਾਂਗੀਰ ਫੈਕਟਰੀ ਮੋਰਚਾ ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਪੱਕਾ ਧਰਨਾ ਅੱਜ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ।ਸੜਕ 'ਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਠੱਪ ਪਈ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਧਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਧਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਉਂਦੀ 22 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਫੈਕਟਰੀ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਧੂਰੀ-ਸ਼ੇਰਪੁਰ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ।ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਨਾ-ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਧਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ-ਟੁੱਕ ਸੁਣਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਕੰਮਕਾਜ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੜਕੀ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਪੱਕਾ ਮੋਰਚਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਐੱਸ.ਡੀ.ਐੱਮ. ਧੂਰੀ ਮੈਡਮ ਇਸਮਿਤ ਵਿਜੇ ਸਿੰਘ, ਡੀ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਧੂਰੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਵਿਕਾਸ) ਸੰਗਰੂਰ ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਪਪੜਾ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਂਪਸ ਦਫ਼ਤਰ ਧੂਰੀ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਰਾਜਵੰਤ ਸਿੰਘ ਘੁੱਲੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ ਦੇ ਐਕਸੀਅਨ ਰੋਹਿਤ ਸਿੰਗਲਾ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਮਲਾ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਐਕਟਵਿਸ਼ਟ ਭਾਨਾ ਸਿੱਧੂ, ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਦੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੰਡੋਗਲ ਤੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਮੋਢੀ ਆਗੂ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਸਾ ਘਨੌਰ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਹਿਦ ਲਿਆ।

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਮਾਪੇ-ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ

ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼ੈਕੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ)-ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (ਲੜਕੇ) ਵਿਖੇ ਮਾਪੇ-ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨਿਰੰਜਨ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਵਿੱਦਿਅਕ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੇ ਸਕੂਲ 'ਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਸਕੂਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ, ਕੌਂਸਲਰ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ, ਮੈਂਬਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਖ਼ਸ਼ੀ, ਇੰਚਾਰਜ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨਿਰੰਜਨ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਸਕੂਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਧੀਆ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਬਦਲੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰੀਨਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਕੋਆਡੀਨੇਟਰ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ, ਉਰਵਸ਼ੀ ਨਾਇਕ, ਹਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕੈਂਪਸ ਮੈਨੇਜਰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਆਰੀਅਨਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ 'ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਹਿਊਮਨ ਵੈਲਯੂਜ਼' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪ

ਰਾਜਪੁਰਾ (ਰਮੇਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ) ਆਰੀਅਨਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਆਫ਼ ਕਾਲਜਿਜ਼ ਰਾਜਪੁਰਾ ਨੇੜੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇ 'ਅਵੇਕਿੰਗ ਹਿਊਮਨ ਪੋਟੈਂਸ਼ੀਅਲ : ਸਵੈ-ਖੋਜ ਤੇ ਹਿਊਮਨ ਵੈਲਯੂਜ਼' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਦੋ-ਦਿਨਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਕਰਵਾਈ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਜਾਗਰੂਕਤਾ, ਸੰਪੂਰਨ ਤੰਦਰੁਸਤੀ, ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਬੰਧਾਂ, ਨੈਤਿਕ ਜੀਵਨ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਮਨੁੱਖੀ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।ਡਾ. ਪ੍ਰਵੀਨ ਕਟਾਰੀਆ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਰੀਅਨਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਸਪੀਕਰ ਤੇ ਰਿਸੋਰਸ ਪਰਸਨ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ।ਡਾ. ਅੰਸ਼ੂ ਕਟਾਰੀਆ ਚੇਅਰਮੈਨ ਆਰੀਅਨਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਆਫ਼ ਕਾਲਜਿਜ਼ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ, ਹਮਦਰਦ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੇਤੰਨ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਬਣਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲ-ਅਧਾਰਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।ਇੰਟਰਐਕਟਿਵ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਡਾ. ਪ੍ਰਵੀਨ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ, ਵਧੇਰੇ ਸਵੈ-ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਤੁਲਿਤ ਤੇ ਮੁੱਲ-ਅਧਾਰਤ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ।ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਆਰੀਅਨਜ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ, ਅਲਾਈਡ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਵੱਲੋਂ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੇਖੀ ਗਈ।ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ, ਫਾਰਮੇਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ, ਨਰਸਿੰਗ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਫਿਜ਼ੀਓਥੈਰੇਪੀ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਫੂਕਿਆ ਪੁਤਲਾ

ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ (ਜਸਵੰਤ ਗਿੱਲ ਛੱਤਿਆਣਾ)-ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਛੱਤਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ, ਨਰੇਗਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਫੂਕਿਆ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਐੱਸ ਆਈ ਆਰ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਾਇਬ ਕਰਨ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਇਹ ਪੁਤਲਾ ਫੂਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਸ਼ਿੰਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜਾ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੱਤਾ ਹਥਿਆਉਣ ਲਈ ਖਾਸ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਨਾਮ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਾਇਬ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਕਾਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸੈਕੂਲਰ ਧਿਰਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਮਰੇਡ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਪੰਚ, ਰਾਣੀ ਕੌਰ, ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਸੁਖਵੰਤ ਕੌਰ, ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਜੀਤੋ ਕੌਰ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸੇਵਾ ਸੰਮਤੀ ਵੱਲੋਂ ਰਾਮਲੀਲ੍ਹਾ ਦੇ ਮੰਚਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਮੁਕੰਮਲ

ਅੱਜ ਤੋਂ ਰੈੱਡਕਰਾਸ ਭਵਨ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ ਮੰਚਨ

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਪੂਜਾ)-ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸੇਵਾ ਸੰਮਤੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਲੀਲ੍ਹਾ ਦਾ ਮੰਚਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਤਿਆਰੀਆਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।ਬੀਤੇ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਰੈਡਕਰਾਸ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਲੀਲ੍ਹਾ ਦਾ ਮੰਚਨ 11 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ20 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਵਿਜੈਦਸ਼ਮੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਵੀ ਧੂਮ-ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਮਤੀ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਜਾਰੀ ਹੈ।ਇਸ ਤਹਿਤ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਸਕੱਤਰ ਵਿੱਕੀ ਰੁਪਾਣਾ, ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸਪੋਕਸਪਰਸਨ ਮਿੰਕਲ ਬਜਾਜ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ।ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਮਨ ਗਿਰਧਰ ਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਾਹੁਲ ਚੁਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਲੀਲ੍ਹਾ ਦਾ ਮੰਚਨ ਸੰਮਤੀ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਾਮਲੀਲ੍ਹਾਵਾਂ ਦਾ ਮੰਚਨ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸੰਮਤੀ ਨੇ ਇਹ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਰਾਮਲੀਲ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸ਼ਹਿਰਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਲੀਲ੍ਹਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੌਕੇ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ?ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਜੀਵ ਖੇੜਾ, ਸੰਜੀਵ ਗਾਵੜੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੰਜੀਵ ਗੁਪਤਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਖੁਰਾਣਾ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਧਵਨ, ਰਾਕੇਸ਼ ਬਾਬਾ ਵਾਟਸ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਇੰਚਾਰਜ ਅਸ਼ਵਨੀ ਆਰੀਆ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਬੰਟੀ ਗੋਇਲ, ਨੀਟੂ ਦੂਮੜਾ, ਰਾਜੇਸ਼ ਬਾਂਸਲ ਡੀਕੇ ਜਵੈਲਰਜ਼, ਰਾਜੀਵ ਆਹੂਜਾ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਬੀਬੀ ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਬਾਪੂ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ

ਸਨੌਰ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਥਿੰਦ)-ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਾਰਿਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਹਲਕਾ ਸਨੌਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਸਤਰੀ ਵਿੰਗ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ ਘੜਾਮ ਨੂੰ ਹਲਕਾ ਸਨੌਰ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੀਬੀ ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ ਘੜਾਮ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ, ਬਾਪੂ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਮੂਹ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਲਕਾ ਸਨੌਰ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ, ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬਿਹਤਰ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲ ਰਹੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਬੀਬੀ ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ ਘੜਾਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਮੂਹ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ 'ਤੇ ਖਰਾ ਉਤਰਨ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਰਬ ਭਾਰਤ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਫੂਕਿਆ

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਵੋਟ ਦਾ ਹੱਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਖੋਹਣ ਦੇਣਾ : ਛਾਂਗਾ ਰਾਏ

ਗੁਰੂ ਹਰਸਹਾਏ (ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ)

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ-ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਰੋਡ ਤੇ ਬੱਸ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਸਰਬ ਭਾਰਤ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿੱਚ ਐੱਸ ਆਈ ਆਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਫੂਕਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸਰਬ ਭਾਰਤ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਛਾਂਗਾ ਰਾਏ ਨੇ ਕੀਤੀ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਚਰਨਜੀਤ ਛਾਂਗਾ ਰਾਏ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਟੰਗ ਕੇ ਅਤੇ ਮੋਦੀ-ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ 13 ਕਰੋੜ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਾਸਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੇ ਨਿਹਾਇਤ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦੋ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ 10 ਮਹੀਨੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 14 ਵਾਰ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖ ਕੇ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਰੋਕਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਐੱਸ ਆਈ ਆਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰੇ, ਪਰ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਗਨੋਰ ਕਰਕੇ ਮੋਦੀ-ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਐੱਸ ਆਈ ਆਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਅਤੇ 13 ਕਰੋੜ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੋਟਰ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪੱਖ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਉਹਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੋਦੀ-ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਣ-ਐਲਾਨੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਲੋਕ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਤੇ ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਵੋਟ ਦਾ ਹੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਖੋਹਣ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗੇ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗਵਰਨਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਹਾਦਰ ਕੇ, ਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ ਲਾੜਿਆਂ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਰੂਪੇ ਵਾਲਾ, ਵਿਕਰਮ ਸਿੰਘ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ੍ਰੀਮਦ ਭਾਗਵਤ ਕਥਾ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਦਿਨ ਹੋਇਆ ਰੁਕਮਣੀ ਮੰਗਲ

ਝਾਕੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਖਿੱਚ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਪਾਲ/ਪੂਜਾ)-ਸ੍ਰੀਮਦ ਭਾਗਵਤ ਕਥਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਜਮੇਰ ਪੈਲੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਦ ਭਾਗਵਤ ਕਥਾ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਦਿਨ ਰੁਕਮਣੀ ਮੰਗਲ ਹੋਇਆ।ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਉਮੜੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਤੇ ਭਜਨਾਂ ਦੀ ਗੰਗਾ ਵਿੱਚ ਡੁਬਕੀਆਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ।

ਰੁਕਮਣੀ ਮੰਗਲ ਦੌਰਾਨ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤੇ ਰੁਕਮਣੀ ਦੀ ਝਾਕੀ ਜਿੱਥੇ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਰਹੀ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਹੋਰ ਝਾਕੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਭਰਪੂਰ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਹੋਈ।ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਆਹ ਸਮਾਰੋਹ ਵਰਗਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਬਰਾਤੀਆਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੇ ਸਟਾਲ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ।ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਖੂਬ ਨੱਚੇ-ਝੂਮੇ।ਕਥਾ ਵਿਆਸ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਦਾਸ ਨੇ ਪ੍ਰਵਚਨਾਂ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਖਾ ਦੌਰਾਨ ਰੁਕਮਣੀ ਮੰਗਲ ਦੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਈ।ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਗਊ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।ਕਥਾ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਦਿਨ ਗਾਂਧੀ ਨਗਰ ਸਥਿਤ ਡੇਰਾ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਬੱਗੂ ਭਗਤ ਸਾਂਝਾ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਗੱਦੀਨਸ਼ੀਨ ਬਾਊ ਸ਼ੰਮੀ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਵਤਾਰ ਚੁਘ, ਨੀਰਜ ਚਾਵਲਾ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਗੁੰਬਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ, ਜਦਕਿ ਕਥਾ ਦੌਰਾਨ ਜੋਤੀ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਰਸਮ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਕੰਵਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੋਜ਼ੀ ਬਰਕੰਦੀ, ਸੰਜੀਵ ਧੂੜੀਆ, ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਡੀ.ਟੀ.ਓ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤਰਸੇਮ ਗੋਇਲ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਭਾਈ। ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਜੀਵਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕੀਤਾ।ਪ੍ਰਧਾਨ ਤਰਸੇਮ ਗੋਇਲ ਤੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ।

ਸਰਸ ਮੇਲਾ ਸਾਡੀ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਕਲਾਵਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ : ਭਰਾਜ

ਵਿਧਾਇਕਾ ਵੱਲੋਂ 'ਸਰਸ ਮੇਲਾ-2026' ਦੀ ਰਸਮੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਸੰਗਰੂਰ (ਪ੍ਰਵੀਨ ਸਿੰਘ)

ਵਿਧਾਇਕ ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭਰਾਜ ਨੇ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਕੈਰੋਂ ਫੈਕਟਰੀ ਗਰਾਊਂਡ, ਪਟਿਆਲਾ ਬਾਈਪਾਸ, ਯਾਦਵਿੰਦਰਾ ਹੋਟਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 'ਸਰਸ ਮੇਲਾ-2026' ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਮੇਲੇ ਦੀ ਰਸਮੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਵਾਈ ਤੇ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ।ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸੰਗਰੂਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਇਹ ਮੇਲਾ 20 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਧਾਇਕ ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭਰਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਸ ਮੇਲਾ ਸਾਡੀ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਕਲਾਵਾਂ ਦਾ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਸੁਮੇਲ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੇਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਕਲਾ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੇਂਡੂ ਦਸਤਕਾਰਾਂ, ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਤੇ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਭਰਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੱਥੀਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ, ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਤੇ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਕਲਾ ਦੀ ਝਲਕ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਦਸਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਸਟਾਲਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਪੇਂਡੂ ਦਸਤਕਾਰਾਂ ਤੇ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਖਰੀਦਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ-ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕਰਨ।ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਮੇਲੇ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦ ਸਿੱਧੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਵਧੀਆ ਮੌਕਾ ਹਨ। ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਰਾਹੀਂ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣ ਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮੇਲੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਾਮ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਕੰਵਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਾਇਕੀ ਨਾਲ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਮੇਲੇ ਦੀਆਂ ਰੌਣਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ।ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਭਰਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਦਸਤਕਾਰਾਂ, ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੱਥੀਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਟਾਲ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਜਲਪਰੀ ਸ਼ੋਅ, ਰਵਾਇਤੀ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਝੂਲੇ, ਫਨ ਗੇਮਜ਼ ਤੇ ਕਾਰ ਸਰਕਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦੇ ਫੂਡ ਸਟਾਲ ਤੇ ਸੈਲਫੀ ਪੁਆਇੰਟ ਵੀ ਮੇਲੇ ਦਾ ਆਕਰਸ਼ਨ ਹਨ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਸ਼ਾਮ ਨਾਮਵਰ ਗਾਇਕਾਂ ਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਰੂਰ ਤੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਰੌਣਕਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਲ, ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਵਿਕਾਸ) ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਪਾਪੜਾ, ਐੱਸ.ਡੀ.ਐੱਮ. ਸੰਗਰੂਰ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਸਮੇਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗੱਲਬਾਤ

ਭਾਦਲਾ ਉੱਚਾ, ਭਾਦਲਾ ਨੀਚਾਂ, ਭਾਦਲਾ ਬਾਜ਼ੀਗਰ ਬਸਤੀ, ਅਲੀਪੁਰ, ਇਸਮੈਲਪੁਰ ਆਦਿ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖਸਤਾ

ਖੰਨਾ (ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਭਾਦਲਾ)-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਆਕਲੀ ਦਲ ਦੀ ਡੋਰ-ਟੂ-ਡੋਰ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਹਲਕਾ ਖੰਨਾ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਯਾਦੂ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਭਾਦਲਾ ਨੀਚਾ ਵਿਖੇ ਘਰ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸੁਝਾਅ ਮੰਗੇ ਗਏ।ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਉਲੀਕੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਸੁਣੇ।

ਯਾਦੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਰੱਜ ਕੇ ਲੁੱਟਿਆ ਹੈ।ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡ ਭਾਦਲਾ ਉੱਚਾ, ਭਾਦਲਾ ਨੀਚਾਂ, ਭਾਦਲਾ ਬਾਜ਼ੀਗਰ ਬਸਤੀ ਅਲੀਪੁਰ, ਇਸਮੈਲ ਪੁਰ, ਸਾਹਿਬ ਪੁਰ ਤੇ ਇਲਾਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਪਿੰਡਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪਿਛਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਤਰਸਯੋਗ ਹਾਲਤ ਕਾਰਨ ਨਰਕ ਭਰੇ ਸਾਲ ਲੰਘਾਏ ਹਨ।ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆਂ, ਜੀਟੀ ਰੋਡ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਸੜਕ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਖੇੜੀ ਨੌਧ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਵਾਇਆ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਜਾ ਮਿਲਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਸੜਕ ਦਾ ਅੱਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸੜਕਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕੇ।ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਠੱਪ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਸੂਬਾ ਬਹੁਤ ਪੱਛੜ ਗਿਆ ਹੈ।ਯਾਦੂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਖ਼ੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਨਾਰਥ ਜ਼ੋਨ ਯੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦੀ ਓਵਰਆਲ ਟਰਾਫ਼ੀ ਸੀ ਟੀ ਈ ਐੱਮ ਟੀ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਦੇ ਨਾਂਅ

ਜਲੰਧਰ (ਸ਼ੈਲੀ ਐਲਬਰਟ):- ਆਈਕੇਜੀ ਪੰਜਾਬ ਟੈਕਨੀਕਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਨੌਰਥ ਜ਼ੋਨ ਯੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲ 2026 ਵਿੱਚ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਸੰਸਥਾ ਸੀ ਟੀ ਈ ਐਮ ਟੀ, ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਓਵਰਆਲ ਜੇਤੂ ਦੀ ਟਰਾਫ਼ੀ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਕੀਤੀ।ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਸੰਸਥਾ ਨੇ 16 ਸੋਨ, 4 ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ 3 ਕਾਂਸੀ ਦੇ ਤਗਮਿਆਂ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ 23 ਤਗਮੇ ਜਿੱਤੇ।ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਚ, ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਥੀਏਟਰ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨੋਂ ਓਵਰਆਲ ਟਰਾਫ਼ੀਆਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਓਵਰਆਲ ਉਪ-ਜੇਤੂ ਦਾ ਖ਼ਿਤਾਬ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਸੀਟੀਈਐਮਟੀ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਨੇ ਭੰਗੜਾ, ਗਿੱਧਾ, ਮਾਈਮ, ਮਿਮਿਕਰੀ, ਇਕਾਂਗੀ ਨਾਟਕ, ਭਾਰਤੀ ਹਲਕਾ ਗਾਇਨ, ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸਾਜ਼ ਇਕੱਲਾ (ਗੈਰ-ਤਾਲ ਸਾਜ਼), ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਗਾਇਨ ਇਕੱਲਾ, ਲੋਕ ਗੀਤ, ਵਾਰ ਗਾਇਨ, ਸਮੂਹ ਸ਼ਬਦ/ਭਜਨ, ਭਾਰਤੀ ਸਮੂਹ ਗਾਇਨ, ਪੱਛਮੀ ਇਕੱਲਾ ਗਾਇਨ, ਪੱਛਮੀ ਸਮੂਹ ਗਾਇਨ, ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਨੋਦ ਨੂੰ ਇਕਾਂਗੀ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਸਰਵੋਤਮ ਅਦਾਕਾਰ ਅਤੇ ਗਿੱਧੇ ਵਿੱਚ ਸਰਵੋਤਮ ਨਰਤਕ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲਿਆ। ਫੈਸਟੀਵਲ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕ੍ਰਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਦੀਪਕ ਬਾਲੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਈਕੇਜੀ ਪੀਟੀਯੂ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਯੁਵਾ ਮਾਮਲੇ, ਸ੍ਰੀ ਸਮੀਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਨੌਰਥ ਜ਼ੋਨ ਯੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਦੀਪਕ ਸ਼ਾਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਸੀਟੀ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਮਨਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਨਿਤਿਨ ਟੰਡਨ, ਕੈਂਪਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਜਯਾਸ਼ੀਸ਼ ਸੇਠੀ, ਗਰੁੱਪ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡੀਐੱਸਡਬਲਿਊ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡੀਐੱਸਡਬਲਿਊ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਤਾਬਿਸ਼ ਅਲੀ ਖ਼ਾਨ ਨੇ ਵੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਦੀਪਕ ਬਾਲੀ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਮੀਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ, ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਯੁਵਕ ਮੇਲਿਆਂ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸੀਟੀ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਮਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਉਣ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰੀਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੈ।

ਮੈਗਾ ਪੀ ਟੀ ਐੱਮ ਨਾਲ ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਹੋਇਆ ਮਜ਼ਬੂਤ : ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਓ ਪੀ ਰਾਣਾ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਮੈਗਾ ਪੇਰੈਂਟਸ-ਟੀਚਰਜ਼ ਮੀਟਿੰਗ (ਮੈਗਾ ਪੀਟੀਐਮ) ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਡੱਲੇਵਾਲ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਖੜਕਾ ਵਿਖੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸੰਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ, ਵਿਦਿਅਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਉੱਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ।ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਗਾ ਪੀਟੀਐਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਿਹਤਰ ਤਾਲਮੇਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਿਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਣ, ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਪਰਕ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਸਿੰਘ, ਕੁੰਦਨ ਸਿੰਘ ਕਾਲਕਟ, ਰਾਜੇਸ਼ ਮਹਿਤਾ, ਹਰਬੰਸ ਸਾਗਰ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਸ਼ਮਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਵਿਜੇ ਕਲਸੀ, ਅਜੇ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਮੋਨਿਕਾ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਮਾਪੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ।

'ਵਰਸਿਟੀ ਕਾਲਜ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰਮੁਖੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ

ਜਲੰਧਰ (ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਸਰਵਿਸ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਾਲਜ, ਲਾਡੋਵਾਲੀ ਰੋਡ, ਵਿਖੇ ਓ ਐੱਸ ਡੀ ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਨਵਜੋਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਨਾਂਦੀ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ-ਮਹਿੰਦਰਾ ਕਲਾਸਰੂਮ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਤਹਿਤ 36 ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਯੋਗਤਾ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਐਮ ਬੀ ਏ ਅਤੇ ਐਮ ਸੀ ਏ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸਾਲ ਦੇ 40 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ।ਇਹ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਨਾਂਦੀ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਓਐੱਸਡੀ ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਨਵਜੋਤ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਟ੍ਰੇਨਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਜੂ ਜੈਨ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰੈਜ਼ਿਊਮੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ, ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਤਿਆਰੀ, ਸੰਚਾਰ ਹੁਨਰ, ਟੀਮ ਵਰਕ, ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸੋਚ ਅਤੇ ਸਹੀ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲੈਣ ਸਬੰਧੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ।ਕਾਲਜ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਨਾਂਦੀ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮਹਿੰਦਰਾ ਕਲਾਸਰੂਮ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਚਰਨ ਦਾਸ ਨੂੰ ਸਰਕਲ ਚੌਹਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੀਤਾ ਨਿਯੁਕਤ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੰਜੀਵ ਤਲਵਾੜ ਵੱਲੋਂ ਚੌਹਾਲ ਵਿਖੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਲੋਕ ਮਿਲਣੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਚਰਨ ਦਾਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਰਕਲ ਚੌਹਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਜੀਵ ਤਲਵਾੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਰਨ ਦਾਸ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਉਹ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਗੇ।ਸੰਜੀਵ ਤਲਵਾੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਵਿਕਾਸ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਪਾਰ ਸੈੱਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਇੱਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਗੋਪੀ ਅਤੇ ਐੱਸ.ਸੀ. ਸੈੱਲ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਜੀਵ ਥਾਪਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਤੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਲਏ ਸੁਝਾਅ

ਬਲਾਚੌਰ (ਜਸਵਿੰਦਰ ਬੈਂਸ) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਵਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਨ. ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਬਲਾਚੌਰ ਵਿਖੇ ਵਪਾਰੀਆਂ, ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲਰ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੰਦੀਪ ਹਨੀ ਟੌਂਸਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਈ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਗਾਮੀ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਵਪਾਰੀ ਵਰਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਐਨ. ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰ ਵਪਾਰੀਆਂ, ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲਰ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਠਾਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੰਦੀਪ ਹਨੀ ਟੌਂਸਾ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਸਾਹਿਤਕ ਖੇਤਰ 'ਚ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸੰਵਾਦ ਅੱਜ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਸੁਰਜੀਤ ਸੁਮਨ) ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅਨੁਵਾਦ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਵਾਦ ਇਸ ਐਤਵਾਰ 11 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਸਾਢੇ ਦਸ ਵਜੇ ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਭਵਨ ਸੈਕਟਰ 16 ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਰਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਦੀਪਕ ਸ਼ਰਮਾ ਚਨਾਰਥਲ ਅਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਉੱਘੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਕਰਨਗੇ।

ਸੰਗਰੂਰ ਮਹਾਂਰੈਲੀ ਲਈ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਜਥਾ ਹੋਇਆ ਰਵਾਨਾ

ਮਾਹਿਲਪੁਰ (ਸਫਰੀ)- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਪਨਾਈ ਟਾਲਮਟੋਲ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਅਕ ਕੇ ਮੁਲਾਜਮ-ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਸਾਂਝਾ ਫਰੰਟ ਵਲੋਂ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਮਹਾਂਰੈਲੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਇਸ ਤਹਿਤ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਸਰਵਿਸਿਜ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਰਿੰਦਰ ਅਜਨੋਹਾ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਹੋਵਾਲ, ਚਰਨਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਬਾੜੀਆਂ ਕਲਾਂ, ਪਰਮਜੀਤ ਕਾਤਿਬ ਅਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨੰਗਲ ਖਿਲਾੜੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਜੱਥਾ ਸੰਗਰੂਰ ਮਹਾਂਰੈਲੀ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ੇਰ ਜੰਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਨਾਮ ਚੰਦ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਨਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਨ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ, ਲਸ਼ਕਰ ਚੰਦ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਮ ਜੀ, ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ, ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਗਿਆਨ ਚੰਦ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹਰਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ, ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਲਹਿੰਬਰ ਸਿੰਘ, ਸੋਹਣ ਲਾਲ, ਪ੍ਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਆਦਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜਮ ਹਾਜਰ ਸਨ।

ਤਿਉਹਾਰੀ ਸੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਧਰਨੇ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਭੇਟ ਨਾ ਚੜ੍ਹਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ : ਹਰੀਸ਼ ਗਰਗ

ਜ਼ੀਰਕਪੁਰ (ਜਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ)- ਕਨਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਟ੍ਰੇਡਰਜ਼ (ਕੈਟ) ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਚੈਪਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰੀਸ਼ ਗਰਗ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਤਿਉਹਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੇ ਧਰਨੇ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਵਪਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਾਲ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਸਟਾਕ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਜਾਮ ਅਤੇ ਰਸਤੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਗਾਹਕ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਛੋਟੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।ਕੈਟ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭੀਮ ਸੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਪਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਰਿੰਕੂ ਚਾਂਦਪੁਰੀ ਨੂੰ ਓ ਬੀ ਸੀ ਮੋਰਚਾ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਤ

ਪੋਜੇਵਾਲ(ਰਾਮ ਲਾਲ) ਸੈਲਾ ਮੰਡਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਰਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਰਿੰਕੂ ਚਾਂਦਪੁਰੀ) ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਓ ਬੀ ਸੀ ਮੋਰਚਾ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਿੰਕੂ ਚਾਂਦਪੁਰੀ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ।

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਤੇ ਸੀ ਆਈ ਟੀ ਯੂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੂਕਿਆ ਪੁਤਲਾ

ਰੂਪਨਗਰ (ਸੁਰਜੀਤ ਢੇਰ) ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਸੀ ਆਈ ਟੀ ਯੂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥ ਠੋਕੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਖੋਖਲੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਖਿਲਾਫ ਜੰਮ ਕੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਫੂਕਿਆ।ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਕੋਝੇ ਹੱਥ ਕੰਡੇ ਅਪਨਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਰੋੜਾਂ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਤੁਰੰਤ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਐਸ ਆਈ ਆਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਵੋਟਾਂ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ 'ਤੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਐਮ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਐਮ ਏ ਬੇਬੀ, ਕਾਮਰੇਡ ਬਰਿੰਦਾ ਕਰਾਤ, ਕਾਮਰੇਡ ਅਸ਼ੋਕ ਧਾਵਲੇ ਨੂੰ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੁੱਲ ਹਿੰਦ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਾਮਰੇਡ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੇਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੰਗਲ, ਸੀ ਆਈ ਟੀ ਯੂ ਆਗੂ ਕਾਮਰੇਡ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਾਗੀ, ਕਾਮਰੇਡ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਦਬਕੇਹੜਾ, ਕਾਮਰੇਡ ਸ੍ਰੀਪਾਲ, ਬਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡੋਡ, ਸੋਹਣ ਲਾਲ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਹਾੜ੍ਹੀ ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਸਿਖ਼ਲਾਈ ਕੈਂਪ

ਕਰਤਾਰਪੁਰ, (ਹਰਮੇਸ਼ ਦੱਤ) ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਾੜ੍ਹੀ 2026-27 ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਪਰਾਲੀ ਦੇ ਸੁਚੱਜੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸਬੰਧੀ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਆਤਮਾ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਕਿਸਾਨ ਸਿਖ਼ਲਾਈ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਝੋਨੇ ਦੀ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸਦਾ ਸੁਚੱਜਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਬਸਿਡੀ 'ਤੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਾਲ ਫ਼ਸਲੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਦਾ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਕੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ ਤੋਂ ਆਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਰਾਬਤਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਉਣੀ ਸੀਜ਼ਨ-2026 ਦੌਰਾਨ ਮੱਕੀ ਹੇਠ 1350 ਹੈਕਟੇਅਰ ਰਕਬਾ ਝੋਨੇ ਹੇਠੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 17,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਰਾਸ਼ੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਉਪਜਾਂ ਦੇ ਸਟਾਲ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵੀ ਲਗਾਈ ਗਈ।

ਡੱਲਾ ਵਿਖੇ ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-ਜਲਾਲ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ (ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ) ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਗੁਰੂ ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਵਰੋਸਾਏ ਮੰਜੀਦਾਰ ਸਿੱਖ ਤੇ ਨਾਮਵਰ ਵੈਦ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਭਾਈ ਲਾਲੂ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਸਾਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਮੌਕੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਸਥਾਨ ਨਗਰ ਡੱਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਇਸਦੇ ਇਲਾਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪੰਜਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮਾਤਾ ਦਮੋਦਰੀ ਜੀ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਵਿਖੇ ਵੀ ਸਵੇਰੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ।ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ।

ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 'ਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦੇ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣ, ਐਸਜੀਪੀਸੀ ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਰੂਹੀ, ਰਾਜਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੰਤ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਚੇਵਾਲ, ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਬੀਬੀ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਸਾਬਕਾ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਮੈਂਬਰ, ਮੈਨੇਜਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਾਲੇ, ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਿੰਡਾ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਹਾਂਗੀਰ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਆਦਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਕੀਤਾ ਜਾਗ੍ਰਿਤ

ਟਾਂਡਾ ਉੜਮੁੜ (ਜਸਵਿੰਦਰ ਸੰਧੂ ਪੰਡਿਤ ਮਿਥਲੇਸ਼)- ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਜਨਹਿਤ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਜਰੂਰਤਮੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਜੀਵ ਮਿਨਹਾਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਸਿਤ ਭਾਰਤ ਸੰਕਲਪ ਸਭਾ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਉੱਘੇ ਨੇਤਾ ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚਰੜ ਅਤੇ ਟਾਂਡਾ ਮੰਡਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਿੰਸ ਜੌਲੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਹਾਜ਼ਰ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚਰੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਭਾ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਉਜੱਵਲ ਯੋਜਨਾ, ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ, ਕਿਸਾਨ ਸਨਮਾਨ ਨਿਧੀ ਅਤੇ ਮੁਫ਼ਤ ਰਾਸ਼ਨ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜਨਹਿਤ ਸਕੀਮਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਇਸ ਮੁਹਿਮ ਦਾ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਨਹਿਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਵਾਂਝਾ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਵੇ।ਰਸ਼ਪਾਲ ਚਰੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 2027 ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਕਸਿਤ ਸੂਬਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਣੀ ਦੇਹਰੀਵਾਲ, ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਬੇਗ ਸਿੰਘ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੁਮਾਰ, ਮਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਬੱਬੂ ਕੰਗ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਲੋਹਟੀਆ ਤੇ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਹਲਕਾ ਫਿਲੌਰ 'ਚ 'ਆਪ' ਹੋ ਰਹੀ ਮਜ਼ਬੂਤ

ਫਿਲੌਰ (ਨਿਰਮਲ)- ਹਲਕਾ ਫਿਲੌਰ ਇੰਚਾਰਜ ਮੈਡਮ ਹਰਜੋਤ ਕੌਰ ਲੋਹਟੀਆ, ਸੰਗਠਨ ਇੰਚਾਰਜ ਡਾਕਟਰ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਹਲਕਾ 'ਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਕਾਰਨ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਹਲਕਾ ਫਿਲੌਰ ਚ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਮੈਡਮ ਹਰਜੋਤ ਕੌਰ ਲੋਹਟੀਆ ਵੱਲੋਂ ਜਦੋਂ ਦਾ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਟੀਮ 'ਚ ਸੰਗਠਨ ਇੰਚਾਰਜ ਡਾਕਟਰ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆ ਸੰਭਾਲੀਆ ਹਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਰੀ ਟੀਮ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਡਮ ਹਰਜੋਤ ਕੌਰ ਲੋਹਟੀਆ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨ ਇੰਚਾਰਜ ਡਾਕਟਰ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਪਾਰਟੀਬਾਜੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭੇਦ ਭਾਵ ਤੋਂ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਲੁਟੇਰੇ ਆਈਫੋਨ ਖੋਹ ਕੇ ਫਰਾਰ

ਅਲਾਵਲਪੁਰ (ਮਦਨ ਬੰਗੜ)— ਦੌਲਤਪੁਰ ਨੇੜਿਓਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਦੋ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਵਲੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਆਈਫੋਨ ਖੋਹ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਾਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।ਪੀੜਤ ਲਕਸ਼ਮੀ ਚੰਦ ਤਿਆਗੀ ਪੁੱਤਰ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਤਿਆਗੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬੀਤੀ ਸ਼ਾਮ 7:30 ਵਜੇ ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਖਾ ਕੇ ਦੌਲਤਪੁਰ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਚੱਪਲ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੌਲਤਪੁਰ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਦੋ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੇ ਝਪਟ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜਿਆ ਆਈਫੋਨ ਖੋਹ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਲਾਵਲਪੁਰ ਵੱਲ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ।ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪੁਲਸ ਚੌਕੀ ਅਲਾਵਲਪੁਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

'ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ' 'ਚ ਆਰ ਬੀ ਯੂ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮਾਰੀਆਂ ਮੱਲਾਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ) ਰਿਆਤ ਬਾਹਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਆਰਬੀਯੂ) ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ 'ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ' ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਨਾਮ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।ਆਰਬੀਯੂ ਦੀ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਵਾਲੀਬਾਲ ਟੀਮ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਖੇਡ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣਨ ਦਾ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਆਰਬੀਯੂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਪੋਰਟਸ ਕਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਨੇ ਅੰਡਰ-21 ਲੰਬੀ ਛਾਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ, ਜਦਕਿ ਸਹਿਜ ਨੇ ਅੰਡਰ-21 ਉੱਚੀ ਛਾਲ ਵਿੱਚ ਸਿਖਰਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।ਅਰਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕਿਤਾ ਨੇ ਅੰਡਰ-21 ਲੰਬੀ ਛਾਲ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ।ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਹਰਮਨ ਕੌਰ ਨੇ ਅੰਡਰ-21 , 400 ਮੀਟਰ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਜਦਕਿ ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਅੰਡਰ-21 ਉੱਚੀ ਛਾਲ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਸਪਿੰਦਰ ਨੇ ਵੀ ਅੰਡਰ-21 ਉੱਚੀ ਛਾਲ ਵਿੱਚ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਿਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਤਗਮਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਗਮਾ ਜੋੜਿਆ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਚਾਂਸਲਰ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਹਰਾ ਅਤੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਲਈ ਚੋਣ 'ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

'ਵਿਸ਼ਵ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦਿਵਸ' ਮੌਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ-ਕੇਂਦਰਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ

ਜਲੰਧਰ (ਸ਼ੈਲੀ ਐਲਬਰਟ) ਲਾਇਲਪੁਰ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸਾਈਕੋਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ 'ਵਿਸ਼ਵ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦਿਵਸ' ਮੌਕੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਆਤਮ-ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਭਲਾਈ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇੰਟਰਐਕਟਿਵ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ।ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰਨਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਦਰਭਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਵੇਂ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਟੈਸਟ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟੈਸਟਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰਿਪੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਕਰਸ਼ਣ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਨਾਟਕ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜੀਵਨ-ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ।ਡਾ. ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਬਲਰਾਜ ਕੌਰ, ਡਾ. ਮਨਮੀਤ ਸੋਢੀ, ਡਾ. ਮੰਜੂ ਜੋਸ਼ੀ, ਡਾ. ਪੂਜਾ ਰਲਹਨ ਅਤੇ ਡਾ. ਜੋਤੀ ਵੋਹਰਾ ਸਮੇਤ ਕਾਲਜ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐੱਮ ਟੀ ਵਿਖੇ ਵੈਲਕਮ ਫਰੈਸ਼ਰਜ਼ ਸਮਾਗਮ

ਗੁਰਾਇਆ (ਬਿੰਦਰ ਸੁੰਮਨ)- ਸ਼੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ (ਸ਼ਿਮਟ) ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਵੈਲਕਮ ਫਰੈਸ਼ਰਜ਼-2026 ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਆਯੋਜਨ ਕਾਲਜ ਕੈਂਪਸ ਦੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸਦਾ ਥੀਮ 'ਵ੍ਹੇਅਰ, ਡਰੀਮਜ਼ ਮੀਟ ਨਿਊ ਬਿਗਨਿੰਗਜ਼' ਸੀ।ਸ਼ਿਮਟ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਪਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਨਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਕਾਲਜ ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਗਰਮਜੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਲਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇ ਨਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੈਂਪਸ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਣ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਡਲਿੰਗ, ਗਾਇਕੀ ਅਤੇ ਡਾਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਫਰੈਸ਼ਰਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਖਿੱਚ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫਰੈਸ਼ਰਜ਼ ਟਾਈਟਲਾਂ ਲਈ ਹੋਈ ਚੋਣ ਰਹੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬੀ.ਸੀ.ਏ. ਪਹਿਲੇ ਸਮੈਸਟਰ ਦੇ ਦਿਨੇਸ਼ ਨੂੰ 'ਮਿਸਟਰ ਫਰੈਸ਼ਰ', ਬੀ.ਕਾਮ. ਪਹਿਲੇ ਸਮੈਸਟਰ ਦੀ ਸੰਜਨਾ ਕਲੇਰ ਨੂੰ 'ਮਿਸ ਫਰੈਸ਼ਰ', ਬੀ.ਬੀ.ਏ. ਪਹਿਲੇ ਸਮੈਸਟਰ ਦੇ ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੋਸਾਂਝ ਨੂੰ 'ਮਿਸਟਰ ਹੈਂਡਸਮ' ਅਤੇ ਬੀ.ਬੀ.ਏ. ਪਹਿਲੇ ਸਮੈਸਟਰ ਦੀ ਮਹਿਕਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ 'ਮਿਸ ਐਲੀਗੈਂਟ' ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਨਾਲ ਨਵਾਜਿਆ ਗਿਆ।

ਮੰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੰਚਾਲਨ ਮਿਸ ਪੱਲਵੀ, ਮਿਸ ਪ੍ਰਿਆ ਧੀਰ ਅਤੇ ਮਿਸ ਪ੍ਰਿਆ ਸੇਠੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸਪਲ ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਪਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਫਰੈਸ਼ਰਜ਼ ਟਾਈਟਲ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰਾਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਬਦਲਦੇ ਮੌਸਮ ਨਾਲ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੀ ਲੋੜ

ਮੋਹਾਲੀ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ) ਬਦਲਦੇ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਦਲਾਅ ਕਾਰਨ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੁਕਾਮ, ਖੰਘ, ਗਲੇ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼, ਸਾਹ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਅਤੇ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਡਾ. ਈਸ਼ਾ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦਿਵਸ ਸੰਬੰਧੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹੀ। ਮੈਡੀਕਲ ਮਾਹਰ ਡਾ. ਈਸ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਮਰ ਵਧਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਕੁਝ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਸ਼ੂਗਰ, ਦਿਲ ਜਾਂ ਸਾਹ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਸਮ ਬਦਲਣ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੌਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹਲਕੀ ਕਸਰਤ ਜਾਂ ਸੈਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਿਪਟੀ ਮਾਸ ਮੀਡੀਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ

ਕਰਤਾਰਪੁਰ (ਹਰਮੇਸ਼ ਦੱਤ) ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦਿਆਲਪੁਰ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ) ਵਿਖੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ (ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ) ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਰਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਅਧਿਆਪਕ ਬਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕੋਰਸ ਦੇ ਹਰ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਰਣਜੀਤ ਬੈਂਸ, ਮੈਡਮ ਸਚਲੀਨ ਕੌਰ, ਆਫਿਸ ਸੁਪਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਅਨ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸੇਂਟ ਸੋਲਜਰ ਗਰੁੱਪ ਦੀਆਂ ਛੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਖੋ-ਖੋ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਲਈ ਚੋਣ

ਜਲੰਧਰ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਉੱਭੀ)- ਸੇਂਟ ਸੋਲਜਰ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨਜ਼ ਦੀਆਂ ਛੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਅੰਡਰ-14 ਵਰਗ ਦੀ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਖੋ-ਖੋ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਨਾਂਅ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ 'ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ' ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।ਚੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖਿਡਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਤ ਢਿੱਲੋਂ (7ਵੀਂ ਜਮਾਤ), ਨਿਤਿਸ਼ਾ (7ਵੀਂ ਜਮਾਤ), ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ (7ਵੀਂ ਜਮਾਤ), ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ (7ਵੀਂ ਜਮਾਤ), ਅਵਨੀਤ ਕੌਰ (6ਵੀਂ ਜਮਾਤ) ਅਤੇ ਏਕਮਜੋਤ (6ਵੀਂ ਜਮਾਤ) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਮਿਤ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਖਿਡਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਸੰਬੰਧੀ ਸੈਮੀਨਾਰ ਲਗਾਇਆ

ਕਰਤਾਰਪੁਰ (ਹਰਮੇਸ਼ ਦੱਤ) ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲਸ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਅਫੇਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ ਪੰਜਾਬ, ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਸਾਹਿਬ ਜਲੰਧਰ ਦਿਹਾਤੀ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਪੀ ਪੀ ਐਸ ਅਤੇ ਤੇਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਪੀ ਪੀ ਐਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਪੁਲਸ ਅਫ਼ਸਰ ਜਲੰਧਰ ਦਿਹਾਤੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਐਸ ਆਈ ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ ਜਿਲਾ ਸਾਂਝ ਕੇਂਦਰ ਜਲੰਧਰ ਦਿਹਾਤੀ, ਏ ਐਸ ਆਈ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਂਝ ਐਸ ਪੀ ਸੀ ਟਰੇਨਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਸਾਂਝ ਕੇਂਦਰ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਨਾਹਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ।ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।

ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਭਟਨਾਗਰ ਬਣੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਇਕਾਈ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੁਖੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਸੁਰਜੀਤ ਸੁਮਨ) ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ (ਰਜਿ.) ਦੀ ਇਕਾਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜੋਨ ਮੁਖੀ ਅਜੀਤ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਸੰਪੰਨ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਇਕਾਈ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਦੇ ਨਾਮ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਥੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਇਕਾਈ ਮੁਖੀ ਵੱਜੋਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਹਨਾ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੁਖੀ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਇਕਾਈ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।ਸੁਸਾਇਟੀ ਇਕਾਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਥੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਥਾਂ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਭਟਨਾਗਰ ਨੂੰ ਸਰਬ-ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇਕਾਈ ਮੁਖੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਦੇ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਥੀ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ, ਭਜਨ ਦਾਸ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰਾਹੀ, ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦਾਸ ਅਟਵਾਲ, ਗਿਆਨ ਚੰਦ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਭਟਨਾਗਰ ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਾਂਸਲ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਜਿੰਪਾ ਨੇ 71.28 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣੀਆਂ 5 ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਓ ਪੀ ਰਾਣਾ) ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਬ੍ਰਮ ਸ਼ੰਕਰ ਜਿੰਪਾ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 8 ਅਤੇ 9 ਵਿੱਚ 71.28 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੰਜ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਧਾਇਕ ਬ੍ਰਮ ਸ਼ੰਕਰ ਜਿੰਪਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਨਾਗਰਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਥਾਨਕ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੇ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੇਅਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਸੈਣੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਕੌਂਸਲਰ ਮੁਖੀ ਰਾਮ, ਕੌਂਸਲਰ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਕੌਰ, ਕੌਂਸਲਰ ਪ੍ਰਦੀਪ ਬਿੱਟੂ, ਸੁਮਨ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਬਘਾਣਾ ਤੋਂ ਰਿਹਾਣਾ ਜੱਟਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਨਵੀਂ ਸੜਕ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ : ਸਰਪੰਚ ਬਲਵਿੰਦਰ

ਆਦਮਪੁਰ, ਮੇਹਟੀਆਣਾ (ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਗਰਨੀ)- ਪਿੰਡ ਬਘਾਣਾ ਤੋਂ ਰਿਹਾਣਾ ਜੱਟਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਨਵੀਂ ਸੜਕ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੜਕ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਤੇ ਲੱਡੂ ਵੰਡੇ ਗਏ ਸੜਕ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੌਕੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਪਿੰਡ ਬਘਾਣਾ ਤੋਂ ਰਿਹਾਣਾ ਜੱਟਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਸੜਕ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੇਗੀ।ਇਸ ਸੜਕ ਦੇ ਬਣਨ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਹੋਰ ਸੁਖਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਘਾਣਾ, ਪੰਚ ਸਚਿਨ ਕੁਮਾਰ, ਪੰਚ ਗੁਰਸ਼ਰਨਜੀਤ ਗੋਗੀ, ਪੰਚ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਚ ਰਾਮ ਲੁਭਾਇਆ, ਕਮਾਲ ਦੇਵ, ਹਰਨੇਕ ਜੀੜ, ਸ਼ਾਂਦੀ ਲਾਲਾ ਜੀੜ,ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,ਅਜੇ ਗਿੱਲ, ਸਮੀ ਝਮੱਟ, ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਿੰਦਰ ਜਠੌਲ ਸਮੇਤ ਪਿੰਡ ਬਘਾਣਾ ਦੇ ਨਗਰ ਵਾਸੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਵਹਿਦਪੁਰ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਬੂਟੇ

ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ (ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ ਬੀਰਮਪੁਰ) ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹਰਿਆ-ਭਰਿਆ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਸੋਸ਼ਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਾਹਿਦਪੁਰ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕਰੀਬ 90 ਛਾਂਦਾਰ ਅਤੇ ਫਲਦਾਰ ਬੂਟੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਨਾਗਪਾਲ ਹਸਪਤਾਲ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਤੋਂ ਡਾ. ਆਤਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰ ਸਕਣ।ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ ਬੀਰਮਪੁਰ, ਡਾਕਟਰ ਲਖਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਧਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਰਪੰਚ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ , ਬਲਵਿੰਦਰ ਰਾਮ,ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ , ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਡਾਕਟਰ ਲਖਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਧਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ, ਪੁਨੀਤ ਨਾਗਪਾਲ, ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ

ਤਰਨਤਾਰਨ (ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ)-ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਵਿਖੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਜਾਣ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਰ. ਐਮ. ਪੀ. ਆਈ.) ਅਤੇ ਸੀਪੀਆਈ (ਐੱਮ. ਐੱਲ.) ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ, ਆਇਸਾ, ਪੀਐੱਸਐੱਫ, ਐੱਸਐੱਫਆਈ, ਪੀਐੱਸਯੂ, ਏਆਈਐੱਸਐੱਫ ਅਤੇ ਡੀਵਾਈਐੱਫਆਈ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ।ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਜਾਮਾਰਾਏ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਿਸਾਨ ਮਹਾਂ ਸਭਾ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਜਨਾਲਾ, ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਗੂ ਅਤੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁਟਾਰੀ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਧਮਾਣਾ ਅਤੇ ਸੀਪੀਆਈ (ਐੱਮ ਐੱਲ.) ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਈ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਜਾਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਕੌਰੀਆ, ਅਜੇ ਫਿਲੌਰ ਅਤੇ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੇਸੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੈਂਕੜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ।ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਕਵਰੇਜ ਕਰ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਡਾ. ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ ਸਮੇਤ ਕਈ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੈਮਰੇ ਖੋਹ ਗਏ।ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਰਤੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁੱਲ ਹਿੰਦ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਪਾਸਲਾ, ਕਾਮਰੇਡ ਮਹੀਪਾਲ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪੰਡੋਰੀ ਅਤੇ ਸੀਪੀਆਈ (ਐੱਮ ਐੱਲ.) ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਆਗੂ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਆਗੂਆਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਦਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਜਿਮਨਾਸਟਿਕ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ 'ਚ ਇੱਕ ਸੋਨ ਤੇ ਤਿੰਨ ਕਾਂਸੀ ਦੇ ਤਮਗੇ ਜਿੱਤੇ

ਧਾਰੀਵਾਲ/ਕਾਦੀਆਂ, (ਮਨਦੀਪ ਵਿੱਕੀ/ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲਹੋਤਰਾ)-ਰਿਆੜਕੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਤੁਗਲਵਾਲਾ ਦੀ ਗਿਆਰਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਦਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਜਿਸ ਨੇ 70ਵੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅੰਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੂਲ ਖੇਡਾਂ (ਸੈਸ਼ਨ 2026-27) ਦੇ ਅੰਡਰ 19 ਲੜਕੀਆਂ ਜਿਮਨਾਸਟਿਕ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਤੋਂ ਆਈਆਂ ਖਿਡਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਟੱਕਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਸੋਨ ਤਮਗਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਕਾਂਸੀ ਤਮਗੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਕੀਤੇ।ਇਸ ਵਾਰ ਜਿਮਨਾਸਟਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਜਿਮਨੇਜ਼ੀਅਮ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਲਈ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਡੀ. ਟੀ. ਐਸ. ਅਤੇ ਸਪੋਰਟਸ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਦਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਰਦਾਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਗਤ ਦਾ ਸਕੂਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਮਨਦੀਪ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਈਵੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੋਚਿੰਗ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਲਗਨ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਦੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਤਿਆਰੀ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਭਵ ਬਣਾਈ।ਰਿਆੜਕੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਤੁਗਲਵਾਲਾ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਸ. ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜਿੱਤ ਇਸ ਬੱਚੀ ਦੀ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਫਲ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ ਹੀ ਦਮਨਦੀਪ ਨੇ ਇਹ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪੂਰੀ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਲਦ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ, ਇਲਾਕੇ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਨਾਮ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰੇਗੀ।ਸਕੂਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਦਲਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਵਰਗੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਕਰਨੀ ਸਿੱਖ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਅਸੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।ਸਕੂਲ ਦੇ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਜਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਹਾਰ ਖੇਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਪਰ ਜੇਕਰ ਬੱਚੇ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਸੁਪਨੇ ਪਾਲਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਾਮਯਾਬੀ ਆਪ ਚੱਲ ਕੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਦਸਤਕ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।ਦਮਨਦੀਪ ਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਖੰਭ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਵਗਾਇਆ ਪਸੀਨਾ ਕਦੇ ਅਜਾਈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।

ਐੱਸ ਆਈ ਆਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ

ਅਜਨਾਲਾ (ਸੁਖਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ)-ਵੋਟ ਚੋਰ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਕੇ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਣ, ਗਰੀਬਾਂ, ਦਲਿਤਾਂ, ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵੋਟਾਂ ਤੋਂ ਵੋਟ ਦਾ ਹੱਕ ਖੋਹਣ ਵਾਲਾ ਐੱਸ. ਆਈ. ਆਰ. ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣ ਤੇ ਐੱਸ. ਆਈ. ਆਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਐੱਸ. ਆਈ. ਆਰ. ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਪੱਧਰੀ ਕੁੱਲ ਹਿੰਦ ਕਿਸਾਨ ਮਹਾਂਸਭਾ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਮਹਾਂ ਸਭਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਲਾ ਪਿੰਡ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਹੇਰ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਉਮਰਪੁਰਾ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੰਗਾ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇਜ਼ਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਵੋਟਾਂ ਚੋਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਪੁਤਲਾ ਫੂਕ ਕੇ ਅਜਨਾਲਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ 'ਚ ਆਕਾਸ਼ ਗੂੰਜਾਊ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰੇ। ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕੁਲ ਹਿੰਦ ਕਿਸਾਨ ਮਹਾਂ ਸਭਾ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਜਨਾਲਾ, ਕਿਸਾਨ ਮਹਾਂ ਸਭਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂਆਂ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਧਰਮਕੋਟ, ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇਜ਼ਾ ਰਾਜ਼ਪੂਤਾਂ, ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਘੋਗਾ, ਔਰਤ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਅਜੀਤ ਕੌਰ ਕੋਟ ਰਜਾਦਾ ਤੇ ਗੁਰਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਇਪੁਰ ਕਲਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਬੀਜੇਪੀ ਨੂੰ ਜਿਤਾਉਣ ਲਈ ਵੋਟ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 6 ਤੇ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 7 ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕੁੱਲ 96.88 ਕਰੋੜ ਵੋਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 13 ਕਰੋੜ 30 ਲੱਖ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹੀ ਕਟਵਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਾਫਰਕੋਟ, ਸੰਤੋਸ਼ ਕੌਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ,ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ,ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਛੀਨਾ, ਕਰਮ ਸਿੰਘ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਨੇਪਾਲ, ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਗੌਰਵ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਅਕਾਲ ਅਕੈਡਮੀ ਤਿੱਬੜ ਦੇ ਗੱਤਕਾ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਧਾਰੀਵਾਲ (ਮਨਦੀਪ ਵਿੱਕੀ)-ਕਲਗੀਧਰ ਟਰੱਸਟ ਬੜੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਚੱਲ ਰਹੀ ਅਕਾਲ ਅਕੈਡਮੀ ਤਿੱਬੜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ 'ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 2026' ਦੇ ਗੱਤਕਾ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਈ ਮਾਣਮੱਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ।ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਅਜੀ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਗੁਰਦਾਸਨੰਗਲ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਖੇਡ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਈ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਲਈ ਚੋਣ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਅਕੈਡਮੀ ਦਾ ਨਾਮ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਲੜਕਿਆਂ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਨੇ ਗੱਤਕਾ ਕੋਚ ਸ. ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੇਵਕ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ।ਅੰਡਰ-14 ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਸੋਟੀ ਟੀਮ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਤਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮਨਬੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਲਈ ਚੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ।ਇਸੇ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।ਅੰਡਰ-17 ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਸੋਟੀ ਟੀਮ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਜਸਮੀਤ ਕੌਰ, ਗੁਰਸ਼ਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਪੱਕੀ ਕੀਤੀ।ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।ਅੰਡਰ-17 ਫਰੀ ਸੋਟੀ ਟੀਮ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ।ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਡਰ-19 ਤੋਂ 21 ਉਮਰ ਵਰਗ ਦੇ ਫਰੀ ਸੋਟੀ ਟੀਮ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।ਅੰਡਰ-17 ਟੀਮ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ ਤੇ ਕਾਂਸੀ ਦੇ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤ ਕੇ ਅਕੈਡਮੀ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਇਆ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ, ਲਗਨ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਗੱਤਕਾ ਕੋਚ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹਨ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਚ ਸ. ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲੈਣ, ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਿਖਾਰਨ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ

ਝਬਾਲ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ)-ਮਾਝੇ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਮੌਕੇ 6,7 ਅਤੇ 8 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੋਨਿਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ।ਇੰਜ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਸੰਗਤ ਦੀ ਆਮਦ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ-ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਰਾਤ-ਦਿਨ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ।ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਗਤ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਢੁੱਕਵੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਾਰਕ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦਿੱਕਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹੜੀ ਸੰਗਤ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਿਖੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਪਹੁੰਚਦੀ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਵੀ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ-ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਿਰਫ਼ ਧਾਰਮਿਕ ਕਰਮ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਨਿਮਰਤਾ, ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਕਬਾਲ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਜੋਬਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ, ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਵਾਦਾਰ, ਰਾਮਪਾਲ ਸਿੰਘ ਏ ਐੱਸ ਆਈ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਵਾਨ, ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਾਜ ਸਿੰਘ ਏ ਐੱਸ ਆਈ, ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਲਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਪਲਾਸੌਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਫੋਰਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ

*** ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ**

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ)-ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸੁਧਾਈ (ਐੱਸ ਆਈ ਆਰ) ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਕੱਟਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ, ਐੱਸ ਆਈ ਆਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਕੱਟੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਫੋਰਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਨਕ ਭੰਡਾਰੀ ਪੁਲ ਵਿਖੇ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਅਤੇ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਸਾੜੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਨਤਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਫੋਰਮ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਕਿਲੇਬੰਦੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਪੰਡੋਰੀ, ਕਾ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਪੰਡੋਰੀ, ਕਾ. ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਅਜਨਾਲਾ, ਸੁਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਗਤਾਰ ਕਰਮਪੁਰਾ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਬਲਬੀਰ ਮੂਧਲ ਅਤੇ ਸਤੇਸ਼ ਬਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰੋੜਾਂ ਵੋਟਾਂ ਕੱਟਣ ਦੀ ਗੈਰ ਜਮਹੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦਾ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਬਦਨਾਮ ਹੱਥਕੰਡੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ, ਬਿਹਾਰ, ਦਿੱਲੀ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਉੱਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕਰੋੜਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵੋਟ ਦੇ ਹੱਕ ਖੋਹਣ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐੱਸ ਆਈ ਆਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਬੰਧੀ 2023 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਦੁਧਾਲਾ, ਗੁਰਬਚਨ ਜੇਠੂਵਾਲ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟ ਖਾਲਸਾ, ਬਲਦੇਵ ਰਾਜ ਵੇਰਕਾ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਸੋਨੀਆ, ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਰਾਜਾ ਰਾਮ, ਅਨਮੋਲ ਸਿੰਘ, ਬਲਵਿੰਦਰ, ਕੈਪਟਨ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਹੇਰ, ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ, ਦਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ।

ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ

ਬੰਗਾ (ਅਵਤਾਰ ਕਲੇਰ)-ਫਾਸ਼ੀ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਫਰੰਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ, ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ 2023 ਰੱਦ ਕਰਨ, ਐਸ ਆਈ ਆਰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ 2025 ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਰੈਲੀ ਅਤੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਨਕ ਬੱਸ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸੀ ਪੀ ਆਈ (ਐਮ ਐਲ) ਨਿਊ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਸੀ ਦੇ ਆਗੂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸ ਆਈ ਆਰ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਵੋਟ ਧਾਂਦਲੀਆਂ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕਰਿੰਦੇ ਵਜੋਂ ਵਿਚਰਨ ਦੇ ਤੱਥ ਜਗ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹਨ।ਭਾਜਪਾ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਹਰਬਾ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ।ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਫੌਰੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਢਾਂਚੇ ਮੁਤਾਬਕ ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਨੂੰਨ ਹਰ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਬਣਨ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਕਨੂੰਨ 1955 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 26 ਜਨਵਰੀ 1950 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1 ਜੁਲਾਈ 1987 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, 1 ਜੁਲਾਈ 1987 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੋਧ ਐਕਟ 2003 ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਦਾ ਜਨਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਚੋਂ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਵੇ ਉਹ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਵੋਟਰ ਨੇ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 6 ਭਰ ਕੇ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਉਸ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ, ਜੇ ਲੋੜ ਸਮਝੇ, ਤਾਂ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨਾ ਈ ਆਰ ਓ ਦੀ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਐਸ ਆਈ ਆਰ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਇਹ ਗੁੱਲ ਕਿਵੇਂ ਖਿਲਾਇਆ ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਇਸ 'ਤੇ ਚੁੱਪੀ ਧਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ।ਪਰ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਸ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਐਸ ਆਈ ਆਰ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ।ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ 2025 ਦੀਆਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਦਰਜ ਸਾਰੇ ਇਕੱਲੇ 2 ਵੋਟਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜੀ ਦਾ ਫਾਰਮ ਬਣਾ ਕੇ ਮੈਪਿੰਗ ਦਾ ਗੈਰ ਕਨੂੰਨੀ ਸੰਕਲਪ ਘੜ ਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਜਾ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਜਾਂ ਨਾਨਾ-ਨਾਨੀ ਦੇ 2003 ਦੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿਚੋਂ ਵੇਰਵੇ ਮੰਗਦਾ ਅਨੈਮੂਰੇਸਨ ਫਾਰਮ ਸਭ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਸਰਾਸਰ ਗੈਰ ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ 1960 ਰੂਲਜ਼ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵੇਰਵੇ ਨਾ ਮਿਲਣ ਉਪਰੰਤ ਕਰੋੜਾਂ ਹੀ ਵੋਟਰ, ਜੋ ਬਹੁਤੇ ਗਰੀਬ, ਪਛੜੇ ਵਰਗ ਜਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਹੀ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਮੂਲੀ ਉਣਤਾਈਆਂ ਕੱਢ ਕੇ ਹੋਰ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਧ੍ਰੋਹ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣੀ ਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੀ ਪੀ ਆਈ (ਐਮ ਐਲ) ਨਿਊ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਸੀ ਦੇ ਆਗੂ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤਾਰੀ, ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੇ ਆਗੂ ਜਸਵਿੰਦਰ ਲਾਲ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਲਾਲ, ਮੁਸਲਿਮ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਆਗੂ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਹਿਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਕੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਆਪਣਾ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਚਿਹਰਾ ਨੰਗਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕ ਰੋਹ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਹਰੀ ਰਾਮ ਰਸੂਲਪੁਰੀ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣ, ਲੀਡਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ, ਮੈਟਰੋ ਬੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਕਰਿਆਨੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਚ ਚੋਰੀ

ਮੋਰਿੰਡਾ (ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ)- ਮੋਰਿੰਡਾ-ਰੋਪੜ ਸੜਕ 'ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਬੂਰਮਾਜਰਾ ਦੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ 'ਤੇ ਕਰਿਆਨੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਪਿੰਡ ਧਨੌਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਚੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਸ਼ਟਰ ਤੋੜ ਕੇ ਨਗਦੀ ਚੋਰੀ ਕਰ ਲਈ ਗਈ, ਜਦਕਿ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਮਾਨ ਚੋਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ।ਜਿਸ ਸੰਬੰਧੀ ਮੋਰਿੰਡਾ ਸਦਰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪਿੰਡ ਧਨੌਰੀ ਦੇ ਗਿਆਨੀ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਬੂਰਮਾਜਰਾ ਦੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ 'ਤੇ 2 ਦੁਕਾਨਾਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਕਰਿਆਨੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਰਾਤੀਂ ਕਰੀਬ 9.00 ਦੁਕਾਨ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਧਨੌਰੀ ਘਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਤ ਨੂੰ ਚੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੋਨੋ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ਟਰ ਤੋੜ ਕੇ ਗੱਲੇ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ 10-15 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਫ਼ਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਨਾ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਚੋਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 6.00 ਵਜੇ ਉਸ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਦੁੱਧ ਲੈਣ ਆਏ ਗਾਹਕਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ।ਜਿਸ ਉਪਰੰਤ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਚੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੋਨੋ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ਟਰ ਤੋੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲਾ ਚੈੱਕ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ 10-15 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਕੈਸ਼ ਗਾਇਬ ਸੀ , ਪ੍ਰੰਤੂ ਦੋਨੋ ਪਾਸੇ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਕਰਿਆਨੇ ਦਾ ਸਮਾਨ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਪਿਆ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਐਸ ਐਚ ਓ ਮੋਰਿੰਡਾ ਸਦਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਏ ਐਸ ਆਈ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁਲਸ ਪਾਰਟੀ ਸਮੇਤ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਲੱਗੇ ਸੀ ਸੀ ਟੀਵੀ ਕੈਮਰੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ
ਬਾ ਅਦਾਲਤ ਮੈਰਿਜ ਅਫ਼ਸਰ,ਜਲੰਧਰ
ਸਪੈਸ਼ਲ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੈਰਿਜ ਸਾਲਮਨਾਈਜ਼ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਨੋਟਿਸ
ਬਨਾਮ
ਜਨਰਲ ਪਬਲਿਕ

ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ **ਜੇਨਿਲ ਗੁਇਓਗੁਇਓ ਗੇਰਾਲੀ ਪੁੱਤਰੀ ਪ੍ਰੈਸਿਲਾਨੋ ਅਬਾਸੋਲੋ ਗੇਰਾਲੀ ਵਾਸੀ PRK 1 SAN JOSE TALIBON BOHOL PHILIPPINES** ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਪੈਸ਼ਲ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ 1954 ਅਧੀਨ **ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਵਾਸੀ NEAR SHIV MANDIR VPO CHITTI JALANDHAR , Jalandhar-2, Jalandhar, Punjab** ਨਾਲ ਮੈਰਿਜ ਸਾਲਮਨਾਈਜ਼ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮੈਰਿਜ ਸਾਲਮਨਾਈਜ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਖੁਦ ਜਾਂ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਸ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਤੇ ਗੌਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਨੰਬਰ 04/MC-2/MA **ਮਿਤੀ 06.10.2026** **ਜ਼ਿਲਾ ਮੈਰਿਜ ਅਫ਼ਸਰ,ਜਲੰਧਰ,ਪੰਜਾਬ,ਭਾਰਤ**

ਉੱਤਰ ਰੇਲਵੇ

ਈ-ਨੀਲਾਮੀ ਸੂਚਨਾ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਤਰਫ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਡਲ ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਉੱਤਰ ਰੇਲਵੇ, ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੁਵਾਰਾ ਹੇਠਾ ਦਿਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਬੋਲੀਦਾਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਈ-ਨੀਲਾਮੀ ਵਿਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

ਲ.ਨੰ:	ਕੈਟਲਾਗ ਨੰਬਰ	ਕੰਮ ਦਾ ਨਾਮ
ਈ-ਨੀਲਾਮੀ ਦੀ ਮਿਤੀ : 21.10.2026		
1	EAFZR-ADVT26-26	ਟ੍ਰੇਨ ਨੰਬਰ 22488/22487 ਵੰਦੇ ਭਾਰਤ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਡਿਬਿਆਂ ਵਿਚ ਫੈਕਟਰੀ ਫਿਟੇਡ ਐਲਈਡੀ ਟੀਵੀ ਸਕਰੀਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਵਾਣਿਜਯਕ ਵਿਗਿਆਪਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਠੇਕੇ ਦਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ।
ਈ-ਨੀਲਾਮੀ ਦੀ ਮਿਤੀ : 22.10.2026		
2	EAFZR-MXED26-11	ਕ) ਟ੍ਰੇਨ ਨੰਬਰ 14654/53 (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਹਿਸਾਰ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਅਤੇ 14616/15 (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਲਾਲ ਕੂੰਆਂ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਾਨਪਾਨ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਟ੍ਰੇਨ ਸਾਈਡ ਵੇਂਡਿੰਗ (ਟੀਐਸਵੀ) ਦੇ ਲਈ ਠੇਕੇ ਦਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ । ਖ) ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਛਾਵਣੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਉਤੇ ਬਹੁਉਦੇਸ਼ੀਯ ਸਟਾਲ (ਐਮਪੀਐਸ) ਦਾ ਠੇਕੇ ਦਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ । ਗ) ਕੋਟਕਪੁਰਾ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਉਤੇ ਅਨੁਬੰਧ ਉਤੇ ਕੈਟਰਿੰਗ ਸਟਾਲ ਦਾ ਠੇਕੇ ਉਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ । ਘ) ਬਯਾਸ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਉਤੇ ਵਾਟਰ ਵੇਂਡਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ।
ਈ-ਨੀਲਾਮੀ ਦੀ ਮਿਤੀ : 23.10.2026		
3	EAFZR-MPS26-8	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਬਯਾਸ ਅਤੇ ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਛਾਵਣੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਉਤੇ ਬਹੁਉਦੇਸ਼ੀਯ ਸਟਾਲ (ਐਮਪੀਐਸ) ਦਾ ਠੇਕੇ ਦਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ।
4	EAFZR-MXED26-12	i) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਉਤੇ ਯਾਤਰਾ ਹੈਲਪ ਡੇਸਕ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ । ii) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਫਗਵਾੜਾ ਅਤੇ ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਕੈਂਟ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਉਤੇ ਵਾਟਰ ਵੇਂਡਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ । iii) ਕਾਲੋਨੀ ਨੰਬਰ 10 ਵਿਚ ਜਗਰਾਉਂ ਪੁਲ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਰੇਲਵੇ ਪਰਿਸਰ ਵਿਚ ਫੂਡ ਵੈਨ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਉਤੇ ਟੀਟੀਈ ਰੇਸਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਕੋਲ ਛੋਟੀ ਫੂਡ ਵੈਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ । iv) ਲੁਧਿਆਣਾ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਉਤੇ ਏਪ-ਆਧਾਰਿਤ ਕੈਬ/ਰੇਡਿਯੋ ਟੈਕਸੀ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੇ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾਂ ਦਾ ਠੇਕੇ ਉਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ । v) ਭਗਤਵਾਲਾ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਉਤੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੇ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾਂ ਦਾ ਠੇਕੇ ਉਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ।

ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰੈਸ਼ਨ ਦੇ ਲਈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ www.ireps.gov.in ਉਤੇ ਜਾਉ ।
No. NR-FZR0COML(NFR)/18/2024 Date: 09/10/2026 3513/2026
ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਮੁਸਕਾਨ ਦੇ ਨਾਲ

ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ

ਆਮ ਸੂਚਨਾ

ਮੈਂ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਰੁਲੀਆ ਰਾਮ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾਕਖਾਨਾ ਭਾਨੋਵਾਲ, ਤਹਿਸੀਲ ਦਸੂਹਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਮਾਲਕੀ ਭੂਮੀ ਵਾਕਿਆ ਪਿੰਡ ਭਾਨੋਵਾਲ, ਤਹਿਸੀਲ ਦਸੂਹਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਨਾਂਅ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਅਧਾਰ ਕਾਰਡ, ਬੈਂਕ ਅਕਾਊਂਟ, ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੇਰਾ ਨਾਂਅ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਨਾਂਅ ਮੇਰੇ ਹੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਇੱਕ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹਾਂ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ ਵੀ ਏ ਪੀ/162, ਜੋ ਕਿ ਪਿੰਡ ਬਰੇਟਾ ਵਿਖੇ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਬਰੇਟਾ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਬਰੇਟਾ ਆਪਣੇ ਨਾਂਅ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਪੀ ਐੱਸ ਪੀ ਸੀ ਐੱਲ ਦਫਤਰ ਬਰੇਟਾ ਵਿਖੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਹਾਇਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀ. ਉਪ ਮੰਡਲ ਬਰੇਟਾ।

ਬੇਦਖਲੀ ਨੋਟਿਸ

ਅਸੀਂ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਵਾ ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀਆਨ ਪਿੰਡ ਢੰਡਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਫਿਲੌਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਲੜਕਾ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕਹਿਣੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤੰਗ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੱਲ-ਅੱਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਵੀ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਾਡੀ ਕੋਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅਸੀਂ, ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਪੁੱਤਰ ਰਾਧਾ ਕਿਸ਼ਨ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਤੇ ਦਰੋਪਤੀ ਦੇਵੀ ਪਤਨੀ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਵਾਸੀ ਪੀਪਾ ਰੰਗੀ ਫਗਵਾੜਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੋਵੇਂ ਲੜਕੇ ਪਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਦੋਵੇ ਨੂੰਹਾਂ ਅਨੀਤਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਸੋਨਮ ਵਰਮਾ ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕਹਿਣੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਲੜਾਈ-ਝਗੜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੱਲ-ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਖੁਦ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੈਂ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਸਿੱਧਵਾਂ ਜਮੀਤਾ, ਡਾਕਖਾਨਾ ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ, ਤਹਿਸੀਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ। ਮੇਰਾ ਲੜਕਾ ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸੋਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨਗਮਾ ਦੇਵੀ ਦੋਨੋਂ ਮੇਰੇ ਕਹਿਣੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੱਲ-ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰੇਗਾ, ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੈਂ, ਦੌਲਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਮੂਲਾ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਝੰਡਾ ਲੁਬਾਣਾ, ਡਾਕਖਾਨਾ ਭੈਣੀ ਮੀਆਂ ਖਾਨ, ਤਹਿਸੀਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਪੰਜਾਬ। ਮੇਰਾ ਲੜਕਾ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ (ਮੇਰੀ ਨੂੰਹ) ਰਜਵੰਤ ਕੌਰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕਹਿਣੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੱਲ-ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰੇਗਾ, ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੈਂ, ਸੰਦੀਪ ਮਹਿਤਾ ਪੁੱਤਰ ਲੇਟ ਡਾ. ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਵਾਸੀ ਮਕਾਨ ਨੰ. 91, ਜੋਸ਼ੀ ਕਾਲੋਨੀ, ਮਾਲ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਲੜਕਾ ਦਕਸ਼ ਮਹਿਤਾ ਮੇਰੇ ਕਹਿਣੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੱਲ-ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਉਸ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਨਫੇ-ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੇਰੀ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਪਰਵਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੰਬੰਧਤ ਨੋਟ ਕਰਨ।

ਮੈਂ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਜਮਸ਼ੇਰ ਕਲੌਨੀ, ਡਾਕਖਾਨਾ ਜਮਸ਼ੇਰ ਖਾਸ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ, ਪੰਜਾਬ-144020 ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਲੜਕਾ ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਲੜਕੀਆਂ ਤਰਨਵੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮਨਵੀਰ ਕੌਰ ਮੇਰੇ ਕਹਿਣੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਨ ਮਰਜੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੱਲ ਵਾ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੈਣ ਦੇਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਨਫੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੇਰੀ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਨੋਟ ਕਰਨ।

ਬੇਦਖਲੀ ਨੋਟਿਸ

ਮੈਂ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈ ਦਾਸ ਵਾਸੀ ਬੀਰਮੀ, ਡਾ : ਮਲਕ ਬੇਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਲੜਕਾ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਪੋਤਾ ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੇਰੇ ਕਹਿਣੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਨ ਮਰਜੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੱਲ ਵਾ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੈਣ ਦੇਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਨਫੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੇਰੀ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਨੋਟ ਕਰਨ।

ਨਾਂਅ ਦੀ ਬਦਲੀ

ਮੈਂ, ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਉਰਫ ਸੋਨਾ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਚਪਾਤੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਗੁਰੂਹਰਸਹਾਇ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਕਤ ਦੋਵੇਂ ਨਾਂਅ ਮੇਰੇ ਹੀ ਹਨ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇ।

ਮੈਂ, ਨਿਰਵੈਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਰਾਜਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਸਨੀ ਇਨਕਲੇਵ, ਫੇਸ 3, ਰਾਮ ਤੀਰਥ ਰੋਡ ਖੈਹਿਰਾਬਾਦ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਨਿਰਵੇਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ ਨਿਰਵੈਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸਹੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਸੰਬੰਧਤ ਨੋਟ ਕਰਨ।

Change of Name

I, Bhupinder Singh S/o Gursharan Singh R/o 69-A Gulmarg Avenue B/S Sharma Dairy N/R Tara Wala Bridge G.T Road Amritsar have declare that my father was known by two names Gursharan Singh and Gursharn Singh one and same person

I, Charnam Singh S/o Sukhchain Singh R/o VPO Bhikhiwind Tehsil Patti District Tarn Taran have declare that Charnam is my Given name and Singh is my Surname

I, Gurdev Singh S/o Gurpreet Singh R/o VPO Mode, Amritsar have declare that Gurdev is my Given name and Singh is my Surname

I, Sahibjeet Singh S/O Jaspreet Singh R/O H. No. 204-A, Basant Avenue, Amritsar Have Changed My Name To Sahibjeet Singh Grover. All Concerned Please Note.

I, Amarjit W/o Sukhdev Singh R/o H.No.10, Gali No.3, Shaheed Udham Singh Nagar, Amritsar have changed my name from Amarjit to Amarjit Kaur

I, Karamjeet Singh Makan S/o Rajinder Singh R/o H.No.K/3/1262, Gali No.7, East Gobind Nagar, Sultanwind Road, Amritsar have changed my name from Karamjeet Singh Makan to Karamjeet Singh

I, Manpreet Kaur W/o Lovepreet Singh R/o VPO Kotla Gujjran Tehsil and District Amritsar have changed my son's name from Mohfateh Singh to Mohfateh is his given name and Singh is my his Surname

I, Rakesh Thakur S/o Thakur Sher Singh R/o 2634/15, Gali Loharian Wali, Chowk Chira Katra Karam Singh Amritsar have changed my name from Rakesh Thakur to Rakesh Kumar

I Lovejit Singh Son Of Gurdial Singh R/O Udhoke Kalan Amritsar Have Changed My Name From Lovejit Singh To Given Name Lovejit Surname Singh

I, Manpreet Kaur W/o Lovepreet Singh R/o VPO Kotla Gujjran Tehsil and District Amritsar have declare that Manpreet is my Given name and Kaur is my Surname

ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬੇਨਤੀ

'ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ' ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਛਪੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ (ਡਿਸਪਲੇ/ ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ) ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਸਾਡਾ ਅਖਬਾਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਤੇ ਭਰੋਸੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਲੈਣ।

ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੁਰਜ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਨੀਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣੂ

ਸਰਾਏ ਅਮਾਨਤ ਖਾਂ (ਮੱਖਣ ਮਨੋਜ)-ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੁਰਜ ਵੱਲੋਂ ਆਰੰਭੀ ਗਈ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਯਾਤਰਾ ਤਹਿਤ ਪਿੰਡ ਮੱਲ੍ਹੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦਮ ਸਦਕਾ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਯਤਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸੰਪਰਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਰਿਹਾ।ਘਰ-ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸੋਚ ਤੇ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਉਪਰਾਲਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ।ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨ ਸੰਪਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ ਦੇ ਉਦਮ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨੇੜਤਾ ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਯਾਤਰਾ ਰਾਹੀਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸੰਵਾਦ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ, ਤਾਂ ਇਸ ਖ਼ਬਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਿਆਸੀ ਅਖ਼ਬਾਰੀ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਉਪ-ਸਿਰਲੇਖ ਸਮੇਤ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਫੂਕਿਆ

ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ (ਰਮਨ ਚੱਢਾ)-ਸੀ .ਪੀ .ਆਈ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਣੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਉਤਲਾ ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਾੜਿਆ ਗਿਆ। ਪੁਤਲਾ ਸਾੜਨ ਉਪਰੰਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਦੇ ਬਲਾਕ ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਨੌਸ਼ਹਿਰਾ ਪਨੂੰਆਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਦੇਹਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਕਾਮਰੇਡ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਹੱਥ ਠੋਕਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।ਉਸ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਕੱਟ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾਈਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਅੱਖ ਪੰਜਾਬ ਉਤੇ ਹੈ।ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 26 ਲੱਖ ਵੋਟਾਂ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਲੇ ਵੋਟਾਂ ਕੱਟਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਜਾਰੀ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧੱਜੀਆਂ ਦਾ ਮੂੰਹਤੋੜ ਜਵਾਬ ਦੇਣਗੇ। ਮੋਦੀ, ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਾ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਵਾਪਸ ਮੁੜਨਾ ਪਊਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਥੀ ਕਾਮਰੇਡ ਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਕਾਮਰੇਡ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਸਿਮਰਨ ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਸਾਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

Change of Name

I, Priya W/O Manpreet Banga, R/o H NO B-14/244, Mohalla Rautan, PO: Rahon, DIST: Shaheed Bhagat Singh Nagar, Punjab- 144517. have changed my name and shall hereafter be Known as Priya Kaur.

I, Sumir S/O Raghubir Singh, R/o H No.648-A Ward No.9, Near, Govt, Primary, School, PO: Pathankot Teh. Pathankot, Lamini, Dist: Gurdaspur, Punjab- 145001, have changed my name and shall hereafter be Known as Sameer.

I, Surjit Singh S/O Tirlochan Singh, R/o 76, Sector 39, VTC; Urban Estate, PO: Focal Point, Sub District: Ludhiana, District: Ludhiana, State: Punjab- 141010, have changed my name and shall hereafter be Known as Surjeet Sawhney.

I, Sucha Masih S/O Billo Masih, R/o Vill Sanghar, PO: Dhariwal, DIST: Gurdaspur, Punjab- 143519. Declare that Name of My Father has been wrongly written as Billo Lal in my Passport No- J2986579. The actual name of My Father is Billo Masih, which may be amended accordingly.

I, David S/o Jagir Masih R/o H.No. 5, Green Wood Avenue Near KP Stadium Model Town, Jalandhar, Punjab have changed my name from David to David Masih. All concerned please note.

I, Narinder Kaur W/o Sukhwinder Singh R/o V.P.O. Talwandi Daddian, Teh. Dasuya, Distt. Hoshiarpur, Punjab, have changed the name of my minor Daughter from Manpreet Kaur to given name is Manpreet and Surname is Kaur.

I, Narinder Kaur W/o Sukhwinder Singh R/o V.P.O. Talwandi Daddian, Teh. Dasuya, Distt. Hoshiarpur, Punjab, have changed the name of my minor Daughter from Avneet Kaur to given name is Avneet and Surname is Kaur.

150 ਪਊਏ ਸ਼ਰਾਬ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਡੇਰਾਬੱਸੀ (ਵਿਨੈ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ)-ਆਬਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 150 ਪਊਏ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਪਛਾਣ ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ ਪੁੱਤਰ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ, ਵਾਸੀ ਬਾਲਾ ਜੀ ਨਗਰ, ਡੇਰਾਬੱਸੀ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 9 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਡੇਰਾਬੱਸੀ ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਨੇੜੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਚੈਕਿੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਕਿ ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਸਸਤੀ ਸ਼ਰਾਬ ਲਿਆ ਕੇ ਇੱਥੇ ਵੱਧ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਦਾ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟੀਮ ਨੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਪਲੈਟੀਨਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ 'ਮੋਟਾ ਸੰਤਰਾ ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਦੇਸੀ' ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ 150 ਪਊਏ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ।ਮੁਲਜ਼ਮ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਂ ਪਰਮਿਟ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ?ਤਫਤੀਸ਼ੀ ਅਫਸਰ ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਬਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਡਾ. ਇੰਦਰਪਾਲ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਤ

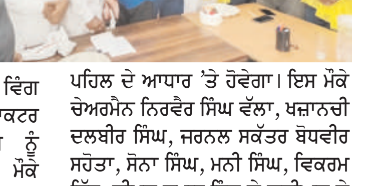

ਛੇਹਰਟਾ, (ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ) : ਸਫ਼ਾਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਬੰਧਤ ਭਾਰਤੀਆਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਐੱਸ. ਸੀ.) ਵਿੰਗ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ ਇੰਦਰਪਾਲ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾਕਟਰ ਇੰਦਰਪਾਲ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਰ ਕੰਮ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਿਰਵੈਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲਾ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਬੋਧਵੀਰ ਸਹੋਤਾ, ਸੋਨਾ ਸਿੰਘ, ਮਨੀ ਸਿੰਘ, ਵਿਕਰਮ ਬਿੱਟੂ, ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ ਰਿੰਕੂ ਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਹੋਰ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਮੇਜਰ ਅੰਜੂ ਬਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਮੰਗ ਪੱਤਰ

ਮੋਰਿੰਡਾ (ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ) ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਹਲਕਾ ਸ੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਮੇਜਰ ਅੰਜੂ ਬਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਊਦੀ ਅਰਬ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਦੋ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੋਵਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੂਪਨਗਰ ਦੇ ਹਲਕਾ ਸ੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਰਸਾਲਪੁਰ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਹੈ।ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।ਮੇਜਰ ਅੰਜੂ ਬਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਨੌਜਵਾਨ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਊਦੀ ਅਰਬ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 20 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰ ਕਲਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀ ਕਾਰਨ ਦੋਵਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਬੇਚੈਨੀ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਸਊਦੀ ਅਰਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਰ ਸੰਭਵ ਰਾਹਤ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਸਕਣ।ਰਾਜਪਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਗੇ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਕਰਵਾਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਤਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ)- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਫ਼ਰ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦਫ਼ਤਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਤਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਰੇਲਵੇ ਮੰਡੀ ਲੜਕੀਆਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹੇ। ਤਿੰਨ ਵਰਗਾਂ 'ੳ' ਵਰਗ ਛੇਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਠਵੀਂ, 'ਅ' ਵਰਗ ਨੌਵੀਂ ਤੋਂ ਬਾਰਵੀਂ ਅਤੇ 'ੲ' ਵਰਗ ਗ੍ਰੇਜੂਏਸ਼ਨ ਤੱਕ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਰ ਤੋਂ ਆਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਖੋਜ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਆਕਰਣ, ਭੂਗੋਲ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਲਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਤਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ 'ੳ' ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਗੁਰਲੀਨ ਕੌਰ ਸ ਸ ਸ ਸਕੂਲ ਨਸਰਾਲਾ, ਸਾਈਨਾ ਸ਼ਰਮਾ ਵਿੱਦਿਆ ਮੰਦਰ ਸਕੂਲ, ਆਸਥਾ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਚੱਕਗੁਜਰਾਂ, 'ਅ' ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਕਿਸ਼ੁਕ ਸਾਂਡਲ ਵੁਡਲੈਂਡ ਸਕੂਲ, ਰਾਜਵੀਰ ਕੌਰ ਸ ਸ ਸ ਸ ਅਜੜਾਮ, ਦੀਪਇੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ ਐੱਮ ਏ ਸਕੂਲ ਸਿੰਗੜੀਵਾਲ, 'ੲ' ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਭਾਰਦਵਾਜ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਦਸੂਹਾ, ਸਿਮਰਦੀਪ ਕੌਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਤਲਵਾੜਾ, ਰਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1000/- 750/- ਅਤੇ 500/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਸੈੱਟ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰਾਜਨ ਅਰੋੜਾ, ਮੈਡਮ ਸੁਸ਼ਮਾ ਅਤੇ ਹਰਦੀਪ ਕੌਰ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਸੈੱਟ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਹੁਲ, ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਲੈਕਚਰਾਰ ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਵੀਨਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਮੰਜੂ ਅਰੋੜਾ, ਵੀਰਾਂਵਾਲੀ, ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਸ਼ਰਮਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਸੀਜ਼ਨਲ ਡੇਲੀ ਵੇਜਰਸ ਪਾਲਿਸੀ-2026 ਲਾਗੂ

223 ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਲਾਭ

ਮੁਹਾਲੀ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ)- ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਸੀਜ਼ਨਲ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸੁਚੱਜੇ ਅਤੇ ਵਿਧੀਵਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਜ਼ਨਲ ਡੇਲੀ ਵੇਜਰਸ ਪਾਲਿਸੀ-2026 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ 223 ਸੀਜ਼ਨਲ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਯੋਗ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਫ਼ਤਰੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਅਮਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨੀਤੀ ਅਧੀਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੀਜ਼ਨਲ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਫਾਰਮ-ਏ ਭਰ ਕੇ ਪਾਲਿਸੀ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦਫ਼ਤਰੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨੀਤੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬੋਰਡ ਨਾਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਹੈ। ਸੀਜ਼ਨਲ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨੀਤੀ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 12 ਤੋਂ 18 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਹੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਜਾਗੀ ਹੈ।

ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਤਹਿਤ ਸੀਜ਼ਨਲ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ 10 ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਗਜ਼ਟਿਡ ਛੁੱਟੀਆਂ, ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਈ ਐੱਸ ਆਈ, ਈ ਪੀ ਐੱਫ ਆਦਿ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਲਾਲ ਲਕੀਰ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਨਾ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੇ

ਮੋਰਿੰਡਾ (ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 'ਮੇਰਾ ਘਰ ਮੇਰੇ ਨਾਮ' ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਲਾਲ ਲਕੀਰ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਲਕਾਨਾ ਹੱਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਮੋਰਿੰਡਾ ਪੁਨੀਤ ਬਾਂਸਲ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਸਾਹਪੁਰ ਦੇ ਲਗਭਗ 52 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਲ ਲਕੀਰ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੰਡੇ ਗਏ ਹਨ।ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਪੁਨੀਤ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪੇਂਡੂ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ/ਘਰਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਕੀਮ 'ਮੇਰਾ ਘਰ ਮੇਰੇ ਨਾਮ' ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ-ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪੱਕੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਅਤੇ ਸਨਦਾਂ (ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ) ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਇਲਾਵਾ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਪੁਨੀਤ ਬਾਂਸਲ, ਐਨ.ਪੀ ਰਾਣਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਮੋਰਿੰਡਾ, ਕਾਨੂੰਨਗੋ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੰਭੀਰ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕਲਸੀ, ਪਟਵਾਰੀ ਨਵਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਪਟਵਾਰੀ ਅਮਿਤ ਸੈਣੀ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ , ਸਰਪੰਚ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਿਹਾਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪਤਵੰਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ।

ਮੰਦਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਾਨ ਪੇਟੀਆਂ ਵੀ ਚੋਰਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ

ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ (ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ) ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿੱਚ ਚੋਰਾਂ ਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਇੰਨੇ ਵੱਧ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਵੀ ਚੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਾਰ, ਅਰਧਰਾਤ ਚੋਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਲੁੱਟ ਲਿਆ।ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਭਵਾਨੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੁਜਾਰੀ ਮਹੰਤ ਗੋਵਿੰਦ ਗਿਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ, ਲਗਭਗ 2:30 ਵਜੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਤਾਲਾ ਟੁੱਟਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਖਬਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੁਰੰਤ ਪੁਲਸ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ, ਮੰਦਰ ਆਉਂਦੇ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਭਵਾਨੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂੰਮਾਨ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੇਟ ਅਤੇ ਦਾਨ ਬਕਸੇ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਲਗਭਗ 12,000-13,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦੀ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਦਾਨ ਪੇਟੀ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਭਵਾਨੀ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ 15,000-16,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦੀ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰੇ।

ਸੈਣੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬੇਹਤਰੀ ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਇੱਕਮੁੱਠ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ : ਕੁਲਵੰਤ ਸੈਣੀ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ)- ਸੈਣੀ ਯੂਥ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ 2027 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਸਬੰਧੀ ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 'ਚ ਸਥਾਨਕ ਸੈਣੀ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। [illegible] ਕ੍ਰਿਪਨ ਸੈਣੀ, ਬਲਬੀਰ ਸੈਣੀ, ਅਜੇ ਕੁਮਾਰ ਸੈਣੀ, ਕੌਂਸਲਰ ਗੁਰਮੇਲ ਸੈਣੀ, ਗਾਇਕ ਹਰਪਾਲ ਲਾਡਾ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਬਲਾ, ਬਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ, ਮੰਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਗੰਬੋਵਾਲ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੈਣੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਤੇ ਮੰਗਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੈਣੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। [illegible] ਸੈਣੀ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਜੱਲੋਵਾਲ, ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਬੱਸੀ ਗੁਲਾਮ ਹੁਸੈਨ, ਰੌਸ਼ਨ ਲਾਲ ਸੈਣੀ ਨੰਗਲ ਸ਼ਹੀਦਾਂ, ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਮੈਂਬਰ ਸੈਣੀ ਭਲਾਈ ਬੋਰਡ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਰਕੀਟੈਕਟ, ਦੀਪ ਬਾਗਪੁਰੀ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਅੰਤ 'ਚ ਸੰਦੀਪ ਸੈਣੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬੈਕਫਿੰਕੋ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਜਪਾ ਚੋਣਾਂ ਜਿਤਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕਰ ਰਹੀ ਧੱਕਾ : ਸੰਧਰ

ਅੱਡਾ ਸਰਾਂ (ਜਸਵੀਰ ਕਾਜਲ)- ਬੀ ਜੇ ਪੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਆਗਾਮੀ ਚੋਣਾ ਜਿਤਣ ਲਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੇਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਜਿਤਣ ਲਈ ਧੱਕਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹਰਦੀਸ ਕੁਮਾਰ ਤਲਵਾੜ ਪਿੰਡ ਸੰਧਰਾਂ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਚੋਣਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਬੰਧਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਅਤੇ ਈ ਡੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਦੀ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਬੁਖਲਾਹਟ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

ਮੱਟੂ ਨੇ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਧੰਨਵਾਦ

ਮਾਹਿਲਪੁਰ (ਸਰਦੀ)- ਕਾਕਾ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੱਟੂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਸਫ਼ਲ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਲਵਲੀ ਸਵੀਟ ਸ਼ਾਪ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਵਿਖੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੱਟੂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਜਿਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖੂਨਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੱਟੂ, ਬੀਬੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਮੱਟੂ, ਡਾਕਟਰ ਲਖਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਹੈਪੀ ਸਾਧੋਵਾਲ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੰਗਾ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਿੱਕਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸੰਘਾ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਰਾਣਾ, ਸੰਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ ਬੋੜਾ, ਰੌਕੀ ਮੋਇਲਾ, ਸ਼ਿੰਦਾ ਗੋਲੀਆ, ਰਾਕੇਸ਼ ਰਾਜਪੂਤ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਬਿੱਟੂ ਵਿੱਜ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ : ਨਵਤੇਜ ਨਵੀ

ਜ਼ੀਰਕਪੁਰ (ਜਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ)- ਸਾਬਕਾ ਕੌਂਸਲਰ ਨਵਤੇਜ ਨਵੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਹੋਏ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰੋਕ ਕੇ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਰਨੈਲ ਇਨਕਲੇਵ ਫੇਜ਼-2 ਤੋਂ ਗੋਦਾਮ ਰੋਡ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੜਕ ਦਾ ਕੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਤੇ ਵਰਕ ਆਰਡਰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ।ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੰਮ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।ਹੁਣ ਉਸੇ ਸੜਕ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲੈਣ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।ਨਵਤੇਜ ਨਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕੌਂਸਲਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

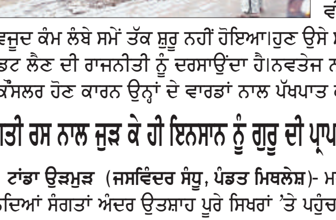

ਨਗਰ ਖੇੜਾ ਲਾਲੜੂ ਮੰਡੀ ਤੋਂ ਧਰਮਗੜ੍ਹ ਰੋਡ ਤੱਕ ਸੜਕ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ

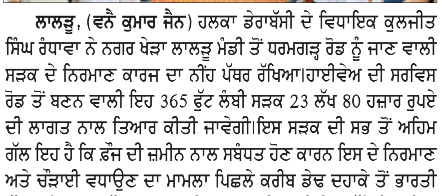

ਲਾਲੜੂ, (ਵਨੈ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ) ਹਲਕਾ ਡੇਰਾਬੱਸੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਨਗਰ ਖੇੜਾ ਲਾਲੜੂ ਮੰਡੀ ਤੋਂ ਧਰਮਗੜ੍ਹ ਰੋਡ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ।ਹਾਈਵੇਅ ਦੀ ਸਰਵਿਸ ਰੋਡ ਤੋਂ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਇਹ 365 ਫੁੱਟ ਲੰਬੀ ਸੜਕ 23 ਲੱਖ 80 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।ਇਸ ਸੜਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਚੌੜਾਈ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਪਿਛਲੇ ਕਰੀਬ ਡੇਢ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਲਾਲੜੂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੰਬਿਤ ਸੀ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਧਾਇਕ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਲਾਕਾ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵੱਲ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐੱਸ.ਡੀ.ਐੱਮ. ਡੇਰਾਬੱਸੀ ਸ੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਲਾਲੜੂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੜਕ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਸਬੰਧੀ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਲਾਲੜੂ ਵੱਲੋਂ ਜਲਦ ਹੀ ਇਸ ਸੜਕ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਕਾਰਜਸਾਧਕ ਅਫ਼ਸਰ ਸ੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਪਥਰੀਆ, ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਹਰੀਸ਼ ਮਦਾਨ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਮਨ ਰਾਣਾ,ਹੋਰ ਕੌਂਸਲਰ ਵਾਰਡ ਇੰਚਾਰਜ ,ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਖਾਟੂਸ਼ਾਮ ਤੇ ਸਾਲਾਸਰ ਲਈ ਬੱਸ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਕੇ ਕੀਤਾ ਰਵਾਨਾ

ਮੁਹਾਲੀ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ)- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਂਸਲ, ਸੈਕਟਰ-114, ਮੋਹਾਲੀ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਖਾਟੂਸ਼ਾਮ ਅਤੇ ਸਾਲਾਸਰ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੱਸ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਰਹੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿਖਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾਉਣ ਸਮੇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਉਣ-ਜਾਣ, ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦੁਰਗਿਆਣਾ ਮੰਦਰ, ਰਾਮ ਤੀਰਥ ਵਾਲਮੀਕਿ ਮੰਦਰ, ਵਾਹਗਾ ਸਰਹੱਦ ਅਤੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਟੂਸ਼ਾਮ, ਸਾਲਾਸਰ, ਵਰਿੰਦਾਵਨ ਅਤੇ ਹਰਿਦੁਆਰ ਵਰਗੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਲਈ ਵੀ ਬੱਸਾਂ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣਾ, ਖੁਸ਼ਵੀਰ ਕੌਰ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੁੱਲਰ, ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਤੋਚੀ (ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ), ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰਧਾਨ, ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ), ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ (ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ), ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰੱਤੂ (ਸਾਬਕਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ), ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ, ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਰਾਏਪੁਰ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਗਗਨ ਮੋਹਾਲੀ ਸਮੇਤ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੇ ਫੂਕਿਆ ਪੁਤਲਾ

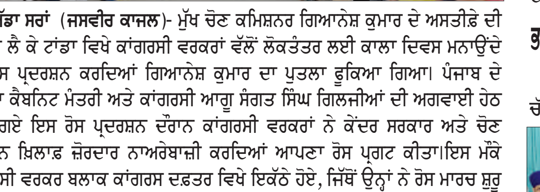

ਅੱਡਾ ਸਰਾਂ (ਜਸਵੀਰ ਕਾਜਲ)- ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਟਾਂਡਾ ਵਿਖੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਕਾਲਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਫੂਕਿਆ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣਾ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰ ਬਲਾਕ ਕਾਂਗਰਸ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ, ਜਿੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।ਇਹ ਮਾਰਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਸਤਿਆਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਚੌਂਕ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਫੂਕ ਕੇ ਰੋਸ ਜਤਾਇਆ। ਗਿਲਜੀਆਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਰਗੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਬਾਅ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਭਗਤੀ ਰਸ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ : ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ

ਟਾਂਡਾ ਉੜਮੁੜ (ਜਸਵਿੰਦਰ ਸੰਧੂ, ਪੰਡਤ ਮਿਥਲੇਸ਼)- ਮਹਾਨ ਸਾਲਾਨਾ ਇਕੋਤਰੀ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਅੰਦਰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੂਰੇ ਸਿਖਰਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਭਾਵੇਂ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ, ਪਰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨਸਾਨੀ ਜਾਮੇ 'ਚ ਵਿਕਾਰਾ ਤੇ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਕੇਵਲ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਰਜ਼ਾ 'ਚ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

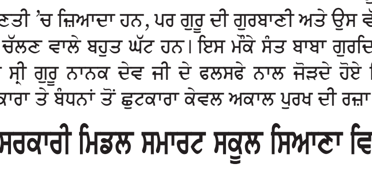

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੈਰੀਅਰ ਮਾਰਗਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ

ਜਲੰਧਰ (ਸ਼ੈਲੀ ਐਲਬਰਟ) ਇਨੋਸੈਂਟ ਹਾਰਟਸ ਸਕੂਲ, ਗ੍ਰੀਨ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਵਿਖੇ ਕਲਾਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਐਨ ਇਨੀਸ਼ੀਏਟਿਵ ਤਹਿਤ ਕਰੀਅਰ ਗਾਈਡੈਂਸ ਅਤੇ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਪਹਿਲ ਬੋਰੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਐਂਡ ਮੈਡੀਕਲ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੋਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨੂਰਪੁਰ ਬ੍ਰਾਂਚਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਨਲਾਈਨ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੀ ਰਿਸੋਰਸ ਪਰਸਨ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਰੀਜਨਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਪਲਕਸ਼ਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਤੋਂ ਪਰੇ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਕੌਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ-ਚਿੰਨ੍ਹ ਰਾਜੀਵ ਪਾਲੀਵਾਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਇੰਨੋਸੈਂਟ ਹਾਰਟਸ ਸਕੂਲ, ਗ੍ਰੀਨ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ, ਅਮਿਤ, ਵਾਈਸ-ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਡਾ. ਅਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਇਨੋਸੈਂਟ ਹਾਰਟਸ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਇਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਕਰੀਅਰ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਆਪਣੇ ਰੁਝਾਨਾਂ, ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਕਰੀਅਰ ਸੰਬੰਧੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਬਸਪਾ ਦੀ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ੋਨ ਦੀ ਆਦਮਪੁਰ ਰੈਲੀ 'ਚ ਭਰਵਾਂ ਇਕੱਠ

ਆਦਮਪੁਰ (ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ)- ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ (ਬਸਪਾ) ਦੀ ਆਦਮਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ੋਨ ਦੀ ਰੈਲੀ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦਾ ਇਕੱਠ ਹੋਇਆ। ਬਸਪਾ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਪਰਿਨਿਰਵਾਣ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਹੋਈ ਇਸ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 2027 ਵਿੱਚ ਸੂਬੇ 'ਚ ਬਸਪਾ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ।ਬਸਪਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ 'ਚ ਹੋਈ ਇਸ ਰੈਲੀ 'ਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਇੰਚਾਰਜ ਵਿਪੁਲ ਕੁਮਾਰ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ, ਜਦਕਿ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਨਛੱਤਰ ਪਾਲ ਤੇ ਮੁੱਖ ਜ਼ੋਨ ਇੰਚਾਰਜ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਵੱਜੋਂ ਪਹੁੰਚੇ। ਬਸਪਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਆਦਮਪੁਰ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਪੁਲ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਡਾ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 79 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ, ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਆਪ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿਵਾਏ ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਲਈਆਂ, ਪਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 2027 'ਚ ਬਸਪਾ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ 'ਤੇ ਹਰ ਹੱਥ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਦਮਪੁਰ ਰੈਲੀ 'ਚ ਹੋਏ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਸਪਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭੈਣ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇ ਕੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਇਸ ਹਲਕੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਦਮਪੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਮਾਨਦਾਰ, ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਜਿਤਾ ਕੇ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਭੇਜਣ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੇਟ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ

ਜਲੰਧਰ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਉਭੀ)- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਾਗਬਾਨੀ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਮੋਹਿੰਦਰ ਭਗਤ ਵੱਲੋਂ ਬਸਤੀ ਦਾਨਿਸ਼ਮੰਦਾ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੇਟ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਸਵਾਮੀ ਗੁਰਦੀਪ ਗਿਰੀ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ (ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਾਲੇ) ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੌਗਾਤ ਦੇਣਾ ਹੈ।ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਫਲਸਫੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਡਰੋਨ ਸ਼ੋਅ ਅਤੇ 12,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਪਿੰਡ ਬੱਲਾਂ ਵਿਖੇ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ' ਵੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਸਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਮੈਗਾ ਪੀ ਟੀ ਐੱਮ

ਬਲਾਚੌਰ (ਜਸਵਿੰਦਰ ਬੈਂਸ) ਸਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਮੈਗਾ ਮਾਪੇ-ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲਣੀ (ਮੈਗਾ ਪੀ.ਟੀ.ਐੱਮ.) ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਤੰਬਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਅੰਕ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪੱਧਰ, ਹਾਜ਼ਰੀ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਿਤ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ, ਘਰ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਣ ਸਬੰਧੀ ਲੋੜਾਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਅ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ।ਮੈਗਾ ਪੀ.ਟੀ.ਐੱਮ. ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲਾਭਕਾਰੀ ਸਕੀਮਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਂਵਾਂ ਧੀਆਂ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਜਨਾ, ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਯੋਜਨਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਯੋਤੀ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਦੋਵੇਂ ਟੀਚਰ, ਗਗਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੱਖਿਆਰਥੀ ਅਧਿਆਪਕ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਆਸ਼ਾ ਰਾਣੀ, ਜਗੀਰ ਕੌਰ, ਨਿਸ਼ਾ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਬਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦਿ ਮਾਪੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

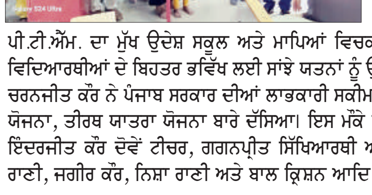

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ 'ਚ ਇੰਟਰ ਸਕੂਲ ਬਾਸਕਿਟਬਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇ

ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ (ਹਨੀ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਬਲਿਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਇੰਜੀ. ਨਿਮਰਤਾ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਇੰਟਰ-ਸਕੂਲ ਬਾਸਕਟਬਾਲ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਬਲਿਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਬਲਿਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਆਰ.ਸੀ.ਐੱਫ. ਕਪੂਰਥਲਾ ਅਤੇ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਖਾਲਸਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਦੀਆਂ ਅੰਡਰ 17 ਲੜਕਿਆਂ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲਿਆ।ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਬਲਿਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਦੀ ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ ਟੀਮ ਜੇਤੂ ਰਹੀ, ਜਦਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਆਰ.ਸੀ.ਐੱਫ. ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੀ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਟੀਮ ਜੇਤੂ ਰਹੀ। ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਇੰਜੀ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਇੰਜੀ. ਹਰਨਿਆਮਤ ਕੌਰ ਨੇ ਜੇਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਚਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈ ਕੇ ਨਵੀਆਂ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

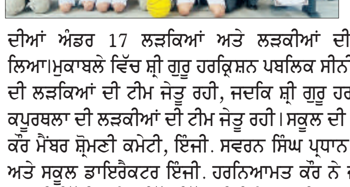

ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੁਬਾਰਕ

ਦਿਲਰੀਤ ਕੌਰ
ਸ੍ਰੀ ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ

ਖੁਸ਼ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸੰਮੇਲਨ ਕਰਵਾਇਆ

ਮੁਹਾਲੀ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ)- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਿਊਰੋ (ਡੀ.ਬੀ.ਈ.ਈ.)/ਮਾਡਲ ਕਰੀਅਰ ਸੈਂਟਰ (ਐਮ.ਸੀ.ਸੀ.), ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵੱਲੋਂ ਐਮਿਟੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਮਿਤੀ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 9 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਐਮਿਟੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਖੇ ਚੇਤਨਾ-ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸੰਮੇਲਨ 2026 (ਪੰਜ ਰੋਜ਼ਾ ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ) ਦਾ ਸਫ਼ਲਤਾਪੂਰਵਕ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ 20 ਨਿੱਜੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ 1400 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰੀਅਰ ਸਬੰਧੀ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਰੁਚੀ, ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਣ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰੀਅਰ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ, ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (19) ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਰੀਅਰ ਦੇ ਮੌਕੇ, ਆਪਣੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਅਤੇ ਕਰੀਅਰ ਸਬੰਧੀ ਰੁਚੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਰੀਅਰ ਦੇ ਮੌਕੇ, ਐਲ.ਐਲ.ਬੀ. ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਤੱਕ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਅਤੇ ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਰਗੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਰਿੰਦਰ ਖੋਸਾ, ਡੀ ਐਸ ਪੀ, ਸੁਖਮਨ ਮਾਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਫ਼ਸਰ, ਐੱਮ ਕੇ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ ਸਾਈਬਰ ਸਕਿਉਰਿਟੀ, ਨਬੀਹਾ, ਕਰੀਅਰ ਕਾਊਂਸਲਰ, ਸੁਨੀਲ ਸੈਣੀ, ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਡਾ. ਪੁਨੀਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰੋ ਵਾਇਸ ਚਾਂਸਲਰ ਅਤੇ ਐਮਿਟੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ/ਕਰੀਅਰ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰਾਂ ਅਤੇ ਰੁਚੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ, ਨਵੇਂ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਮਬੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ

ਫਗਵਾੜਾ (ਡਾ. ਰਮਨ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਢੱਡਾ)- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਫਗਵਾੜਾ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਢੱਕ ਪੰਡੋਰੀ ਵਿਖੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਡਾ. ਨਵਜੋਤ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਅਲਾਮਤ ਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਲਈ ਲੋਕ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕਮੁੱਠ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈ ਦਾ ਜੜ੍ਹੋਂ ਖ਼ਾਤਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਡਾ. ਨਵਜੋਤ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਹਿਮ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਸਫ਼ਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਗ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ੱਕੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ. ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸੀਮਾ ਰਾਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਚਾਇਤ, ਵਿਲੇਜ ਡਿਫੈਂਸ ਕਮੇਟੀ, ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਗਰੂਕਤਾ, ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਯਤਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਜਨੀਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਕਰ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸੀਟੀ ਗਰੁੱਪ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਵ ਹੈਬੀਟੈਟ ਤੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ

ਜਲੰਧਰ (ਸ਼ੈਲੀ ਐਲਬਰਟ):- ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਸਥਿਤ ਸੀਟੀ ਗਰੁੱਪ ਆਫ਼ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨਜ਼ ਨੇ ਦਿ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ (ਇੰਡੀਆ), ਲੁਧਿਆਣਾ ਲੋਕਲ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਹੈਬੀਟੈਟ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਦਿਵਸ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ।ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਦਿਨੇਸ਼ ਭਗਤ, ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ, 991 ਪੰਜਾਬ ਚੈਪਟਰ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਅਰਵਿੰਦ ਢੀਂਗਰਾ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਮਾਨਦ ਸਕੱਤਰ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਰਹੀਆਂ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਟਿਕਾਊ, ਊਰਜਾ-ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਤਿਆਰ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੀਟੀ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਗੀਤ, ਡਾਂਸ, ਮਾਡਲਿੰਗ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਭੰਗੜੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਰੌਣਕ ਵਧਾਈ।ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਟਿਕਾਊ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਸਿਰਫ਼ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

ਹਾਸਿਆਂ ਦਾ ਵਣਜਾਰਾ ਕੇ ਐੱਲ ਗਰਗ
(ਆਖਰੀ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਐਤਵਾਰਤਾ

ਅੱਖਾਂ ਹਨ, ਜੇ ਮੂੰਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ,
ਮੇਰੇ ਦਿਲ, ਇਹ ਜੀਣੇ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ।
ਮੇਰੀ ਵੀ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ,
ਤੂੰ ਹੀ 'ਕੱਲਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ।
- ਗੁਰਦਿਆਲ ਰੌਸ਼ਨ

Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.I.)-00068/57 ਜਲੰਧਰ : ਐਤਵਾਰ, 11 ਅਕਤੂਬਰ 2026 www.nawanzamana.in ਕੀਮਤ 5.00 ਰੁਪਏ

ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁਗ਼ਲ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਸਰੇ ਹੋਏ ਰਿਸ਼ਤੇ

ਅਕਬਰ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿੱਦਿਆ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੱਕ, ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ ਚੱਲੇ ਮੁਗ਼ਲ ਰਾਜ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤਬਦੀਲੀ, ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਬੌਧਿਕ ਸਰਗਰਮੀ ਅਤੇ ਫ਼ਾਰਸੀ ਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਜਗਤ ਦਰਮਿਆਨ ਜੀਵੰਤ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਦਾ ਦੌਰ ਵੇਖਿਆ।

ਮੌਜੂਦਾ ਹਕੂਮਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਵਰਗ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਥੋਪਿਆ ਗਿਆ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਦੀਆਂ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਮੁਗ਼ਲਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਨਿਰੋਲ ਕਾਲੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚਿਤਰਿਤ ਕਰਕੇ ਹਾਸਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਚਿਤਰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਰਾਜ-ਸੱਤਾ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਮਕਸਦ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤ, ਭਾਵ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਸੀ। ਇਹ ਚਿਤਰਨ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਹਾਸੋਹੀਣੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਰਲ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਟੀਵੀ ਚੈਨਲਾਂ, ਵਟਸਐਪ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਸਵੇਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਪਰ ਇਸ ਪੌੜੀ 'ਤੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹਦਿਆਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਖੇਤਰ ਵੱਲ ਝਾਤ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਚਿਤਰਨ ਏਨਾ ਸਿੱਧਾ-ਸਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦਾ

ਹਰਬੰਸ ਮੁਖੀਆ

ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਏਨੇ ਵੀ ਕਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨਿਰੋਲ ਹਨੇਰੇ ਚਿਤਰਨ ਦੀ ਸਰਲਤਾ ਕਦੇ ਵੀ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਕਈ ਬਿਹਤਰੀਨ ਖੋਜਾਂ ਨੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿਦਵਤਾ ਅਤੇ ਮੱਧਕਾਲੀ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਤੇ ਹਕੂਮਤ ਦਰਮਿਆਨ ਬਣੇ ਜਟਿਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਉਭਾਰਿਆ ਹੈ।

16ਵੀਂ-17ਵੀਂ ਸਦੀਆਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੁਗ਼ਲ ਸੱਤਾ ਦੇ ਸਿਖਰ ਦੇ ਦੌਰ ਸਨ, ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਵੀ ਗਵਾਹ ਬਣੀਆਂ। ਇਸੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿਦਵਤਾ ਨੂੰ ਹਕੂਮਤ ਵੱਲੋਂ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਵੀ ਮਿਲੀ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਈ ਬਿਹਤਰੀਨ ਖੋਜ-ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿਦਵਤਾ ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਨੇੜਲੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਾਂਗਾ।

ਸ਼ੈਲਡਨ ਪੋਲੌਕ ਦੀ ਸੰਪਾਦਿਤ ਪੁਸਤਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਨਾਲੇਜ ਸਿਸਟਮਜ਼ ਔਨ ਦ ਈਵ ਔਫ਼ ਕਲੋਨੀਅਲਿਜ਼ਮ (2005) ਕਈ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰਚਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋਨਾਰਡਨ ਗਨੇਰੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦਿ ਲੌਸਟ ਏਜ ਔਫ਼ ਰੀਜ਼ਨ: ਫਿਲਾਸਫ਼ੀ ਇਨ ਅਰਲੀ ਮਾਡਰਨ ਇੰਡੀਆ, 1450-1700 ਈਸਵੀ (2011) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਨਯਾਏ ਦਰਸ਼ਨ ਅੰਦਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਰਗਰਮ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਵ-ਨਯਾਏ ('ਨਵਾਂ ਤਰਕ') ਉੱਭਰਿਆ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਾਰਾਣਸੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਬਦਵੀਪ (ਮੌਜੂਦਾ ਨਾਦਿਆ) ਵਰਗੇ ਨਵੇਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਤ ਹੋਏ।

ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਔਡਰੀ ਟਰੂਸ਼ਕੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਫ਼ਾਰਸੀ ਦੋਵਾਂ ਜ਼ੁਬਾਨਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਹੈ, ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੋ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਕਲਚਰ ਔਫ਼ ਐਨਕਾਊਂਟਰਜ਼: ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਐਟ ਦ ਮੁਗ਼ਲ ਕੋਰਟ (2016) ਅਤੇ ਦਿ ਲੈਂਗੂਏਜ ਔਫ਼ ਹਿਸਟਰੀ: ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਨੈਰੇਟਿਵਜ਼ ਔਫ਼ ਮੁਸਲਿਮ ਪਾਸਟਸ (2021) ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲੱਗਭੱਗ 1550 ਤੋਂ 1650 ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮੁਗ਼ਲ ਰਾਜ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇਣਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਕਿਤਾਬ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ 1190 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ 1720 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੱਕ ਦੇ ਲੰਮੇ 'ਮੁਸਲਿਮ' ਰਾਜ ਬਾਰੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਨੂੰ ਫਰੋਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਿਰੋਲ ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਨਿੰਦਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ ਸਨ।

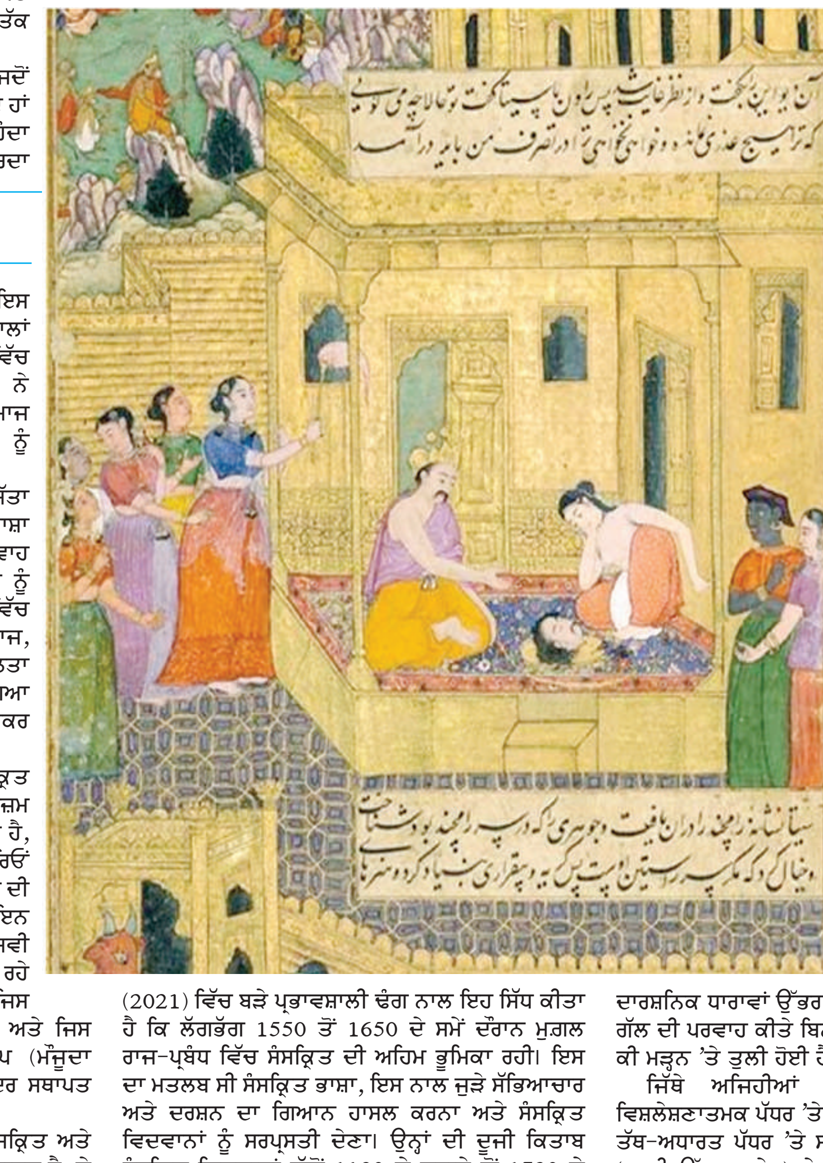

ਇਸੇ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਯੋਗਦਾਨ ਸੈਮੂਅਲ ਰਾਈਟ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਏ ਟਾਈਮ ਔਫ਼ ਨੋਵਲਟੀ: ਲੌਜਿਕ, ਇਮੋਸ਼ਨ ਐਂਡ ਇੰਟਲੈਕਚੁਅਲ ਲਾਈਫ਼ ਇਨ ਅਰਲੀ ਮਾਡਰਨ ਇੰਡੀਆ, 1500-1700 ਈਸਵੀ (2021) ਹੈ, ਜੋ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਸ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬੌਧਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਕਾਢਾਂ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ।

ਉੱਚਤਮ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਿਆਰ ਵਾਲੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਗਤੀਹੀਣ ਸਮਾਜ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਕੱਟੜ ਦੁਸ਼ਮਣ ਰਿਆਸਤ ਹੱਥੋਂ ਕੁਚਲਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਹ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਧਾਰਾਵਾਂ ਉੱਭਰ ਤੇ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਹਕੂਮਤ ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਕੀ ਮੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਤੁਲੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਉੱਚੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਵਧੇਰੇ ਤੱਥ-ਅਧਾਰਤ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਜੌਨਪੁਰ (ਪੂਰਬੀ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਦੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਅਧਿਆਪਕ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰ ਨੇ ਮੁਗ਼ਲ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਅਤੇ ਦਰਬਾਰੀ ਅਮੀਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਗਈ ਵਿਆਪਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵੇਰਵੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਮਿਸ਼ਰ ਨੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਕਬਰ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੁਗ਼ਲ ਸਮਰਾਟ ਅਕਬਰ ਔਰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਜਿਲਦਾਂ ਅਤੇ ਖ਼ਾਨਖ਼ਾਨਾ ਅਬਦੁਰ ਰਹੀਮ ਔਰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਜਿਲਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਪਹਿਲੇ ਸੈੱਟ ਦੀ 667 ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਜਿਲਦ ਅਕਬਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਵਾਜੇ ਗਏ 36 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਤੇ 17 ਜੈਨ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਸੱਤ ਮੁਸਲਿਮ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਹਿੰਦੂ ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵੇਦਾਂਤ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਸਨ।

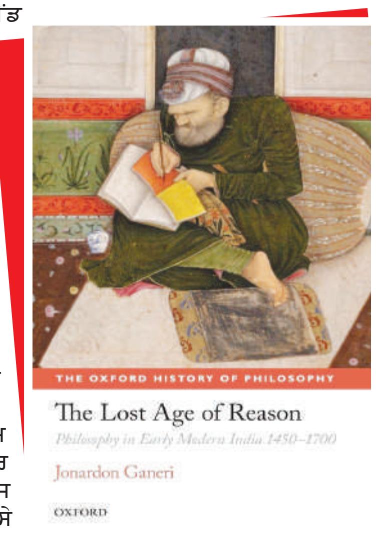

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮਹਾਮਹੋਪਾਧਿਆਏ ਪੰਡਿਤ ਮਹੇਸ਼ ਠਾਕੁਰ ਸਨ, ਜੋ ਮਿਥਿਲਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਅਨੁਭਵਵਾਦ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਤਰਕ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਆਧਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਅਕਬਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਦਵਤਾ ਤੋਂ ਏਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਹਾਜੀਪੁਰ ਤੋਂ ਤਿਰਹੁਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ (ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਇਕਾਈ) ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਮਹੇਸ਼ ਠਾਕੁਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਿਸ਼ਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨੂੰ 'ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੌਂਪਣਾ' ਕਹਿਣਾ ਸੱਚ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਨੇੜੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਇਲਾਕਾ ਦਰਭੰਗਾ ਰਿਆਸਤ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ।

ਮਿਸ਼ਰ ਨੇ ਅਕਬਰ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਫ਼ਾਰਸੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਸੂਚੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਲਮੀਕਿ ਦੀ ਰਾਮਾਇਣ, ਮਹਾਭਾਰਤ, ਗੀਤਾ, ਸ੍ਰੀਮਦ ਭਾਗਵਤ ਮਹਾਪੁਰਾਣ, ਯੋਗ ਵਸ਼ਿਸ਼ਠ, ਅਥਰਵ ਵੇਦ, ਰਾਜਤਰੰਗਿਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਾਸਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕਈ ਫ਼ਾਰਸੀ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਬੁਲ ਫ਼ਜ਼ਲ ਦਾ ਅਕਬਰਨਾਮਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਮਿਸ਼ਰ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਦੂਜੀ ਜਿਲਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਮੰਤਵ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਮਿਸ਼ਰ ਨੇ ਵਾਰਾਣਸੀ ਅੰਦਰ ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਗੇਟ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਬਾਹਰ 'ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਮੁਸਲਿਮ-ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਡਿਫੈਂਸ ਐਂਡ ਈਸਟਰਨ ਰਿਸਰਚ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਤੀਤ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਏ ਇਸ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣਾ ਮਿਸ਼ਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਹੈ।

ਹਰਬੰਸ ਮੁਖੀਆ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਹ ਲੇਖ ਮੌਲਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਊਜ਼ ਪੋਰਟਲ 'ਦਿ ਵਾਇਰ' ਉੱਤੇ 26 ਸਤੰਬਰ 2026 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮੋਢੀ : ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਕੁਮਾਰ

ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ਼ ਸਵਾਮੀ ਮੁਕਤਾਨੰਦ ਅਰੋੜਾ ਉਰਫ਼ ਸਵਾਮੀ ਮੁਕਤਾਨੰਦ ਬੀ.ਏ., ਉਰਫ਼ ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਕੁਮਾਰ, ਉਰਫ਼ ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਆਦਿ ਨਾਂਵਾਂ ਵਾਲੇ ਗ਼ਦਰੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਵੀ ਵਿਕੋਲਿਤਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਢਲੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਸਮੇਂ ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ, ਮਨੀਲਾ ਅਤੇ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਵਿਚਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਜਥੇਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦਾ ਜਨਮ ਮੀਆਂਵਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੇ ਥਾਣਾ ਮੋਹ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਾਈਖੇਲ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਬੂਟਾ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਘਰ 1873 ਈ: ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਕਰਕੇ 1896 ਈ: ਵਿੱਚ ਰਿਆਸਤ ਬਹਾਵਲਪੁਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬੀ.ਏ. ਪਾਸ ਕੀਤੀ। 1896 ਈ: ਤੋਂ 1906 ਤੱਕ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਰੀਏਟ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ 1907 ਵਿੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਉਰਦੂ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ "ਪਗੜੀ ਸੰਭਾਲ ਜੱਟਾ" ਲਹਿਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੌਅਬਾਦੀ ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਆਬਿਆਨਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਵਾਧਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਾਪਸ ਤਾਂ ਲਏ, ਪਰ

ਚਰੰਜੀ ਲਾਲ ਕੰਗਣੀਵਾਲ

ਲਹਿਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ 'ਤੇ ਕਰੜੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ। ਸ. ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੂਫ਼ੀ ਅੰਬਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਆਦਿ ਆਗੂ ਵਿਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਸਨ। ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ 31 ਅਕਤੂਬਰ 1907 ਵਿੱਚ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਪੁੱਜੇ ਅਤੇ ਉਥੇ ਉੱਘੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤਾਰਕ ਨਾਥ ਦਾਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਤਾਰਕ ਨਾਥ ਦਾਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕਲਕੱਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ।'

ਦਸੰਬਰ 1909 ਵਿੱਚ ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਬਾਬੂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਾਹਰੀ ਨੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ "ਇੰਡੀਆ ਹੋਮ" ਕੇਂਦਰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਦੇ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਅਤੇ ਪਨਾਹ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਮੁਖੌਟਾ ਪੁਆਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ, "ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੇ ਹਿਸਾਬ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।" ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਇਹ ਵੀ ਭਾਵਨਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਫੌਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੰਨੀ ਬਿਪਤਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਦਾਸ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਫੌਜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪੁਚਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਾਹਵਾਰੀ ਅਖ਼ਬਾਰ ਗੁਰਮੁਖੀ "ਸੁਦੇਸ਼ ਸੇਵਕ" ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਥੀਉਸੋਫੀਕਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਮਾਰਚ 1911 ਵਿੱਚ ਐਡਮੈਂਟਨ, ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੇ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਬੂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਾਹਰੀ, ਜਿਹੜਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲ ਲੈਂਦਾ ਸੀ, ਦੋਨੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਹਿੰਦੀਆਂ ਦੇ ਇਕੱਠਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾ ਪੀਣ, ਚੰਗੇ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਨ, ਉਹ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ, ਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆਏ ਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਜਾ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਬਾਬੂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਾਹਰੀ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੋਇਆ। ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 'ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ' ਨਾਂਅ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਬਣੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਭਿਖੀਵਿੰਡ, ਸਕੱਤਰ ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖੁਰਦਪੁਰ ਬਣੇ। ਗੁਰਮੁਖੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੇਪਰ 'ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਖਾਲਸਾ' ਸ. ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਝਿੰਗੜ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੁਲਸ ਦਾ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਦੀ ਕੱਠਪੁਤਲੀ ਉਮਰਾਉ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਯੋਰਾਤ ਤੋਂ ਛਪਦੇ 'ਸੋਸਲਿਸਟ', 'ਬੰਦੇ ਮਾਤਰਮ', 'ਤਲਵਾਰ', ਲਿਟਰੇਟਰ ਅਤੇ ਮੌਲਵੀ ਬਰਕਤ ਉੱਲ੍ਹਾ ਵੱਲੋਂ ਜਾਪਾਨ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ "ਇਸਲਾਮਿਕ ਫਰੈਟਰਨਿਟੀ", ਆਇਰਲੈਂਡ ਦੇ 'ਆਇਰਿਸ਼ ਇੰਡੀਪੈਂਡੈਂਟਸ" ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਚੁਰਾ ਕੇ ਹੋਪਕਿਨਸਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ। (ਨੋਟ: ਉਮਰਾਉ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਝੱਬੇਵਾਲ, ਲੁਧਿਆਣਾ

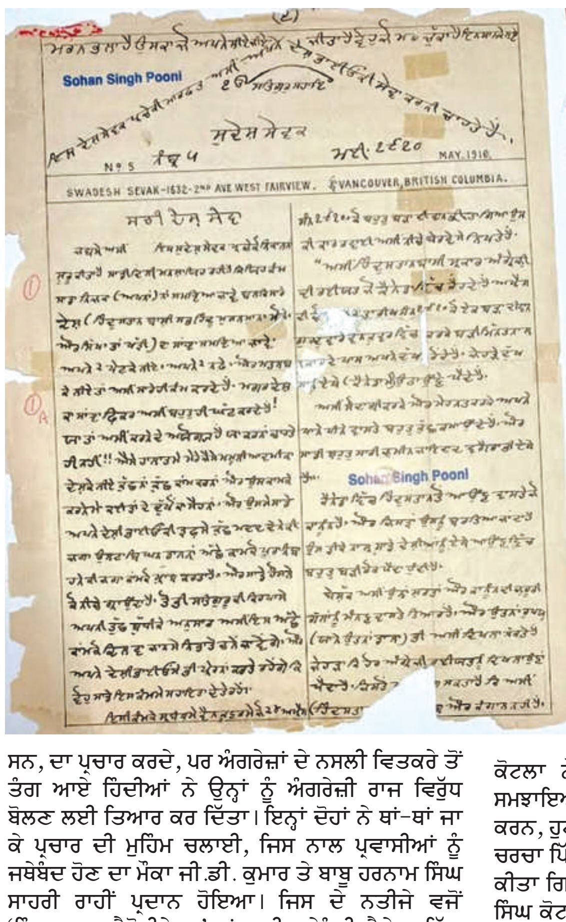

ਪਹਿਲੇ ਲਾਹੌਰ ਸਾਜਿਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਬਣਿਆ ਸੀ।)

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਜਿਹੜੀ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤੇ "ਸੁਦੇਸ਼ ਸੇਵਕ" ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਪੇਪਰ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹਾਪਕਿਨਸਨ ਨੇ ਇਸ ਅਖ਼ਬਾਰ ਨੂੰ ਬਗ਼ਾਵਤ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਗਰਦਾਨ ਕੇ ਭਾਰਤ ਜਾਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਵਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪਰਚਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਸਵਦੇਸ਼ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਅੰਦਰ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਕਾਰਨ ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ 1911 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਛੱਡ ਕੇ ਸਿਆਟਲ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਾਹਰੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਹਿੰਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਸਿਆਟਲ ਦਾ ਅੱਡਾ ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਦਰਿਆ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਮੰਡ ਦੇ ਹਿੰਦੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਦਾ ਕੰਮ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਬਾਬੂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਾਹਰੀ ਇੱਥੋਂ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਤੇ ਔਰੇਗਾਨ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਮਿੱਲਾਂ ਤੇ ਰੇਲ ਪਟੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਿੰਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਡੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਫਿਰਨ ਲੱਗੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹ ਜੂਆ, ਮਾਸ, ਸ਼ਰਾਬ ਤੇ ਵਿਭਚਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ।

ਬ੍ਰਾਈਡਲਵਿਲ ਤੋਂ ਭਾਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲਾ ਨੌਧ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਹੁਣ ਸਿੱਧਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ, ਹੁਣ ਸਮਾਜੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਵਕਤ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਪਿੱਛੋਂ 1912 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਪੋਰਟਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਕੱਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਈਡਲਵਿਲ ਤੋਂ ਭਾਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲਾ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ, ਪੰਡਤ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ, ਰਾਮ ਰੱਖਾ ਸਾਹਿਬਾ ਸੜੋਆ ਤੇ ਸਾਥੀ, ਮੋਨਾਰਕ ਮਿੱਲ ਤੋਂ ਭਾਈ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ, ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ ਤੇ ਪੋਰਟਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇੱਥੇ ਸਰਬ-ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ 'ਪੈਸਿਫਿਕ ਹਿੰਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ' ਨਾਂਅ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ ਪੰਡਤ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਮੜੌਲੀ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਉਰਦੂ ਵਿੱਚ 'ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ' ਨਾਂਅ ਦਾ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਅਖ਼ਬਾਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚੱਲ ਹੀ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਪੇਟ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਭਾਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲਾ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸੇਵਾ ਕੀਤਾ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਲਾਲਾ ਠਾਕਰ ਦਾਸ ਧੂਰੀ ਪੋਰਟਲੈਂਡ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਭਾਈ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ ਤੇ ਪੰ. ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਲਾਲਾ ਹਰਦਿਆਲ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਸਭਾ ਦਾ ਕੰਮ ਉਸ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਏ। ਲਾਲਾ ਹਰਦਿਆਲ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਗਈ ਚਿੱਠੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਕੇ ਲਾਲਾ ਹਰਦਿਆਲ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ 25 ਮਾਰਚ 1913 ਨੂੰ ਸੈਂਟਜਾਨ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। 21 ਅਪ੍ਰੈਲ 1913 ਨੂੰ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ 1913 ਨੂੰ 'ਗ਼ਦਰ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੰਕ ਛਪਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਕੁਮਾਰ ਪੂਰੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

1914 ਵਿੱਚ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਜਹਾਜ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣ ਕੇ ਕੁਮਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡਾ ਵੀ ਜਹਾਜ਼ ਹੋਏ ਜੋ ਹਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ, ਪਰ ਜਦ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਹਾਜ਼ ਵਾਪਸ ਮੋੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੁਮਾਰ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਜਾ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਲਈ।

ਪਹਿਲੀ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਣ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਅਧਾਰ ਬਣਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਜਾ ਕੇ ਗ਼ਦਰ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਮਨੀਲਾ ਪੁੱਜ ਕੇ ਹਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। 1915 ਈ: ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਨੀਲਾ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁੱਜ ਗਏ ਆਸਟਰੇਲੀਅਨ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 88 ਸਵਾਰ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗ਼ਦਰੀ ਭਾਈ ਰੰਗਾ ਸਿੰਘ ਖੁਰਦਪੁਰ ਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਠੱਠੀਖਾਰਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਪਿੱਛੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ 7 ਨਵੰਬਰ 1914 ਨੂੰ 150 ਗ਼ਦਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾਪਾਨ ਤੋਂ ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਮੰਗੋਲੀਆ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਚਲਿਆ ਅਤੇ ਮਨੀਲਾ ਰੁਕ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਗ਼ਦਰੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਉੱਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਦੇਵ ਸਮਾਜ ਕੋਲ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਤ ਕੱਟਣ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਵੀ ਨਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਸੇ ਭੇਜਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੇਵ ਸਮਾਜ ਵਾਲੇ ਗ਼ਦਰੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਫੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬੜੇ ਡਰੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਂਵਿਦਿਆਲਾ, ਜਵਾਲਾਪੁਰ ਦੇ ਸਾਲ ਕੁ ਭਰ ਮੈਨੇਜਰ ਰਹੇ।

1918 ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਕੇਸ (ਜਬਲਪੁਰ) ਸਮੇਂ ਹੋਏ ਫਸਾਦ ਵਿੱਚ ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਦੱਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਦੇ ਨਾਂਅ ਹੇਠ ਅੱਠ ਸਾਲ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਕੱਟ ਕੇ 1926 ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਅ ਹੋਏ। ਮੁਕਤਾ ਨੰਦ ਦੇ ਨਾਂਅ ਹੇਠ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਯੂ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਣਾ ਪਿਆ। ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਬਲਬ ਭਾਈ ਪੰਤ, ਤਿਰਪਾਠੀ ਤੇ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ ਵੀ ਕੈਦ ਰਹੇ ਸਨ। ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਲਿਖਿਆ:

ਸ੍ਰੀ ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਤਾਰਕਨਾਥ ਦਾਸ, ਦੋਨੋਂ ਵਿਦਿਵਾਨਾਂ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵਸਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੋਹਬਤ ਸੀ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਵਿਦਿਵਾਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਜੁਸ਼ੀਲੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੇਖ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪਦੇ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਸਾਂ ਪਰ ਮੇਰੀ ਮਨੋਵਿਰਤੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੀ। ਔਰਗਾਨ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਆਰੇ ਦੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ ਬਣਾ ਲਿਆ, ਪਰ ਇਹ ਸੰਗਠਨ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ "ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਪੈਸੇਫ਼ਿਕ ਕੋਸਟ" ਨਾਂਅ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਬਣਾਈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਕੰਮ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਕਾਫ਼ੀ ਚੇਤਨਾ ਆ ਗਈ ਸੀ। (ਆਤਮ ਕਥਾ ਵਿੱਚੋਂ)

1955 ਈ: ਵਿੱਚ ਜੀ.ਡੀ. ਕੁਮਾਰ ਸਾਧੂ ਆਸ਼ਰਮ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਆ ਗਏ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਚਾਰ ਘਰ ਸਨ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਖੁਆਰ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ। ਇੱਕ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਯੂ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਦੀ 30 ਰੁਪਏ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਸੰਗੀ-ਸਾਥੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਸ਼ਟਾਂ ਭਰਿਆ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਂਦਿਆਂ 1960 ਦੇ ਅਖੀਰ 'ਚ ਇਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਝੰਡਾ-ਬਰਦਾਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਸਾਧੂ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗ ਗਏ।

ਸੰਪਰਕ : 97806-02066

ਇਸ ਵਾਰ ਸਾਹਿਤ ’ਚ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਐਨੀ ਕਾਰਸਨ

ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 2026 ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੇਖਕ ਐਨੀ ਕਾਰਸਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਨਮੋਹਕ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੁੰਦਰਤਾ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ।

ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਯੋਗ ਕਿਤਾਬ, ‘ਦ ਬਿਊਟੀ ਆਫ਼ ਦ ਹਸਬੈਂਡ’, ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਝੂਠ ਅਤੇ ਬੇਵਫ਼ਾਈ ਕਾਰਨ ਆਪਣਾ ਵਿਆਹ ਗੁਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਤਲਾਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਉਸ ਪਿਆਰ ਦੀ ਯਾਦ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕਾਰਸਨ ਦੀ ਕਮਾਲ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਵਿਆਹ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਭਰਮ ’ਤੇ ਇੱਕ ਸਰਜੀਕਲ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਲਿਖਦੀ ਹੈ।

* ਸੁੰਦਰਤਾ ਅਤੇ ਸੱਚ ਵੱਖਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ।
* ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਇੱਕੋ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ।
* ਛੱਡਣਾ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣਾ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ।
* ਇੱਛਾ ਅਕਸਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੁੱਖ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ।
* ਵਿਆਹ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ, ਇੱਛਾ, ਕਲਪਨਾ ਅਤੇ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੈ। ਐਨ ਕਾਰਸਨ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ 2026 ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤਿਆ। ਅਸਲ ਦਿਲਚਸਪੀ ਇਸ ਤੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹੀ ਲੇਖਕ ਜਿਸਨੇ ਯੂਨਾਨੀ ਮਿਥਿਹਾਸ, ਦਰਸ਼ਨ, ਕਵਿਤਾ, ਪਿਆਰ, ਵਿਆਹ, ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਇਕੱਲਤਾ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ, ਇੱਕ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਵਿਆਹ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵੀ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਿਖਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਵਿਤਾ, ਇੱਕ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਵਾਂਗ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਦਿ ਬਿਊਟੀ ਆਫ਼ ਦਿ ਹਸਬੈਂਡ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇੱਕ ਔਰਤ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਖਿੱਚ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਤੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਮਨਮੋਹਕ ਹੈ। ਔਰਤ ਉਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ ਖਿੱਚ ਦੇ ਨਾਲ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਵੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਆਦਮੀ ’ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਸਲਾਹ ਕਦੋਂ ਸੁਣਦਾ ਹੈ?

ਇਸੇ ਲਈ ਕਾਰਸਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਸਿਰਫ਼ ਤਲਾਕ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵੀ ਹੈ। ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਅਕਸਰ ਉਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਾਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਐਨ ਕਾਰਸਨ ਇੱਕ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਵੀ, ਨਿਬੰਧਕਾਰ, ਅਨੁਵਾਦਕ ਅਤੇ ਕਲਾਸਿਕ ਵਿਦਵਾਨ ਹੈ। 1950 ਵਿੱਚ ਟੋਰਾਂਟੋ ਵਿੱਚ ਜਨਮੀ, ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਯੂਨਾਨੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸਿਕ ਪੜ੍ਹਾਇਆ। ਉਸਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਕਵਿਤਾ, ਗੱਦ, ਨਾਟਕ, ਅਨੁਵਾਦ, ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਅਨੁਭਵ ਸਭ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਉਸਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਯੂਨਾਨੀ ਮਿਥਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਹੈ। ਪਿਆਰ, ਇੱਛਾ, ਵਿਛੋੜਾ, ਸੋਗ, ਇਕੱਲਤਾ, ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਮੌਤ ਉਸਦੇ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੀਆਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ‘ਆਟੋਬਾਇਓਗ੍ਰਾਫੀ ਆਫ਼ ਰੈੱਡ’, ‘ਮੈਨ ਇਨ ਦ ਆਫ਼ ਆਵਰਜ਼’, ’ਨੌਕਸ’, ’ਡਿਕ੍ਰੀਏਸ਼ਨ’ ਅਤੇ ’ਦ ਬਿਊਟੀ ਆਫ਼ ਦ ਹਸਬੈਂਡ’ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ: ਦ ਬਿਊਟੀ ਆਫ਼ ਦ ਹਸਬੈਂਡ: ਏ ਕਾਲਪਨਿਕ ਲੇਖ ਇਨ 29 ਟੈਂਗੋਜ਼। ਇਹ 2001 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਵਿਤਾ, ਲੇਖ ਅਤੇ ਗਲਪ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਤਾਬ ਨੇ ਟੀ.ਐਸ. ਐਲੀਅਟ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਜਿੱਤਿਆ। ਇਹ ਲਗਭਗ 160 ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪੂਰੀ ਕਹਾਣੀ 29 ‘ਟੈਂਗੋਜ਼’ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਸਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਨ ਕਾਰਸਨ: ਜਦੋਂ ਸੁੰਦਰਤਾ ਅਸਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨੋਬਲ ਜੇਤੂ ਲੇਖਕ ਦੀ ਕਿਤਾਬ, ‘ਦ ਬਿਊਟੀ ਆਫ਼ ਦ ਹਸਬੈਂਡ’, ਪਿਆਰ, ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਝੂਠ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਇਆ, ਸਗੋਂ ਕੀ ਹੋਇਆ ਉਸਦਾ ਅਰਥ ਕੀ ਸੀ।

ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਆਦਮੀ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਆਹ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਿਆਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸ਼ੱਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸ਼ੱਕ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਇੱਕ ਟੁੱਟਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਤੀ ਬੇਵਫ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਪਤਨੀ ਉਸ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਤਲਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਰਿਸ਼ਤਾ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੇਖਕ ਐਨ ਕਾਰਸਨ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ, ‘ਦ ਬਿਊਟੀ ਆਫ਼ ਦ ਹਸਬੈਂਡ’ ਨਾਲ ਪਾਠਕ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਪਤੀ ਦੀ ਬੇਵਫ਼ਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ: ਕੀ ਉਹ ਆਦਮੀ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸੁੰਦਰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੁੰਦਰ ਹੈ? ਅਤੇ ਕੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਹਕੀਕਤ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਹੈ?

8 ਅਕਤੂਬਰ, 2026 ਨੂੰ, ਐਨ ਕਾਰਸਨ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਵੀਡਿਸ਼ ਅਕੈਡਮੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ‘ਦਲੇਰ ਅਤੇ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਕੰਮਾਂ’ ਲਈ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਲਾਸੀਕਲ ਪਰੰਪਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਲਈ ਨਵੇਂ ਰੂਪ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਰਸਨ ਦਾ ਜਨਮ 1950 ਵਿੱਚ ਟੋਰਾਂਟੋ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਕਵੀ, ਨਿਬੰਧਕਾਰ, ਅਨੁਵਾਦਕ ਅਤੇ ਕਲਾਸੀਕਲ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਵਿਦਵਾਨ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਲਿਖਤ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਯੂਨਾਨੀ ਸਾਹਿਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪਿਆਰ, ਨਿੱਜੀ ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੱਕ ਹੈ। ਉਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਗੱਦ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਨੋਬਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ।

ਕਾਰਸਨ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ, ਪੁਰਾਣਾ ਵੀ ਨਵਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਨ ਕਾਰਸਨ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਯੂਨਾਨੀ ਦੇਵਤੇ, ਮਿਥਿਹਾਸ ਅਤੇ ਕਵੀ ਅਚਾਨਕ ਆਧੁਨਿਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਲੱਭ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਯੋਗ ਕਿਤਾਬ, ‘ਆਟੋਬਾਇਓਗ੍ਰਾਫੀ ਆਫ਼ ਰੈੱਡ’ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਯੂਨਾਨੀ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਪਾਤਰ ਗੈਰੀਓਨ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੌਕਸ ਨਿੱਜੀ ਦੁੱਖ, ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ, ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਵਿਜ਼ੂਅਲ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਮਿਸ਼ਰਣ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸੈਫੋ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਯੂਨਾਨੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਲਈ ਵੀ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉਸਦੀ ਕਿਤਾਬ, ਜਿਸਨੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਾਧਾਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ, ਉਹ ਹੈ ‘ਦ ਬਿਊਟੀ ਆਫ਼ ਦ ਹਸਬੈਂਡ: ਏ ਫਿਕਸ਼ਨਲ ਐਸੇ ਇਨ 29 ਟੈਂਗੋਜ਼।’

ਇਹ ਕੋਈ ਸਿੱਧ ਪੱਧਰੀ ਕਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਰਸਨ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ‘ਕਾਲਪਨਿਕ ਲੇਖ’ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪੂਰੀ ਕਹਾਣੀ 29 ‘ਟੈਂਗੋਜ਼’ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ—ਵਿਆਹ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਟੈਂਗੋ!

ਟੈਂਗੋ ਵਿੱਚ ਦੋ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਇੱਕ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਵੱਖ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਦਮ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਨਾਚ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤਾਲ ਟੁੱਟਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹੀ ਨਾਚ ਇੱਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਸਨ ਲਈ, ਵਿਆਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਲੋਕ। ਦੋ ਇੱਛਾਵਾਂ। ਦੋ ਸਰੀਰ। ਦੋ ਹੰਕਾਰ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਿਆਰ।

ਕੀ ਇਹ ਐਨ ਕਾਰਸਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ? ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਕਸਰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਇੰਨੀ ਨਿੱਜੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠਕ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਆਤਮਕਥਾ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਕਾਰਸਨ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ‘ਕਾਲਪਨਿਕ ਲੇਖ’ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਆਤਮਕਥਾ ਕਹਿਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਾਰਸਨ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਅਨੁਭਵ, ਸਾਹਿਤ, ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਜੀਵਨੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਉਸਦੀ ਲਿਖਣ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ, ‘ਇਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ।’ ਉਹ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ‘ਇਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ।’

ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦਰਦ।

ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਮੇਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਪਤੀ ਦੀ ਬੇਵਫ਼ਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਆਮ ਹੈ।

ਅਸਲ ਦਰਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਅਕਸਰ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸਵੀਡਿਸ਼ ਅਕੈਡਮੀ ਨੇ ਉਸਦੀ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਸਮਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਲਈ ਨਵੇਂ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਕਲਾਸੀਕਲ ਪਰੰਪਰਾ ਨਾਲ ‘ਖੇਡਣ ਵਾਲਾ ਸੰਵਾਦ’ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪਤੀ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ’ ਕੋਈ ਨੈਤਿਕ ਸਬਕ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਪਤੀ ਬੁਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਪਿਆਰ ਸਭ ਕੁਝ ਸਹਿਣ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦੀ ਹੈ।ਇਹ ਪਿਆਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਫੈਸਲਾ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-ਫਿਰ ਵੀ ਦਿਲ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਐਨ ਕਾਰਸਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ 2026 ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕ ਜਗਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।’

- ਡਾ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ

‘ਜੰਗਾਂ-ਯੁੱਧਾਂ ਦੀ ਅਣਕਿਆਸੀ ਕੀਮਤ’

ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਔਲਖ

ਜੰਗਾਂ-ਯੁੱਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਤਬਾਹੀ ਅੱਜ ਵੱਡੀ ਆਲਮੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜਾਂ, ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਮੁੱਦਤ ਤੱਕ ਕੁਰੇਦਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੰਗ ਡੂੰਘੇ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਦਮੇ, ਅੰਗਹੀਣਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਵਾਰਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮਦਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਸੋਮਿਆਂ ਦੇ ਘਟ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਸਮੁੱਚੀ ਆਬਾਦੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜੂਝਦੀ ਹੈ। ਤਬਾਹ ਹੋਇਆ ਇਨਫਰਾਸਟਰੱਕਚਰ, ਆਮਦਨ ਦੇ ਘਟੇ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਜੰਗੀ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰਨ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਦਸਤਕ ਦੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਜੰਗ ਨਸਲੀ, ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਕਰਕੇ ਆਪਸੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਜਾਂ ਘਟਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਅਮਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੋਰ ਲੰਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਨ ਪੱਖੋਂ ਜੰਗ ਜਲ, ਜੰਗਲ, ਜ਼ਮੀਨ ਆਦਿ ਨੂੰ ਪਲੀਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰਹਿਣ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਬਦਤਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੀ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕ ਜੰਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਪਹਾੜ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ, ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਲਮੀ ਵਿਗੜੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਜੰਗਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ ਘੇਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਆਮ ਕਰਕੇ ਜੰਗਾਂ-ਯੁੱਧਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੱਕ ਹੀ ਮਹਿਦੂਦ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਵਾਰੀਖੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸਭਿਅਤਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਮੈਸੋਪੈਟਾਮੀਆ, ਯੂਨਾਨੀ ਅਤੇ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਨੁਕਸਾਨ, ਆਰਥਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਸੰਤੁਲਨ ਵਰਗੇ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਤੋਂ ਪਰਖਿਆ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਜੰਗਾਂ ਦੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅਤੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੋਵਾਂ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਹਨ। ਜੰਗ ਦੇ ਵਾਵਰੋਲੇ ਨੂੰ ਭੋਲੇ ਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ‘ਚਲ ਹੋਊ’ ਕਹਿ ਕੇ ਟਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੰਗ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਬਰੋ-ਅਮਰੀਕਾ ਅਲਾਇੰਸ ਫਾਰ ਪੀਸ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਚੋਲੇ ਮਿਉਲਵੇਟਰ ਲਿਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜੰਗੀ ਟਕਰਾਅ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਚਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੁੱਧ ਦਰਅਸਲ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ’ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਹੀ ਲੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸਿੱਧਾ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਤਾਂ ਬਰਫ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਤੋਦੇ (Tip of Iceberg) ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੈ।

ਬਸਰੇ ਦੀ ਲਾਮ (ਔਰਤ ਦੀ ਹੋਣੀ)...

‘ਬਸਰੇ ਦੀ ਲਾਮ ਟੁੱਟਜੇ, ਮੈਂ ਰੰਡੀਓ ਸੁਹਾਗਣ ਹੋਵਾਂ’ ਇਹ ਗੀਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਉਦੋਂ ਪਨਪਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਹਾਕਮ ਯੁੱਧ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿੱਚ ਝੋਕ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਔਰਤ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਵੇਦਨਾ ਵਿੱਚ ਹਮਸਫ਼ਰ ਦੇ ਸੁੱਖੀਂ-ਸਾਂਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ, ਬਲਕਿ ਕਿਸੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਅਣਹੋਣੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਟੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਪਹਾੜ ਦਾ ਇੱਕ ਅਣਕਿਹਾ ਫ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਵਿਧਵਾ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦਾ ਵਿਛੜਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਬਲਕਿ ਪਰਵਾਰਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਆਹਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਜੰਗਾਂ-ਯੁੱਧਾਂ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਰਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜੰਮਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਮੁਹਿੰਮਾਂ। ਇਹ ਹੋਣੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅੱਜ ਵੀ ਖਹਿੜਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਹੀ। ਸਤਾਈ ਮਾਰਚ 2023 ਨੂੰ ਮੁਕਲ ਵਾਸਨਿਕ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਛਾਂਗੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜੰਗੀ ਵਿਧਵਾਵਾਂ (ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵੀਰ-ਨਾਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਗਿਣਤੀ 2132 ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸੂਬੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗ ਬੁੱਢੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮਰਦੇ ਜਵਾਨ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੰਗ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਭਰ ਜੀਵਨ ਭੁਗਤਦੇ ਹਨ। ਯੂਕਰੇਨ, ਗਾਜ਼ਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿੱਚ ਯੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਤਿਨ, ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਅਤੇ ਟਰੰਪ ਸੱਤਰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇ ਬੁੱਢੇ ਹਨ। ਦੂਸਰੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਿਟਲਰ ਅਤੇ ਮੁਸੋਲਿਨੀ ਦੀ ਉਮਰ 50 ਅਤੇ 56 ਸਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਇਟਲੀ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਉਮਰ ਵੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 60 ਅਤੇ 57.6 ਸਾਲ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਇਟਲੀ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਔਸਤ ਉਮਰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 82 ਅਤੇ 84 ਸਾਲ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 21 ਤੋਂ 24 ਸਾਲ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਦੂਸਰੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ 42 ਫੀਸਦੀ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵੀਹ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਸੀ। ਦੂਸਰੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਸਿੱਧੇ-ਅਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟਰੂਮੈਨ ਤੋਂ ਟਰੰਪ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਤਾਰਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਔਸਤ ਉਮਰ 59.6 ਸਾਲ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਯੁੱਗਾਂ-ਯੁਗਾਂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਜੰਗਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਐਨ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਜੰਗਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਪਾਸੇ ਕੁੱਝ ਪ੍ਰਗਤੀ ਹੋਈ।

ਸੋਸ਼ਲ ਸਾਇੰਸ ਐਂਡ ਮੈਡੀਸਿਨ ਰਸਾਲੇ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਓਟਾਵਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਫੈਕਲਿਟੀ ਆਫ਼ ਮੈਡੀਸਨ ਵੱਲੋਂ ਪੈਗੀ ਜੇ ਕਲੈਨਪਲਾਟਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਾਜ਼ੀ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚੀਆਂ 93 ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 90 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮਾਹਵਾਰੀ ਭੁੱਖਮਰੀ, ਸਰੀਰਕ ਮਾਨਸਿਕ ਸਦਮਿਆਂ ਅਤੇ ਚੋਰੀਓਂ ਦਿੱਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਰਸਾਇਣਾਂ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਗੜਬੜ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਔਰਤਾਂ (16.01 ਫੀਸਦੀ) ਹੀ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਬੱਚੇ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕੀਆਂ, ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਾਂਝਪਨ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਈਆਂ ਜਾਂ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਕਈ ਵਾਰ ਗਰਭਪਾਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਨਾ ਕਰ ਸਕੀ। ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ 7 ਜੁਲਾਈ 2025 ਦੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਛਪੇ ਇੱਕ ਆਰਟੀਕਲ ਅਨੁਸਾਰ ਜੰਗਾਂ ਜਾਂ ਘਰੇਲੂ ਖਾਨਾਜੰਗੀ ਵਿੱਚ ਉਲਝੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪੰਜ ਸੌ ਔਰਤਾਂ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਅਤੇ ਜਣੇਪੇ ਦੀਆਂ ਉਲਝਣਾਂ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਤੋਟ ਕਰਕੇ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਜਾ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੀ ਐਂਡ ਨਗਿਊਨ ਵੱਲੋਂ ‘ਦ ਲੌਂਗ-ਰਨ ਈਫੈਕਟਸ ਆਫ਼ ਵਾਰ:ਏ ਲਿਟਰੇਚਰ ਰਿਵਿਊ’ ਵਿੱਚ 1990 ਤੋਂ 2018 ਤੱਕ ਹਿੰਸਾਗ੍ਰਸਤ 53 ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਿਮਾਹੀ ਦੌਰਾਨ ਜਿਹਨਾਂ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗੀ ਜਾਂ ਖਾਨਾਜੰਗੀ ਵਾਲੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਪਿਆ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਭਾਰ 2.8 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘੱਟ ਸੀ। ਅਨਪੜ੍ਹ ਅਤੇ ਘੱਟ ਆਮਦਨੀ ਵਾਲੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀਆਂ ਵੱਧ ਪੀੜਤ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਆਦਮੀ ਜੰਗ ਦੇ ਮੁਹਾਜ਼ ’ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਘਰ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਦਾਰੋਮਦਾਰ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਆ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ‘ਵੂਮੈਨ ਐਂਡ ਵਰਕ ਇਨ ਇਰਾਨ’ ਮੁਤਾਬਿਕ ਈਰਾਨ-ਇਰਾਕ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਵਰਜਿਤ ਸੀ। ਕਈ ਕੰਮ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਰਨੇ ਪਏ। ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਾਇਬੇਰੀਆ ਅਤੇ ਰਵਾਂਡਾ ਦੀ ਘਰੇਲੂ ਖਾਨਾਜੰਗੀ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਮਰੀਕੀ-ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਫੌਜੀ ਅੱਡਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਡੀਗੋ ਗਾਰਸੀਆ ਤੋਂ ਉਜਾੜੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਦੀਵ ਅਤੇ ਸੇਸਲਜ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।ਇਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਢਾਂਚਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਜਬੂਰੀਵੱਸ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਪਏ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਉਹ ਆਦੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਘਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰੀ ਵੱਸ ਵੇਸਵਾਗਮਨੀ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੈ ਗਿਆ।

17 ਸਤੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਯੂ ਐੱਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਔਰਤਾਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਲਿੰਗ ਅਸਮਾਨਤਾ ਹੋਰ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚਾ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਬਲਾਤਕਾਰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਔਰਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਖੌਫ ਅਤੇ ਵਹਿਸ਼ੀ ਲਿੰਗ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਰੂਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ‘ਰੀਵਿਊ ਆਫ਼ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟਡੀਜ਼’ ਵਿੱਚ 2007 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਫੌਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਅਕਸਰ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਭੈਅਭੀਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜ਼ਲੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਾਪਾਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਰੀਆਈ, ਚੀਨੀ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ’ਤੇ ਢਾਹਿਆ ਜ਼ੁਲਮ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਪੰਨਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ‘ਲਿੰਗ ਗੁਲਾਮੀ’ (Sexual Slaver) ਨੂੰ ਇੱਕ ਜੰਗੀ ਹਥਿਆਰ ਦੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਰਕਨੁਮਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚੀ ਇੱਕ ਕੋਰੀਆਈ ਔਰਤ ਲੰਗ ਸੂ ਲੀ ਨੇ ਸਾਲ 2007 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਰੀਪਰੈਜ਼ੰਟੈਟਿਵ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਕਮੇਟੀ ਮੂਹਰੇ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜੰਗੀ ਕੈਦੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਦਰਦਨਾਕ ਕਹਾਣੀ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕੀ ਸਦਨ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 121 ਰਾਹੀਂ ਜਾਪਾਨ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਜੰਗੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਓਟਣ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਸੀ।

‘ਬੀਜਿੰਗ ਡੈਕਲੇਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਫਾਰ ਐਕਸ਼ਨ’ ਅਨੁਸਾਰ ਜੰਗਾਂ ਦੌਰਾਨ ਔਰਤਾਂ ’ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵੱਲ ਫੌਰੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜਾ ਪੱਖ ਹੈ ਕਿ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜੰਗੀ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਲੈਸਲੀ ਥਾਮਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਫਿਲਮ ‘ਦ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰ’ ਕਾਂਗੋ, ਬੋਸਨੀਆ-ਹਰਜੇਗੋਵਨੀਆ ਅਤੇ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੇ ਇਹਨਾਂ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜੰਗੀ ਜਾਂ ਘਰੇਲੂ ਖਾਨਾਜੰਗੀ ਖੇਤਰਾਂ, ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਤਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ‘ਗਰਲਜ਼ ਟੂਵਾਰਡਜ਼ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ’ ਦੀ ਬਾਨੀ ਮੁਰਸਾਲੀਨਾ ਆਮੀਨ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਜੰਗੀ ਹਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਘਰੇਲੂ ਕਲੇਸ਼ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਅਫ਼ਗਾਨ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਲਿਖਦੀ ਹੈ, ‘ਸੱਠ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਜਾਂ ਖਰਾਬ ਸੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਰਾਬ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਅੱਠ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਪਾਏ ਗਏ। ਉਹ ਜਦੋਂ ਵੀ ਆਪਣਾ ਦੁੱਖ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਦੀ ਭੁੱਬ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਸ਼ਬਦ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।’ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਅਫਗਾਨ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਤਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਗਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਤਬਾਹੀ ਕਰਕੇ ਨੱਬੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਜਨਤਾ ਕੋਲ ਸੈਨੇਟਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਹਿਤ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਥੁੜ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲੇ ਸੈਲਟਰ ਹੋਮ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਨਿੱਜਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਪਚੱਤਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਔਰਤਾਂ ਉਦਾਸੀ ਰੋਗ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ, ਪੈਂਹਠ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਡਰਾਉਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਕਰਕੇ ਉੱਭੜਵਾਹੇ ਉੱਠ ਬੈਠਦੀਆਂ ਹਨ। ਗਾਜ਼ਾ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਫੌਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਬੰਬਾਰੀ ਨੇ ਨੇਸਤੋਨਾਬੂਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਉਹ ਕੋਈ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ। ਉਲਟਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਟੱਬਰਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਚੁੱਕਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰਜੀਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋ ਲੱਖ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ-ਬਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਸ਼ੈਲਟਰ ਹੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨ ਲੈਣੀ ਪਈ। ‘ਵੂਮੈਨ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ’ ਦੀ ਇਲੀਨਾ ਰੁਸਟੇਕੀਆ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਉਦਾਸੀ ਰੋਗ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਵੀ 2022 ਦੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿੰਗ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਤੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੇ ਵਧਣ ਨਾਲ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗੂਣੀਆਂ ਉਜਰਤਾਂ ਤੇ ਵੱਧ ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ’ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਟਾ ਬਿਆਲੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਔਰਤਾਂ ਉਦਾਸੀ ਰੋਗ ਸਮੇਤ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਘਰੋਂ ਬੇਘਰ ਹੋਈਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਹਾਲਤ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਮਾੜੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲਣੀ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਮਲੇ ਝੱਲੇ ਰਹੇ ਬੈਰੂਤ (ਲਿਬਨਾਨ) ਵਿੱਚ ‘ਵਰਲਡ ਸਾਈਕੈਟਰੀ’ ਵਿੱਚ ਛਪੇ 10 ਤੋਂ 16 ਸਾਲ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਬਿਮਾਰ 224 ਬੱਚਿਆਂ ’ਤੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਵੀ ਜੰਗੀ ਮਾਹੌਲ ਕਾਰਨ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਬਿਮਾਰ ਸਨ।

‘ਵੂਮੈਨ ਇਨ ਵਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ’ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜੋਸਿਲਿਨ ਕੈਲੀ ਨੇ ‘ਹਾਰਵਰਡ ਹੁਮੈਨੀਟੇਰੀਅਨ ਇੰਸਟੀਏਟਿਵ’ ਤਹਿਤ ਘਰੇਲੂ ਖਾਨਾਜੰਗੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕੁੱਝ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਕਾਂਗੋ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਜੋ ਨੌਜਵਾਨ ਹਿੰਸਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਹਾਲਾਤ ਨਾਰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਿੰਸਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਫਿਰ ਪਰਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਔਰਤਾਂ ’ਤੇ ਹਿੰਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੋਇਟ ਡੀ ਆਵਾਰੀ, ਕੀਨੀਆ ਅਤੇ ਲਾਇਬੇਰੀਆ ਵਿੱਚ ਖਾਨਾਜੰਗੀ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸੰਗੀ-ਸਾਥੀ ਦੀ ਹਿੰਸਾ (Intimate Partner Violence) ਵੱਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਝੱਲਣੀ ਪਈ। ਕੀਨੀਆ ਅਤੇ ਲਾਇਬੇਰੀਆ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਇਸ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਵਾਧਾ ਦਰ ਪੰਜਾਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸੀ। ਇਸ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬੱਚਿਆਂ ’ਤੇ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਇਸ ਹਿੰਸਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਚੌਗਿਰਦੇ ਦਾ ਸੱਤਿਆਨਾਸ਼ :

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਬੰਬਾਰੀ ਨਾਲ ਫਲਸਤੀਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਉਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਅੱਸੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰੁੱਖ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪੰਜਾਹ ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਧਰਤੀ ਫਸਲ ਉਗਾਉਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਤਕਰੀਬਨ 130,000 ਕਿਊਸਿਕ ਮੀਟਰ ਅਣ-ਸੋਧਿਆ ਸੀਵਰੇਜ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਵਰੇਜ ਸਿਸਟਮ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਸੱਠ ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਲਬਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੱਸੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਢੱਠੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਪਿੰਜਰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਪਲੀਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਢਾਈ ਸੌ ਟਰੱਕ ਵੀ ਇਹ ਮਲਬਾ ਚੱਕਣ ਤਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ। ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਮੁਤਾਬਕ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲ 2021 ਵਿੱਚ ਹੀ 54 ਅਜਿਹੇ ਟਕਰਾਅ ਹੋਏ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ।

ਜੰਗਾਂ-ਯੁੱਧਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਧਰਤੀ, ਫ਼ੌਜੀ ਰਹਿੰਦ ਖੂੰਹਦ, ਗੈਰ-ਉਪਜਾਊ ਕੀਤੀ ਖੇਤੀ ਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ, ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੋਮੇ ਅਤੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ’ਤੇ ਪਏ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਦੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਕੱਲੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਸੱਤਰ ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਬੰਬਾਂ, ਮਿਜ਼ਾਇਲਾਂ ਅਤੇ ਅੱਗਾਂ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਪਲੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹਵਾ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੋਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਲੇ ਤੇਲ ਅਤੇ ਰਸਾਇਣਾਂ ਨਾਲ ਮਰਦੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਪੁਨਰ-ਉਸਾਰੀ ਵਾਸਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਹਵਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਲੰਮੀ ਚੁੱਪ ਪਸਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਬਾਹ ਹੋਈ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਦਾ ਮੁੜ-ਉੱਗਣਾ ਜੇਕਰ ਨਾ-ਮੁਮਕਿਨ ਵੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਦਹਾਕੇ ਜਾਂ ਸਦੀਆਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਜਦੋਂ ਜੰਗਲ ਮੁੜ ਹਰਾ-ਭਰਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਤੇਲ, ਭਾਰੀ ਧਾਤਾਂ, ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਰਸਾਇਣ, ਖੋਦੀਆਂ ਸੁਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਖਾਈਆਂ ਮਾਨੋ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ‘ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ’ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਲੜ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੋਮੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਖਤਮ ਹੋਏ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਮੁੜ ਕਾਇਮ ਹੋ ਸਕਣ। ਕੁੱਝ ਜੀਵ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੌਜ਼ੰਮਬੀਕ ਵਿੱਚ 1977-92 ਦਰਮਿਆਨ ਚੱਲੇ ਗ੍ਰਹਿ ਯੁੱਧ ਦੇ ਕੀਤੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਗੋਰੋਂਗੋਸਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੱਬੇ ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਘਟ ਗਈ ਸੀ। ਫ਼ੌਜੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਸਮੁੱਚੇ ਇਕੋ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਫ਼ੌਜੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਸ਼ੋਰ (Noise) ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਫ਼ੌਜੀ ਸ਼ੋਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਵਰਤਾਓ, ਆਵਾਜਾਈ ਰਾਹਾਂ (Migration Routes) ਅਤੇ ਜਣਨ ਚੱਕਰ (Breeding Cycles) ’ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਕਸਰ ਜੀਵ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਰਹਿਣ ਥਾਵਾਂ (Natural Habitats) ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਲੋਪ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੀ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ਈਕੋਲੋਜੀ (Ecology) ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਗਿਆਨ ਹੈ। ਈਕੋਸਾਈਡ ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ (oikos ਮਤਲਬ ਘਰ) ਅਤੇ ਲਤੀਨੀ (caedere ਮਤਲਬ ਮਾਰਨਾ) ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਰਾਹੀਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਮੋਟੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ‘ਦ ਇਨਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਈਕੋਸਾਈਡ’ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਲੇਖਕ ਡੇਵਿਡ ਜੀਰਲਰ ਨੇ ਈਕੋਸਾਈਡ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਨੇਸਤੋਨਾਬੂਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜੰਗੀ ਹਥਿਆਰ ਦੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਧਾੜਵੀਆਂ ਨੇ 1961 ਤੋਂ 1971 ਤੱਕ ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵੀਅਤਨਾਮ, ਲਾਊਸ ਅਤੇ ਕੰਬੋਡੀਆ ਦੇ ਛੇ ਮਿਲੀਅਨ ਏਕੜ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗੀ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ‘ਏਜੰਟ ਆਰੇਂਜ’ ਨਾਂਅ ਦੇ ਵੀਹ ਮਿਲੀਅਨ ਗੈਲਨ ਰਸਾਇਣ ਦਾ ਸਪਰੇਅ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਵੀਅਤਨਾਮੀ-ਜਾਵਾ ਗੈਂਡੇ, ਇੰਡੋ-ਚਾਈਨੀਜ਼ ਟਾਈਗਰ, ਏਸ਼ੀਅਨ ਹਾਥੀ ਆਦਿ ਜਾਨਵਰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਸਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਤਾਂ ਪੂਛ ਦਬਾ ਕੇ ਖਿਸਕ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਵੀਅਤਨਾਮ ਦੇ ਜੰਗਲ ਹਾਲੇ ਵੀ ਸਾਹ ਲੈਣ ਨੂੰ ਤਰਸਦੇ ਹਨ।

ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਦਸ ਮਿਲੀਅਨ ਹੈਕਟੇਅਰ ਜੰਗਲ ਤਬਾਹ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕੋਈ 230 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਕਾਰਬਨ ਆਕਸਾਈਡ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਗ੍ਰੀਨਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਐਨੀਆਂ ਗ੍ਰੀਨਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਤਕਰੀਬਨ ਪੰਜਾਹ ਮਿਲੀਅਨ ਕਾਰਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਛੇ ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਰੂਸੀ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਯੂਕਰੇਨ ਦਾ ਨੋਵਾ ਰਾਖੋਵਕਾ ਡੈਮ ਟੁੱਟ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਏਕੜ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀਹ-ਵੀਹ ਫੁੱਟ ਪਾਣੀ ਭਰ ਗਿਆ। ਮੌਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਘਰ ਬਰਬਾਦ ਹੋਏ, ਫਸਲਾਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਪਰਵਾਰ ਬੇਘਰ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ? ਡੈਮ ਤੋਂ ਆਈ ਕੋਈ 83000 ਟਨ ਗਾਦ (Silt) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਾਂਬਾ, ਕੈਡਮੀਅਮ, ਨਿਕਲ ਆਦਿ ਭਾਰੀ ਧਾਤਾਂ ਸਨ, ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਰਲ ਗਈਆਂ । ਇੱਕ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਟਨ ਸਨਅਤੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਡਨਾਈਪਰੋ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਰਲ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੰਕਟ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਯੇਲ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਐਨਵਾਇਰਮੈਂਟ ਬੰਬਾਰੀ ਅਤੇ ਮਿਜ਼ਾਇਲਾਂ/ਡਰੋਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੇ 1600 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਕਣ ਹਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੀਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਯੂਕਰੇਨੀ ਧਰਤੀ ਫਸਲ ਉਗਾਉਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਸਥਿਤ ਪੀਸ ਸੰਸਥਾ ਪੀ ਏ ਐਕਸ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਜੰਗੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਨਾਜ ਦੀ ਘੱਟ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

1990-91 ਦੌਰਾਨ ਯੂਗੋਸਲਾਵੀਆ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਨਾਟੋ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਬੀਆ ਦੇ ਸਨਅਤੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ’ਤੇ ਕੀਤੀ ਬੰਬਾਰੀ ਨੇ ਡੈਨੂਬੇ ਨਦੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਖਤਰਨਾਕ ਰਸਾਇਣਾਂ ਨਾਲ ਪਲੀਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਨਦੀ ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਕਾਲੇ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 2850 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪੈਂਡਾ ਦਸ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਤਹਿ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਰੇਖਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 1991 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਇਰਾਕੀ ਫੌਜਾਂ ਕੁਵੈਤ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਕੁਵੈਤ ਦੇ ਸੱਤ ਸੌ ਤੇਲ ਦੇ ਖੂਹ ਅੱਗ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਗੈਲਨ ਤੇਲ ਨੂੰ ਫਾਰਸ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ ਰਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਦਾਮ ਹੁਸੈਨ ਵਿਰੁੱਧ ‘ਵਿਆਪਕ ਤਬਾਹੀ’ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡੇ ਰਾਹੀਂ ਇਰਾਕ ’ਤੇ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਇਰਾਕ ਵਿੱਚ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਪਲੀਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸਲਾਮਿਕ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਜੰਗੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਮੌਸੂਲ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚੱਲੀ ਤਾਂ ਇਸਲਾਮਿਕ ਸਟੇਟ ਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਤੇਲ ਦੇ ਕੋਈ ਉੱਨੀ ਖੂਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕੁਆਰਾਹ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਸਲਫ਼ਰ ਦੀ ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਕਾਰਨ ਸਾਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪਲੀਤ ਹੋਇਆ। ਸਾਲ 2022 ਅਤੇ 2023 ਵਿੱਚ ਯੂ ਐੱਨ ਓ ਦੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਅਧਿਐਨ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀਆਂ, ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਕੇ ਟਿਗਰਿਸ ਨਦੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਭਾਰੀ ਧਾਤਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਤ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਸੌ ਵੀਹ ਸੈਂਪਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਟਿਗਰਿਸ ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲਏ ਗਏ। ਅਧਿਐਨ ਮੁਤਾਬਕ ਕੈਡਮੀਅਮ, ਪਾਰਾ, ਬਿਜਲਈ ਚਾਲਕਾਂ (Electrical Conductivity), ਖਾਰਾਪਣ (Salinity) ਅਤੇ ਟੋਟਲ ਆਰਗੈਨਿਕ ਕਾਰਬਨ (Total Organic Carbon) ਟਿਗਰਿਸ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਵਸੇ ਮੌਸੂਲ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ (World Health Organisation) ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ ’ਤੇ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਗਾੜਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਚਿੰਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਾਲੀ ਵਰਖਾ ਵਰਗੇ ਵਰਤਾਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਗਾਰਡੀਅਨ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਛਪੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਜੰਗ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋਈਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਫ਼ੌਜੀ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਫ਼ਿਊਲ, ਤੇਲ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਤੇ ਬੰਬਾਰੀ, ਮਿਲਟਰੀ ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਆਦਿ ਨਾਲ ਤਕਰੀਬਨ ਪੰਜ ਮਿਲੀਅਨ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਗੈਸ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਐਨੀ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਗੈਸ ਚੁਰਾਸੀ ਛੋਟੇ ਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਜੰਗਾਂ-ਯੁੱਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਜੰਗੀ ਹਥਿਆਰ ਦੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਵਰਤਣ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ। ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜਨ ਵੱਲੋਂ ਕਬਾਇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਖਦੇੜਨ ਲਈ ਖਾਂਡਵਪ੍ਰਸਤ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਵੀਂ ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਜਦੋਂ ਈਰਾਨੀ ਫੌਜਾਂ ਯੂਰਪ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਸਕਾਈਥੀਅਨ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਕ ਚੁੱਕੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਖੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਜੰਗੀ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਨਫਲਿਕਟ ਐਂਡ ਐਨਵਾਇਰਮੈਂਟ ਅਬਜ਼ਰਬੇਟਰੀ (CEOBS) ਅਨੁਸਾਰ ਜੰਗਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜੰਗਾਂ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੇ, ਬਲਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਖੁਦ ਫੌਜੀ ਸਿਖਲਾਈ ਵੀ ਕੁਦਰਤੀ ਲੈਂਡਸਕੇਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਵਾ ਨੂੰ ਪਲੀਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਡਾਇਲਾਗ ਆਨ ਅੰਡਰਵਾਟਰ ਮੁਨੀਸਨਜ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਸਾਗਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਫਾਲਤੂ ਜੰਗੀ ਸਾਮਾਨ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ।

ਜੰਗਾਂ-ਯੁੱਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਕੋਈ ਆਰਜ਼ੀ ਵਰਤਾਰਾ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਰਾਪ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆ ਬਾਰੂਦ ਦੇ ਢੇਰ ’ਤੇ ਬੈਠੀ ਹੈ ਅ ਤ

ਬਾਕੀ ਆਖਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਫ਼ੇ ’ਤੇ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ
ਪੋਸਟ ਬਾਕਸ ਨੰ. 134

Printed and Published by Printer, Publisher and Executive Editor : **Resham Singh** for Arjan Singh Gargaj Foundation, Jalandhar printed at Nawan Zamana Printers, Nehru Garden Road, Jalandhar and published at Nawan Zamana office, Nehru Garden Road, Jalandhar.
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ, ਛਾਪਕ ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਪਾਦਕ : **ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ** ਨੇ ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਪ੍ਰਿੰਟਰਜ਼, ਨਹਿਰੂ ਗਾਰਡਨ ਰੋਡ, ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਛਪਵਾ ਕੇ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਨਹਿਰੂ ਗਾਰਡਨ ਰੋਡ, ਜਲੰਧਰ ਲਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ। * ਪੀ ਆਰ ਬੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ।
ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ : 0181-5097300, ਸਮਾਚਾਰ ਵਿਭਾਗ : 0181-5097310, ਈ-ਮੇਲ : nawanzamana@gmail.com * Web : www.nawanzamana.in

ਸੰਸਾਰਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਸਦੀਵੀ ਸੱਚ

ਫੋਕਸ

ਚਰਚਾ ਇੱਕ ਪੁਸਤਕ ਦੀ

ਰਾਮਪਾਲ ਸ਼ਾਹਪੁਰੀ (ਡਾ.)

ਨਾਚ

(ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ)
ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਵੀ
ਪੰਨੇ-176, ਮੁੱਲ-350 ਰੁਪਏ
ਸਤਲੁਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪੰਚਕੂਲਾ

ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਸਤਾਖਰ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਰੰਗ ਹਨ। ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਉਹ ਕਵੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਿੱਤਰਕਾਰ, ਮੂਰਤੀਕਾਰ, ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸਤਾਰਾਂ ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।‘ਨਾਚ’ ਉਸ ਦਾ ਅਠਾਰ੍ਹਵਾਂ ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ 107 ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸੰਸਾਰਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਸਦੀਵੀ ਸੱਚ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ, ਅਤੀਤ ਵਿੱਚੋਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਤਸਵੀਰਕਸ਼ੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨ੍ਰਿਤ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਨਾਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਵਾਵਾਂ ਤੈਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਆਰ ਜਿਸਮਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ, ਅਸਮਾਨੋਂ ਪਾਰ ਦੇ ਸਦੀਵੀ ਸੱਚ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਾਸੀਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਹੈ। ਹਰ ਕਵਿਤਾ ਨਾਚ ਦੇ ਨਵੇਂ ਅਰਥ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਾਚ ਤੇ ਨਾਚੀ ਵੱਖਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸਭ ਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਜਾ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕਮਿਕ ਹੋ, ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰੀਂ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਤੜਫ਼ ਦੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ’ਚੋਂ ਪੁੰਗਰਿਆ ਸੁਰ, ਬੰਸਰੀ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁੱਪ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਚੀਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੁੱਲ੍ਹ ਫਰਕ-ਫਰਕ, ਕੋਏ ਸਿੱਲ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ, ਚੁੱਪ ਅੰਦਰਲੀ ਗਹਿਰਾਈ ਦੀ ਥਾਹ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।ਇਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮੁਲਾਕਾਤ ਸਮੇਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਮੋਹ ਦੀ ਬਿੰਦੀ ਰਹਿ ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ, ਮਨੁੱਖ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਕੇ, ਮਸ਼ੀਨਾਂ ’ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਮਸ਼ੀਨੀਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰੋਂ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਮਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਬੋਝ ਹੇਠ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਕੋਮਲ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਬਣ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਿਹੂਣੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਚੀਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਤਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਦੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਫਿਤਰਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਬੀਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਹੱਬਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਨਕਸ਼ ਅੱਜ ਧੁੰਦਲੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਨੰਤ ਜਲ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਨੂੰ ਦੁਮੇਲ ’ਚੋਂ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਇਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਕਰਾਮਾਤ ਵਾਂਗ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਵਰਕਿਆਂ ’ਤੇ ਉੱਕਰੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਉਘੜਨ, ਫੈਲਣ, ਪੱਕਣ ਤੇ ਫਿੱਕੇ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ, ਧੁੱਪ ਦੀ ਮੁਹੱਬਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਫਲ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਕਵੀ ਛਤਰੀਆਂ ਦੀ ਛਾਂ ਨੂੰ ਮਾਂ ਦੇ ਅੰਚਲ ਦੀ ਛਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲਦਾ ਹੈ। ਬੇਵਸ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਰਈਸਾਂ ਵੱਲ ਅੱਡੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਬੇ-ਚਾਰਗੀ ਨੂੰ ਕਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇ ਟੁੱਟ ਜਾਣ ਵਜੋਂ ਵੇਖਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਰ ਖੰਡਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪਸੀ ਮੁਹੱਬਤ ਘਟ ਗਈ ਹੈ। ਸਵੈ ਮੋਹ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਦੂਸਰਿਆਂ ਲਈ ਜਿਉਣਾ ਤਾਂ ਮਨੋ ਹੀ ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਇਕੱਲਤਾ ਦੇ ਖੰਭ ਲਾ ਕੇ ਤਿੱਤਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੇ ਮੂੰਹ ਓਨੇ ਹੀ ਬੋਲ, ਜਿੰਨੀਆਂ ਜੀਭਾਂ, ਓਨੇ ਹੀ ਸੁਆਦ, ਜਿੰਨੇ ਦਿਮਾਗ਼, ਓਨੇ ਹੀ ਫੈਸਲੇ, ਗੱਲ ਕੀ ਘਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਕਮਰਿਆਂ ਦੇ ਖੂੰਜਿਆਂ ਵੱਲ ਹਨ। ਘਰੋਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਗਿਆਂ ਘਰ ਦੀ ਸੁਆਣੀ ਨੂੰ ਸਭ ਦੇ ਸੁਆਦਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਸਬਜ਼ੀ, ਫਰੂਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਖ਼੍ਰੀਦਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਕਵੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਤੇ-ਕਿਤੇ ਉਹ ਆਪਸੀ ਮੋਹ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਵੀ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ–

ਤੇਰੀ ਛੋਹ ਬਿਨਾਂ
ਚਾਹ ਮਿੱਠੀ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ।

ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਾਂਤ ਟਿਕੇ ਹੋਏ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਜੰਗ ਦੇ ਨਕਸ਼ ਉਘਾੜਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸ਼ਹੀਦ ਤੇ ਗਦਾਰ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਵੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਖਿੱਚੀਆਂ ਲੀਕਾਂ ਮਾਨਵਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਨਫ਼ਰਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਨਫ਼ਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਦੂਸਰੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ ’ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਰੁਚੀ ਦਾ ਝਲਕਾਰਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਔਰਤ ਮਰਦ ਦੀ ਮੁਹੱਬਤ ਨੇ ਸਦੀਆਂ ਦੇ ਫਾਸਲੇ ਤੈਅ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਕੱਠਿਆਂ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ ਹੈ। ਪੂੰਜੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਨੇ ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਲਿਆ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੱਕਰਵਿਊ ਵਾਂਗ ਇਹ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਅਸੰਭਵ ਕਾਰਜ ਬਣ ਗਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਕਵੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ–

ਲੱਖਾਂ ਸਾਲ ਦਾ ਸਾਥ
ਪਲ ’ਚ ਭਲਾ
ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਸਿੰਗਾਂ ’ਤੇ ਲਟਕ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਵੈ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਮਸਲਾ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬੰਦੇ ਦਾ ਸਵੈ ਨਾ ਤਾਂ ਕਥਾ ਵਾਂਗ ਨਿਰੰਤਰ ਵਹਿਣ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਨਾ ਰਹਾਉ ਵਾਂਗ ਰੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬੰਦੇ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਮੋਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸਦੀਵੀ ਆਨੰਦ ਦੀ ਅਧੂਰੀ ਤਲਾਸ਼, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਅਣਸੁਲਝੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਅਜਿਹੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਬੂਹੇ ਵੱਲ ਦਸਤਕ ਦੇਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਬੂਹੇ ਦਾ ਅਜੇ ਨਾਮਕਰਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਕਵੀ ਨੇ ਬੀਜ ਅੰਦਰਲੇ ਬੀਜ ਦੇ ਨਾਚ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਇਨਾਤ ਦੇ ਨਾਚ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਬਾਖੂਬੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰੂਹ ਦੇ ਰਾਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ, ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਨਦੀਆਂ ਅੰਦਰਲੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਨ੍ਰਿਤ ਸ਼ਿਵ ਦੀਆਂ ਜਟਾਵਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦੀ ਗੰਗਾ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਰਾਗੀ ਦੇ ਸੁਰ ਕਿਵੇਂ ਕਠੋਰ ਚਿੱਤ ਨੂੰ ਪਿਘਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।ਇਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮਲੂਕ ਪਲਾਂ ਦੀ ਕਥਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦਾ ਪਾਜ ਉਘਾੜਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕ ਏਕਤਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੀਆਂ, ਇਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਲੋਕਾਈ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਸਵਾਰਥ ਹਿੱਤ ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮਿਆਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਨੰਗੇ ਨਾਚ ਦਾ ਬਿਆਨ ਬੜੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਦਾ, ਸਿਆਸਤ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਜਾਣ ਦਾ ਮਲਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਆਸਤ ਨੇ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਧਰਮਾਂ, ਮਜ਼੍ਹਬਾਂ ਦੀਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਵੰਡ ਵੰਡਾਉਣ ਦੀ ਗੂੜ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਆਦਤ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਹਵਾਵਾਂ, ਪਾਣੀਆਂ, ਛਾਵਾਂ, ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁਹੱਬਤਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਉਕਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡੀ ਹਉਮੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੇ ਭਾਵ ਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਵਿਰਵੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਸਾਡੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਨਸੂਬੇ ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਣ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਚੇਤਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ’ਤੇ ਆਈਆਂ ਜਾਂ ਨੀਤੀ ਘਾੜਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਡੀ-ਚੋਟੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਇਆ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਾਰ ਦੁੱਗਣੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਉੱਜੜ ਰਹੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਸੋਗ ਵੀ ਮਨਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉੱਜੜੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਵੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਂਅ ’ਤੇ ਉਜਾੜੇ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਅੰਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਰਬ ਕਾਲੀ ਮਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਚ ਦੀਆਂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਦੇ ਰੁਕ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਂਤ ਸੁਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਗੀਤਕ ਸੁਰ ਨਾਲ ਮੇਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚਾ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਨਾਚ ਦਾ ਮੁਰੀਦ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਮੁੱਚ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਲਈ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਵੀ ਵਧਾਈ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਮੋਬਾ. 99148-86310

ਇਨਸਾਨੀ ਰਿਸ਼ਤਗੀ ਦੀਆਂ ਤਰਬਾਂ

ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਨ

ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ

ਤੌਫ਼ੀਕ ਬਖ਼ਸ਼ ਮੌਲਾ

ਪ੍ਰੋ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ
ਸਫੇ-143, ਮੁੱਲ-300 ਰੁਪਏ
ਸੁੰਦਰ ਬੁੱਕ ਡਿਪੋ, ਜਲੰਧਰ

‘ਤੌਫ਼ੀਕ ਬਖ਼ਸ਼ ਮੌਲਾ’ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ ਦਾ ਚੌਥਾ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਬਹੁਪੱਖੀ ਲੇਖਕ ਪ੍ਰੋ. ਔਜਲਾ ਜਿੱਥੇ ਆਪਣੀ ਤੀਖਣ ਚਿੰਤਨੀ ਸੋਝੀ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਰਤਾਂ ਦੀ ਬਾਕਮਾਲ ਵਿਆਖਿਆ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਉਹ ਇਸ ਕਾਰਜ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਕਾਵਿ ਰਚਨਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਕਰਸ਼ਣ ਭਰਪੂਰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਕੌਸ਼ਲ ਦਾ ਪਰੀਚੈ ਵੀ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਦੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਔਜਲਾ ਇਨਸਾਨੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਦੇ ਘੇਰੇ ਦੀ ਵਸਤੂ ਬਣਾ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਲੱਖਣ ਮੁਹਾਵਰੇ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰ ਹੈ।

ਹੱਥਲੀ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ ‘ਤੌਫੀਕ ਬਖਸ਼ ਮੌਲਾ’ ਵੀ ਪ੍ਰੋ. ਔਜਲਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਕਾਵਿ ਵਾਂਗੂ ਹੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ’ਤੇ ਮਾਨਵੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਜਾਂ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਵਿ ਵਿੱਚ ਮਾਨਵੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਨਿੱਘ, ਮੋਹ, ਚਾਅ, ਉਤਸ਼ਾਹ, ਸੰਵੇਦਨਾ, ਸੁਹਜ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਟੁੱਟ-ਭੱਜ ਦੀ ਕਸਕ, ਉਦਾਸੀ, ਬੇਚੈਨੀ, ਲਾਚਾਰੀ ਤੇ ਵੇਦਨਾ ਦੇ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਭਿੰਨੀਆਂ ਤਰਬਾਂ ਛਿੜਦੀਆਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵ ਸਾਰੇ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਸੰਕਲਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਔਜਲਾ ਕਾਵਿ ਦੀ ਇਹ ਵਿਲੱਖਣ ਸਿਫਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜ਼ਿਹਨੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਰਮਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਦੀ ਥਾਹ ਪਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁੰਜਾਰਾਂ/ਤਰਬਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸਣ/ਮਾਨਣ ਵਾਲੇ ਹਸਾਸ ਪ੍ਰਤਿਭਾਵਾਨ ਚਿੰਤਕਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਾਧਾਰਨ ਮਨੋ-ਧਰਾਤਲ ਵਾਲੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਸੁਹਜ, ਸੁਆਦ, ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਕਰਨਯੋਗ ਕਲਾਤਮਿਕ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਨਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਜ਼ਿਕਰ ਤੇ ਫਿਕਰ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਇਹ ਕਾਵਿ ਰਚਨਾ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਸੁਹਜ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਨੰਦਿਤ ਤੇ ਵਿਸਮਾਦਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਚਿੰਤਨੀ ਜਲੌਅ ਸੰਪੰਨ ਸੇਧ ਤੇ ਸੋਝੀ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ?

‘ਤੌਫ਼ੀਕ ਬਖ਼ਸ਼ ਮੌਲਾ’ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ ਸਮਰਪਿਤ ਹੀ ਲੇਖਕ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਵਸਤੂ ਜਗਤ ’ਚੋਂ ਲੋਪ ਹੋ ਕੇ ਉਹਦੇ ਚੇਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸਮਾਏ ਹਨ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸ਼ਾਇਰ ਨੇ ਨੌਂ ਖੰਡ ਵਿਉਂਤੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਇਨਸਾਨੀ ਰਿਸ਼ਤਗੀ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ‘ਆਸ ਉਮੀਦ ਤੇ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ’, ‘ਗਹਿਰੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ’, ‘ਅਤੀਤ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ’, ਮਾਨਵ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ’, ‘ਪਰਵਾਸ ਤੇ ਸਵਾਸ ਰੰਗੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ’, ‘ਸਮਾਜਿਕ ਚਿੰਤਨ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ’, ‘ਵਕਤ ਨਾਲ ਜੂਝਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ’, ‘ਭਾਵਨਾਮਈ ਕਵਿਤਾਵਾਂ’ ਅਤੇ ‘ਕੁਝ ਉਦਾਸ ਕਵਿਤਾਵਾਂ’ ਇਹ ਸਾਰੇ ਖੰਡ ਮਾਨਵੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਤੇ ਮਾਨਵੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੋਨਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖਣ, ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਸਤੂ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਸਫਲ ਕਾਵਿ-ਰੂਪਾਂਤ੍ਰਣ ਕਰਨ ਦਾ ਸਫਲ ਉਪਰਾਲਾ ਹਨ।

* ਰੋਹ ਵਿਦਰੋਹ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਮਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ, ਮੋਹ ਵਿੱਚ ਭਿੱਜ ਕੇ ਦਰਵੇਸ਼ੀਆਂ ਕਮਾਉਣੀਆਂ ਮੁੜ ਮੁੜ ਪੁੰਗਰਦਿਆਂ ਤੇ ਮੁੜ ਮੁੜ ਝੜਦਿਆਂ ਸਫਰ ਮੁਕਾ ਲਿਆ ਕਲਮ ਕਲਮ ਲੜਦਿਆਂ। ...

ਸਾਧਾਰਨ, ਸਾਦਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਹਿਰ-ਗੰਭੀਰ ਅਰਥ ਭਰਨੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਵਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਗਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਰਾਨਾ ਪਰਵਾਜ਼ ਬਖਸ਼ਣੀ ‘ਤੌਫ਼ੀਕ ਬਖਸ਼ ਮੌਲਾ’ ਦੇ ਸ਼ਾਇਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਗੁਣ ਹੈ।

‘ਮੇਰੀ ਕਾਵਿਕ ਆਤਮ ਕਥਾ-ਤੌਫੀਕ ਬਖਸ਼ ਮੌਲਾ’ ਦੇ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਦਿਆਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਔਜਲਾ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕਾਵਿਕ ਝਲਕ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਜਦ ਇਨਸਾਨ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਆਪਣੀ ਅਸਲੀ ਪਛਾਣ ਤੋਂ ਵਿਰਵੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦਿਆਂ ਪ੍ਰੋ. ਔਜਲਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ‘ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਰਾਂ ਤੇ ਸੋਚਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਕਵਿਤਾ ਮੇਰੇ ਧੜਕਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਵਿਕਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਸੁਰਤ ਤੇ ਸੰਵੇਦਨਾ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾ ਹੈ। ਕਵਿਤਾ ਵਾਂਗੂ ਜਿਉਣਾ, ਸੋਚਣਾ ਤੇ ਵਿਚਰਨਾ ਮੇਰਾ ਪੈਸ਼ਨ (Passion) ਹੈ। ਮੇਰੇ ਇਸ ਪੈਸ਼ਨ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਅਕਵੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਨਕਲੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਸੰਦਾਂ ਨਾਲ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਣ ਦੇ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੈਂ ਦਿਲ ਦੇ ਆਵੇਸ਼ ਤੇ ਆਦਰਸ਼ ਮੁਤਾਬਕ ਕਵਿਤਾ ਸਿਰਜਦਾ ਹਾਂ।

ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ, ਸਮਝਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਔਜਲਾ ਕਾਵਿ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ ਦੇ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਸ਼ਾਇਰ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਦੇ ਹਨ : ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ‘ਤੌਫੀਕ ਬਖਸ਼ ਮੌਲਾ’ ਭਾਵਨਾਮਈ ਕਿਤਾਬ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸੁਪਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਵਿੱਚ ਗਿਣਾਤਮਕ ਅਤੇ ਗੁਣਾਤਮਕ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਲੇਖਕ ਤੋਂ ਹੋਰ ਉਚੇਰੇ, ਡੂੰਘੇਰੇ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਰਬਕਾਲੀ ਔਧ ਵਾਲੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਆਮੀਨ!

ਤਸਬੀ ਤੋਂ ਤਵੀ ਤੱਕ

ਗੁਰ-ਜੀਵਨੀ-ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ
(ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਰਚਿਤ ‘ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ’ ਦੀ ਕਥਾ ’ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ)
ਭਾਗ-1
(ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਵੇਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਤੱਕ)
ਰਚਨਕਾਰ-ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ
ਸਫੇ : 508, ਮੁੱਲ : 1095 ਰੁਪਏ
ਲੋਕ ਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਮੁਹਾਲੀ

‘ਤਸਬੀ ਤੋਂ ਤਵੀ ਤੱਕ’ ਪੁਸਤਕ ਵੱਡੇ ਅਕਾਰ, ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲੇਖਕ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ’ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ’ਚ ਨਿੱਤ ਦਿਨ ‘ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਕਥਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਕਥਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤੱਕ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ’ਚ ਪੂਰੀ ਹੋਈ। ਲੇਖਕ ਉਸ ਕਥਾ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਸੁਣਦਾ ਤੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਲਿਖ ਲੈਂਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੇਖਕ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਫ਼ਲਸਫ਼ਾ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਕਥਾ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ’ਚ ਲਿਖਦਾ ਹੈ। ਤਿੰਨਾਂ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਪੰਨੇ ਤਕਰੀਬਨ 1726 ਬਣਦੇ ਹਨ।

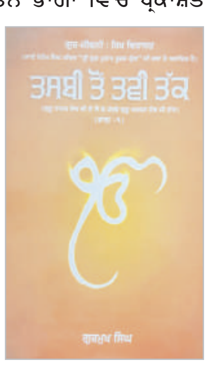

ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ’ਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ, ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ, ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਉਦਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਹੈ। ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ, ਸਿੱਧਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ, ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦਾ ਜੀਵਨ ਥੋੜ੍ਹੇ ਪੰਨਿਆਂ ’ਚ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਵਿਖੇ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਅਕਬਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਦਿ ਰੌਚਿਕਤਾ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਲੇਖਕ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਿਧੀਚੰਦ, ਪ੍ਰਿਥੀਚੰਦ, ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ, ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ, ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਰੌਚਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਲੇਖਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਨਾਲ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ, ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਕਾਰਜ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਲਿਖਤ ’ਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰ ਜੋ ਮੁਗਲਾਂ ਤੇ ਤੁਰਕਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੀ। ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਲਿਖਤ ਭਾਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਰਾਜਸੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਤੋਂ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੱਕ

ਰਚਨਾਕਾਰ-ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ
ਸ.ਫੇ : 640, ਮੁੱਲ : 1095 ਰੁਪਏ
ਲੋਕ ਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਮੁਹਾਲੀ

ਇਸ ਭਾਗ ’ਚ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਇ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਫ਼ਲਸਫ਼ੇ ਨੂੰ ਕਲਮਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਜਸੀ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਜੀਵਨ ਸਾਵਾਂ ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤੁਰਕ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਕੰਡੇ ਵਰਤ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਹਾਂਗੀਰ, ਸ਼ਾਹਜਹਾਨ ਦਾ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਤਾਓ ਦਾ ਵਰਨਣ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ’ਚ ਸਿੱਖੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਬਹੁਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਦੌਰ ’ਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਸਨ, ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ, ਸੱਤਾ ਨਾਲ ਜੰਗ, ਜ਼ੁਲਮ, ਤਿਆਗ, ਸੇਵਾ, ਨਿਆਂ, ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੇ ਲੜਾਈਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ’ਚ ਬੀਤਿਆ। ਪ੍ਰਿਥੀਚੰਦ, ਧੀਰ ਮੱਲ, ਸੋਢੀਆਂ ਦੀਆਂ 22 ਮੰਜੀਆਂ, ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਂ ਅਰਾਜਕਤਾ ਦਾ ਸੀ। ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦਾ ਮਹੱਤਵ, ਬੰਦੀਛੋੜ, ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਇ ਦੇ ਦਇਆ, ਸੇਵਾ, ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਤਾਬ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਆਦਰਸ਼, ਨਿਆਂ, ਸੁਚੱਜਾ ਜੀਵਨ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਦੀ ਹੈ।

ਨਿਸਚੈ ਕਰਿ ਅਪਨੀ ਜੀਤ ਕਰੋਂ

ਰਚਨਾਕਾਰ-ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ
ਸ.ਫੇ-528, ਮੁੱਲ-995
ਲੋਕ ਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਮੁਹਾਲੀ

ਤੀਜੇ ਭਾਗ ’ਚ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਸੰਘਰਸ਼ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਬਾਰੇ ਗੁਰੂ ਗੱਦੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੱਕ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਮੁਗਲ ਸਲਤਨਤ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਘਾਣ ਅਤੇ ਪੀਰ ਬੁੱਧੂ ਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ, ਜੰਗਾਂ, ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਣਾ, ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ, ਮਸੰਦ ਪ੍ਰਥਾ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰਨਾ, ਲੰਗਰ ਦਾ ਮਹੱਤਵ, ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਕਿਲ੍ਹਾ, ਮਾਧੋ ਦਾਸ ਬੈਰਾਗੀ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਜੋ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਸਮਝਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਗ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰਤ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਡਰਤਾ, ਆਤਮ-ਬੱਲ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦਾ ਰਾਹ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸਮਾਂ ਯੁੱਧ, ਜੰਗਾਂ ਦਾ ਰਿਹਾ। ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਜੰਗ, ਸਰਸਾ ਨਦੀ ’ਤੇ ਪਿਆ ਵਿਛੋੜਾ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ, ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਦੇ ਧੀਰਜ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਤੱਕ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਤਿੰਨੇ ਭਾਗ ਬੜੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਗੁਰੂਆਂ ਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਸੀ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਿਤੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਚੇਤੇ ਰਹੇ ‘ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ ਛੰਦਾਂਬੰਦੀ ’ਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੁਣੀ ਹੋਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਰੂਪ ਤੇ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

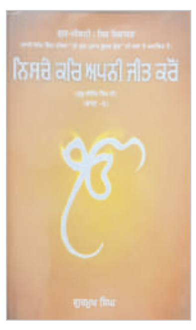

- ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ
ਮੋਬਾ. 94170-64350

ਪੁਸਤਕ ਰੀਵਿਊ

ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੱਕ

ਡਾ. ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ
ਪੰਨੇ : 164, ਮੁੱਲ : 250 ਰੁਪਏ
ਸਪਤਰਿਸ਼ੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

9 ਪਾਠਾਂ ’ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਗੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਚਾਰਲਸ ਡਾਰਵਿਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਗੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਬੀਗਲ ਦੇ ਵਿਕਾਸਵਾਦ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਗਲਾਪਾਗੋਸ ਟਾਪੂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਲੈ ਸੰਬੰਧਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਰਵਿਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦਲੀਲਾਂ ਸਹਿਤ ਬਿਆਨਦਾ ਹੈ। The Descent of Man ਅਤੇ Selection in Relation to Sex ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜਨਮ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਦਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਡਰ, ਸਹਿਮ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਕੁਦਰਤ ਸੰਬੰਧੀ ਉਸ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਤਲਾਸ਼ਦਾ ਹੈ। ਜਾਨਵਰ, ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਆਦਿ ਲੌਕਿਕ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਡਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹ ਅਲੌਕਿਕ ਆਤਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੂਤਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਡਰ ਨੂੰ ਬਿਆਨਦਾ ਹੋਇਆ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਜਾਦੂ, ਟੂਣੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੁਸ਼ਠਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

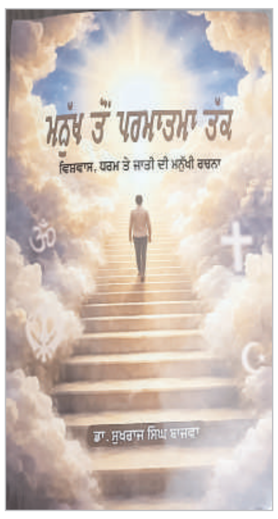

ਫਿਰ ਲੇਖਕ ਗੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਰੱਬ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੀ, ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਤੁੱਛ ਕਲਪਨਾ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਰੱਬ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੇਠ ਅਲੌਕਿਕ ਤਾਕਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਪਾਠਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਧਰਮ, ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਅਤੇ ਜਾਤੀ-ਪ੍ਰਥਾ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਕੇਂਦਰਤ ਇਸ ਸਾਰੀ ਕਾਇਨਾਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- ਡਾ. ਸੰਦੀਪ ਰਾਣਾ

DIVORCE IS NOT THE END

(ਨਾਵਲ)
ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ
ਪੰਨੇ : 144, ਮੁੱਲ : 270 ਰੁਪਏ
ਹੁਨਰ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, ਭੁਨਰਹੇੜੀ, ਪਟਿਆਲਾ

ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਹਥਲਾ ਨਾਵਲ DIVORCE IS NOT THE END ਸਮਾਜ ਦੀ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਲੇਠੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਵਲ ‘ਤਲਾਕ ਅੰਤ ਨਹੀਂ’ ਨਾਲ ਲੇਖਿਕਾ ਨੇ ਸਾਹਿਤਕ ਪਿੜ ਵਿੱਚ ਪਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਤੇਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਂਡ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਨਾਲ ਦਰਜ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਵਲ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਿਆਂ ਨਾਵਲ ਦੀ ਨਾਇਕਾ ਜੀਤ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਕੁੜੀ ਦੇ ਪੇਕਿਆਂ ਤੋਂ ਆਖ਼ਰੀ ਮੁਕਾਮ ਤੱਕ ਸਫ਼ਰ ਤਹਿ ਕਰਦਿਆਂ ਧੁਰੋਂ ਲਿਖੇ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਜੀਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਮ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਲੱਗੀ ਹੋੜ ਵਿਚ ਜੀਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿਪਾਠਣਾਂ ਗਗਨਦੀਪ ਪੀ.ਟੀ.ਈ ਦਾ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਰਸ ਦੌਰਾਨ ਗਗਨਦੀਪ ਨੂੰ ਜੀਤ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ’ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਮੇ ਕੁਲਵੀਰ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕੇਵਲ ਦਸ ਪਾਸ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂ.ਕੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜੀਤ ਅਤੇ ਕੁਲਵੀਰ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਕੋਰੋਨਾ ਦਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਅਤੇ ਕੁਲਵੀਰ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਜੀਤ ਅਤੇ ਪਰਵਾਰ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਓਟ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਕੁਲਵੀਰ ਦਾ ਪਰਵਾਰ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਡੇਰਿਆਂ, ਪੰਡਤਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਕੁਲਵੀਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਓਵਰ ਡੋਜ਼ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਸੋਮਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਕ ਗੰਦੀ ਔਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਘਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਜਗਨੇ ਨਾਲ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਤਾ ਜੀਤ ਨੂੰ ਲੱਗਦੇ ਹੀ ਜੀਤ ਉਪਰ ਉਸ ਦੀ ਸੱਸ, ਪਤੀ ਅਤੇ ਨਣਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੀਤ ਦਾ ਚਾਚਾ ਸਹੁਰਾ ਸਾਰਾ ਭੇਦ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾੜੀ ਸੱਸ ਸੋਮਾ ਨੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਸੁਰਜੀਤ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਸਰੀਰ ਹੈ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਤਜਰਬਾ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਰਕਾਰੇ-ਦਰਬਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਜਿੰਨੀ ਕਮਾਈ ਯੂ ਕੇ ਜਾ ਕੇ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇੱਥੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਂਹ ਕਰਨ ’ਤੇ ਜੀਤ ਉਪਰ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੀਤ ਘਰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਲਈ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਸਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੀਤ ਦੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਨੀਂ-ਬਹਾਨੀਂ ਜੀਤ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਤੋਂ ਪੈਸਾ ਮੰਗਣਾ ਵੀ ਦਾਜ ਹੀ ਹੈ।

ਫਿਰ ਜੀਤ ਦੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੰਢ-ਤੁੱਪ ਕਰਕੇ ਜੀਤ ਨੂੰ ਹਰਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿੱਥਿਆ ਬਿਆਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਵਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਆਦਮੀ ਦੀ ਕੋਈ ਬੁੱਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕੀ ਲਾਠੀ ਉਸ ਕੀ ਭੈਂਸ ਵਾਲੀ ਕਹਾਵਤ ਵਾਂਗ ਲੁੱਚਿਆਂ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਜੀਤ ਵੱਲੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗਣ ’ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਾਕ-ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਬਲੌਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਜੀਤ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਖਰਚ ’ਤੇ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਜਾ ਕੇ ਸੰਸਕਾਰੀ ਪਾਤਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਅਤੇ ਮੁੜ ਸਿੰਗਾਪੁਰ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਜਾ ਕੇ ਸੈੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਲਾਕ ਦੇ ਨਾਂਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਰਹੀ, ਅਖੀਰ ਤਲਾਕ ਲੈਣਾ ਹੀ ਪਿਆ, ਪਰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਤਲਾਕ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ।

ਨਾਵਲਕਾਰਾ ਨੇ ਨਾਵਲ ਦੇ ਹਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀਆਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਡਾਇਰੀ ਲਿਖ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਇਹ ਲਿਖਣਾ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਕਮਰਾ ਕਿਰਾਏ ’ਤੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਅਚੰਭਿਤ ਗੱਲ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਾਵਲ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

— ਤੇਜਿੰਦਰ ਚੰਡਿਹੋਕ

ਕੱਕੇ ਰੇਤੇ ’ਤੇ ਪਈਆਂ ਪੈੜਾਂ

(ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਇੰਟਰਵਿਊ)
ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਕੇ. ਸਿੰਘ
ਪੰਨੇ : 136, ਮੁੱਲ : 250 ਰੁਪਏ
ਸਪਤਰਿਸ਼ੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਕੇ. ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਖਾਸ ਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਨਾਂਅ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੰਟਰਵਿਊ ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦੁਆਬੇ ਦੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਖੋਜ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨਾਲ ਰੂਬਰੂ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਕੇ. ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਇਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੇਖ ਜਾਂ ਆਰਟੀਕਲ ਵਜੋਂ ਲਿਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਹ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿਸਥਾਰ ਲੈਂਦੀ ਗਈ ਤੇ ਇੱਕ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ-ਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਮੁਹੱਬਤ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹੋਈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਂਞ ਤਾਂ ਹਰ ਵਿਆਹ ’ਤੇ ਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਅਸਲ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਮੁਹੱਬਤ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਵੇਲੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਟੇਪ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਤੇ ਇਹ ਕਾਰਜ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਜਨੂੰਨ ਹੀ ਬਣਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। 1981 ਵਿੱਚ ਕੁਰੁਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਲੱਗਣ ’ਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਲੱਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਕਬੂਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਵੀ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਗਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਖੋਜ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਬਾਰੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਾਪਸ ਉਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੀ ਅਨੁਵਾਦਿਤ, ਪਰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪੁਸਤਕ ‘ਰਜਨੀਸ਼ ਬੇਨਕਾਬ’ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਰਜ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਈਆਂ ਦਿੱਕਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੁਰੁਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉੱਥੇ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਕਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ, ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਈ ਤਜਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਕੇ ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇਸ ਇੰਟਰਵਿਊ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਸੰਰਚਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਕੇ. ਸਿੰਘ ਵੀ ਵਧਾਈ ਦੀ ਪਾਤਰ ਬਣਦੀ ਹੈ।

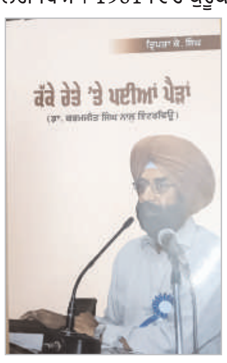

—ਡਾ. ਸੰਦੀਪ ਰਾਣਾ

ਦੂਜੀ ਕਥਾਕਾਰ ਮਿਲਣੀ ’ਚ ਅਤਰਜੀਤ ਤੇ ਪਰਮਜੀਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਐਵਾਰਡ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਵਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਾ ਭਾਨ ਸਿੰਘ ਸੁਨੇਤ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ‘ਕਥਾਕਾਰ ਮਿਲਣੀ-2’ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿੱਬੜੀ। ਪੰਜਾਬ ਪੱਧਰੀ ਇਸ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਮਕਸਦ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਕਥਾਕਾਰਾਂ, ਆਲੋਚਕਾਂ, ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਚ ’ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ, ਸਮਕਾਲੀ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਪਸਾਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਾਰਥਿਕ ਸੰਵਾਦ ਸਿਰਜਣਾ ਸੀ।

ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਫ਼ਰ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਲਫ਼ਾਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਬੂਟਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਨਾਲ ਹੋਈ।ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਕੇ.ਐੱਲ. ਗਰਗ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਉਪਰੰਤ ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿੰਦਰਾ ਨੇ ਸਵਾਗਤੀ ਸ਼ਬਦ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਡਾ. ਤਰਲੋਕ ਬੰਧੂ ਨੇ ‘ਕਥਾਕਾਰ ਮਿਲਣੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਮਹੱਤਤਾ’ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ।

ਪਹਿਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸਹਿ-ਕਨਵੀਨਰ ਡਾ. ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਂਗਾ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗ਼ਦਰੀ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਭਾਨ ਸਿੰਘ ਸੁਨੇਤ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਅਤੇ ਡਾ. ਜੇ.ਬੀ. ਸੇਖੋਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਆਪਣੇ ਪਰਚੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ।ਦੋਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ’ਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਬਹੁਪੱਖੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੜਕਨਾਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਲੋਚਨਾ ਤੋਂ ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ’ਚ ਇਕ ਥਾਂ ਇਕੱਠੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ’ਚ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ।

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਨੇ ਕਥਾਕਾਰ ਮਿਲਣੀ ਨੂੰ ਸਾਰਥਿਕ ਉਪਰਾਲਾ ਕਿਹਾ। ਇਕ ਪੈਨਲ ਚਰਚਾ ’ਚ ਐੱਚ.ਐੱਸ. ਡਿੰਪਲ (ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਨਵੀਨਰ), ਦੀਪਤੀ ਬਬੂਟਾ ਅਤੇ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਕਥਾ-ਵਿਧਾ ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਖਾਂ ’ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਭੁਪਿੰਦਰ ਮਾਨ ਨੇ ਸੂਤਰਧਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਕਥਾ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਾਦ ਰਾਹੀਂ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ।

ਦੂਜੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਰਾਜਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਬੈਨੀਪਾਲ ਦੇ ਸਵਾਗਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਜਸਪਾਲ ਮਾਨਖੇੜਾ ਨੇ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਿਗਿਆਸਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਤੋਰਿਆ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ’ਚ ਅਜਮੇਰ ਸਿੱਧੂ, ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ, ਸਰੂਪ ਸਿਆਲਵੀ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਨੀਰ, ਬਲਜੀਤ ਰੈਣਾ, ਰੇਮਨ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ’ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ।

ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 50 ਕਥਾਕਾਰਾਂ, ਆਲੋਚਕਾਂ, ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਬਦਲ ਰਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ’ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੋਇਆ। ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਕਥਾਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਇਆ ਸਿੱਧਾ ਸੰਵਾਦ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਕਰਸ਼ਣ ਰਿਹਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਕਥਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਅਤਰਜੀਤ ਅਤੇ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸੇਵਾ ਲਈ ਲਾਈਫ ਟਾਈਮ ਅਚੀਵਮੈਂਟ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਾਇਵ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨਾਲ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜ ਸੰਵਾਦ ਰਚਣਾ ਅਨੋਖੀ ਪਿਰਤ ਰਿਹਾ। ‘ਕਥਾਕਾਰ ਮਿਲਣੀ’ ਦੇ ਮੁੱਖ ਆਯੋਜਕ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਅਲਫ਼ਾਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦਾ ਮਕਸਦ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਕਥਾ-ਸਿਰਜਣਾ ਨਾਲ ਜੋੜਦਿਆਂ ਕਥਾਕਾਰ ਅਤੇ ਪਾਠਕ ਦਰਮਿਆਨ ਜੀਵੰਤ ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਵਾਦ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਕਥਾਕਾਰ ਮਿਲਣੀ-2’ ਨੇ ਇਸ ਸਾਹਿਤਕ ਉਪਰਾਲੇ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਵਿਸਥਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਥਾ ਦੇ ਸੰਵਾਦ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਰਥਕ ਮੰਚ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੰਚ ਦੇ ਬਾਕੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪ-ਮੁਹਾਰੇ ਹੋਏ ਭਰਵੇਂ ਇਕੱਠ ’ਤੇ ਤਸੱਲੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਪਾਠਕ- ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਗੂੰਜ ਦੇਰ ਤੱਕ ਪੈਂਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਅੰਤ ਮੌਕੇ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹਰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੂੰ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਅਟੁੱਟ ਲੰਗਰ, ਨਾਮਧਾਰੀ ਟਰੱਸਟ, ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਿਲਣੀ ’ਚ ਸੁਰਜੀਤ ਜੱਜ, ਹਰਮੀਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਮੱਖਣ ਮਾਨ, ਬਿੰਦਰ ਬਸਰਾ, ਜਤਿੰਦਰ ਹਾਂਸ, ਜਸਵੀਰ ਰਾਣਾ, ਸਾਂਵਲ ਧਾਮੀ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਕੁਲਵੰਤ ਗਿੱਲ, ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ ਰੀਹਲ, ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਅਨੇਮਨ, ਡਾ. ਸੰਦੀਪ ਰਾਣਾ, ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ ਤੇ ਹੋਰ ਕਥਾਕਾਰ ਵੀ ਪੁੱਜੇ।

ਕਥਾਕਾਰ ਮੰਚ ਦੇ ਬਾਕੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਬਲਵੰਤ ਫਰਵਾਲੀ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੈਲੀਬਰ, ਆਗਾਜ਼ਬੀਰ, ਰਾਜ ਸੁਖਰਾਜ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਵਿਰਕ, ਪਵਿੱਤਰ ਕੌਰ ਮਾਟੀ, ਸਤਵੀਰ ਕੌਰ ਸੱਗੂ, ਤਰਲੋਕ ਬੰਧੂ, ਗੁਰਮਾਨ ਸੈਣੀ ਨੇ ਸਭ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਮਿਲਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ।

ਸਮਕਾਲ

---- ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ----

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ : ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਸੂਚੀ ਅੰਕ

ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ (ਰਜਿ.) ਦਾ ਬੁਲਾਰਾ ‘ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ’ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਸੂਚੀ 2026-2029 ਅੰਕ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅੰਕ ਦੇ ਟਾਇਟਲ ਉੱਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਨੂੰ ਰੂਪਮਾਨ ਕਰਦੀ ਪੇਂਟਿੰਗ ਅੰਕ ਦੀ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਪਾਦਕੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਸ਼ੀਲ ਦੁਸਾਂਝ ਨੇ ‘ਵਿਰਾਸਤ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵੀ ਤੋਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ’ ਤਹਿਤ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ (ਡਾ.) ਵੱਲੋਂ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਤਰੀਖ 25 ਅਕਤੂਬਰ, 26 ਨੂੰ 9 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ 14 ਅਕਤੂਬਰ, 26 ਤੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ 16 ਨੂੰ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵੋਟਾਂ 25-10-26 ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਅੱਗੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਭਾ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਪੰਨੇ ਉੱਤੇ 1956 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਛਪਿਆ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਚੋਣ ਲੜਨ, ਪੱਤਰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੇ ਹੋਰ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਗਲੇ ਪੰਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਭਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ 1946+19 ਜੀਵਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਤੇ 1235 ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੋ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋ ਕਰਨਗੇ। ਅੰਤਲੇ ਪੰਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਭਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ 77 ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਛਪੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਕ ਸੋਹਣਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ‘ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ’ ਦਾ ਮੁੱਲ 200 ਰੁਪਏ, ਸਫ਼ੇ 250, ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਸੁਸ਼ੀਲ ਦੁਸਾਂਝ (98887-99870, 98728-23110) ਸੰਪਾਦਕ : ਦੀਪ ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਦਫ਼ਤਰ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ, 102, ਦੂਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ, ਮੋਨਾ ਪੈਰਾਡਾਈਜ਼, ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਸਿਟੀ, ਮੋਹਾਲੀ।

ਚਿਰਾਗ਼: ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਤੇ ਆਦਿ ਧਰਮ ਲਹਿਰ ’ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

‘ਚਿਰਾਗ਼’ ਦਾ ਅਕਤੂਬਰ-ਦਸੰਬਰ, 2026 ਦਾ ਅੰਕ 133, ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਆਦਿ ਧਰਮ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਵਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਅੰਕ ਵੱਜੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਨੇ ‘ਤੇ ਜੰਗ ਜਾਰੀ ਹੈ’ ਤੇ ਸੰਪਾਦਕੀ ਲਿਖੀ ਹੈ। ‘ਬੱਬਰ ਗੂੰਜ’ ਤਹਿਤ ਗ਼ਦਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਦਿ ਧਰਮ ਲਹਿਰ ਦੇ ਕਵੀ ਮੰਗੂ ਰਾਮ, ਗੁਰਦਾਸ ਰਾਮ ਆਲਮ, ਧੰਨਾ ਸਿੰਘ ਲੰਗੇਰੀ, ਚਾਨਣ ਲਾਲ ਮਾਣਕ, ਪੰਡਤ ਸੰਤ ਰਾਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਾ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ (ਅੰਡੇਮਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੱਬਰਾਂ ਦੀ ਬੜ੍ਹਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਭਿਆਂ), ਵਿਜੈ ਬੰਬੇਲੀ (ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਦੋਆਬਾ ਅਤੇ ਬੱਬਰਾਂ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਿਮ ਹਮਸਾਏ), ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ), ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ (ਮੇਰੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ), ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ (ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਾ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਦਿ ਧਰਮ ਲਹਿਰ), ਮਾਰਕ ਜੁਰਜਨਸਮਾਇਰ (ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਗਾਂਧੀ) ਆਦਿ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅੰਤਲੇ ਪੰਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਮਸੇਰ ਮੋਹੀ, ਸੁਰਿੰਦਰਪ੍ਰੀਤ ਘਣੀਆਂ, ਜਸਪਾਲ ਧਾਮੀ, ਬਖਤੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੀਆਂ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਤੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਅਲਫ਼ਾਜ਼ (ਚਵਾਤੀ), ਡਾ. ਜਤਿੰਦਰ ਰੰਧਾਵਾ (ਹੈਪੀ ਫੈਮਿਲੀ ਡੇ) ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕਲੇਰ (ਲਾਂਗਾ ਗੇਲਾ) ਦੀਆਂ ਆਦਿ ਕਹਾਣੀਆਂ ਛਪੀਆਂ ਹਨ। ਛੋਟੇ ਅਕਾਰ ਦੇ ‘ਚਿਰਾਗ਼’ ਵਿੱਚ ਨਿੱਗਰ ਸਮੱਗਰੀ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ : ਸੰਪਾਦਕ ਚਿਰਾਗ਼, ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ (98158-25999), 188/1, ਮੁਹੱਲਾ ਅਕਾਸ਼ ਕਲੋਨੀ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ।

ਊੜਾ : ਸੱਤ ਕਹਾਣੀਆਂ

ਊੜਾ ਦਾ ਦੂਜਾ ਅੰਕ ਛਪ ਕੇ ਪੁੱਜਾ ਏ। ਮੁਰੀਦ ਸੰਧੂ ਦੀ ਸੰਪਾਦਕੀ ‘ਕਲਾ ਦਾ ਪਾਹ ਲੱਗ ਜਾਵੇ’ ਕਲਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹੱਥਲੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਸਿਮਰਨ ਧਾਲੀਵਾਲ (ਰੈੱਡ ਲਾਇਟ), ਅਲਫ਼ਾਜ਼ (ਕਠਪੁਤਲੀ), ਸੁਰਜੀਤ ਕਲਸੀ (ਇੱਥੇ ਹੋਰ ਕੌਣ ਐ ਤੇਰਾ...), ਮੁਨਸ਼ੀ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ (ਸਵੈਮਾਣ ਦੀ ਰਾਖੀ), ਜੋਗੇ ਭੰਗਲ (ਖੇਡ ਰਹੀ ਨਾ ਖੇਡ), ਰੋਜ਼ੀ ਸਿੰਘ (ਧੂਏਂ ’ਚੋਂ ਉੱਘੜੇ ਰੰਗ), ਮਨਦੀਪ ਰਿੰਪੀ (ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੇ ਚਾਅ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ?) ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ (ਮਨ, ਮੀਟ, ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਮਹਾਂਪਰਸ਼ਾਦ), ਸੁਕੀਰਤ (ਗੁਆਚੇ ਵਤਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਇਨ ਸਰਚ ਔਫ਼ ਫ਼ਾਤਿਮਾ), ਜਗਵਿੰਦਰ ਜੋਧਾ (ਬਨਾਰਸ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਗਦਾ ਚਰਾਗ਼), ਬਲਦੇਵ ਧਾਲੀਵਾਲ (ਓਸਲੋ ਇੱਕ ਪੀਂਘ ਸਤਰੰਗੀ), ਸੈਮ ਗੁਰਵਿੰਦਰ (ਪਾਪੂਲਰ, ਪਲਪ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ), ਰਜਵੰਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ (ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਕੁਰਸੀ) ਮਨਜੀਤ ਪੁਰੀ, ਮਦਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ, ਖਿਤਾਬ ਖਜੂਰੀਆ ਦੇ ਲੇਖ ਤੇ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਦਰਜਨ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਧੌਂਸ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇਾ ਰੰਗੀਨ ਚਿੱਤਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹਨ। ਸੰਪਾਦਕੀ ਸੂਝ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ‘ਊੜਾ’ ਦੇ ਪੰਜ ਪੰਨੇ ਖਾਲੀ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਐਨਾ ਕੀਮਤੀ ਕਾਗਜ਼ ਸਾਫ਼ ਛੱਡਣਾ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਪਰਚਾ ਕਿਸ ਮਹੀਨੇ ਤੇ ਕਿਸ ਸਾਲ ਛਪਿਆ ਹੈ ? ਇਸ ਦਾ ਕਿਤੇ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਰੜਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਭੇਜਣ ਲਈ : ‘ਊੜਾ’ ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾਕ ਲੌਂਗੀ ਵਿੰਡ, ਮੋਗਾ-152028, (82839-49757)

ਪ੍ਰਤਿਮਾਨ : ਲੇਖ, ਕਹਾਣੀ, ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਆਲੋਚਨਾ

ਤ੍ਰੈਮਾਸਿਕ ‘ਪ੍ਰਤਿਮਾਨ’ ਦਾ ਅਕਤੂਬਰ-ਦਸੰਬਰ, 2026 ਛਪ ਗਿਆ ਹੈ। ‘ਏ. ਆਈ. ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਭਵਿੱਖ’ ਤੇ ਸੰਪਾਦਕੀ ਹੈ। ਅਮਰਜੀਤ ਗਰੇਵਾਲ ਦਾ ਜੈਨ ਜ਼ੀ’ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੇਖ ਛਪਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਤਿਮਾਨ ਵਿੱਚ ਅਫ਼ਜ਼ਲ ਅਹਿਸਨ ਰੰਧਾਵਾ (ਬੇੜੀਆਂ), ਮੁਖ਼ਤਾਰ ਗਿੱਲ (ਬੁੱਢਾ ਦਰਿਆ), ਜੋਗੇ ਭੰਗਲ (ਮਰਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਰ ਜਾਣੀ), ਰਵਿੰਦਰ ਰੁਪਾਲ ਕੌਲਗੜ੍ਹ (ਬਿੰਦੀਆ ਚਮਕੇਗੀ) ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੇ ਬਲਦੇਵ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦਾ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। 16 ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਰਦੇਵ ਚੌਹਾਨ, ਅਮੀਆ ਕੁੰਵਰ, ਜਸਪਾਲ ਧਾਮੀ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਹੁੰਦਲ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਤੇ ਗੀਤ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ, ਡਾ. ਕੰਵਲਦੀਪ ਕੌਰ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਡਾ. ਲੱਛਮੀ ਦੇਵੀ, ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਪੁਸ਼ਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਆਦਿ ਨਵ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਆਲੋਚਕਾਂ ਦੇ ਆਲੋਚਨਾ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਰਚਿਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵਿੱਚ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਂਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਤੇ ਸਾਰਥਕ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤਿਮਾਨ ਦੇ ਸਫ਼ੇ :56 ਤੇ ਮੁੱਲ :100 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਸੰਪਾਦਕੀ ਪਤਾ ਹੈ-718, ਰਣਜੀਤ ਨਗਰ-ਏ, ਪਟਿਆਲਾ, e.mail-pratimaan@yahoo.co.in ਸੰਪਾਦਕ : ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਂਕੇ (98142-31698)

ਸਪਤ ਸਿੰਧੂ : ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਅੰਕ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਹਰਕੰਵਲਜੀਤ ਕੁਲ ਸਾਹਿਲ ਵੱਲੋਂ ‘ਸਪਤ ਸਿੰਧੂ’ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਅੰਕ, ਅਕਤੂਬਰ, 26 ਵੱਡੇ ਅਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪਰਚਾ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਸਪਤ ਸਿੰਧੂ ਵਿੱਚ ਨਾਰੀ ਕਵਿਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੇਖ ਵੀ ਛਾਪੇ ਗਏ ਹਨ। ਮਹਿੰਗੇ ਕਾਗਜ਼ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਵੀ ਮਹਿੰਗੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਨਿੱਗਰ ਮੈਟਰ ਚੁਣ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਵਿੰਦਰ ਮਲਹਾਂਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ‘ਤਿੱਕੜੀ’ ਛਪੀ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਨਵੇਂ ਸੰਪਾਦਕ ਦੇਖੋ ਦੇਖੀ ਰਸਾਲਾ ਤਾਂ ਛਾਪਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਨਿੱਗਰ ਤੇ ਮਿਆਰੀ ਮੈਟਰ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਤੇ ਛਾਪਣਾ ਦਿਮਾਗੀ ਸੂਝ ਬੂਝ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਨਾਲ ਪਰਚੇ ਭਾਵੇਂ ਕੀਮਤੀ ਕਾਗ਼ਤ ਉੱਤੇ ਛਪਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ ਪਰ ਰਚਨਾ ਦਾ ਮਿਆਰ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਸੰਪਰਕ ਸੰਪਤ ਸਿੰਧੂ, ਮੁੱਲ 100 ਰੁਪਏ, ਪੰਨੇ 40, ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਸੰਪਰਕ -98787,63437

ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚੌਥਾ ਪਾਠਕ ਸਨਮਾਨ

ਬਰਨਾਲਾ-ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਆਫ ਐਮੀਨੈਂਸ ਵਿਖੇ ਲੇਖਕ ਪਾਠਕ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਰਜਿ. ਬਰਨਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਡਾ. ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਮੈਡਮ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਭਦੌੜ ਨੇ ਬਤੌਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇਜਿੰਦਰ ਚੰਡਿਹੋਕ ਤੇ ਪਰਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭਦੌੜ ਨੂੰ ਚੌਥਾ ਸਰਦਾਰਨੀ ਹਰਦੀਪ ਕੌਰ ਚੰਡਿਹੋਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਨਮਾਨ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਲੋਈ, ਨਗਦ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਚੰਡਿਹੋਕ ਹੁਰਾਂ ਇਸ ਸਨਮਾਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਨਮਾਨ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਡਾਕਟਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਟੱਲੇਵਾਲੀਆ ਨੇ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਿਆਰੇ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਇਕ ਚੰਗਾ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ। ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਤਿਲਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਛੜਿਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਪੁਰਬਾ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਪੁਸਤਕ ‘ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ’ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਡਾ. ਮਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੰਡਿਹੋਕ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਇਕੱਲਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਵਧੀਆ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਡਾ. ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਟੱਲੇਵਾਲੀਆ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਨਿਭਾਇਆ। ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਮੁਫਤ ਵਿੱਚ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵੀ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ 31ਵਾਂ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਸਮਾਗਮ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ (ਰਜਿ.) ਅਤੇ ਅਦਾਰਾ ਮਿੰਨੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ 31ਵਾਂ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਸਮਾਗਮ ਅਦਾਰਾ ‘ਆਪਣੀ ਅਵਾਜ਼’ ਅਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਰਜਿ.) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਮਾਨਾਂਵਾਲਾ ਬ੍ਰਾਂਚ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਮਾਤਾ ਮਹਿਤਾਬ ਕੌਰ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ’ਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਆਲੋਚਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸੈਸ਼ਨ ’ਚ ‘ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਸਲ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਅਤੇ ਸਾਰਥਿਕਤਾ’ ਵਿਸ਼ੇ ’ਤੇ ਮੁੱਖ ਵਕਤੇ ਦੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁੰਨੜ, ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੇਅਰਪਰਸਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਡਾ. ਰਾਮ ਮੂਰਤੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਟੀਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਡਾ. ਭਵਾਨੀ ਸ਼ੰਕਰ ਗਰਗ ਨੇ ਮਰਹੂਮ ਸ਼ਾਇਰ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀ ਗਜ਼ਲ ਗਾ ਕੇ ਕੀਤੀ। ਮੰਚ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਖੇਮਕਰਨੀ ਨੇ ਸਵਾਗਤੀ ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ। ਮੰਚ ਦੇ ਆਗੂ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ ਕੁਲਰੀਆਂ ਨੇ ਮੰਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ, ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਮਿੰਨੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੱਖ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਅਸਲੀ ਮਕਸਦ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ’ਤੇ ਮੁੱਲਵਾਨ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਹਲੂਨਣ ’ਚ ਸਾਹਿਤ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਰਾਮ ਮੂਰਤੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਟੀਆ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਤੇ ਉਭਾਰ ਕੇ ਇਸ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਸਿਖ਼ਰ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ‘ਮਿੰਨੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨ’ ‘ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼’, ਡਾ. ਦੀਪਤੀ ਦਾ ‘ਸੱਤਰਵਾਂ ਬਸੰਤ’, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਰੇਟਾ ਦਾ ‘ਸੁੱਚੇ ਮੋਤੀਆਂ ਦੀ ਮਾਲਾ’, ਸੁਸ਼ੀਲ ਚਾਵਲਾ ਦਾ ‘ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕੇ ਰੰਗ’ ਨੂੰ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਨੂਰ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਮਿਤਵਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਤੇ ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਸੋਹਲ ਨੂੰ ‘ਕਾਮਰੇਡ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਕਾਸ ਪੁਰਸਕਾਰ’ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸੈਸ਼ਨ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਪਾਠ ਤੇ ਚਰਚਾ ’ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਸੋਹਲ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਖੇਮਕਰਨੀ, ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਕੰਗ, ਅਸ਼ੋਕ ਦਰਦ (ਹਿਮਾਚਲ) ਨੇ ਕੀਤੀ, ਜਦਕਿ ਡਾ. ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੌੜਾ (ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਆਲੋਚਕ ਅਤੇ ਲੇਖਕ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਤੀ ਨੇ ‘ਮਿੰਨੀ’ ਦੇ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਦੋ ਦਰਜਨ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਡਾ. ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੌੜਾ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਅੰਤਰਾ ਕਰਵੜੇ, ਇੰਦੌਰ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਨੂੰ ‘ਮਾਤਾ ਮਹਾਂਦੇਵੀ ਕੌਸ਼ਿਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਲਘੂਕਥਾ ਪੁਰਸਕਾਰ’, ਡਾ. ਵਿਜੈ ਜਿੰਦਲ ਰਾਜਪੁਰਾ ਨੂੰ ‘ਸ੍ਰ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਪੁਰਸਕਾਰ-2025’ ਅਤੇ ਡਾ. ਵਸੁਧਾ ਗਾਡਗਿਲ, ਇੰਦੌਰ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਊਸ਼ਾ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਲਘੂਕਥਾ ਪੁਰਸਕਾਰ-2025’ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਬੀਰ ਇੰਦਰ ਬਨਭੌਰੀ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਤੀਜਾ ਸੈਸ਼ਨ ਵੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਪਾਠ ਤੇ ਚਰਚਾ ’ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਡਾ. ਵਸੁਧਾ ਗਾਡਗਿਲ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਮਾਜ਼ੀ (ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ‘ਜਨ ਦਸਤਕ’) ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੈਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸੰਗਰਾਣਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਵਜੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਚੌਥਾ ਸੈਸ਼ਨ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ’ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਾਟਕ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸੀ। ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ’ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਾਟਕ ‘ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤ’ ਦੀ ਭਾਵਪੂਰਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਡਾ. ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੌੜਾ ਨੂੰ ‘ਸ੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਵਿੰਦਰ ਮਿੱਤਲ ਯਾਦਗਾਰੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਖੋਜ ਪੁਰਸਕਾਰ-2025’, ਡਾ. ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਟੀਆ ਨੂੰ ‘ਰਵੀ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਲਘੂਕਥਾ ਪੁਰਸਕਾਰ 2025’ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਵਿਦਾਇਗੀ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਲੇਖਕ ਸੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਮੁੱਖ ਵਕਤਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਡਾ. ਸ਼ੀਲ ਕੌਸ਼ਿਕ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਰਿਆੜ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਗਰਾਣਾ ਨੂੰ ‘ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੀਂਹ ਏ ਐੱਸ ਆਈ ਯਾਦਗਾਰੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਆਲੋਚਕ ਪੁਰਸਕਾਰ-2025’, ਮੰਗਤ ਕੁਲਜਿੰਦ ਨੂੰ ‘ਗੁਲਸ਼ਨ ਰਾਏ ਯਾਦਗਾਰੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਪੁਸਤਕ ਪੁਰਸਕਾਰ-2025’, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ (ਪ੍ਰੀਤ ਇੰਦ) ਨੂੰ ‘ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੀਟਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਯੁਵਾ ਲੇਖਕ ਪੁਰਸਕਾਰ-2025’ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ‘ਘੁੰਗਰੂ ਕਥਾ’ ਅਤੇ ‘ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਮੇਂ ਯੁਗੀਨ ਸੰਦਰਭ’ (ਸਰੀਤੀ ਰਘੂਨੰਦਨ) ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕਮਲ ਧਰਮਸੋਤ ਰਚਿਤ ‘ਵੱਖਰੇ ਰਾਹਾਂ ਦੇ ਪਾਂਧੀ’ ’ਤੇ ਚਰਚਾ

ਜਲੰਧਰ - ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਲੱਬ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਕਮਲ ਧਰਮਸੋਤ ਰਚਿਤ ਕਿਤਾਬ ‘ਵੱਖਰੇ ਰਾਹਾਂ ਦੇ ਪਾਂਧੀ’ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਐਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾਕਟਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਤਿਆਗੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਗੋਆਰ ਬੰਜਾਰਾ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ੀਗਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਮਹਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਵੈਮਾਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਮੁਗਲ ਫੌਜਾਂ ਨਾਲ ਲੜਦਿਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਗੋਆਰ ਬੰਜਾਰਾ ਯੋਧੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਕੇ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਮੋਹਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।’ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸੰਧੂ ਨੇ ਗੋਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੋਆਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਸਤੀਆਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਦੇਣ ਨੂੰ ਘਰ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਮਲ ਧਰਮਸੋਤ ਰਚਿਤ ‘ਵੱਖਰੇ ਰਾਹਾਂ ਦੇ ਪਾਂਧੀ’ ਕਿਤਾਬ ਗੋਆਰ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਹਸਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੋਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਨਵਤੇਜ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਅਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਮਲ ਧਰਮਸੋਤ ਨੇ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਬਾਜ਼ੀਗਰ ਸਮਾਜ ਭਵਨ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਮੁਛਾਲ ਨੇ ਕਮਲ ਧਰਮਸੋਤ ਵੱਲੋਂ ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਕੀਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ਮਈ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਜੰਗੀਰ ਰਾਮ ਮੁਛਾਲ ਘਮਰੌਂਦਾ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਧਰਮਸੋਤ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਕਮਲ ਧਰਮਸੋਤ ਨੂੰ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਰਚਨਾ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ, ਉੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੋਰ ਕਲਮਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਾਨਾਂਮੱਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਰਚਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਸੁਨਹਿਰੀ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਸਮਾਜ ਜਾਣੂ ਹੋ ਸਕੇ।ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਰਵਾਈ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੱਤੀ ਨੇ ਕੀਤੀ।ਅੰਤ ’ਚ ਲੇਖਕ ਕਮਲ ਧਰਮਸੋਤ ਸਭ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

‘ਖ਼ਤਰਾ ਤਾਂ ਹੈ’ ’ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਗੋਸ਼ਟੀ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ : ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) ਵੱਲੋਂ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਧੂਤ ਦੇ ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ‘ਖ਼ਤਰਾ ਤਾਂ ਹੈ ’ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਗੋਸ਼ਟੀ ਕਰਵਾਈ। ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮਨਦੀਪ ਗੋਰਾ ਦੇ ਸਵਾਗਤੀ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ। ਡਾ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਖੋਜ-ਪੱਤਰ ‘ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਸਹਿਜ ਬਿਰਤਾਂਤ: ਖ਼ਤਰਾ ਤਾਂ ਹੈ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਯਥਾਰਥ ਦੇ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਪਾਸਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਮਸਲਿਆਂ ਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਮਾਨਵੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁ-ਪਾਸਾਰੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚੋਂ ਖੀਣ ਹੋ ਰਹੇ ਵਡੇਰੇ ਮੁੱਲਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰਕਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਡਾ. ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਸੰਖੇਪ ਰੀਵੀਊ ਲੇਖ ਦਿਲ ਨਿੱਜਰ ਨੇ ਬੁਲੰਦ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਰੀਵਿਊ ਅਨੁਸਾਰ, “ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਧੂਤ ਅਜੋਕੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਇਨਸਾਨਾਂ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਸਜੱਗ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਅਤਿ-ਨਿੱਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਿੱਗਰ ਸਮੂਹਿਕ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜੀਵ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਕੜਨ ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਥਾਕਾਰਾ ਹੈ।” ਪ੍ਰੋ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇਸੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਿਤਰ-ਪੁਰਖੀ ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੂੜ੍ਹਵਾਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਉੱਪਰ ਪੈ ਰਹੇ ਦਮਘੋਟੂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਸੂਖਮ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਇਨਕਲਾਬ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ।” ਮਨਦੀਪ ਗੋਰਾ ਨੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ‘ਖ਼ਾਸ ਔਰਤ (ਸੂਰਜ ਹਾਰ ਗਿਆ ਹੈ) ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਔਰਤ ਅਤੇ ਮਰਦ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਾਲਾ ਸਮਾਜ ਉਸਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸੋਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਡਾ. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਹਰਜੀਤ ਅਟਵਾਲ ਅਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੱਲੀ ਦਾ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਹਰੀਸ਼ ਜੈਨ ਦੀ ਨਾਟ ਪੁਸਤਕ ‘ਗੁਨਾਹਗਾਰ’ ’ਤੇ ਚਰਚਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਹਰੀਸ਼ ਜੈਨ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ‘ਗੁਨਾਹਗਾਰ’ ’ਤੇ ਗੋਸ਼ਟੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਹਰੀਸ਼ ਜੈਨ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸੰਬੰਧੀ ਨਾਟ-ਪੁਸਤਕ ‘ਗੁਨਾਹਗਾਰ’ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਜਸ਼ਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਇਨਸਾਫ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਵਾਲਾ ਸਾਡਾ ਲੋਕ ਨਾਇਕ ਹੈ। ਗੀਤਾਂ, ਘੋੜੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਜੀਵੰਤ ਇਨਸਾਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੀ ਆਸ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਕੇਵਲ ਲੜਨ ਦਾ ਹੀ ਰਾਹ ਬਚਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੋਰਟ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਮੰਚ ਵਜੋਂ ਵਰਤਦਾ ਹੈ।ਅਭੈ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਹਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਚਾਹੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿੱਚ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਲੜਾਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸੀ।ਡਾ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਾਟਕ ਲਾਹੌਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੇਸ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੌਹਨ ਸਾਂਡਰਸ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਵੇ।ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਿਆ।ਐਡਵੋਕੇਟ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬਸਤੀ ਸੀ।ਡਾ. ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰ ਨੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਕਤਲ ਕੀਤੇ। ਕਮਲ ਦੁਸਾਂਝ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵੇਲੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਗੋਰੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਸੱਤਾ ਦੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਦੀਆਂ ਸਨ। ਜਸਵੀਰ ਸਮਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ ਵੇਲੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾਈ।ਸ਼ਬਦੀਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੇਸ ਸੁਖਦੇਵ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੀ।ਡਾ. ਰਾਜੇਸ਼ ਜੈਸਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਾਸਤਕ ਸੀ। ਹਰੀਸ਼ ਜੈਨ ਨੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਟਰਾਇਲ ਤੇ ਅਪੀਲ ਕਿਧਰੇ ਨਹੀਂ ਛਪੀ। ਸਿਰਫ ਫੈਸਲਾ ਛਪਿਆ ਹੈ। ਬੰਬ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਫਰਸ਼ ਤੇ ਦੋ ਇੰਚ ਮੋਟੀ ਲੱਕੜ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੀ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਕੇਵਲ ਇਹੋ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੁਰਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਾ ਦੇਖੋ। ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਇਨਕਲਾਬ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ ਗੂੰਜਦਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਹਰੀਸ਼ ਪੁਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸਮੇਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਸਤੀਵਾਦ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।1928 ਵਿੱਚ ਮਾਸਕੋ ਕੌਮਿੰਟਰਨ ਸਮੇਂ ਸਟਾਲਿਨ ਨੇ ਗਦਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬੁਰਜੂਆ ਕਾਂਗਰਸ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਪੱਖ ਲਵੇਗੀ, ਇਸ ਲਈ ਪਰੋਲੇਤਾਰੀ ਜਮਾਤੀ ਜੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।ਮਾਧਵੀ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਧੰਨਵਾਦ ਸਮੇਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਨਹੀਂ, ਉਮਰ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੰਗਣੀਵਾਲ, ਕਾਮਰੇਡ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਤੇਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਰਾਹੀ, ਐੱਸ.ਕੇ. ਅਰੋੜਾ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਨੌਸ਼ਾਦ ਵਾਰਸੀ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਿੰਜੌਰ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ਼ਿਵਾ ਸਮੇਤ 30 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਕਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ੍ਰੀ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਚਲਾਈ।

ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਝਰੋਖੇ ’ਚੋਂ

ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੁਧਰ

4 ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ‘ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ’ ’ਚ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਕੁਹਾੜ ਦਾ ਲੇਖ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੁਧਰ ਬਹੁਤ ਸ਼ਿਦਤ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ।ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਸੁਝਾਅ ਲੇਖਕ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ।ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਈ ਟੀ ਟੀ ਕੋਰਸ ਅਠਵੀਂ ਤੱਕ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ।ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ 25 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਉਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ ਅੱਠਵੀਂ ਤੱਕ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਨਿੱਜੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਾ ਗੰਦ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।ਸਰਕਾਰ ਸਮਝੈ ਸੁਰਜੀਤ ਸੁਮਨ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਰਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਡਾ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਂਕੇ ਨੇ ਬਲਜੀਤ ਬੱਲ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਖਿਲਰੇ ਵਰਕੇ ਦੀ ਚਰਚਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਧਰਤ ਪਿਆਸੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਗੀਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ ਕਿਤਾਬ ਵਨ ਉਪਵਨ ਦਾ ਅਰਪਣ ਆਦਿ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ। ਹੋਈ।ਜਗਰੂਪ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।ਪ੍ਰੋਲੋਤਾਰੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਇੱਕ ਹੋ ਗਏ ਸਹੀ ਸਮਾਜਵਾਦ ਆ ਜਾਵੇਗਾ।ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਪੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੰਗਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆ।ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਸਰ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੂਰ ਹੈ ।

-ਪ੍ਰਿੰ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ

ਆਉਂਦੇ ਐਤਵਾਰਤਾ ’ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਕੁਲਵਕਤੀ ਕਾਮਾ ਕਾਮਰੇਡ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਮਸਤ : ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਔਲਖ

ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਮੁੱਠੀ ਤੋਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਮੰਚ ਤੱਕ : ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਸਾਂਝ

ਪੁਸਤਕ ਰੀਵਿਊ

ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖੀ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ

ਆਦਮੀ ਕੋ ਚਾਹੀਏ ਵਕਤ ਸੇ ਡਰ ਕਰ ਰਹੇ

ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਨਾ ਹੋਵੇਂ-85

ਸੁਰਜੀਤ ਸੁਮਨ

ਵਕਤ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਸਿਆਣੇ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਢਲ਼ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਵਕਤ ਨੂੰ ਢਾਲ਼ਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੁ ਵੀ ਹੋਵੇ ਵਕਤ ਡਾਢਾ ਹੁੰਦੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਮਾਂਹ ਵਾਦੀ ਤੇ ਕਿਸੇ ਲਈ ਸੁਆਦੀ।ਪਰ ਸੁੱਘੜ-ਸਿਆਣੀ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਬਣੇ ਮਾਂਹ, ਵਾਦੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਸੁਆਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਵਜ ?ਹਾ ਹੁੰਦੀਹੈ,ਉਸ ਸੁਆਣੀ ਨੂੰ ਰਸੋਈ ਦਾ ਅਦਭੁਤ ਗਿਆਨ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਨਿੱਤ ਦਿਨ ਬੋਤਲ ਖੜਕਦੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਨਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਹ ਰਸੋਈ ਖਿੱਲਰ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਡੂੰਘੇ ਸ਼ਾਇਰ ਗੁਲ ਚੌਹਾਨ, ਰਸੋਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠਿਆ ਸੰਗੀਤ ਭਰਿਆ-ਪੂਰਾ ਘਰ ਇੱਕੋ ਵੇਲ਼ੇ ਸੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਰਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਧੁਨੀਆਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ? ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦਾ ਖੜਕਣਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਧੁਨੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਉਸ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਅੰਜਨ ਬਣਦੇ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਿਕ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਹੈ? ਇਹ ਸਭ ਗਿਆਨਵਾਨ ਸੁੱਘੜ-ਸਿਆਣੀ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਘਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਸੋਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਹਿਕਾਂ ਦੇ ਵਰੋਲ਼ੇ ਉੱਠਦੇ ਹੋਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਭਾਗ ਡਿਓਢੀ ਤੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਚੰਗੇ ਵਕਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਰ ਦੀ ਰਸੋਈਘਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਲਈ ਰੱਜ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮੰਦੇ ਵਕਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁੱਖ ਦਾ ਕਾਰਨ। ਉਸ ਵੇਲ਼ੇ 'ਕੁੰਤੀ' ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਖਿਆਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵੇਲ਼ੇ ਦਰੋਪਦੀ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਲਿਆਏ ਪੰਜਾਂ ਪਾਂਡਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, 'ਮਾਤਾ ਦੇਖੋ ਹਮ ਕਿਆ ਲੇਕਰ ਆਏ ਹੈ?' ਮੋੜਵੇਂ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਖਿ ?ਆਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਸਤ ਸਮਝ ਉਸ ਇਹ ਆਖ ਦਿੱਤਾ, 'ਆਪਸ ਮੇਂ ਵਾਂਟ ਲੋ।' ਇਹ ਵਕਤ ਦਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੇਰ-ਫੇਰ ਸੀ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਪਾਂਡਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪਲ ਵੀ ਨਾ ਲਾਇਆ, ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਕਹੀ ਮਾਂ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਮੁੰਦ ਕੇ ਮੋਹਰ ਜੜ ਦਿੱਤੀ। ਫੁੱਲ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤੇ।ਧਰਮ ਪੁੱਤਰ ਕਹਿਲਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲ਼ਾ ਧਰਮ ਪੁੱਤਰ ਯੁਧਿਸ਼ਟਰ ਵੀ ਲਾਲਚ ਅੱਗੇ ਮੌਨ ਧਾਰ ਗਿਆ। ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਵਕਤ ਸੀ?

ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਖਿਆਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝਿਆ ਮੈਂ ਯੂਟਿਊਬ ਫਰੋਲਣ ਲਗਦਾ ਹਾਂ। ਸਾਹਿਰ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਤੇ ਰਫੀ ਦਾ ਗਾਇਆ ਪੈਂਹਟ 'ਚ ਬਣੀ 'ਵਕਤ' ਫਿਲਮਦਾ ਗੀਤਚੱਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, 'ਕੱਲ੍ਹ ਯਹਾਂ ਵਸਤੀ ਥੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ/ ਆਜ ਹੈ ਮਾਤਮ ਵਹਾਂ/ ਵਕਤ ਲਾਇਆ ਥਾ ਬਹਾਰੇਂ/ ਵਕਤ ਲਾਇਆ ਹੈ ਖਿ ?ਜ਼ਾਅ।' ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਬੰਦ ਗਲ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਲਝਿਆ ਮੈਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਚੰਗੀ ਭਲੀ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਵਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਮੇਰਾ ਪਹਿਲਾ ਉਜਾੜਾ ਫੈਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਦੇ ਬੇਵਕਤ ਵਿਛੋੜੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸੱਥਰ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੱਥਰ ਨੂੰ ਸਮੇਟਣਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਡਾਢਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਰੀਆਂ ਪਿੰਡ ਨਾਲ਼ੋਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮਾਂ, ਘਰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਮੇਰਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਛੱਡ ਰਿਹਾ। ਆਖਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਭਰਿਆ-ਭਕੁੰਨਿਆ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਸੀਂ ਭਰੇ-ਪੀਤੇਮਾਂ-ਪੁੱਤ, ਘਰ ਨੂੰ ਜੰਦਰਾ ਮਾਰ ਤੁਰ ਪੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਘਰ ਦੀ ਰਸੋਈ ਜਿੱਥੋਂ ਮਹਿਕ ਦੇ ਵਰੋਲ਼ੇ ਉੱਠਦੇ ਸਨ, ਉਥੇ ਭਾਂਡੇ ਮੂਧੇ ਵੱਜ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਡੇਕ ਦੇ ਚਿੱਟੇ-ਬੈਂਗਣੀ ਫੁੱਲ ਇਸ ਹੌਲਨਾਕ ਮੰਜ਼ਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸਦਮੇ ਵਿੱਚ ਝੜ ਗਏ ਹੋਣਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲ਼ੇ ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਈ ਬਾਤ ਚੇਤੇ ਆਉਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਤ ਵਿੱਚ ਪੁਰੋਹਿਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੁੱਟੇ ਰਾਜਾ ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੀ ਰਾਣੀ ਤਾਰਾ ਮਤੀ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, 'ਵਕਤ ਪਿਆ ਰਾਣੇ-ਰਾਜਿਆਂ/ ਤੇ ਸਿਰੀਂ ਉਠਾਏ ਭਾਰ/ ਸਿਲਾਅ ਚੁਗੇਂਦੀਆਂ ਰਾਣੀਆਂ/ ਧੱਕੇ ਦੇਣ ਗੁਆਰ।' ਸੋ ਇਹ ਵਕਤ ਤਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਕੋਲ਼ੋਂ ਵੀ ਭੀਖ ਮੰਗਵਾ ਦਿੰਦੇ। ਮੈਂ ਵੀਡੀਓ ਮੁੜ ਕਲਿਕ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, 'ਵਕਤ ਕੀ ਗਰਦਿਸ਼ ਸੇ ਹੈ/ ਚਾਂਦ ਤਾਰੋਂ ਕਾ ਨਿਜ਼ਾਮ/ ਵਕਤ ਕੀ ਠੋਕਰ ਮੇਂ ਹੈ/ ਕਿਆ ਹਕੂਮਤ ਕਿਆ ਸਮਾਜ।'ਸੁਣਦਿਆਂ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਜੰਗਾਂ-ਯੁੱਧਾਂ ਨਾਲ਼ ਹੋਈਆਂ ਤਬਾਹੀਆਂ ਆ ਖੜ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ।ਇਰਾਨ-ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਜੰਗ, ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ ਜੰਗ। ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀ ਪਿਆ? ਕਿਸ ਦੇਖਿਆ? ਕੀ ਪਤੈ ਵਕਤ ਕਦੋਂ ਕਿਸ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਭਰਿਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਵੇ? ਪੁੱਠੀ ਖੋਪੜੀ ਵਾਲ਼ਾ ਹਾਕਮ ਕਦੋਂ ਹੱਸਦੇ-ਵਸਦੇ ਬਾਗਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਸੁੱਟੇ। ਰੌਣਕ ਭਰੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਦੋਂ ਬਦਰੂਹਾਂ ਦਾ ਵਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇ? ਕੌਣ ਜਾਣਦੈ?

ਵਕਤ ਬਦਲਦਿਆਂ ਕਦੋਂ ਦੇਰ ਲਗਦੀ ਹੈ? ਅਜੋਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਬ-ਓ-ਹਵਾ ਈ ਬਦਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪਿਛਾਂਹ ਝਾਤੀ ਮਾਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਅੱਜ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਅ ਮਾਰਨ ਲਗ ਪਏ ਹਨ। ਕਿੱਥੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਪਿਆਰ-ਮੁਹੱਬਤ ਤੇ ਅਪਣੱਤ? ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਵੱਲੋਂ ਬੀਜੇ ਆਪਣੇਪਣ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਨੂੰ ਪਏ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੁਟਾਰਾਂ ਡੁੰਗ ਗਈਆਂ ਹਨ? ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਰਖੇਜ਼ ਸਰ-ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਿਸ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸਰਾਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ? ਡੂੰਘੀ ਝਾਤ ਮਾਰਿਆਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅੱਜ ਦੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ੀ ਪੌਣਾਂ ਨੂੰ ਝੁੱਲਿਆਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਇਹ ਕੰਡੇ ਚੁਰਾਸੀ ਵੇਲ਼ੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੀਜੇ ਗਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਤੇ? ਸਿਆਣੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਕਦੋਂ ਕੀ ਹੋਇਐ। ਕੋਈ ਮੰਨੇ ਨਾ ਮੰਨੇ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਰਹੁ-ਰੀਤਾਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਰਹੀਆਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੇਲ਼ੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ, ਵਾਈ-ਫਾਈ ਤੇ ਹੋਰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬਦਲਿਆ ਹੀ ਹੈ, ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਆਪਣਾਪਣ ਵੀ ਕੱਢ ਕੇ ਵਗਾਹ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੋਹ, ਪੇਂਡੂ ਭਾਈਚਾਰਾ ਸਭ ਅਸਤ-ਵਿਅਸਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਵਕਤ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਹੀ ਤਾਂ ਹਨ।

ਫੋਨ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜਦਿਆਂ ਈ ਬਾਈ ਦਲੇਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਂ ਸਕਰੀਨ 'ਤੇ ਨੱਚਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਉ ?ਦੇ-ਜਾਂਦੇ ਊਲ-ਜਲੂਲ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਟੁੱਟਦੀ ਹੈ। ਚਲੋ ਏਹਦੀਆਂ ਈ ਸੁਣਦੇ ਆਂ। 'ਹੋਰ ਸੁਣਾ ਛੋਟੇ ਭਾਈ। ਦਿੱਲੀ-ਬੰਗਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸ਼ਵਮੇਧ ਦਾ ਘੋੜਾ ਸਰਪੱਟ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਦੌੜਿਆ ਆ ਰਿਹਾ। ਕਹਿੰਦੇਅਸ਼ਵਮੇਧ ਯੱਗ ਦਾ ਵਰਨਣ ਯਜੁਰਵੇਦ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੈ। ਹੁਣ ਤੂੰ ਕਹੇਂਗੇ ਬਈ ਮੈਂ ਮੁੜ-ਘਿੜ 'ਮਹਾਂਭਾਰਤ' ਵਿੱਚ ਜਾ ਵੜਦਾਂ। ਕਿਆ ਕਰਾਂ ਭਰਾਵਾ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੁਸ਼ਿਅੰਤ-ਸ਼ਕੁੰਤਲਾ ਦੀ ਪਿਆਰ ਗਾਥਾ ਵਿੱਚੋਂ ਤਾਂ ਲੰਘਣਾ ਈ ਪਏਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੰਧਰਵ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਲਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਸੁਣ, ਅੱਜ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਿੱਤ-ਦਿਨ ਬਥੇਰੇ ਗੰਧਰਵ ਵਿਆਹ ਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਾਂ ਲਿਵਇਨ ਕਹਿ ਲੈਂਦੇ ਆਂ। ਪਰ ਦੁਸ਼ਿਅੰਤ ਤਾਂ ਦੁਸ਼ਿਅੰਤ ਸੀ। ਅੱਜ ਵਾਂਗ 'ਰਾਤ ਗਈ ਬਾਤ ਗਈ' ਨਈਂ ਕੀਤੀ ਉਸ ।ਛੱਲ ਛੱਡ। ਦੇਖਿਆ ਤੂੰ? ਸਤਾਈ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦੀ ਦੇਖ, ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਘੋੜੇ ਭਜਾ ਲਏ ਹਨ। ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਦੇ ਘੋੜੇ ਹਿਣਕ ਉੱਠੇ ਹਨ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਖਾਨਾਜੰਗੀ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਘੋੜੇ ਬਦਲੇ ਹਨ।ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਗਮਾਡਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਦਬਿਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਅ-ਪੇਚਾਂ ਦੇ ਵਲ਼ੇਵੇਂ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਈ.ਡੀ. ਤੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸਰਪੱਟ ਦੌੜਦੇ ਘੋੜੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਓਹਦੇ ਗਲ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੈਖੜ ਪਾਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਢੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਏਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਭਰਾ ਵਕਤ ਬੜਾ ਬਲਵਾਨ ਹੁੰਦੈ। ਦੇਖਦੇ ਆਂ ਇਹਦੇ ਗਰਭ 'ਚੋਂ ਕੀ ਨਿਕਲਦੈ?' ਓਹਦਾ ਫੋਨ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਸੋਚ ਵਕਤ ਦੇ ਚੱਕਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਉਲਝਦੀ ਚਲੀਗਈ। ਫੋਨ ਸਕਰੋਲ ਕਰਦਿਆਂ ਬੀ.ਆਰ. ਚੋਪੜਾ ਦੇ 'ਮਹਾਂਭਾਰਤ' ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਐਪੀਸੋਡ ਕਲਿਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਿੱਠੀ ਆਵਾਜ਼ ਉੱਭਰਦੀ ਹੈ। ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਸ਼ਲੋਕ ਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਸੰਖ ਪੂਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਭਰਤ, ਯੁਵਰਾਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਣਵ ਰਿਸ਼ੀ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨੌਂ ਅਯੋਗ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰ ਪਰਜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗ ਯੋਧੇ ਨੂੰ ਰਾਜਗੱਦੀ 'ਤੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਅਸਲ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ, ਉਹ ਵੀ ਵਕਤ ਸੀ ਤੇ ਫਿਰ ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਦਾ ਵਕਤ ਆਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਕਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕਤ ਨੇ ਕਿਆਮ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੀ ਅੱਜ ਫਿਰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਛਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹੈ? ਸਾਹਿਰ ਦੇ ਲਿਖੇ ਅਗਲੇ ਬੰਦ ਨੂੰ ਰਫੀ ਨੇ ਗਾਇਆ ਹੈ, 'ਵਕਤ ਕੀ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਆਤੀ ਜਾਤੀ ਰੌਣਕੇਂ/ ਵਕਤ ਹੈ ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਸੇਜ਼/ ਵਕਤ ਹੈ ਕਾਂਟੋਂ ਕਾ ਤਾਜ/ ਕੌਣ ਜਾਨੇ ਕਿਸ ਘੜੀ ਵਕਤ ਕਾ ਬਦਲੇ ਮਿਜਾਜ਼/ ਆਦਮੀ ਕੋ ਚਾਹੀਏ।'

ਸੰਪਰਕ : 98144 30874

ਸੰਦਲ ਖਾਂ ਨੇ ਵਸਾਇਆ ਸੀ ਸੰਦੌੜ

ਪਿੰਡ ਫਸਿਆ-96

ਵਿਜੈ ਬੰਬੇਲੀ

ਸੰਦੌੜ, ਕਦੇ ਰਿਆਸਤ ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ, ਕਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਰਨਾਲਾ-ਸੰਗਰੂਰ, ਫੇਰ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਹੁਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ ਦਾ ਕਸਬਾਨੁਮਾ ਪਿੰਡ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰੀ ਦਿੱਖ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ-ਰਾਏਕੋਟ 'ਤੇ ਵਾਕਿਆ ਇਹ ਨਗਰ ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਿਓਂ 10 ਮੀਲ ਅਤੇ ਰਾਏਕੋਟ ਤੋਂ ਬਾਰਾਂ ਮੀਲ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਹੁਣ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇ ਛੜੱਪੇਮਾਰ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਐਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ।

1909 ਦੇ ਪੱਕੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਦਾ ਹਦਬਸਤ ਨੰਬਰ 46 ਤੇ ਰਕਬਾ 12000 ਕਨਾਲਾਂ ਨੀਅਤ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਮੁਜ਼ਾਰਾ ਅਮਲ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀ ਹਲ 100 ਵਿਘੇ ਤਹਿਤ ਇੱਥੇ 36 ਹਲਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਸੀ। ਪਿੰਡ 'ਚ ਦੋ ਪੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਇੱਕ ਦਾ ਨਾਂਅ ਸੀ 'ਗੋਦੀ' ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਦਾ ਨਾਮਕਰਣ 'ਦੱਗੋ' ਸੀ। ਵਜ਼ਨ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਗੋਦੀ ਅਤੇ ਦੱਗੋ', ਕਹਿਲ ਜੱਟ ਕੁਨਬਾ, ਸਕੇ ਭਾਈ ਸਨ। ਇਸੇ ਦੱਗੋ ਅਤੇ ਗੋਦੀ ਬਦੌਲਤ ਹੀ ਕਦੇ ਸੰਦਲ ਖਾਂ ਪਠਾਣ ਦੇ ਖੇੜੇ ਦੀ, ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਥੇਹ ਉੱਤੇ ਵਸਾਈ ਇਸ ਵਸੇਬ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਉੱਥਲਾਂ-ਪੁੱਥਲਾਂ ਕਾਰਨ ਉੱਜੜ-ਪੁੱਜੜ ਜਾਣ ਤੇ ਖੁਦ ਥੇਹ ਬਣ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਰਿਆਸਤੀ ਅਹਿਲਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੇਠ, ਇਹ ਪਿੰਡ ਮੁੜ ਬੱਝਾ ਸੀ।

ਚਿੰਤਕ ਹਰਕੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਹਿਲ ਮੁਤਾਬਿਕ, 'ਪਿੰਡ ਸੰਦਲ ਖਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਰਾਜਪੂਤ (ਰਾਜਪੂਤ, ਜਦਕਿ 'ਖਾਂ ਜਾਂ ਖਾਨ' ਤਖੱਲਸ ਮੁਸਲਿਮ ਪਠਾਣਾਂ ਦਾ ਹੈ) ਨੇ ਵਸਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੁੰਡੇ ਸਨ। ਤਿੰਨੋਂ ਕਮਾਲ ਦੇ ਖੇਤੀ ਹਾਰ ਅਤੇ ਉੱਦਮੀ। ਵੱਡਾ ਨਾਹਰ ਖਾਂ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਲਵਾਏ ਖੂਹ ਦਾ ਨਾਂਅ 'ਖੂਹ ਨਾਹਰ ਖਾਂ' ਵੱਜਿਆ। ਵਿਚਾਲੜੇ ਦੇ ਨਾਂਵੇ ਖੂਹ ਨੂੰ 'ਵਿਚਾਲੇ ਵਾਲਾ ਖੂਹ' ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਗੋਰੇ ਦਾ 'ਗੋਰਾ ਖੂਹ' ਅਖਵਾਇਆ, ਜਿਹੜਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਰਕੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਹਿਲ ਦੇ ਨਕੜ ਦਾਦੇ ਦੇ ਦਾਦੇ ਮਾਈ ਦਾਸ ਪੁੱਤਰ ਗੋਦੀ ਕਹਿਲ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਬਣਿਆ।' ਹਾਂ; ਗੋਰਾ ਬਾਲਦ ਸੰਦਲ ਵੱਲੋਂ ਪੁਟਵਾਇਆ ਟੋਭਾ, 'ਗੋਰਾ ਛੱਪੜ' ਅੱਜ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਖੂਹ-ਟੋਭੇ ਪੁਟਵਾਉਣੇ ਵਡੱਪਣ, ਆਰਥਿਕਤਾ, ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਦੇ ਨਿਆਂਈ ਤੇ ਧਰਮ-ਕਰਮ ਦੀ ਕਨਸੋਅ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪਿੰਡ 'ਚ ਉੱਘੇ ਅਤੇ ਦੋਮ ਛੱਪੜ ਹੋਰ ਵੀ ਸਨ, ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਮਸਨੂਈ ਅਤੇ ਖੂਹ ਵੀ, ਖੇਤੀ ਨਿਆਂਈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਰੋਜ਼-ਮਰ੍ਹਾ ਲੋੜਾਂ ਨਿਆਂਈ। ਜਿਹੜੇ ਮੁਸਲਿਮ ਹਮਸਾਇਆ ਵੀ ਲਵਾਏ-ਪੁਟਵਾਏ ਅਤੇ ਮਗਰੋਂ ਕਹਿਲਾ ਵੀ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵਿਦਵਾਨ ਸਰ ਡੈਂਜ਼ਲ ਇਬਟਸਨ ਅਤੇ ਈ.ਡੀ. ਮੈਕਲੇਗਨ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਕਹਿਲਾ' ਦਾ ਕਬੀਲਾ ਜਲ-ਵਹਿਣਾਂ ਕਿਨਾਰੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਟੱਪੜੀ ਵਾਸਨੁਮਾ ਮਹਾਂਗੀਰਾਂ ਤੇ ਮਛਵਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਸਿੰਧੂ ਨਦੀ 'ਚ (ਸੱਖਰ ਅਤੇ ਕਾਲਾ ਬਾਗ ਖੇਤਰ ਦਰਮਿਆਨ) ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਨ।' ਢੇਰ ਪੁਰਾਣੇ ਵੇਲੀਂ, ਅਮੂਮਨ, ਇਹ ਸਿੰਧ ਘਾਟੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਏ। ਉਂਜ, ਤਵਾਰੀਖ 'ਚ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਹਿਲਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਇੰਡਸ ਨਦੀ (ਸਿੰਧ ਖੇਤਰ) ਦੇ ਕਾਲਾ ਬਾਗ ਅਤੇ ਸੱਖਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਰਾਚੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੀ, ਪਰ ਜਦ ਮੁਸਲਮਾਨ "ਧਰਮ" ਦਾ ਪੀਡਾ ਹੱਲਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਆਕੀ ਧਿਰ ਉੱਥੋਂ ਮਜਬੂਰੀਵੱਸ, ਪ੍ਰਸਥਾਨ ਕਰ ਗਈ। ਬਹੁਤਿਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ-ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵੱਸ ਮੁਸਲਮਾਨ ਧਰਮ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਿਆ। ਜਿਹੜੇ ਉੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਤੁਰੇ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹੀ ਇੱਕ ਪੂਰ ਆਪਣੇ ਆਗੂਨੁਮਾ ਵਡੇਰਿਆਂ ਗੋਦੀ ਅਤੇ ਦੱਗੋ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਪ੍ਰਸਥਾਨ-ਦਰ-ਪ੍ਰਸਥਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਆ ਟਿਕਿਆ।

ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਂ ਪਾ ਸੰਦਲ ਖਾਂ ਦੀ ਵਸੇਬ ਦਾ ਇਹ ਖੇੜਾ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵੱਸ ਥੇਹ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਸੋ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮ ਮਗਰੋਂ ਮਰੂਸ ਸਿਸਟਮ ਤੋਂ ਆਗਿਆ ਪਾ ਉਹਨੀਂ ਇਹ ਉੱਜੜ-ਪੁੱਜੜ ਆਬਾਦ ਕਰ ਲਈ। ਮਗਰੋਂ ਇਸ ਦਾ ਨਾਓਂ ਵਾੜਾ ਸੰਦਲ ਖਾਂ ਦੀ ਅਖੌਤ ਤੋਂ ਵਿਗੜਦਾ-ਸੰਵਰਦਾ ਸੰਦੌੜ ਪਕ-ਪਕਾਅ ਗਿਆ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਫਰਵਾਲੀ, ਰੂਪਾ ਪੱਤੀ ਤੇ ਛਾਜਲੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਹਿਲ ਗੋਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਸੋ, ਹੋ ਸਕਦਾ; ਸੰਦੌੜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਕਹਿਲ' ਇਹਨੀਂ ਪਿੰਡੀਂ ਟਿਕੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ-ਥੋੜਾਂ ਕਾਰਨ ਇਹਨਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਅਗਲੀ-ਅਗਲੇਰੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਪੁਰਖੇ 'ਗੋਦੀ-ਦੱਗੋ' ਨੇ ਥੇਹ ਸੰਦਲ ਖਾਂ ਮੁੜ ਆਬਾਦ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ।

ਰਿਆਸਤੀ ਚਲਨ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਪਿੰਡ ਜਗੀਰੂ ਨਿਜ਼ਾਮ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਵਾਹੀਕਾਰ ਮੁਜ਼ਾਰੇ ਭਾਵ ਮਰੂਸ ਅਰਥਾਤ ਜਿਣਸ ਵੱਟੇ ਖੇਤੀਹਾਰ ਸਨ। ਪੈਪਸੂ ਦੇ 'ਜ਼ਮੀਨ ਹਲ ਵਾਹਕ ਦੀ' ਪਰਜਾ ਘੋਲ ਦੌਰਾਨ ਸੰਦੌੜ ਵੀ ਇਸ ਕਿਸਾਨੀ ਘੋਲ ਦਾ ਧੁਰਾ ਬਣਿਆ। 'ਕੁਠਾਲਾ ਸਰਗਰਮੀ ਅਤੇ ਦੁਖਾਂਤ' ਉਪਰੰਤ ਇੱਕ ਭਖਵੀਂ ਕਾਨਫਰੰਸ ਇੱਥੇ ਰੱਖੀ ਗਈ; ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਖ ਅਬਦੁੱਲਾ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ, ਮਾਸਟਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਧੂਤ, ਗ਼ਦਰੀ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ, ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ-ਹਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ, ਜੰਗੀਰ ਸਿੰਘ ਜੋਗਾ, ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚਮਕ, ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਸਾਹੋਕੇ, ਲਾਲਾ ਚਿੰਤ ਰਾਮ ਲਾਹੌਰ (ਪਿਤਾ ਉੱਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਾਂਤ), ਪੰਡਿਤ ਵਿਦਿਆ ਚੰਦਰ ਅਲੰਕਾਰ ਆਦਿ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਉਪਰੰਤ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੂੜ੍ਹੀ ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਉੱਘੀ ਹਸਤੀ ਦੀ ਆਮਦ 1962, ਭੂ-ਦਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਵਾਲੇ ਵਿਨੋਬਾ ਭਾਵੇ ਜੀ ਦੀ ਹੈ। ਹਾਂ; ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਸਾਉਣ ਸਿੰਘ-ਖੰਡਾ ਸਿੰਘ-ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਜਿੱਥੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਯੁਕਤ ਪਰਜਾ ਮੰਡਲੀਏ ਸਨ, ਉਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ, ਅਕਾਲੀ ਮੋਰਚਿਆਂ ਵਾਲੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵਤਨ ਲਈ ਮੁਲਤਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਰਹੇ ਭਾਈ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਂਅ ਵੀ ਉੱਘਾ ਹੈ। ਸੰਦੌੜ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫਰਜ਼ੰਦ 'ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ' ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ-ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 1927 'ਚ ਕੈਦ ਕੱਟੀ, ਬਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਦਰਿਆਫਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ।

ਰਿਆਸਤ ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ ਦਾ ਅੱਗਲ-ਵਾਂਡਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਮੁਸਲਿਮ ਹਮਸਾਏ ਵੀ ਚੋਖੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖੀ-ਲੱਧੀਂ ਵੱਸਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ-ਅੱਧ ਘਰ ਹੁਣ ਵੀ ਹਨ। ਪਹਿਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੁੰਦਾ ਸੀ 'ਮੁਣਸ਼ੀ ਭਰਾਈ'। ਮੁਣਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਭਾਈ ਨਾਲ ਢੱਡ ਸਰੰਗਾਂ ਵਜਾਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕਲਗੀ ਗਵੱਈਆ ਸੀ ਉਹ। ਕਹਿੰਦੇ ਬਾਹਰਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਈਂ ਬੁੱਕ ਕਰਾਉਣ ਵੇਲੇ ਵਾਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਭਰਾਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਸਨ 'ਗੁੱਜਰ ਤੇ ਚੰਨਣ ਭਰਾਈ', ਆਹਲਾ ਢੋਲਕੀਏ। ਹੋਰ ਸਨ: ਮੁਣਸ਼ੀ ਤੇ ਚੰਨਣ। ਤੇਲੀ ਉਮਰਦੀਨ, ਰੁਕਬ, ਮਿਰਜ਼ਾ, ਫੱਤਾ, ਮੌਜੂ ਤੇ ਨੂਰਾ ਪਿੰਡਾਂ ਪੱਧਰੀ ਤੇਲ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸਨ: ਕੋਹਲੂ ਬੀੜਦੇ- ਢੋਲੇ ਦੀਆਂ ਗਾਉਂਦੇ।

ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੰਮੀਆਂ-ਕਿਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਵਿਆਹੀਂ-ਸ਼ਾਦੀ, ਖੁਸ਼ੀ-ਗਮੀ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਲੇ ਲੋਕਾਂ ਸ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਨੱਥੂ ਦੇ ਟੱਬਰਾਂ ਦੀ ਯਾਦ-ਟੀਸ ਅੱਜ ਵੀ ਵੱਡ-ਉਮਰਾਂ ਨੂੰ ਸਤਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਹੱਲਿਆਂ ਵੇਲੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬੀਰੂ ਹੀ, ਦੇਵ-ਨੇਤ ਪਿੰਡ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਟੱਬਰ-ਟੀਰ ਹੁਣ ਵੀ ਇਧਰ ਹੀ ਹੈ। ਨੱਥੂ ਮਰਾਸੀ, ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਹਲਾ ਰੁਕਨ ਸੀ। '47 ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੁਰ ਗਏ 'ਜਾਨੂੰ ਅਤੇ ਕਾਲੂ' ਤੇ ਈਦੂ ਅਤੇ ਬੂਟਾ ਸਿਰੇ ਦੇ ਬੁਣਕਰ ਸਨ। ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਪਰ ਤੁਰ ਗਏ ਜਾਂ ਤੋਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਮੋਬਾ. 94634-39075

ਪਗਡੰਡੀਆਂ, ਝਰਨੇ ਅਤੇ ਜੰਗਲ : ਜਿੱਥੇ ਰੋਮਾਂਚ ਹਰ ਕਦਮ ਨਾਲ ਤੁਰਦਾ

ਕਿਸ਼ਤ-3

ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੁਨੀਰ

ਬਰੌਟ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਈ ਉਹ ਰਾਤ ਅਜੇ ਵੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਤਾਜ਼ਾ ਸੀ। ਉਲ੍ਹ ਨਦੀ ਦੀ ਕਲਕਲ, ਬੋਨਫਾਇਰ ਦੀ ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਦੇਵਦਾਰਾਂ ਦੀ ਮਹਿਕ ਜਿਵੇਂ ਅਜੇ ਵੀ ਸਾਥ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਖ਼ਾਸੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਥਾਂ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਟਿਕਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਹਰ ਚੋਟੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਲੁਕਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਰ ਪਗਡੰਡੀ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਭੇਤ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਮੋੜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਸਾਡਾ ਰੁਖ਼ ਲਾਪਾਸ ਝਰਨੇ ਵੱਲ ਸੀ। ਬਰੌਟ ਦੀਆਂ ਪਗਡੰਡੀਆਂ ਉੱਤੇ ਤੁਰਨਾ ਕਿਸੇ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਸਫ਼ੇ ਪਲਟਣ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਹਰ ਕੁਝ ਕਦਮਾਂ ਬਾਅਦ ਨਵਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਦੇਵਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਘਣੀ ਛਾਂ ਹੈ, ਕਿਤੇ ਪਹਾੜੀ ਚਸ਼ਮੇ ਦਾ ਠੰਢਾ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਦੂਰ ਤੱਕ ਫੈਲੀਆਂ ਪਹਾੜੀ ਲੜੀਆਂ।

ਸਵੇਰ ਦੀ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖ਼ਾਸ ਤਾਜ਼ਗੀ ਸੀ। ਦੇਵਦਾਰਾਂ ਦੇ ਉੱਚੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛਣ ਕੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਪਗਡੰਡੀ ਉੱਤੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਚਾਦਰ ਵਿਛਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਰੁਕ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਵਗਦੀ ਉਲ੍ਹ ਨਦੀ ਨੂੰ ਤੱਕਦੇ। ਉਚਾਈ ਤੋਂ ਵੇਖਣ 'ਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਪਤਲੀ ਲਕੀਰ ਵਾਂਗ ਦਿਸਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੀ ਹੋਈ ਆਪਣਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।

ਲਾਪਾਸ ਝਰਨੇ ਵੱਲ ਜਾਂਦਿਆਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕੁਦਰਤ ਆਪਣੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੀ। ਉਹ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਆਪਣੇ ਭੇਤ ਖੋਲ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਝਰਨੇ ਦੀ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਗੂੰਜ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਆਵਾਜ਼ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਇੱਕ ਮੋੜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਪੂਰੀ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉੱਚੇ ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚੋਂ ਡਿੱਗਦਾ ਲਾਪਾਸ ਝਰਨਾ ਕਿਸੇ ਸਫ਼ੈਦ ਰੇਸ਼ਮੀ ਚਾਦਰ ਵਾਂਗ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਘੁਲ ਕੇ ਇੱਕ ਨਰਮ ਜਿਹੀ ਠੰਢਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਤੱਕਦੇ ਰਹੇ। ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਕੁਝ ਨਜ਼ਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਉੱਭਰਦਾ। ਸਿਰਫ਼ ਚੁੱਪ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਲਾਪਾਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਰੁਲਿੰਗ ਪਿੰਡ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੰਡੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਪਿੰਡ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਰੁਲਿੰਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਨੁਭਵ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਚੌਹਾਰ ਘਾਟੀ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ। ਹੇਠਾਂ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਪਿੰਡ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖੇਤ, ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਲੰਘਦੀ ਉਲ੍ਹ ਨਦੀ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਫੈਲੀਆਂ ਪਹਾੜੀ ਲੜੀਆਂ। ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਇਆ ਹੋਵੇ।

ਪਹਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਜਾਦੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਉੱਚੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਜਾਓ, ਓਨਾ ਹੀ ਮਨ ਹਲਕਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਅਸਮਾਨ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਬਚਦੇ ਹਨ।

ਬਰੌਟ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯਾਦਗਾਰ ਯਾਤਰਾ ਕੋਠੀ ਕੋਹੜ ਝਰਨੇ ਵੱਲ ਦੀ ਰਹੀ। ਬਰੌਟ ਤੋਂ ਲੱਗਭੱਗ ਬਾਰਾਂ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸਥਿਤ ਇਹ ਝਰਨਾ ਅਜੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਰਮਲਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਕੋਠੀ ਕੋਹੜ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਰਸਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੁਮਾਂਚਿਕ ਸਫ਼ਰ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਉਲ੍ਹ ਨਦੀ ਸਾਥ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਤੇ ਦੇਵਦਾਰ ਅਤੇ ਚੀੜ੍ਹ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਪਹਾੜੀ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਨਮੋਹਕ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੋਠੀ ਕੋਹੜ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਸ ਗੱਲ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ, ਉਹ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਸਾਦਾ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਜਨ-ਜੀਵਨ ਸੀ। ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਵਸਿਆ ਇਹ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਪਿੰਡ ਅੱਜ ਵੀ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾ ਕੇ ਜੀਣ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਹਾੜੀ ਢਲਾਣਾਂ ਉੱਤੇ ਬਣੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਖੇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਨੇੜਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਭੱਜਦੌੜ ਵਾਲੀ ਥਕਾਵਟ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤੀ ਇਹ ਲੋਕ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸੁੱਖ ਲੱਭ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਈ ਵਾਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪਿੰਡ ਦੀ ਇਸ ਸਾਦਗੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸਮੇਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਝਰਨੇ ਵੱਲ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਗਏ, ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਨਮੀ ਵਧਦੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦੂਰੋਂ ਆਉਂਦੀ ਗੂੰਜ ਕੰਨਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲੱਗੀ। ਫਿਰ ਇੱਕ ਮੋੜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਚਾਨਕ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹ ਨਜ਼ਾਰਾ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ, ਜਿਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇੰਨਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉੱਚੇ ਪਹਾੜ ਦੀ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਧਾਰ ਪੂਰੇ ਵੇਗ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਰਹੀ ਸੀ। ਚਿੱਟੇ ਝੱਗ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਾਣੀ ਜਦੋਂ ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਗੂੰਜ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਜਦੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਫੁਹਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਪੈਂਦੀਆਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਤਰੰਗੀ ਰੰਗ ਝਲਕਣ ਲੱਗਦੇ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਜਾਇਆ ਹੋਵੇ।

ਝਰਨੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਂ ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਲਈ ਠਹਿਰ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕ ਫੁਹਾਰਾਂ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਠੰਢੀ ਹਵਾ ਸਾਰੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਤਾਜ਼ਗੀ ਭਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਅਸੀਂ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕੀਤੇ ਉੱਥੇ ਬੈਠੇ ਰਹੇ। ਕੁਝ ਨਜ਼ਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦੇ, ਸਿਰਫ਼ ਤੁਹਾਡੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਮੰਗਦੇ ਹਨ। ਕੋਠੀ ਕੋਹੜ ਦਾ ਝਰਨਾ ਵੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇੱਕ ਅਨੁਭਵ ਬਣ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਨੁਭਵ ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਯਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਜ਼ਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦਿਨ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਉਹ ਠੰਢੀਆਂ ਫੁਹਾਰਾਂ।

ਬਰੌਟ ਦੀ ਅਸਲ ਪਹਿਚਾਣ ਸਿਰਫ਼ ਝਰਨਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਘਾਟੀ ਹਿਮਾਲਿਆ ਦੇ ਕੁਝ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁੰਦਰ ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ ਰੂਟਾਂ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਵੀ ਹੈ। ਵੱਡਾ ਭੰਗਾਲ, ਕੁੱਲੂ ਅਤੇ ਮਨਾਲੀ ਵੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਈ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਪਗਡੰਡੀਆਂ ਇੱਥੋਂ ਲੰਘਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਰਸਤੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਰੇਖਾ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਇਹੀ ਰਸਤੇ ਟ੍ਰੈਕਰਾਂ ਲਈ ਰੋਮਾਂਚ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਗਡੰਡੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਨਾਰਗੂ ਵਾਈਲਡਲਾਈਫ ਸੈਂਚੁਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ। ਉਲ੍ਹ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਰ ਸਥਿਤ ਇਹ ਸੈਂਚੁਰੀ ਕੁਦਰਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਦੇਵਦਾਰ ਅਤੇ ਓਕ ਦੇ ਸੰਘਣੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦਾ ਮੋਨਾਲ, ਘੋਰਲ ਅਤੇ ਹਿਮਾਲੀਅਨ ਕਾਲਾ ਰਿੱਛ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਜੈਵ-ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸਵੇਰ ਦੇ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਦਰੱਖਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛਣ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਪੂਰਾ ਜੰਗਲ ਕਿਸੇ ਕੁਦਰਤੀ ਮੰਦਰ ਵਰਗਾ ਲੱਗਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਦੇਵਦਾਰ ਦੀ ਮਹਿਕ ਘੁਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਕੂਨ ਫੈਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਭੇ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ।

ਉਸ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਵਾਪਸ ਬਰੌਟ ਪਰਤੇ ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਥੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਮਨ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਤਾਜ਼ਗੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਲਾਪਾਸ ਦੀ ਗੂੰਜ, ਕੋਠੀ ਕੋਹੜ ਦੀਆਂ ਫੁਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨਾਰਗੂ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀ ਵੱਸ ਗਈ ਸੀ।

ਮੈਨੂੰ ਉਦੋਂ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਬਰੌਟ ਦੀਆਂ ਪਗਡੰਡੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲੰਘਦੀਆਂ, ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਵੀ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਲਈ ਇੱਥੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆ ਕੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਉਹ ਮੁੜ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਰੌਟ ਹਰ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਭੇਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਪੰਨਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਫ਼ਾ 2 ਦੀ ਬਾਕੀ

'ਜੰਗਾਂ-ਯੁੱਧਾਂ ਦੀ ਅਣਕਿਆਸੀ ਕੀਮਤ'...

ਆਲਮੀ ਤਪਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਖ਼ਤਰਾ ਹੋਰ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਹਵਸ਼ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਪਰਲੋ ਦੇ ਕੰਢੇ ਲਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਜੰਗੀ ਟਕਰਾਅ ਹੁਣ ਦੋ-ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਖਹਿਬਾਜ਼ੀ ਨਾ ਰਹਿ ਕੇ ਸਥਾਈ ਅਮਨ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਹੈ।

ਰੋਟੀ ਬਨਾਮ ਬਾਰੂਦ :

ਜੰਗ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬੱਜਟ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਫ਼ੌਜੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਾਟੋ ਵੱਲੋਂ ਸਿਸਕਾਰੇ ਜੈਲੰਸਕੀ ਦਾ ਯੂਕਰੇਨ ਅੱਜ ਆਪਣੀ ਕੁੱਲ 180 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਜੀ ਡੀ ਪੀ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਂਹਠ ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਜੰਗ 'ਤੇ ਖਰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਐਸਨਹਾਵਰ (Eisenhower) ਨੇ 1953 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ, 'ਹਰ ਬਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੰਦੂਕ, ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਠੱਲ੍ਹਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਯੁੱਧਪੋਤ, ਹਰ ਦਾਗਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਰਾਕਟ ਦਰਅਸਲ ਕਿਸੇ ਭੁੱਖੇ ਤੋਂ ਰੋਟੀ ਖੋਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।' ਵੈਸੇ ਵੀ ਫ਼ੌਜੀ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚੇ ਇੱਕ ਡਾਲਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ, ਇਨਫਰਾਸਟਰੱਕਚਰ ਆਦਿ 'ਤੇ ਖਰਚੇ ਇੱਕ ਡਾਲਰ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵੀਅਤਨਾਮ ਜੰਗ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਹਥਿਆਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਭਾਰੀ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਕਮਾ ਲਏ ਹੋਣ, ਪਰ ਵਧੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਅਸਰ ਆਮ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਤੇ ਅੱਸੀਵੀਆਂ ਦੇ ਅਖ਼ੀਰ ਤੱਕ ਪੈਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 9/11 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੜੀ ਅਫ਼ਗਾਨ ਜੰਗ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਅੱਠ ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਵਿੱਚ ਪਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਵੀ ਟਰੰਪ-ਨੇਤਨਾਹੂ ਜੁੰਡਲੀ ਵੱਲੋਂ ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਇਰਾਨ ਖਿਲਾਫ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜੰਗ ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰੈਸਨਲ ਬਜਟ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿੰਨ ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਕੁੱਲ 43.6 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਫੂਕੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਪਰ ਜੀ-7 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ 1872 1962 ਤੱਕ ਕੀਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਅਧਿਐਨ ਨੇ ਦਰਸਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੱਬੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਫੌਜੀ ਬਜਟ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਬਜਟ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਝੋਕਣ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾਂ ਸਾਮਰਾਜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਫ਼ੌਜੀ ਬਜਟ ਦਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਇਹਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ 2035 ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਫ਼ੌਜੀ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਫੀਸਦੀ ਇਜ਼ਾਫਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਚਾਲਵਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਪਏ ਕਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਲੱਖਾਂ ਮੌਤਾਂ ਦਰਅਸਲ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਚਰਚਿਲ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਆਮ ਲੋਕਾਈ ਨਾਲੋਂ ਜੰਗੀ ਮੁਹਾਜ਼ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫ਼ਿਕਰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਅਨਾਜ ਨੂੰ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਜੰਗੀ ਮੁਹਾਜ਼ ਵੱਲ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਸਮਾਨੀ ਚੜ੍ਹ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਖ਼ਲਕਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਰਤਾਨਵੀ ਤਖ਼ਤ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜੰਗ ਦੇ ਝੰਬੇ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ 2019 ਤੱਕ ਦਾ ਫ਼ੌਜੀ ਬਜਟ 37 ਫੀਸਦੀ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਸਿਹਤ ਦਾ ਬਜਟ 6 ਫੀਸਦੀ! ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਨਾਜੰਗੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਅਫਰੀਕੀ ਮੁਲਕ ਵੀ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਬੱਜਟ ਨਾਲੋਂ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਪੰਜ ਗੁਣਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਚ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਖਾਨਾਜੰਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ :

ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰਾਹੀਂ ਲਿੱਟੇ ਦਾ ਸਫਾਇਆ ਕੀਤਿਆਂ ਸਤਾਰਾਂ ਸਾਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਦਾਅਵੇ ਆਮ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਅੱਤਵਾਦ' 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਕੁੱਝ ਆਮ ਵਰਗਾ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗ ਸਿਰਫ਼ ਜੰਗੀ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਪਿੱਛੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਸੰਤਾਪ ਛੱਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਕਤੂਬਰ 2015 ਵਿੱਚ ਛਪੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇ ਤਾਮਿਲਾਂ ਦੀ ਖ਼ਾਨਾਜੰਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਪਾਲਿਸੀ ਅਲਟਰਨੇਵਿਜ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਪਾਇਕੀਸੋਥੀ ਸਾਰਾਵਾਨਾਮੱਟੂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਜਲਦੀ ਆਮ ਵਰਗਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਮਈ 2026 ਨੂੰ 'ਦ ਹਿੰਦੂ' ਵਿੱਚ ਛਪੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖਾਨਾਜੰਗੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਸਤਾਰਾਂ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਤਾਮਿਲ ਵਸੋਂ ਸਦਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉੱਤਰੀ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇ ਬਸ਼ਿੰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ 'ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਨਾਂ' ਕਰਕੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਕਾਬਜ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਆਰਕੀਓਲੀਜੀਕਲ ਸਰਵੇ ਆਫ਼ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਧਰੋਹਰ' ਦੇ ਲਬਾਦੇ ਹੇਠ ਵਿੱਚ ਲੈ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਉੱਤਰੀ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇ ਤਾਮਿਲ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਨਹਾਲੀ ਵਸੋਂ ਦੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਵੀ ਉਸਾਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 'ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਨਾਂ' ਕਰਕੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸੜਕਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਬੰਦ ਹਨ, ਅਪ੍ਰੈਲ 2025 ਜਦੋਂ ਜਾਫ਼ਨਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਸਾਵਿਲਨ ਤੋਂ ਪਾਲਾਇ ਤੱਕ ਚੌਤੀ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬੰਦ ਪਈ ਸੜਕ ਖੋਲ੍ਹੀ ਗਈ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ 'ਖ਼ਬਰ' ਸੀ। ਅਕਤੂਬਰ 2025 ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਤਾਮਿਲਾਂ ਦੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ 'ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ' ਮੀਟਿੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਪਰਨਾਲਾ ਉਥੇ ਦਾ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਮੂਲੈਟਿਵੂ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਥਿਰੁਸਾਰਾ ਰਵੀਕਰਨਾ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਸਲਾ ਉਠਾਇਆ ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ ਉੱਥੋਂ ਦੇ 'ਵਿਕਾਸ' ਲਈ ਤਾਂ ਹਾਮੀ ਭਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਬਾਰੇ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਬਜ਼ੇ ਨੇ ਤਾਮਿਲ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਹਿੰਦੂ ਤਾਮਿਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪਹਾੜੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੰਕਾਈ ਫੌਜਾਂ ਵੱਲੋਂ 'ਸਮਝਾ' ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੁਰਾਤਨ ਧਰੋਹਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਾਣਾ ਵਰਜਿਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਬੋਧੀ ਸਟੂਪਾ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਖਾਨਾਜੰਗੀ ਦੌਰਾਨ ਲਾਪਤਾ ਕੀਤੇ ਤਾਮਿਲਾਂ ਦੀ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਉੱਘ-ਸੁੱਘ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਹੰਢਾਉਣ ਲਈ ਮਾਵਾਂ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। 'ਅੱਤਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ' ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਵੀ ਜਾਫ਼ਨਾ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹੋਣੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸੀਰੀਆ ਵੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਘਰੇਲੂ ਖਾਨਾਜੰਗੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਰੂਸ ਪੱਖੀ ਅਸਦ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਤਖ਼ਤਾ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਇਸਲਾਮਿਕ ਮੂਲਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਝੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 'ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਹੈਲਥ ਪਾਲਿਸੀ' ਵਿੱਚ 28 ਮਾਰਚ 2024 ਨੂੰ ਨਿਤਿਸ਼ ਲੋਹਾਨ ਦਾ ਸੀਰੀਆਈ ਖਾਨਾਜੰਗੀ ਦਾ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਪਏ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਛਪਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਰ ਛੇ ਬੱਚਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਅੱਜ ਜੰਗੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਸੀਰੀਆ, ਫਲਸਤੀਨ, ਲੀਬੀਆ, ਇਰਾਕ, ਦੱਖਣੀ ਸੂਡਾਨ, ਕਾਂਗੋ ਵਗੈਰਾ। ਸੀਰੀਆ ਦੇ 5.5 ਮਿਲੀਅਨ ਰਫ਼ਿਊਜੀ ਤੁਰਕੀ, ਲੈਬਨਾਨ, ਜਾਰਡਨ, ਇਰਾਕ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ 47 ਫੀਸਦੀ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਤਕਰੀਬਨ 60.5 ਫੀਸਦੀ ਬੱਚੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। ਤੁਰਕੀ ਵਿਚਲੇ ਸੀਰੀਆਈ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਅਧਿਐਨ ਮੁਤਾਬਕ ਅੱਠ ਤੋਂ ਸਤਾਰਾਂ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੇ 12.5 ਫੀਸਦੀ ਬੱਚੇ ਉਦਾਸੀ ਰੋਗ, 11.5 ਫੀਸਦੀ ਬੱਚੇ ਪੋਸਟ-ਟਰਾਮੈਟਿਕ ਸਟਰੈੱਸ ਸਿੰਡਰੋਮ ਅਤੇ 9.2 ਫੀਸਦੀ ਘਬਰਾਹਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰਡਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਗਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਸਤਾਰਾਂ ਸਾਲ ਦੇ 339 ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਬੱਚੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 48.6 ਫੀਸਦੀ ਨੂੰ ਅਗਵਾ, ਬੰਦੀ ਅਤੇ ਕੈਦ ਵਰਗੇ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਖੋਜ ਪੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਜੰਗੀ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਪਚੱਤਰ ਮਿਲੀਅਨ ਬੱਚੇ ਸਿੱਖਣ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹਨ। ਫਲਸਤੀਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਰੀਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਰ ਤੀਜਾ ਸਕੂਲ ਤਬਾਹ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭੀੜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 2.4 ਮਿਲੀਅਨ ਬੱਚੇ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ।

ਜੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਮਤ;

ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਿਜ਼ਾਇਲ ਜਾਂ ਡਰੋਨ ਦਹਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਬਦਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਬਲਕਿ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਸੰਤ ਰੁੱਤੇ ਪੰਛੀ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਲੋੜ ਜੋਗਾ ਭੋਜਨ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਵੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਜ਼ਗਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਦਾ ਜਲਵਾਯੂ ਬਹੁਤ ਠੰਢਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਵਾਪਸ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਚਾਲੇ ਪਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਸੁਭਾਵਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਸਫਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਮਾਂਦਰੂ ਮਿਲਿਆ ਗੁਣ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਸਾਲ ਦਿਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ, ਹਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰੁਖ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਚੁੰਬਕੀ ਖਿੱਚ ਕਾਰਨ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੰਛੀ ਹਰ ਸਾਲ ਇੱਕ ਹੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਇਹ ਰਾਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹਵਾਈ ਪੱਟੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਰੁਕ ਕੇ ਉਹ ਆਰਾਮ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਭੋਜਨ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਲਈ ਊਰਜਾ ਵੀ। ਜੰਗੀ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿੱਚ ਬੰਬ ਧਮਾਕਿਆਂ, ਡਰੋਨਾਂ/ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਰ, ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਲਾਟਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਡੌਰ-ਭੌਰ ਹੋਏ ਪੰਛੀ ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪੰਛੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਗਰਮ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯੂਰਪ ਦੇ ਸੁਹਾਵਣੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਮੱਧ ਸਾਗਰ (Mediterian Sea) ਦੇ ਲਵਾਂਟ (Levant) ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੀ ਉਡਾਣ ਭਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਲੈਬਨਾਨ ਦੇ ਆਕਾਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਇਹਨਾਂ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਗਵਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਿਸਰੀ ਗਿਰਝਾਂ ਦੀ ਸੰਕਟਗ੍ਰਸਤ ਕਿਸਮ (Endangered Species of Egyptian Vulture) ਦੇ ਕੀਤੇ ਸੈਟੇਲਾਇਟ ਅਧਿਐਨ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਪੰਛੀ ਅੱਜ ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ ਯੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰਬੀ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਸਾਗਰ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਸਾਰਸ, ਗਿਰਝ, ਲਮਢੀਂਗੇ, ਪੈਲੀਕਾਨ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਡਰੋਨਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਛੀ ਵੀ ਅਕਸਰ ਡਰੋਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਸਮਝ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਕੁੱਝ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਚਰਾਂਦਾਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੋਮਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪਏ ਜੰਗੀ ਅਸਰ ਨਾਲ ਸਾਰਸ ਅਤੇ ਕੂੰਜਾਂ ਦੇ ਲੰਮੇ ਸਫ਼ਰ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਲੰਮੇ ਸਫ਼ਰ ਦੌਰਾਨ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਝੁੰਡ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਰੁਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਖ਼ੁਰਾਕ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਹ ਪੜਾਅ ਜੰਗਾਂ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਕਰਨ, ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ ਪੜਾਅ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਅਣਜਾਣ ਅਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਰਾਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਆਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਣਨ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਵੀ ਅਲੋਪ ਹੋਣ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀ ਆਪਣੇ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਖਿੱਤੇ ਲਈ ਵੀ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕੀੜਿਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ, ਬੀਜਾਂ ਦਾ ਫੈਲਾਉਣਾ ਆਦਿ। ਜੰਗਲੀ ਉੱਲੂ ਖੇਤੀ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਚੂਹਿਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗਿਰਝਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਮੁਰਦਾ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਨੌਂ ਆਲਮ ਰਾਹਾਂ (Flyways) ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀ ਰਾਹ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

ਯੂਕਰੇਨ ਪੰਛੀਆਂ ਲਈ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ 434 ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਠਾਰਾਂ ਸੰਕਟਗ੍ਰਸਤ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ (Endangered Species) ਹਨ। ਉੱਨੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਯੂਰਪੀਅਨ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਇਕੱਲੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ 2.5 ਮਿਲੀਅਨ ਹੈਕਟੇਅਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ 141 ਪੰਛੀ ਖਿੱਤੇ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਨੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਲੇ ਸਾਗਰ ਅਤੇ ਆਜੋਵ ਸਾਗਰਾਂ ਦੁਆਲੇ ਵਾਹਾਈਟ ਪੈਲੀਕਾਨ, ਮੈਡੀਟੇਰੀਅਨ ਗੁਲ, ਗ੍ਰੇਟ ਬਲੈਕ-ਹੈੱਡਡ ਗੁਲ, ਸਲੈਂਡਰ ਬਿਲਡ ਗੁਲ, ਕੈਪਸੀਅਨ ਟਰਨ, ਲਿਟਲ ਟਰਨ, ਸੈਂਡਵਿਚ ਟਰਨ ਆਦਿ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਖਾਤਮੇ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ ਹਨ। 'ਦ ਰਿਵਿਊ' ਵਿੱਚ 146 ਖੋਜ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਅਧਿਐਨ ਮੁਤਾਬਕ ਅਮਨ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਡਰੋਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪੰਛੀਆਂ 'ਤੇ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਧਮਾਕੇ;

ਜੰਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਖਰਚ ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੋਵਿਡ-19 ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ 'ਤੇ ਬਜਟ ਖਰਚਾ 35.4 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ, ਫਰਾਂਸ ਦਾ 4.8, ਚੀਨ ਦਾ 10.4, ਭਾਰਤ ਦਾ 2.3, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ 1, ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦਾ 0.6, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ 1, ਰੂਸ ਦਾ 8.5 ਅਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦਾ 8.9 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਈਕੈਨ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬੀਅਟਰਾਈਸ ਫਿਹਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਖ਼ਰਚਾ 1,38,700 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਕਮ ਨਾਲ ਕੋਵਿਡ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਇੱਕ ਲੱਖ ਆਈ ਸੀ ਯੂ ਬੈਂਡ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਡਾਕਟਰੀ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਫਰਾਂਸ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਮੁਰੂਰੋਆ ਅਤੇ ਫਾਂਗਟੌਫਾ (Murora & Fangataufa) ਟਾਪੂਆਂ 'ਤੇ 1966 ਤੋਂ 1996 ਤੱਕ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਧਮਾਕੇ ਕੀਤੇ। ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 2016 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਮੁਤਾਬਕ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਲਾਗਲੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੇਡੀਓ ਐਕਟਿਵ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰਸ਼ਲ ਟਾਪੂਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ 1947 ਵਿੱਚ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 1948 ਤੋਂ 1958 ਦਰਮਿਆਨ 43 ਬੰਬ ਸੁੱਟ ਕੇ ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਟਾਈਮਜ਼ ਮੁਤਾਬਿਕ 1970 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਤੀ ਉਲੰਪਿਕ ਸਟੇਡੀਅਮਾਂ ਦੇ ਰਕਬੇ ਬਰਾਬਰ ਮਲਬੇ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਸਾਲ 1980 ਵਿੱਚ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ 2000 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ 326 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਹਰਜਾਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਗਿਆ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੇ 1956 ਤੋਂ 1963 ਤੱਕ ਮਾਰਾਲਿੰਗਾ (Maralinga) ਟਾਪੂ 'ਤੇ ਸੱਤ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਧਮਾਕੇ ਕੀਤੇ। ਇਹਨਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਮੂਲਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ 2009 ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲੀ। ਮਾਰਾਲਿੰਗਾ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਮੂਲਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੋਖਰਾਨ ਵਿੱਚ 1974 ਅਤੇ 1998 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਦੇ ਅਸਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਆਈਕੈਨ ਵਿੱਚ 09.08.2019 ਨੂੰ ਛਪੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਥੇ ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਪਾਈ ਗਈ। ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਸਾਲ 56 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਪਲੀਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਲ 1974 ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ 1998 ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਜਿਸ ਘਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ, ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ।

ਸੰਪਰਕ -98728-44163

1946 ਦੀ ਜਲ-ਸੈਨਾ ਬਗਾਵਤ

ਜਦੋਂ ਬੰਬਈ ਦਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਵੀ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਉਤਰ ਆਇਆ

1946 ਦੀ 'ਰਾਇਲ ਇੰਡੀਅਨ ਨੇਵੀ' ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦੌਰ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਘਟਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਬਗਾਵਤ ਸਿਰਫ਼ ਨੌ-ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ-ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਸਗੋਂ ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਗਈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗਭੱਗ 20,000 ਨੌ-ਸੈਨਿਕ, 78 ਜਹਾਜ਼ ਅਤੇ 20 ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੱਟੀ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਬੰਬਈ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ 1920 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਬੰਬਈ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਗਿਰਨੀ ਕਾਮਗਾਰ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅੰਦੋਲਨ

20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੱਪੜਾ ਮਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਨ। ਘੱਟ ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਲੰਮੇ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟੇ, ਕੰਮ ਦਾ ਵਧਦਾ ਬੋਝ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ

ਐੱਮ ਐੱਸ ਭਾਟੀਆ

ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੇ ਵੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਬਣਾਈ। ਕਾਮਰੇਡ ਐੱਸ.ਏ. ਡਾਂਗੇ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਨ।

1928 ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਹੜਤਾਲ

1928 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਦੀਆਂ ਕੱਪੜਾ ਮਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਠੋਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦਾ ਬੋਝ ਵਧਾਉਣ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਡਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਰੈਸ਼ਨਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਸੀ।

ਅਪ੍ਰੈਲ 1928 ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਬੰਬਈ ਦੀਆਂ ਲੱਗਭੱਗ ਸਾਰੀਆਂ ਕੱਪੜਾ ਮਿੱਲਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਅਤੇ 1.5 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਜ਼ਦੂਰ ਲੱਗਭੱਗ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਹੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਬਣੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ 'ਗਿਰਨੀ ਕਾਮਗਾਰ ਯੂਨੀਅਨ' ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਸੀ।

ਐੱਸ.ਏ. ਡਾਂਗੇ, ਬੀ. ਬ੍ਰੈਡਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਹੜਤਾਲ ਲੰਬੀ ਚੱਲਣ ਕਰਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਰਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਹਮਾਇਤ ਮਿਲੀ।

ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੇ ਬੰਬਈ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਪਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋੜਿਆ।

1929 ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਗੂਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਮਨ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਡਾਂਗੇ ਸਮੇਤ ਕਈ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ 'ਮੇਰਠ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੇਸ' ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

1946 : ਨੌ-ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਬੇਚੈਨੀ

ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨੌ-ਸੈਨਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੰਤੋਸ਼ ਵਧ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰਾ, ਮਾੜਾ ਖਾਣਾ, ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਵਿਵਹਾਰ ਮੁੱਖ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸਨ।

ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਫੌਜ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ।

18 ਫਰਵਰੀ 1946: ਪਹਿਲੀ ਚਿੰਗਾਰੀ

18 ਫਰਵਰੀ 1946 ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਐੱਚ.ਐੱਮ.ਆਈ.ਐੱਸ ਤਲਵਾਰ (ਬੰਬਈ ਦੇ ਕੋਲਾਬਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਰਾਇਲ ਇੰਡੀਅਨ ਨੇਵੀ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਗਨਲ ਅਤੇ ਵਾਇਰਲੈੱਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ) ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ 1,100 ਭਾਰਤੀ ਨੌ-ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੇ ਮਾੜੇ ਖਾਣੇ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹੜਤਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੜਤਾਲ ਬੰਬਈ ਦੇ ਹੋਰ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਤੱਟੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੱਕ ਫੈਲ ਗਈ।

19 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ 'ਨੇਵਲ ਸੈਂਟਰਲ ਸਟਰਾਈਕ ਕਮੇਟੀ' ਬਣਾਈ ਗਈ। ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਖਾਨ (ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਫੀ ਖਾਨ) ਜੋ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਸਿਗਨਲ ਸਕੂਲ (ਐੱਚ ਐੱਮ ਆਈ ਐੱਸ ਤਲਵਾਰ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫਿਸਟ ਸਨ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮਦਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨੌਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਵਾਇਰਲੈੱਸ ਆਪ੍ਰੇਟਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਤੱਟੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਨੌ-ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।

ਬਗਾਵਤ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਾਅ

ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦੋਲਨ ਬੰਬਈ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਾਚੀ,

Hindusthan Standard

INDIAN SAILORS IN REVOLT

SIX HOURS BATTLE WITH BRITISH TROOPS

GRAVE TURN IN R. I. N. MEN'S STRIKE IN BOMBAY

TWENTY SHIPS CAPTURED

Govt. Rushing Strong Naval And Air Reinforcements

POLICE OPEN FIRE ON CROWDS

FIRING ON STRIKERS AT KARACHI

INDIANS RETALIATE WITH NAVAL GUNS

ONE KILLED AND 13 INJURED IN THE DUEL

ULTIMATUM FOR WITHDRAWAL OF MILITARY

THE BATTLE ENDS

ਕਲਕੱਤਾ, ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੌ-ਸੈਨਿਕ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਲੱਗਭੱਗ 20,000 ਨੌਸੈਨਿਕ, 78 ਜਹਾਜ਼ ਅਤੇ 20 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌ-ਸੈਨਿਕ ਅੱਡੇ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਏ। ਇਹ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਚੁਣੌਤੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਰਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੀਂਹ ਸੀ।

ਬੰਬਈ ਦਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ

ਬਗਾਵਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਨੌ-ਸੈਨਿਕਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਬੰਬਈ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੜਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ।

ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਨੌ-ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਮਬੰਦ ਕੀਤਾ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਕੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਲੈ ਆਂਦਾ।

ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨੌ-ਸੈਨਿਕਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਮੇਲ ਇਸ ਬਗਾਵਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਬੰਬਈ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਫੌਜ ਨਾਲ ਝੜਪਾਂ ਹੋਈਆਂ।

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ 26 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ 223 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ 1,037 ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ।

ਡਾਂਗੇ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

1946 ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਵਿੱਚ ਐੱਸ ਏ ਡਾਂਗੇ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਲਹਿਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸੀ।

1928 ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਰਾਹੀਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੇ ਬੰਬਈ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ 1946 ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋਇਆ। ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਨੌ-ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੜਤਾਲ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਧਿਐਨ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੰਬਈ ਦੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੇ ਬਗਾਵਤ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਪਟੇਲ ਦਾ ਰੁਖ

ਬਗਾਵਤ ਬਾਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਸਨ।ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਬਗਾਵਤ ਅਤੇ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਗਾਵਤ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਟੁੱਟਣਾ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਲਈ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਵੱਲਭ ਭਾਈ ਪਟੇਲ ਨੇ ਵੀ ਨੌ-ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਟਕਰਾਅ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੌ-ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਬਦਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਰੁਣਾ ਆਸਿਫ ਅਲੀ ਵਰਗੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਨੌ-ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 1946 ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਰਣਨੀਤੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਮਤਭੇਦ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੇ।

23 ਫਰਵਰੀ : ਸਮਰਪਣ

23 ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਹਾਲਾਤ ਬਹੁਤ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੈਨਿਕ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਸਰਦਾਰ ਪਟੇਲ ਦੀ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੌ-ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਸਮਰਪਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਬਗਾਵਤ ਬੇਅਸਰ ਰਹੀ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਹਕੂਮਤ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸੰਤੋਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਚੇਤਨਾ ਵਧ ਰਹੀ ਸੀ।

1946 ਦੀ ਨੌ-ਸੈਨਾ ਬਗਾਵਤ ਦੌਰਾਨ ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਖਾਨ ਅਤੇ ਮਦਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਨੇਵਲ ਸੈਂਟਰਲ ਸਟ੍ਰਾਈਕ ਕਮੇਟੀ' ਵੱਲੋਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਹਕੂਮਤ ਅੱਗੇ ਜੋ ਮੰਗਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਨੌ-ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਖਾਣੇ ਜਾਂ ਤਨਖਾਹ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਮੰਗਾਂ ਨੇ ਇਸ ਹੜਤਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਨੌਸੈਨਿਕਾਂ ਦਾ ਮੰਗ-ਪੱਤਰ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ-ਸੰਬੰਧੀ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ

19 ਫਰਵਰੀ 1946 ਨੂੰ ਬਣੀ 'ਨੇਵਲ ਸੈਂਟਰਲ ਸਟ੍ਰਾਈਕ ਕਮੇਟੀ' ਨੇ ਨੌਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਚਾਰਟਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਖਾਨ ਅਤੇ ਮਦਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂ ਸਨ। ਮੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਸੇਵਾ-ਸੰਬੰਧੀ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਸਲੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ ਇਹ ਸਨ:

* ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
* ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਫੌਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
* ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੋਰਚਿਆਂ 'ਤੇ ਭੇਜੇ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜੀ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ।
* ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਅੰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
* ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਨੌਸੈਨਿਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਨਖਾਹ, ਭੱਤਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
* ਨੌਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਭੋਜਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।
* ਨੌਸੈਨਿਕਾਂ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
* ਭਾਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।
* ਨੌਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਜਲਦੀ ਡਿਮੋਬਿਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤੀਕਾਲੀਨ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਡਿਸਚਾਰਜ ਹੋਣ ਸਮੇਂ 'ਕਲੋਥਿੰਗ ਕਿਟ' ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹਟਾਈ ਜਾਵੇ।

* ਨੌਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਧਾਈ ਜਾਵੇ।
* ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਨੌਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗਾਂ ਨੇ ਹੜਤਾਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸੇਵਾ-ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੈ ਜਾ ਕੇ ਵਿਆਪਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

?ਇਹ ਮੰਗ-ਪੱਤਰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 1946 ਦੀ ਨੌਸੈਨਾ ਬਗਾਵਤ ਕੇਵਲ ਮਾੜੇ ਖਾਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰੋਸ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਖਾਨ, ਮਦਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਉੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੋਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਿਆ ਸੀ।

ਕਾਂਗਰਸ, ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਅਤੇ ਲਾਲ ਝੰਡਾ

ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਨੌ-ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ, ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਝੰਡੇ ਇਕੱਠੇ ਲਹਿਰਾਏ। ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਫਿਰਕੂ ਤਣਾਅ ਦੇ ਉਲਟ ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਿਮ ਏਕਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਸਰਦਾਰ ਪਟੇਲ ਵੱਲੋਂ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਵਾਲੀ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 523 ਨੌਸੈਨਿਕਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ :

ਕੁਝ ਅਧਿਐਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹਨਾਂ ਨੌ-ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੱਲਤ ਨਾਲ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੌਜਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 1995 ਦੀ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜਵਾਬ ਅਨੁਸਾਰ 1946 ਦੀ ਨੌਸੈਨਾ ਹੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਦਰਜ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ, 'ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਹੁਣ ਲੋੜ ਨਹੀਂ' ਜਾਂ 'ਅਯੋਗ' ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ 1946 ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਦਾ ਸਥਾਨ

1946 ਦੀ ਨੌਸੈਨਾ ਬਗਾਵਤ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਕਾਰਨ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਫੌਜੀ ਹੜਤਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤਿੰਨ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾ, ਇਸ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨੌ-ਸੈਨਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚੇਤਨਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

ਦੂਜਾ, ਇਸ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਨੌ-ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦੇ ਬਹੁ-ਧਾਰਮਿਕ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਦੀ ਏਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਦਾਹਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਤੀਜਾ, ਨੌ-ਸੈਨਿਕਾਂ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਣੀ ਏਕਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਜਨ-ਘਟਨਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। 1928 ਦੀ ਗਿਰਨੀ ਕਾਮਗਾਰ ਹੜਤਾਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1946 ਦੀ ਨੌ-ਸੈਨਾ ਬਗਾਵਤ ਤੱਕ ਬੰਬਈ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਦਰਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਸੀ।

1946 ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਤੇਜ਼ ਕੀਤੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ, ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਦੋਲਨ, ਆਈ ਐੱਨ ਏ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਫੌਜ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਵਧਦਾ ਅਸੰਤੋਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਕਾਰਕ ਸਨ, ਨੌ-ਸੈਨਾ ਬਗਾਵਤ ਇਸ ਵੱਡੇ ਸੰਕਟ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੋੜ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

1946 ਦੀ ਨੌ-ਸੈਨਾ ਬਗਾਵਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਿੱਖਿਆ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਸਦ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮੰਚਾਂ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨੌ-ਸੈਨਿਕ, ਮਜ਼ਦੂਰ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕ ਵੀ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ।

ਐੱਚ ਐੱਮ ਆਈ ਐੱਸ ਤਲਵਾਰ ਤੋਂ ਉੱਠੀ ਚਿੰਗਾਰੀ ਬੰਬਈ ਦੀਆਂ ਮਿੱਲਾਂ ਅਤੇ ਗੋਦੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣ ਗਈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ 1946 ਦੀ ਨੌ-ਸੈਨਾ ਬਗਾਵਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

ਸੰਪਰਕ : 99884-91002

ਹਾਸਿਆਂ ਦਾ ਵਣਜਾਰਾ ਕੇ ਐੱਲ ਗਰਗ

ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸਰਬਾਂਗੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਅਤੇ ਹਾਸਿਆਂ ਦਾ ਵਣਜਾਰਾ ਕੇ ਐੱਲ ਗਰਗ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਯਾਤਰਾ ਪੂਰੀ ਕਰਕੇ ਅਗਲੇ ਸਫਰ 'ਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਕੇ ਐੱਲ ਗਰਗ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਨਾਵਲਕਾਰ, ਕਹਾਣੀਕਾਰ, ਅਨੁਵਾਦਕ, ਸੰਪਾਦਕ ਤੇ ਵਿਅੰਗਕਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਵਿਅੰਗ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਅੰਗ ਕੇਵਲ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਨਾਵਲਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਧਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗੌਣ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਗਰਗ ਨੇ ਵਿਅੰਗ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਧਾ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਗਰਗ ਮੋਗੇ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮਾਣ ਸੀ। 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਰਚੇਤਾ ਗਰਗ ਜਿਸ ਵੀ ਮਹਿਫ਼ਲ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ, ਹਾਸੇ ਦੀਆਂ ਫੁੱਲਝੜੀਆਂ ਖਿੜਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ। ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਗੱਲ ਵੀ ਬੜੇ ਹਾਸੇ 'ਚ ਆਖ ਦਿੰਦਾ,

ਜਿਸ ਦਾ ਚਿਰ-ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ਿਹਨ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਉਹ ਮੋਗੇ ਦੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਮਹਿਫ਼ਲਾਂ ਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦ-ਜਾਨ ਸੀ।

ਗਰਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਹਿਤਕ ਯਾਤਰਾ ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਣ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਵਾਟ 69, ਅੱਗ ਦੇ ਦਾਇਰੇ, ਤਲਬ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ, ਮੋਹ ਭੰਗ, ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਬੰਦੇ, ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਵਰਗੀਆਂ ਕਹਾਣੀ ਕਥਾ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਚਿਰ-ਸਥਾਈ ਹਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨ 'ਨਾਗਮਣੀ' ਦਾ ਉਹ ਹਰਮਨ-ਪਿਆਰਾ ਲੇਖਕ ਸੀ। 'ਨਾਗਮਣੀ' ਵਿਚ ਛਪੀ ਉਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਸ਼ਹੀਦ' ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਕਲਾਸਿਕ ਕਹਾਣੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ 'ਨਾਗਮਣੀ' ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕਹਾਣੀ 'ਬਦਲਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ' ਉੱਪਰ 'ਰੱਬ ਝੂਠ ਨਾ ਬੁਲਾਵੇ' ਅਤੇ 'ਲੇਖਾ ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ' ਦਾ ਉਪਰ ਟੈਲੀ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣੀਆਂ। ਇਹ ਲਘੂ ਫਿਲਮਾਂ ਜਲੰਧਰ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਗਰਗ ਦਾ ਨਾਂਅ ਘਰ-ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ।

ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਾਵਲਕਾਰੀ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪਣਾ ਹੁਨਰ ਵਿਖਾਇਆ। ਦਰਅਸਲ, ਤਲਾਸ਼, ਹੁੰਮਸ, ਆਖਰੀ ਪੱਤਾ, ਚੰਨ ਦਾ ਉਚੜਿਆ ਚਿਹਰਾ, ਹਿੱਲਦੇ ਦੰਦ ਤੇ ਮਰਸੀ ਕਿਲਿੰਗ ਵਰਗੇ ਨਾਵਲ ਪਾਠਕਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ। ਉਹ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਾਵਲਕਾਰ ਵਜੋਂ ਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੀ, ਵਿਅੰਗ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਇਆ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਵੀ ਝੰਡੇ ਗੱਡ ਦਿੱਤੇ। ਵਿਅੰਗ ਦੀਆਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ 30 ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਹਨ। ਦੇਖ ਕਬੀਰਾ ਹੱਸਿਆ, ਕਿੱਸਾ ਕੰਡਮ ਕੁਰਸੀ ਦਾ, ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰੀਫ ਆਦਮੀ, ਜਮੂਰੇ ਦਾ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ, ਤਾਊ ਰੰਗੀ ਰਾਮ, ਖੂੰਡੇ ਵਾਲਾ ਬਾਬਾ, ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀ ਡੇਅਰੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਚਰਚਿੱਤ ਵਿਅੰਗ ਪੁਸਤਕਾਂ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਲਮ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਾਲ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪਦੇ ਰਹੇ। ਉਸ ਨੇ ਤਾਊ ਰੰਗੀ ਰਾਮ ਨਾਂਅ ਦਾ ਪਾਤਰ ਅਜਿਹਾ ਪਾਤਰ ਸਿਰਜਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿੰਦੀ। ਗਰਗਬਾਣੀ ਵੀ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਾਠਕ ਵਿਅੰਗ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਛਪੀ ਫੋਟੋ ਵੇਖ ਕੇ ਹੱਸਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ। ਵਿਅੰਗ ਉਸ ਦਾ ਜਨੂੰਨ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਨੱਈਆ ਲਾਲ ਕਪੂਰ, ਸ਼ੇਰ ਜੰਗ ਜਾਂਗਲੀ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦਾਤਾ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੀਰ, ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਭੁਪਾਲ ਅਤੇ ਨਵੇਂ-ਪੁਰਾਣੇ ਅਨੇਕਾਂ ਵਿਅੰਗ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਨਵੇਂ ਵਿਅੰਗ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਅੰਗ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਅੰਗ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਹਰ ਸਾਲ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਂਅ ਉਪਰ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦਾਤਾ ਦਾ ਪਰਵਾਰ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ।

ਕੇ ਐੱਲ ਗਰਗ ਨੇ ਸਫਰਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧੰਨ-ਧੰਨ ਕਰਾ ਦਿੱਤੀ। 'ਵਾਟਾਂ ਦੇਸੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀਆਂ' ਅਮਰੀਕਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦਾ ਚਰਚਿਤ ਸਫਰਨਾਮਾ ਹੈ। ਗਰਗ ਅਮਰੀਕਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪੁਸਤਕ "ਦੂਜਾ ਪਾਸਾ" ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਲਿਖ ਦਿੱਤੇ। ਗਰਗ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਬੇਮਿਸਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕਲਾਸਿਕ ਨਾਵਲਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਸਰ ਜੇਮਸ ਫਰੇਜ਼ਰ ਦੇ 'ਦਾ ਗੋਲਡਨ ਬਗ' ਦਾ 'ਸੁਨਹਿਰੀ ਟਾਹਣੀ' ਲੂ ਸ਼ਨ ਦੇ 'ਟਰੂ ਸਟੋਰੀ ਆਫ ਦੀ ਆਹ ਕਿਊ' ਦਾ 'ਆਹ ਕਿਊ ਦੀ ਸੱਚੀ ਕਹਾਣੀ' ਮਾਰਕ ਟਵਿਨ ਦੇ 'ਦੀ ਵਾਰ ਪਰੇਅਰ' ਦਾ 'ਯੁੱਧ ਜਾਪ' ਰਿਚਰਡ ਰਾਈਟ ਦੇ "ਬਲੈਕ ਬੁਆਏ" ਦਾ 'ਕਾਲਾ ਮੁੰਡਾ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ

ਗੁਰਮੀਤ ਕੜਿਆਲਵੀ

ਕੀਤੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ। ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਐਲੀ ਵੀਜ਼ਲ ਦੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਾਵਲ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਂਦੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਵਲਕਾਰਾਂ ਨਿੱਕ ਗਰੀਵਜ਼, ਚਿਨਵਾਂ ਅਚੇਵੇ, ਸਵੇਤਲਾਨਾ ਅਲੈਕਸੀਵਿਚ, ਜਾਹਨ ਸਟੈਨਬੈਕ ਅਤੇ ਓਰੀਆਨਾ ਫਲੈਸੀ ਆਦਿ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਵਲਾਂ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਨੁਵਾਦ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ।

ਅਲੈਕਸਾਂਦਰ ਕੁਪਰਨ ਦੇ ਵੇਸ਼ਵਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਪਰ ਅਧਾਰਤ 400 ਸਫੇ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰੂਸੀ ਨਾਵਲ 'ਜਾਮਾ ਦਾ ਪਿੱਟ' ਦਾ 'ਯਾਮਾ ਦਾ ਚੱਕਲਾ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਅਨੁਵਾਦ ਉਸ ਦੇ ਅਸਨੁਵਾਦ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਆਹਲਾ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਗੋਪਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਿਆਸ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਹਾਸ ਵਿਅੰਗ ਨੂੰ ਸਾਲ 2018 ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇ ਐੱਲ ਗਰਗ ਸਮਰਪਿਤ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਲੇਖਕ ਸੀ। ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸ ਦਾ ਜਨੂੰਨ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ। ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਲਾਸਿਕ ਰਚਨਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਚੱਕਰ ਕੱਢਣ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਰਚਨਾ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕਾਂ ਤੱਕ ਪੁੱਜਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਐਲੀ ਵੀਜ਼ਲ ਦਾ ਬਹੁ-ਚਰਚਿਤ ਨਾਵਲ 'ਨਾਈਟ' ਪੜ੍ਹਿਆ। ਇਹ ਨਾਵਲ ਐਲੀ ਵੀਜ਼ਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਔਸ਼ਵਿਚ ਅਤੇ ਬੁਚੇਨਵਲਡ ਦੇ ਨਾਜ਼ੀ ਤਸੀਹਾ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਝੱਲੇ ਗਏ ਤਸੀਹਿਆਂ ਉਪਰ ਆਧਾਰਤ ਜੀਵਨੀ ਮੂਲਕ ਨਾਵਲ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਵਲ 1956 'ਚ ਛਪਿਆ ਸੀ। 1960 ਵਿੱਚ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ। ਐਲੀ ਵੀਜ਼ਲ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਲਾਸਿਕ ਨਾਵਲ ਲਿਖੇ। 1986 ਦਾ ਨੋਬਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਐਲੀ ਵੀਜ਼ਲ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਗਰਗ ਨੇ ਠਾਣ ਲਿਆ ਕਿ ਮਹਾਨ ਨਾਵਲਕਾਰ ਐਲੀ ਵੀਜ਼ਲ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕਾਂ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਨਾ ਕਿਵੇਂ ਲੇਖਕ ਦਾ ਪਤਾ ਲਿਆ। ਗਰਗ ਫ਼ੋਨ ਕਰਕੇ ਐਲੀ ਨੂੰ ਜਾ ਮਿਲਿਆ। ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਲਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਨੇ ਵੱਡੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਗਰਗ ਨੇ ਐਲੀ ਵੀਜ਼ਲ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ, "ਮੇਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਬਹੁਤਾ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ। ਮੇਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਛਪਦੀਆਂ। ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਰੌਇਲਟੀ ਦੇਣ ਦੀ ਉਥੇ ਅਜੇ ਪਰੰਪਰਾ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਇਹ ਨਾਵਲ ਮੇਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਤੱਕ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਬੜੇ ਤਸੀਹੇ ਸਹੇ ਹਨ।" ਐਲੀ ਵੀਜ਼ਲ ਨੇ ਤਕਨੀਕੀ ਅੜਚਨ ਦੂਰ ਕਰ ਕੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਡਾਲਰ ਲੈ ਕੇ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਲਈ ਹੱਕ ਗਰਗ ਨੂੰ ਲਿਖ ਦਿੱਤੇ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਨਾਵਲ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਟੋਗਰਾਫਾਂ ਸਮੇਤ ਗਰਗ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਇਹ ਸਰਬਾਂਗੀ ਲੇਖਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਧੂਰੀ ਦਾ ਜੰਮਪਲ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਬਾਪ ਧੂਰੀ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਬਰਫ਼ ਦੀਆਂ ਸਿਲਾਂ ਵੇਚਦਾ ਹੁੰਦਾ। ਗਰਗ ਵੀ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਦਾ ਹੱਥ ਵੰਡਾਉਂਦਾ। ਰੇਹੜੀ ਲਿਜਾ ਕੇ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਬਰਫ਼ ਦੀਆਂ ਸਿਲਾਂ ਵੇਚਦਾ। ਗਰਗ ਮਿਹਨਤ-ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦਾ ਰਿਹਾ। ਐੱਫ ਏ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਚਾਰ ਸਾਲ ਕਲਰਕੀ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਪਾਸ ਕਰ ਲਈ। ਅੱਗੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਸਤੇ ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ ਦੀ ਬਦਲੀ ਕਰਵਾ ਲਈ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬੀ ਏ ਕੀਤੀ। ਲਸੋਈ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਮਿਲ ਗਈ, ਪਰ ਬੀ ਐੱਡ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸਕੂਲ ਵਾਲਿਆਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਮੋਗੇ ਦੇ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਬੀ ਐੱਡ ਕਰ ਲਈ। ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਡੀ ਸੀ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਜਾ ਲੱਗਾ। ਉਹ ਹੱਸ ਕੇ ਆਖਦਾ, "ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ? ਧੂਰੀ ਕੋਈ ਕਰਿਆਨੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਬਾਣੀਆਂ ਵਾਂਗੂ। ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ 'ਚ ਕਲਰਕ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੂ ਡੀ ਸੀ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।" ਉਹ ਨਵੇਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦਾ। ਗਰਗ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਧੂਰੀ ਤੋਂ ਤਲਵੰਡੀ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰਾਹੀਂ ਮੋਗੇ ਆ ਗਿਆ। ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਖਿਲਾਫ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਢ ਲਿਆ। ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਲੇ ਸੱਤਪਾਲ ਡਾਂਗ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਲਹੋਤਰੇ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਕਾਮਰੇਡ ਉਸ ਕੋਲ ਆਉਣ ਲੱਗੇ। ਗਰਗ ਧਰਨਿਆਂ, ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਰੜਕਣ ਲੱਗਾ। ਗਰਗ ਉਥੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਮੋਗੇ ਆ ਗਿਆ। ਹਿੰਦੀ ਦੀ ਐੱਮ ਏ ਕਰ ਲਈ। ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਲੈਕਚਰਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਮੋਗੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਦਿਲ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਲਈ ਮੋਗਾ ਚਾਹ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ ਮੁਹੱਬਤਾ ਜੋਗਾ ਸੀ। ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮੋਗੇ ਦੇ ਏਡਿਡ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਨ ਕੀਤਾ। ਏਡਿਡ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਏਡਿਡ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ। ਗਰਗ ਮੋਗੇ ਦਾ ਬਣਿਆ ਤਾਂ ਪੱਕਾ ਹੀ ਮੋਗੇ ਦਾ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਗਰਗ ਦੇ ਮੋਗੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਮੋਗਾ ਵਿਅੰਗ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਹ ਜਿੰਦਾਦਿਲ ਆਦਮੀ ਸੀ। ਬੇਹੱਦ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਤੇ ਗਹਿਰ-ਗੰਭੀਰ ਇਨਸਾਨ। ਘੁੱਟਿਆ-ਵੱਟਿਆ ਰਹਿਣਾ ਉਸ ਦੀ ਫ਼ਿਤਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਲੇਖਣੀ ਵਾਂਗ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਡੂੰਘੀਆਂ ਰਮਜ਼ਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ। ਡੂੰਘੀਆਂ ਨਸ਼ਤਰਾਂ ਲਾਉਂਦਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਹਲਕੀਆਂ-ਫੁਲਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦਾ ਹੁਨਰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਉੱਤਮ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿੰਦਾ। ਗਰਗ ਦੀ ਬਹਿਣੀ ਉੱਠਣੀ, ਵੇਖਣੀ, ਚਾਖਣੀ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਅੰਗ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਚਾਸ਼ਨੀ ਹੁੰਦੀ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹਿਫ਼ਲ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ, ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਪੰਡਤਊ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਾਂਗ ਬੋਝਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੰਦਾ। ਗਰਗ ਨਵੇਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਟੀਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਾ ਜਾਤ ਦਾ, ਨਾ ਧਰਮ ਦਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੀ ਕਲਾਸ ਦਾ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਧੜੇਬੰਦੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੁੜਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਵਿਅੰਗ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ 22 ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੇ ਵਿਅੰਗ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਗਰਗ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਮੋਗਾ ਸਾਹਿਤਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ।

ਮੋਗਾ ਸ਼ਹਿਰ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਦੌਧਰ ਦੇ ਦੋਹਤਰੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਸਪੂਤ ਤੇ ਸਾਡੇ ਵੱਡੇ ਲੇਖਕ ਕੇ ਐੱਲ ਗਰਗ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਦਾ ਉਦਾਸ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਰਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਂ ਕੇ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੋਬਾ. 98726-40994